

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 16.06.2014

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kokouksessa saadut selostukset	5
4 § Kaupunginhallituksen jäsenen saapuminen kokoukseen	6
5 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirja ja päätökset	7
6 § Keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset	8
7 § Lausunto hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (kuntakokeilulaki)	9
Liite: Luonnos hallituksen esitys laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (3.6.2014)	11
Lausuntoluonnos	69
8 § Kylmäoja-Illola asukasyhdistys ry:n esitys Kylmäoja-Illolan alueen siirtämiseksi Koivukylän suuralueesta Tikkurilan suuralueeseen	72
Suuraluejaon muutosesitys, liite 1	74
Suuraluejaon muutosesitys, liite 2	76
9 § Kaupungintalon käytön korvausperusteet	77
10 § Kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelman 2013–2016 toteutumaraaportti 2014	79
Toteumaraaportti 2014	81
11 § Pohjoismaisten ystävyyskuntien konferenssi 19. - 21.8.2014 Lyngbyssä, Tanskassa	84
Lyngby-Taarbaekin kutsukirje pohjoismaiseen ystävyyskuntakonferenssin 19.-21.8.2014	85
12 § Menettelytapaohteet uusia toimitiloja hankittaessa, ohjeen hyväksyminen	87
Menettelytapaohteet uusia toimitiloja hankittaessa	89
13 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	110
14 § Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan sijaisten nimeäminen 1.7.2014 alkaen	112
15 § EVTEK - kuntayhtymän purkaminen	113
Perussopimus	116
16 § Handelsbankenin VTK Kiinteistöt Oy:lle myöntämän lainan takaussitoumuksen allekirjoittaminen	120
17 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 16 / 2014	122
18 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	124
19 § Tilitys Korson Ruokapalvelu ry:n sekä Vantaan asunnottomien hyvinvoinnintuki Vahti ry:n avustuksista vuonna 2013	125
Korson Ruokapalvelu Ry. Tilitys ja 2 kpl liitteitä	126
Vahti ry, Vantaan asunnottomien hyvinvoinnin tuki, tilitys ja liitteet 1 kpl saapunut 30.4.2014.	127
20 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut sosiaali- ja terveyslautakunnan pöytäkirja	128
21 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat	129
22 § Allekirjoitettuja kauppakirjoja, luovutuskirja, maanvuokrasopimuksia ja kunnallistekniikan rakentamissopimuksia	130

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 16.06.2014

23 § Etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistökaupassa: Clas Henry Löfstedt, Jan Olof Albin Löfstedt, Tom Johan Löfstedt, Gunilla Elisabet Löfstedt-Söderholm, Monica Anita Löfstedt / Hyvinkään Tieluiska Oy	132
Karttaliite kohteesta 92-410-2-10	134
24 § Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 231300 sekä tonttijaon hyväksymispäätöksestä 7.4.2014 § 11 tehtyyn valitukseen	136
Hämeenkylässä Omakotiyhdistys ry:n valituskirjelmä ilman liitteitä koskien asemakaavaa nro 231300	137
Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle/ Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaava nro 231300	143
25 § Sopimuksen hyväksyminen uuden joukkoliikenneinfran kulujen kohdistamisesta	149
Sopimusluonnos uuden joukkoliikenneinfran kulujen kohdistamisesta	152
26 § Asemakaavamuutos 002149 ja maanalainen asemakaava 403000ma sekä tonttijako, 40 Ylästö / Lumijälki	154
Asemakaavamuutosselostus 2.6.2014 / Asemakaavamuutos 002149 ja maanalainen asemakaava 403000ma sekä tonttijako, 40 Ylästö / Lumijälki	158
Vastineiden antaminen lausuntoon 2.6.2014 / Asemakaavamuutos 002149 ja maanalainen asemakaava 403000ma sekä tonttijako, 40 Ylästö / Lumijälki	218
27 § Asemakaavamuutos 002176, 66 Hakkila / K-rauta 75 ja Konekesko	220
Asemakaavamuutosselostus 2.6.2014 / Asemakaavamuutos 002176, 66 Hakkila / K-rauta 75 ja Konekesko	223
Vastineiden antaminen lausuntoihin 2.6.2014 / Asemakaavamuutos 002176, 66 Hakkila / K-rauta 75 ja Konekesko	257
28 § Kaupanvahvistajan ilmoitus kiinteistökaupasta: Tammelin Göta / Himmanen Harri	260
Karttaliite kaupan kohteesta 92-418-18-2-M601 ja 92-416-7-9-M601	261
29 § Kaupanvahvistajan ilmoitus kiinteistökaupasta: Ebba Tammelinin ja Jaakko Tammelinin kuolinpesät / Mannerla Markus	262
Karttaliite kaupan kohteesta 92-418-4-115-M602	263
30 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirja	264
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	265
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	266
Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	267
Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	268
Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	269
Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	270
Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	273

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 16.6.2014 klo 14.00–15.30

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Mäkinen Tapani, puheenjohtaja	x	Zilliacus Kim	
Letto Pirkko, I varapuheenjohtaja	x	Marjanen Viola	
Niinistö Jaakko, II varapuheenjohtaja	x	Nieminen Johannes	
Bruun Susanna	x	Salminen Helvi	
Hurri Maija	x	Jääskeläinen Jouko	
Jääskeläinen Pietari	x, klo 14.05–15.30	Sajaniemi Ulla	
Kokko Hannu	x	Aura Anssi	
Karlsson Patrik	x	Stormbom Lars	
Kauppinen Sirpa	x	Rosbäck Heidi	
Kotila Pirkko		Holopainen Matti	x
Multala Sari	x	Lehmuskallio Paula	
Mäntynen Taisto	x	Loppukaarre Jukka-Pekka	
Niemelä Arja	x	Kyyrö Marja	
Näätasaari Sinikka	x	Hämäläinen Anu	
Orpana Anitta	x	Puha Seija	
Ranto Esko		Suensalmi Jouko	x
Weckman Markku	x	Kaira Lauri	
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			
Heinimäki Heikki, valtuuston I varapuheenjohtaja			x, klo 14.40–15.30
Kostilainen Anniina, valtuuston II varapuheenjohtaja			x
Nenonen Kari, kaupunginjohtaja			x
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja			x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja			x
Nikulainen Juha-Veikko, apulaiskaupunginjohtaja			x
Salminen Jukka T, apulaiskaupunginjohtaja			x
Nygren Heidi, apulaiskaupunginjohtaja vs.			x
Rainio Päivi, viestintäpäällikkö			x
Marjamaa Patrik, talousjohtaja			x
Ketelämäki Kai, kaupunginlakimies			x
Wallenius Pekka, tilakeskusjohtaja			x, klo 14.00–14.30
Isotalus Birgit, hallintosihteeri			
Harju Paula, pöytäkirjanpitäjä			

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Tapani Mäkinen

Pöytäkirjanpitäjä Paula Harju

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 23.6.2014, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Maija Hurri

Markku Weckman

Pykälät 11, 14, 16, 24 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 25.6.2014 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 9.6.2014 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 10/2014,
- b) tarkastaa ja hyväksyä tämän kokouksen pöytäkirja kaupungintalolla 23.6.2014 klo 16.00 ja
- c) nimetä tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastusta varten kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys ja nimettiin kaupunginhallituksen jäsenet Maija Hurri ja Markku Weckman tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirja kaupungintalolla 23.6.2014 klo 16.00.

3 §

Kokouksessa saadut selostukset

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius selosti esityslistan asiaa "Menettelytapaohjeet uusia toimitiloja hankittaessa, ohjeen hyväksyminen". Lisäksi apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth selosti liikuntapalveluiden operointia ja talousjohtaja Patrik Marjamaa selosti talouskatsausta tammi-toukokuulta 2014.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 3

Päätös:

Merkittiin tiedoksi saadut selostukset.

4 §

Kaupunginhallituksen jäsenen saapuminen kokoukseen

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 4

Päätös:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Pietari Jääskeläinen saapui kokoukseen edellisen asian käsittelyn aikana klo 14.05.

5 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirja ja päätökset**

KN/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirja ja päätökset:

Yleisjaoston pöytäkirja nro 6/2.6.2014

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan päätökset

- § 26 Kiinteistö Oy Tiedepuiston varsinainen yhtiökokous 25.6.2014
- § 27 Kärkulla samkommun yhtymäkokous 12.6.2014

Hallintojohtajan päätökset

- § 20 Tyytyminen Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen 6.6.2014/Verovalitus
- § 21 Tyytyminen Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen 23.5.2014/Verovalitus
- § 22 Tyytyminen Helsingin hallinto-oikeuden verotusta koskevaan päätökseen 22.5.2014
- § 23 Tyytyminen Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen 9.6.2014/Verovalitus
- § 24 Tyytyminen Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen 9.6.2014/Verovalitus
- § 25 Tyytyminen Helsingin hallinto-oikeuden päätökseen 28.2.2014/Verovalitus

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainitussa pöytäkirjassa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja Kari Nenonen täydensi esittelytekstiin seuraavat päätökset:

kaupunginjohtajan päätös

- § 48 Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajan ja asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan kesäajan poikkeavat sijaisuusjärjestelyt

elinkeinojohtajan päätös

- § 5 Rahoituspäätös maahanmuuttajien yrityspalveluista

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

6 §

Keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset

VD/3829/00.00.01.00/2013

Asia poistettiin listalta.

7 §

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (kuntakokeilulaki)

VD/5245/03.00.00/2014

KN/HO/VF/MP/ML/ATo/ATi/KNyPH

Lausuntopyyntö

Valtionvarainministeriö pyytää 4.6.2014 päivätyllä lausuntopyynnöllä kaupungin lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista eli ns. kuntakokeilulaista. Määräaika lausunnon antamiselle on 24.7.2014.

Taustaa kuntakokeiluille

Hallituksen maaliskuussa 2013 tekemän kehyspäätöksen mukaan kuntien velvoitteiden vähentämisen toimintaohjelman tueksi käynnistetään paikallisia kokeiluja. Hallitus teki 29.11.2013 päätöksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta, jonka mukaan kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi toteutetaan kuntakokeiluja vuosina 2015–2016. Niissä oli päätöksen mukaan tarkoitus kokeilla sellaisia säädösmuutoksia ja muita toimenpiteitä, joiden avulla kunnat voisivat poikkihallinnollisesti kehittää palvelurakennettaan ja palveluprosesseja sekä säästää kustannuksia kokeilun piirissä olevista kunnille asetetuista velvoitteista riippumatta ja lainsäädännön mukaisesta palvelujen tavoittelusta vaikuttavuudesta tinkimättä.

Hakuaika kokeilun kuuteen eri toimintamallikokonaisuuteen oli tammikuussa 2014.

Vantaan kaupungin hakemus kuntakokeiluihin

Kaupunginhallitus päätti 27.1.2014 § 10, että Vantaan kaupunki haki valtiovarainministeriön vuosien 2015–2016 kuntakokeilun seuraaviin toimintamalleihin:

- Hyvinvoinnin integroitu toimintamalli
- Palveluasumisen toimintamalli
- Valvonnan toimintamalli
- Kuntien ja Kelan välisen yhteistyön kehittäminen
- Nuorisotakuun toimintamalli

Lisäksi todettiin, että Vantaan kaupunki on valmis yhteistyöhön muiden kuntien kanssa edellä mainituissa toimintamalleissa. Edelleen päätettiin, että Vantaan kaupunki osallistuu Helsingin kaupungin ja Apotti-hankkeen yhdessä valmistelevaan hakemukseen.

Kokeilut, joihin Vantaan osallistuu

Apotti-hanketta ei hyväksytty kokeilukohteeksi, mutta kaikki Vantaan kaupungin edellä mainitut omat hakemukset hyväksyttiin jatkoon. Jatkoneuvottelujen jälkeen ollaan päätyvässä siihen, että Vantaan kaupunki osallistuu kuntakokeiluihin asumispalveluiden toimintamallissa, johon sisällytetään valvonnan toimintamalli sekä nuorisotakuun toimintamallissa. Lisäksi ainoana kuntana Suomessa Vantaalla jatketaan Kela-yhteistyötä kuntakokeilun muodossa. Valtion kanssa solmittava kuntakokeilusopimus tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi elokuussa.

Kokeilulain valmistelu

Valtionvarainministeriö asetti toukokuussa 2014 *Kuntakokeilut kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi* -hankkeen, jonka tehtävänä on luoda edellytykset kuntakokeilujen toteuttamiselle ja mm. ohjata kokeilulainsäädännön valmistelua. Valmistelutyön tuloksena on valmistunut luonnos hallituksen esitykseksi.

Kokeilujen tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille lainsäädännössä asetettuja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Tarkoituksena on edistää kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden

kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen.

Kaupungin lausuntoa annettaessa olennaisessa osassa ovat nimenomaan lain ne luvut, jotka koskevat niitä kokeiluja, joihin Vantaa osallistuu.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista liitteenä oleva lausunto ja
- b) valtuuttaa kaupunginkanslia tekemään lausuntoon tarvittaessa pieniä teknisluontoisia korjauksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hallituksen esitys laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista
- Lausunto hallituksen esityksestä laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (luonnos)

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Hallintojohtajan Hanna Ormio, puh. 09-839 224484 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI KUNTIEN VELVOITTEIDEN JA OHJAUKSEN VÄHENTÄMISTÄ JA MONIALAISTEN TOIMINTAMALLIEN TUKEMISTA KOSKEVISTA KOKEILUISTA

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi määräaikaisesti voimassa oleva laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista.

Lain tarkoituksena olisi lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Lain tarkoituksena olisi myös edistää kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen.

Ehdotetussa laissa keskeisinä muutosmekanismeina ovat moniammatilliset asiakaslähtöiset toimintamallit, jotka on nähty kunnissa keskeisiksi keinoiksi palveluja koskevan vaatimusten toteuttamiselle taloudellisesti erityisen vaikeissa olosuhteissa. Lakiehdotuksen tarkoituksena on poistaa tällaisten poikkihallinnollisten toimintamallien toteuttamisen lakisääteisiä ja ohjauskäytännöstä johtuvia esteitä ja tukea niiden toteuttamista.

Laissa tarkoitettuja kokeiluja olisivat hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu, koulutuspalveluja koskeva kokeilu, kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu, asumispalveluja koskeva kokeilu, kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu sekä nuorisotakuuta koskeva kokeilu. Kokeiluihin osallistuisivat seuraavat kunnat tai kuntaryhmät: Espoo; Forssa; Helsinki; Hämeenlinnan, Hattulan ja Janakkala muodostama kuntaryhmä; Joensuu; Jyväskylä; Järvenpää, Hyvinkään, Keravan, Mäntsälän, Sipoon, Pornaisten, Nurmijärven ja Tuusulan muodostama kuntaryhmä; Kouvolan, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Imatran, Lemin, Luumäen, Savitaipaleen, Taipalsaaren, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden muodostama kuntaryhmä; Oulu; Riihimäen, Hausjärven ja Lopen muodostama kuntaryhmä; Rovaniemi; Tampereen ja Ylöjärven muodostama kuntaryhmä; Vaasan ja Mustasaaren muodostama kuntaryhmä; sekä Vantaa. Nämä kunnat ja kuntaryhmät luettelaisiin ehdotetussa laissa. Kokeiluun osallistuminen edellyttäisi kunnan ja valtiovarainministeriön ja tarvittavien muiden valtion viranomaisten välisen kokeilun toteuttamisen käytännön toimenpiteitä koskevan sopimuksen tekemistä.

Esitykseen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2015 alusta lukien ja sen on tarkoitus olla voimassa vuoden 2016 loppuun saakka.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Nykytilan kuvaus

Ehdotettu laki sisältäisi säännöksiä, joissa ehdotetaan tehtäväksi eräitä poikkeuksia tai jotka koskisivat muun muassa seuraavissa laeissa säänneltyä toimintaa.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelmaan sisältyvien kuntopolitiikka koskevien tavoitteiden mukaan hallituksen tavoitteena on turvata laadukkaat ja yhdenvertaiset kunnalliset palvelut asiakaslähtöisesti koko maassa, luoda edellytykset kuntien taloutta vahvistavalle kehittämistoiminnalle ja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi sekä vahvistaa kunnallista itsehallintoa ja paikallista demokratiaa. Ohjelman mukaan rajoitetaan myös uusien ja nykyisten tehtävien ja velvoitteiden lisäämistä ja laajentamista kunnille ja arvioidaan mahdollisuudet vähentää kuntien velvoitteita.

Valtiovarainministeriö asetti marraskuussa 2011 kuntien tehtävien arviointiryhmän, jonka tehtävänä oli määritellä kuntien tehtävät ja niihin liittyvät uudistustarpeet sekä arvioida mahdollisuudet vähentää kuntien velvoitteita. Arviointiryhmän määräaika on päättynyt toukokuun lopussa 2014.

Osana edellä mainittua kuntien tehtävien arviointityötä valtiovarainministeriö asetti maaliskuussa 2012 selvityshenkilön laatimaan kuntien nykyisiä tehtäviä koskevan kartoituksen. Kartoituksen tietopohja hankittiin kaikille ministeriöille tehdyllä kyselyllä. Lisäksi kartoituksessa hyödynnettiin kuntien kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvityksestä antamien lausuntojen yhteydessä antamia kuntien tehtävien kehittämistä koskevia vastauksia. Selvityshenkilön raportti julkaistiin tammi-kuussa 2013 (Kuntien tehtävien kartoitus, VM:n julkaisu 2/2013).

Tehtävällä tarkoitetaan sitä palvelua tai toimintoa, joka kunnan tulee toteuttaa kuntalaista ja asiakasta varten tai joskus myös muuta viranomaista varten. Velvoitteen osalta selvityksen yhteydessä laadittiin määritelmä, jonka mukaan velvoitteilla tarkoitetaan laissa tai lainsäädännön nojalla asetuksessa kunnalle säädettyä kuntia velvoittavaa määrystä siitä, miten lakisääteinen tehtävä tulee toteuttaa.

Säädökset ovat samalla tavalla kuntaa velvoittavia siitä riippumatta, luokitellaanko niiden sisältö tehtäväksi vai velvoitteeksi. Suosituksella puolestaan on tarkoitettu lain tai asetuksen täydennykseksi annettua suositusta siitä, miten tehtävä tulisi toteuttaa. Suositukset eivät ole kuntaa sitovia.

Selvitysraportin mukaan kunnilla oli 535 tehtävää 1.8.2012 mennessä voimaan tullessa lainsäädännössä. Ottaen huomioon hallinnonalojen ja lainsäädännön moninaisuuden ja siitä johtuvan määrittelyjen erilaisuuden eri sektoreilla, lukumäärä ei kuitenkaan ole aivan tarkka. Selvityksen tekemisen jälkeen voimaan tulleen lainsäädännön huomioon ottaen tehtäviä on todennäköisesti jo jonkin verran enemmän.

Selvityksen mukaan tehtäviä oli kymmenen ministeriön toimialalta. Näistä selkeästi eniten tehtäviä oli asetettu kunnille sosiaali- ja terveysministeriön (194), ympäristöministeriön (82), liikenne- ja viestintäministeriön (62) sekä opetus- ja kulttuuriministeriön (60) hallinnonalojen lainsäädännössä. Yhteensä tehtäviä koskevia lakeja ja asetuksia oli 138.

Kunnille annettujen lakisääteisten tehtävien kehitys 1930-luvulta nykyhetkeen on tehtyjen selvitysten mukaan ollut se, että tehtävät ovat selkeästi lisääntyneet, ja että ne ovat asettaneet kunnille sisällöllisesti aikaisempaa yksityiskohtaisempia menettelytapoja ja velvoitteita. Sääntelyn lisääntymiseen ovat vaikuttaneet useat toisistaan riippumattomat ja osin myös suomalaisesta lainsäätäjistä riippumattomat tekijät. Yhteiskunnan vaurastuminen on mahdollistanut jatkuvan hyvinvointipalvelujen kehittämisen. Säädöspohjan kehitykseen ovat vaikuttaneet vuonna 1995 tapahtunut Suomen liittyminen Euroopan Unioniin ja vuonna 2000 voimaan tullut perustuslakiuudistus. Myös 1990-luvun valtiosuusuudistuksella voi ajatella olevan osuutta asiaan. Kun resurssiohjaus löyhentyi, sitä osin korvattiin normiohjauksella. Kuntien lakisääteisen tehtäväperustan historiallinen kehitys on kumulatiivisesti ollut seuraava: 1930-luku tai aikaisemmin 40 tehtävää, 1940-luku 56 tehtävää,

1950-luku 59 tehtävää, 1960-luku 86 tehtävää, 1970-luku 114 tehtävää, 1980-luku 176 tehtävää, 1990-luku 265 tehtävää, 2000-luku 399 tehtävää ja 2010-luku 506 tehtävää sekä 2012 elokuuhun mennessä voimaan tullessa lainsäädännössä edellä mainitut 535 tehtävää.

Selvityksen mukaan kunnille oli säädetty yhteensä 974 velvoitetta. Niistä valtaosa eli 524 velvoitetta oli sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla. Määrällisesti merkittävimpiä velvoitetyyppejä ovat viranomaisyhteistyövelvoite, asiakasyhteistyövelvoite, velvoite toimintoa koskevan suunnitelman tekemiseen ja tiedon antamisvelvoite. Toiminnallisia suunnitteluvelvoitteita oli aineistoon kirjautunut yhteensä 85. Lakisääteiset yksilölliset palvelusuunnitelmat on suureksi osaksi luokiteltu tehtäviin.

Useimpiin eli 75 %:iin kuntien tehtävistä liittyi myös jokin siihen liittyvä velvoite. Moniin tehtäviin liittyi myös useampia velvoitteita. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla on yli kaksinkertainen määrä erilaisia velvoitteita tehtävien määrään verrattuna, kun liikenne- ja viestintäministeriön ja ympäristöministeriön kohdalla taas velvoitteita on vähemmän kuin tehtäviä.

Yksilölliseen palvelusuunnitteluun vaikuttavia säädöksiä

Lakisääteisiä yksilöllisiä palvelusuunnitelmia on säädetty tehtäväksi runsaasti sosiaali- ja terveydenhuollon eri palvelujen kohdalla, opetuslalla ja muilla palvelualoilla. Kokeilujen kannalta ajankohtaisia säännöksiä, joissa yksilöllisistä palvelusuunnitelmista säädetään ovat: sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu palvelu- ja hoitosuunnitelma; sosiaalihuoltoasetuksen (607/2003) 6 §:n tarkoitettu asiakkaan huoltosuunnitelma; kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 5 §:n tarkoitettu aktivointisuunnitelma; kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 11 §:ssä tarkoitettu kotouttamissuunnitelma; terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 §:ssä tarkoitettu hoito- ja kuntoutussuunnitelma, 25 §:ssä tarkoitettu hoito- ja kuntoutussuunnitelma, 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoidon hoito- ja palvelusuunnitelma sekä 29 §:ssä tarkoitettu lääkinnällinen yksilöllinen kuntoutussuunnitelma; potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettu tutkimusta, hoitoa tai lääkinnällistä kuntoutusta koskeva suunnitelma; valtioneuvoston asetuksessa neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011) 6 §:ssä ja 8 §:ssä tarkoitettut suunnitelmat; vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) 3 a §:ssä tarkoitettu vammaisen henkilön palvelusuunnitelma; kehitysvammaisten erityishuollosta (988/1977) annetun asetuksen 4 §:ssä tarkoitettu suunnitelma annettavasta erityishuollosta; päihdehuoltoasetuksen (653/1986) 2 §:ssä tarkoitettu asiakkaan kuntoutussuunnitelma; omaishoidon tuesta (937/2005) annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu hoito- ja palvelusuunnitelma; ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012) 16 §:ssä tarkoitettu palvelusuunnitelma; lastensuojelulain (417/2007) 3 §:ssä tarkoitettu lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu-tarpeen selvitys ja asiakassuunnitelma sekä 30 §:ssä tarkoitettu asiakassuunnitelma; lasten päivähoidosta (36/1973) annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu kuntoutussuunnitelma; perusopetuslain (628/1998) 16 a §:ssä tarkoitettu tehostettuun tukeen liittyvä oppimissuunnitelma ja 17 a §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma sekä 36 a §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen suunnitelma erotetun oppilaan opetuksen järjestämisestä; sekä ammatillisesta koulutuksesta (630/1998) annetun lain 20 §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Palvelusuunnitelmiin tukeutuen ja liittyen palvelujen myöntämisestä tehdään kunnassa viranomaispäätöksiä. Tällaisia päätöksiä ovat muun muassa kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)

annetun lain 34 §:ssä tarkoitettu erityishuolto-ohjelma ja perusopetuslain 17 §:n 2 momentin mukainen erityisen tuen päätös.

Perusopetuslain mukaan erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityinen tuki järjestetään joko yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Erityinen tuki muodostuu erityisen tuen päätökseen perustuvasta erityisopetuksesta sekä muista perusopetuksen tukimuodoista. Käytettävissä ovat perusopetuksen kaikki tukimuodot.

Erityisen tuen tehtävänä on tarjota oppilaalle kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista tukea niin, että oppilas voi suorittaa oppivelvollisuutensa ja saa pohjan opintojen jatkamiselle peruskoulun jälkeen. Oppilaan itsetuntoa ja opiskelumotivaatiota vahvistetaan ja häntä kannustetaan ottamaan edellytystensä puitteissa vastuuta opiskelustaan.

Perusopetuslain 17 §:n mukaan erityisen tuen antamiseksi opetuksen järjestäjän tulee tehdä kirjallinen päätös, jota tarkistetaan ainakin toisen vuosiluokan jälkeen sekä ennen seitsemännelle vuosiluokalle siirtymistä. Päätös tehdään hallintolain mukaisesti. Oppilaan oikeusturvan ja opetuksen järjestämisen kannalta merkittävät asiat päätetään erityistä tukea koskevassa päätöksessä. Erityisen tuen päätöksessä tulee päättää oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdolliset tulkittamis- ja avustajapalvelut sekä muut tarvittavat palvelut sekä tarvittaessa oppilaan opetuksen poikkeava järjestäminen. Oppimäärän yksilöllistäminen edellyttää erityisen tuen päätöstä.

Erityisen tuen päätös voidaan tehdä ennen esi- tai perusopetuksen alkamista taikka esi- tai perusopetuksen aikana ilman sitä edeltävää pedagogista selvitystä ja oppimisen tehostetun tuen antamista, jos psykologisen tai lääketieteellisen arvion perusteella ilmenee, että oppilaan opetusta ei vamma, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai tunne-elämän häiriön taikka muun vastaavan erityisen syyn vuoksi voida antaa muuten. Jos erityisen tuen päätös tehdään perusopetuksen aikana ilman tehostetun tuen antamista, tulee sen perustua oppilaan tilanteen uudelleen arviointiin esimerkiksi onnettomuuden tai vakavan sairauden seurauksena.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä opetuksen järjestäjän on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa sekä tehtävä oppilaasta pedagoginen selvitys. Tarkemmat määräykset on Opetushallitus antanut opetussuunnitelman perusteissa (Määräykset ja ohjeet 2011:20).

Pedagogisen selvityksen laatimista varten opetuksen järjestäjän päättämä toimitus, viranhaltija tai työntekijä hankkii oppilaan opetuksesta vastaavilta opettajilta selvityksen oppilaan oppimisen etenemisestä ja moniammatillisena oppilashuollon yhteistyönä, esimerkiksi oppilashuoltoryhmässä, tehdyn selvityksen oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta. Selvitysten perusteella opetuksen järjestäjä tekee arvion oppilaan erityisen tuen tarpeesta. Näiden kahden selvityksen ja niiden pohjalta laaditun arvion muodostama kokonaisuus kutsutaan pedagogiseksi selvitykseksi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaajina ja valvojina

Kuntien järjestämisvastuulle kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ohjaa ja valvoo valtakunnallisen keskushallinnon viranomaisena Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ja

alueellisina viranomaisina aluehallintovirastot (AVI). Sosiaali- ja terveydenhuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle.

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008) 1 §:n mukaan Valviran tehtävänä on edistää ohjauksen ja valvonnan keinoin oikeusturvan toteutumista ja palvelujen laatua sosiaali- ja terveydenhuollossa, sekä elinympäristön ja väestön terveysriskien hallintaa. Viraston tehtävänä on edellä mainitun lain 2 §:n perusteella huolehtia terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994), kansanterveyslaissa (66/1972), työterveyshuoltolaissa (1383/2001), erikoissairaanhoidolaissa (1062/1989), terveydenhuoltolaissa (1326/2010), mielenterveyslaissa (1116/1990), yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990), tartuntatautilaissa (583/1986), sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (159/2007), sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007), sosiaalihuoltolaissa (710/1982), yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011), kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977), terveydensuojelulaissa (763/1994), alkoholilaissa (1143/1994), tupakkalaissa (693/1976), geeniteknikkalaissa (377/1995) ja terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (629/2010) sille säädetystä lupahallinnosta, ohjauksesta ja valvonnasta. Valviralla on myös muita sille säädettyjä tehtäviä.

Aluehallintovirastot edistävät aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) 2 §:n mukaan alueellista yhdenvertaisuutta hoitamalla lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä alueellaan. Aluehallintovirastot hoitavat lain 4 §:n mukaan niille erikseen säädettyjä tehtäviä sosiaali- ja terveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon, koulutus-, lasten päivähoito-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen, oikeusturvan edistämisen ja toteuttamisen, ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön alaan kuuluvien lupa- ja muiden hakemusasioiden, pelastustoimen, työsuojelun valvonnan ja kehittämisen, työssä käytettävien tuotteiden tuotevalvonnan sekä kuluttaja- ja kilpailuhallinnon toimialoilla. Aluehallintovirastoilla on myös muita niille säädettyjä tehtäviä.

Aluehallintovirastojen tehtävistä säädetään useissa eri toimialoja koskevissa laeissa. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntöön sisältyy noin 130 aluehallintovirastojen tehtäviä määrittävää säännöstä. Niiden perusteella aluehallintoviraston tehtäviin kuuluu muun muassa sosiaalihuollon, kansanterveystyön, erikoissairaanhoidon, mielenterveystyön ja tartuntatautien vastustamistyön ohjaus ja valvonta toimialueellaan samoin kuin yksityisten sosiaali- ja terveystalvelujen tuottajien ohjaus, lupahallinto ja valvonta toimialueellaan.

Säännösten mukaan aluehallintovirastolle kuuluu sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus ja valvonta toimialueellaan. Valviran tehtäviin taas kuuluu ohjata sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon huollon ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Valviralle on säädetty tehtäväksi ohjata ja valvoa sosiaali- ja terveydenhuoltoa erityisesti silloin kun kyseessä on periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat, usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat, asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuoltoon tai terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan sekä asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnalla ja siihen liittyvällä ohjauksella turvataan ja edistetään palvelujen laatua sekä asiakas ja potilasturvallisuutta. Tavoitteena on ehkäistä jo ennalta asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien olosuhteiden ja käytäntöjen syntymistä. Varsinaisen kanteluiden, valvonta-asioiden käsittelyn ja tarkastuskäyntien kautta toteutettavan valvontatoiminnan lisäksi

aluehallintovirastot ja Valvira antavat sekä kunnallisille että yksityisille sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille valvontaan liittyvää ohjausta monin eri tavoin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaohjelmat

Valtakunnallinen valvontaohjelma on asiakirja, jonka avulla Valvira ja aluehallintovirastot toteuttavat suunnitelmallista sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa sekä yhdenmukaistavat ohjausta ja valvonta- ja ratkaisukäytäntöjä. Sen avulla myös kehitetään valvonnan riskiperusteisuutta sekä läpinäkyvyyttä. Valvontaohjelmat ovat keskeinen Valviran ja aluehallintovirastojen toiminnan yhdenmukaistamisen ja yhteisten linjausten sopimisen väline. Valvontaohjelmien tarkoituksena on myös määritellä asianmukaisen toiminnan kriteerit, siirtää valvonnan painopistettä ennakoivaan valvontaan, luoda lähtökohtia omavalvonnan parantamiselle, parantaa valvonnan vaikuttavuutta ja suunnata valvonnan niukkoja voimavaroja keskeisiin tehtäviin, määritellä suunnitelmallisen valvonnan aikataulutusta ja työnjakoa sekä lisätä väestön tietoa asiakkaiden ja potilaiden oikeuksista.

Terveydenhuollon valvontaohjelmia on vuosina 2012 - 2014 kaksi. Toinen koskee lasten ja nuorten ehkäiseviä terveyspalveluja kunnissa ja toisen aiheena on kiireettömään hoitoon pääsy. Sosiaali- huollon valvontaohjelmat jakautuvat sosiaalihuollon valvonnan periaatteita käsittelevään yleiseen osaan ja palvelukohtaisiin valvontaohjelmiin. Palvelukohtaisia valvontaohjelmia ovat ympärivuorokautinen hoito ja hoiva vanhustenhuollossa, lastensuojelun ympärivuorokautinen hoito ja kasvatusta (2012 - 2014), mielenterveys- ja päihdehuollon ympärivuorokautiset asumispalvelut sekä päihdehuollon laitoshoidon (2012 - 2014), vammaisten ympärivuorokautiset asumispalvelut (2012 - 2014), toimeentulotuen määrärahojen noudattaminen (2012 - 2014), kotiin annettavat palvelut ja hoito (2012 - 2014) sekä kunnalliset lastensuojelupalvelut (2013 - 2014).

Tarkoituksena on, että vuonna 2015 valmistuu yksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen valvontaohjelma, joka korostaa riskinarviointiin perustuvaa toimeenpanoa.

Kunta yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon valvojana

Aluehallintovirastojen ja Valviran lisäksi myös kunnilla on yksityistä sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevia valvontatehtäviä. Yksityisestä terveydenhuollosta annetun 13 §:n mukaan kunnassa lain tarkoittamana valvontaviranomaisena toimii kansanterveyslain (66/1972) 6 §:ssä tarkoitettu monijäseninen toimielin. Edelleen lain 18 §:n mukaan terveyslautakunnan tulee ilmoittaa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista asianomaiselle aluehallintovirastolle.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 3 §:n mukaan laissa tarkoitettuja valvontaviranomaisia ovat aluehallintovirastojen ja Valviran lisäksi sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija. Lain 34 §:n mukaan Aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo toimialueellaan tuotettuja yksityisiä sosiaalipalveluja ja kunnan toimielin ohjaa ja valvoo alueellaan tuotettuja yksityisiä sosiaalipalveluja. Ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja tuottavan yksityisen palvelujen tuottajan lupahakemuksen liitteinä tulee olla kunnan lausunto. Muusta kuin ympärivuorokautisesta yksityisestä sosiaalipalvelusta on tehtävä kirjallinen ilmoitus kunnalle, joka arvioi toiminnan lainmukaisuuden ja toimittaa ilmoituksen lupaviranomaiselle rekisterinpitoa varten.

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 35 §:ssä on säädetty valvontaviranomaisten välisestä yhteistyöstä. Pykälän mukaan valvontaviranomaisten on toimittava yhteistyössä kyseisessä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan.

Asumispalvelujen ohjaus

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla on lainsäädäntöä, jolla ohjataan asumispalvelujen laatua. Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 4 §:ssä säädetään toimintaedellytyksistä. Kyseisen lainkohdan mukaan toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja varusteet sekä toiminnan edellyttämä henkilöstö. Toimitilojen tulee olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle, kasvatukselle ja muulle huolenpidolle sopivia. Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain 22 §:ssä säädetään toimitiloista. Kyseisen lainkohdan mukaan palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että iäkkäidenhenkilöiden käytössä olevat palveluntuottajan toimitilat ovat riittävät, turvalliset, esteettömät, kodikkaat sekä muutenkin olosuhteiltaan sopivat heidän tarpeisiinsa nähden.

Valtioneuvoston periaatepäättös kehitysvammaisten henkilöiden yksilöllisen asumisen ja palvelujen turvaamisesta tähtää mm. kehitysvammaisten laitosasumisen purkamiseen. Periaatepäätöksessä todetaan, että asuntojen rakentamisella ja hankkimisella sekä lähiyhteisön palvelujen kehittämällä turvataan se, että laitoksista muuttaminen toteutuu hallitusti. Laitoksissa asumisen lopettaminen ei tarkoita sitä, että laitoksista muutetaan uuslaitoksiin, asuntokeskittymiin tai tyhjiin jääneisiin laitosrakennuksiin, jotka eivät täytä tavallisen asumisen laadun kriteereitä. Periaatepäätöksen toimenpide 26 ja 28 ovat toimenpiteitä joilla varmistetaan laitoksista muuttaminen Suomessa seuraavasti: 26. Yhtenevällä kuntien omavalvonnalla ja aluehallintoviranomaisten valvonnalla varmistetaan, että muutot toteutuvat asiakkaiden oikeuksia kunnioittaen. Valvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ja aluehallintovirastojen laatimassa vammaisten ympärivuorokautisia asumispalveluja koskevassa valvontaohjelmassa määritettyjen asunnon laatuksien täyttymiseen sekä yksilöllisten palvelujen turvaamiseen sekä 28. Asuminen järjestetään osana tavallisia asuinalueita ja asunnoissa, jotka vastaavat normaalin asunnon tunnuspiirteitä. Tavoitteena on asuminen joko omassa asunnossa tai pienissä asuinryhmissä. Uudistettavassa vammaislainsäädännössä ja sen toimeenpanossa ohjataan asuntoryhmien asuntojen enimmäismäärää.

Sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2013 julkaisemassa "Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi" ohjataan ympärivuorokautisen hoidon toimintayksiköjä mm. siten, että tilojen mitoituksen on oltava riittävä asumisen laadun, tilojen joustavan ja muunneltavissa olevan käytön ja hoitohenkilökunnan työskentelyn kannalta ja että asukashuoneiden, käytävien, yhteistilojen sekä piha-alueiden on oltava esteettömiä ja turvallisia. Suosituksena uusien toimintayksiköiden rakennettaessa tai vanhoja peruskorjattaessa on, että jokaisella asukkaalla olisi oma huone ja kylpyhuone, ellei asukas nimenomaan halua asua toisen asukkaan kanssa.

Myös ympäristöministeriön hallinnonalalla myönnettäviin, palveluasuntojen tuotantoa koskeviin valtiontukiin liittyy sellaista viranomaisohjausta, joka on merkityksellistä asumispalveluja koskevan kokeilun kannalta. Valtion varoista myönnetään avustuksia erityisryhmille tarkoitettujen asuntojen rakentamista, perusparantamista ja hankintaa varten siten kuin avustuksista erityisryhmien asuntojen parantamiseksi annetussa laissa (1281/2004, jäljempänä investointiavustuslaki) tarkemmin säädetään. Avustusten tavoitteena on lisätä erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden asumistarpeisiin soveltuvien ja asumiskustannuksiltaan kohtuullisten vuokra-asuntojen tarjontaa. Avustuksia myönnettäessä erityisryhminä pidetään muun muassa muistisairaita ja huonokuntoisia vanhuksia, vammaisia sekä mielenterveyskuntoutujia. Avustusten myöntämisestä vastaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (jäljempänä ARA), ja avustuksia myönnetään vain yhdessä valtion korkotukilainoituksen kanssa. Valtion tukea myönnettäessä tuen saamiselle ja käytölle asetetaan aina erilaisia ehto-

ja. ARAn laatimissa tuenhakuohjeissa onkin määritelty tarkemmin joitakin avustuksen saamisen ehtoja, jotka liittyvät esimerkiksi avustettavien kohteiden sijaintiin, mitoitukseen ja laatutasoon.

Nuorisotakuu ja koulutustakuu

Nuorisotakuu ja koulutustakuu perustuvat pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan. Niistä ei ole olemassa erillistä lainsäädäntöä. Nuorisotakuulla tarkoitetaan toimintamallia, jonka tavoitteena on tarjota jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Koulutustakuulla tarkoitetaan tavoitetta taata jokaiselle peruskoulunsa päättäneelle paikka lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa, oppisopimuksessa, työpajassa tai kuntoutuksessa.

Nuorisotakuun tavoitteena on edistää nuoren koulutukseen ja työmarkkinoille sijoittumista, ehkäistä nuorten työttömyyttä pitkittymästä, tunnistaa nuorten syrjäytymisvaaraan liittyvät tekijät sekä tarjota nuorille tukea jo varhaisvaiheessa estämään nuorten syrjäytymiskehitystä ja ulkopuolisuutta.

Vuonna 2013 alkaneen nuorisotakuun toimeenpanossa keinoina ovat koulutustakuun toimet, nuorten aikuisten osaamisohjelma, nuorten työvoima- ja elinkeinopalvelut (TE-palvelut) ja kuntoutuspalvelut mukaan lukien kuntien sosiaali- ja terveystaloudet sekä muut nuorten yksilölliset palvelut, kuten etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta.

1.2 Nykytilan arviointi

Kuntien lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden normiohjaus sekä suositukset ja ohjeet

Kestävyyssvaje koskee koko julkista taloutta, ja hallitus on useilla päätöksillä tähdännyt kestävyysvajeen supistamiseen. Kuntien lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden määrän jatkuva kasvu on osaltaan lisännyt kuntien kustannuksia.

Hallituksen maaliskuussa 2013 tekemän kehyspäätöksen mukaan kuntien velvoitteiden vähentämisen toimintaohjelman tueksi käynnistetään vuoden 2014 alusta paikallisia kokeiluja. Paikallisissa kuntakokeiluissa ministeriöt ja kunnat sopivat yhdessä palveluja koskevat tavoitteet.

Hallituksen elokuussa 2013 hyväksymässä rakennepoliittisessa ohjelmassa todetaan, että kuntien tehtäviä ja niiden perusteella säädettyjä velvoitteita arvioidaan vuosina 2014–2017 toimintaohjelmassa, jolla tavoitellaan yhden miljardin euron kokonaisvähennystä kuntien toimintamenoihin vuoden 2017 tasolla. Ohjelman mukaan velvoitteiden vähentämisen tueksi käynnistetään vuoden 2014 alusta paikallisia kokeiluja kuntarakennelain (1698/2009) tavoitteet täyttävillä kunnilla.

Valtiovarainministeriö asetti elokuussa 2013 kuntien velvoitteiden vähentämistä koskevien kokeilujen valmisteluhankkeen. Hankkeen toimikausi päättyi vuoden 2014 helmikuun lopussa. Hankkeen tavoitteena oli luoda edellytykset kuntien velvoitteiden vähentämistä koskevien kokeilujen käynnistämiseksi vuoden 2014 alussa. Valmistelu tuli tehdä yhteistyössä kuntien kanssa siten, että kokeilut ovat kuntalähtöisiä ja voivat toimia myös muodostuvien kuntien palvelujen järjestämisen suunnittelun apuna.

Hallituksen marraskuussa 2013 tekemän rakennepoliittisen toimintaohjelman toimeenpanoa koskevan päätöksen mukaan kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi toteutetaan kuntakokeiluja vuosi-

na 2015–2016. Niissä oli päätöksen mukaan tarkoitus kokeilla sellaisia säädösmuutoksia ja muita toimenpiteitä, joiden avulla kunnat voisivat poikkihallinnollisesti kehittää palvelurakennettaan ja palveluprosesseja sekä säästää kustannuksiaan kokeilun piirissä olevista kunnille asetetuista velvoitteista riippumatta ja lainsäädännön mukaisesta palvelujen tavoittelusta vaikuttavuudesta tinkimättä. Haku kuntakokeiluihin tuli päätöksen mukaan käynnistää vuoden 2013 lopussa kuuteen eri toimintamallikokonaisuuteen: 1) hyvinvoinnin integroitu toimintamalli, 2) koulutuspalvelukokeilu, 3) asumispalvelujen toimintamalli, 4) valvonnan toimintamalli, 5) kuntien ja Kelan yhteistyö sekä 6) nuorisotakuukokeilu.

Kuntakokeilujen toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista on hallituksen linjausten mukaisesti tarkoitus tukea muun muassa sellaisin säädösmuutoksin, jotka olisivat voimassa määräaikaaisesti ja joita sovellettaisiin vain kokeilualueilla. Kuntakokeilujen avulla pyritään saamaan kokemuksia siitä, voivatko kokeiluun osallistuvat kunnat edellä mainittujen säädösmuutosten ja muiden toimenpiteiden avulla poikkihallinnollisesti kehittää palvelurakennettaan ja säästää kustannuksiaan kunnille lainsäädännössä asetetuista velvoitteista riippumatta ja palvelujen vaikuttavuustavoitteista tinkimättä sekä edistämään kunnissa käynnissä olevaa palveluprosessien ja toimintamallien kehittämistyötä. Kokeilut kytkeytyvät hallituksen ohjelmaan sisältyvään kuntauudistukseen ja niiden avulla pyritään myös palvelemaan käynnistyviä kuntien yhdistämisselvityksiä. Kokeilut voisivat toimia lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vastuukuntien palvelurakenteiden ja toimintamallien suunnittelun tukena.

Kokeilujen mahdollisista sisällöistä tehtiin elokuussa 2013 Kuopion, Oulun, Tampereen, Jyväskylän, Vantaan ja Turun kaupunkien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella esiselvitys. Esiselvityksessä nousi esille kuntien tiukkeneva taloustilanne ja asetettujen taloudellisten tavoitteiden toteuttamiseksi kunnissa jo päätetyt strategiat ja kehityshankkeet. Tärkeänä kehittämissuuntana esiselvityksessä nousi esiin laaja-alaisen moniammatillisten palvelumallien sekä kuntalais- ja asiakaslähtöisten palveluorganisaatioiden ja -prosessien kehittäminen. Tähän kehittämistyöhön liittyvien säädösperusteisten velvoitteiden aiheuttamia vaikeuksia olivat esiselvityksen mukaan muuan muassa tietosuojalainsäädännön ja siihen kytkeytyvän hallinnonalakohtaisen lainsäädännön aiheuttamat tiedon liikkumisongelmat kuntien laaja-alaisissa kehittämishankkeissa ja lisäksi kuntien, valtion viranomaisten ja Kelan yhteistyöalueilla. Suositusten katsottiin aiheuttavan jopa eniten haasteita kuntien toiminnalle. Niissä määritellään hyvin tarkoin palvelutasoa, henkilöstömitoitusta yms palvelutuotantoon liittyviä vaatimuksia. Kunnissa katsottiin, että suosituksia valvotaan joustamattomasti ikään kuin ne olisivat sitovia normeja, ja myös oikeuslaitos käyttää niitä päätösten perusteena. Kunnissa odotettiin valvontaviranomaisilta enemmän yhteistoiminnallista näkemystä ja otetta. Esille nousi kysymys, miksi valvotaan resursseja, ei tulosta. Kaupungit olivat yleisesti valmiita sitoutumaan tuloksiin ja tulostavoitteisiin.

Kokeilujen on tarkoitus olla kuntalähtöisiä ja monialaisia. Niiden tulisi mahdollistaa ja edistää kuntien strategioiden ja kehittämisen painopisteiden perusteella hahmotettujen hallinnonalojen ja organisaatioiden rajat ylittävien toimintamallikokonaisuuksien toteutumista. Velvoitteiden poistamisen vastapainoksi ja toteutettavien tehtävien palvelutason pysyttämiseksi lainsäädännön edellyttämällä tasolla kokeilussa sovitaan kokeilukuntien ja valtion kesken kokeilun aikana seurattavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoiteindikaattorit ja toteutetaan niiden seuranta.

Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin edistäminen

Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevassa kokeilussa on tarkoituksena tarkastella ja luoda uusia asiakaslähtöisiä toimintamalleja ja työtapoja alueellisten monialaisten organisaatioiden sisä-

)

sen yhteistyön ja ulkoisten toimintojen ja tahojen kanssa. Tehokkaan ja vaikuttavan toimintamallin suunnittelua varten viranomaisten käytettävissä tulisi olla laaja-alaisesti asiakkaan olosuhteita ja tarpeita koskeva tieto, asiakkaan yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa loukkaamatta. Toimintamallia palvelevia toimenpideoasioita ovat lakisääteisten yksilöllisten palvelusuunnitelmien osittainen yhdistäminen yhteiseksi yksilölliseksi palvelusuunnitelmaksi ja niitä koskevien tietojen käsittely, tietojen käsittely toiminnallista suunnittelua varten sekä asiakkaan vastuutyöntekijän toimintaedellytysten varmistaminen.

Koulutuspalvelukokeilu

Koulutuspalvelukokeilussa pyritään toteuttamaan lasten ja nuorten alueellinen koulutuskokeilu kuntarakennelain edellyttämällä yhdistymisselvitysalueella. Kokeilun tavoitteena on parantaa kuntien edellytyksiä hyödyntää oppilaitosverkkoa ja henkilöstöä perusopetuksessa peruskoulun jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa. Tarkoituksena on myös erityisesti hankkia kokemuksia lukio-koulutuksen hallinnollisesta yhteistyöstä. Lisäksi kokeilussa selvitettäisiin millä ratkaisulla kokeilualueen kunnat voisivat järjestää opetuksen parhaiten myös kuntien rajat ylittäen esimerkiksi hyödyntämällä yhteistä oppilaitosverkkoa, yhteisiä tiloja alueen kaikkien koulujen ja oppilaitosten kanssa, henkilöstön yhteiskäyttöä, yhteistä opintotarjontaa ja yhteistä tietoverkkoa.

Valvonnan toimintamalli

Kuntien taholta on tuotu esiin suositusten ja ohjeiden tiukka noudattaminen lupa- ja valvontaviranomaisten toiminnassa, vaikka suositukset ja ohjeet eivät ole sitovia. Tämä rajoittaa kuntien toiminnan tehokasta suunnittelua ja aiheuttaa lisäkustannuksia. Kuntakokeilujen valmistelussa on todettu, että useissa tapauksissa esimerkiksi tiukat henkilöstömitoitukset ja tilamitoitukset ja muut tarkoin numeraalisesti määritellyt ohjeet eivät sisälly lainsäädäntöön tai asetuksiin, vaan suosituksiin ja usein myös Valviran ja aluehallintovirastojen vahvistamiin valvonta- ja muihin ohjeisiin. Niitä on noudatettu yhdenvertaisuuden periaatteen toteuttamiseksi kuntakohtaisessa harkinnassa, jolloin niistä on muodostunut normeihin verrattavaa ohjausta kuntiin nähden. Tämä on sitonut kuntien liikkumavaraa enemmän kuin säädökset.

Valvonnan toimintamallia koskevassa kokeilussa pyritään kehittämään valvonnan menettelytapoja. Kokeilussa kehitetään indikaattoriperusteista valvontaa, jota kokeiluaikana sovellettaisiin kokeilukuntia koskien. Kokeilu koskee sekä kuntien että yksityisten palveluntuottajien toimintaa.

Asumispalvelumallin uudistaminen

Asumispalvelujen järjestämisen merkitys vanhusten ja vammaisten hoidossa on kasvava ikärakenteen kehittymisen vuoksi. Hallituksen rakennepoliittisessa ohjelmassa on lisäksi hyväksytty tavoitteeksi laitospaikkojen väheneminen siten, että se vähentää kuntien menoja 300 milj euroa vuoden 2017 tasolla. Asumispalvelut nousivat kokeiluja koskevassa esiselvityksessä yhdeksi sellaiseksi kunnallisen toiminnan alueeksi, jossa koettiin kunnille aiheutuvan lisäkustannuksia suositusten ja ohjeiden liian joustamattomasta soveltamisesta. Nämä tekijät merkitsevät sitä, että asumispalveluihin tulee saada sellaisia uudennlaisia toimintamalleja, jotka mahdollistavat lakisääteisesti riittävän palvelutason toteuttavat palvelut siten, että ne kuntien ja valtion talouden puitteissa pystytään kustantamaan.

)

Asumispalvelujen toimintamallia koskevassa kokeilussa on tarkoitus kehittää vanhusten, vammaisten ja muiden erityisryhmien palveluasumista tarkastelemalla nykyisten ohjeiden ja suositusten lähtökohtia ja kriteerejä ja mahdollistamalla kunnille räätälöityjen ja yksilöllisten asumisvaihtoehtojen kokeileminen. Kokeilujen tavoitteena on tukea laitoshoidon purkamista ja erityisryhmien asumispalvelujen asukaslähtöisten ja kustannustehokkaiden ratkaisujen toteuttamista. Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut, palveluasuminen ja asumisyksiköt ovat yksi keskeinen tapa kehittää ja hallita kuntalaisten tarpeiden mukaista palvelurakennetta. Laitosvaltaisuuden hallittu purkaminen on asiakkaiden, kuntien ja julkisen talouden kannalta yhteinen etu. Säädöstasolla ei juuri ole tarkkoja kuntien toimintavapautta rajoittavia säädöksiä annettu. Vanhusten ja vammaisten asumispalveluissa sovelletaan kuntien hankkeiden rahoitukseen ja toimintaan muun muassa kunnissa tiukasti valvotuksi koettuja tilojen ja henkilöstön mitoitus koskevia ohjeita. Tarvitaan olemassa olevaa asuntokantaa ja muihin paikallisiin olosuhteisiin perustuvia uusia ja joustavia asumispalveluratkaisuja. Kuntakokeilujen tässä toimintamallissa on tarkoitus kehittää asumispalvelujen mallia ja joustavoittaa kunnille kustannuspaineita aiheuttavia suositusten noudattamiskäytäntöjä.

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyö

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyön kehittämisen alkuperäisenä tarkoituksena oli edistää toimeentulotuen käsittelykäytäntöjä ja kunnallisten maksujen määrittelyä. Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyömallin osalta hallitus kuitenkin päätti 25 päivänä maaliskuuta 2014 kehysriehessä, että kuntien ja Kansaneläkelaitoksen toimeentulotukiyhteistyön tehostamiseksi sekä kansalaisten yhdenvertaisuuden parantamiseksi perustoimeentulotuen laskenta ja maksatus siirretään vuoden 2017 alusta Kelan tehtäväksi. Tämän johdosta valmisteluresurssit päätettiin keskittää vain hallituksen linjaamaan tehtävien siirtoon. Rajoitetusti voidaan kuitenkin kokeilla niin sanottua laajennettua Vantaan mallia.

Nuorisotakuukokeilu

Vuonna 2013 alkaneen nuorisotakuun toimeenpanon myötä nuorten palveluihin on saatu lisää resursseja. Hallitus on varannut vuosittain 60 miljoonaa euroa nuorisotakuun toteutukseen ja lisäksi nuorten aikuisten määräaikainen osaamisohjelmaan (2013-2015) on varattu erillisrahoitus.

Vaikka nuorisotakuusta ei ole erillistä lakia, nuorisotakuun myötä usean hallinnonalan lainsäädäntöön on tehty muutoksia.

Nuorisotakuun toimeenpanoa on arvioitu keväällä 2014 ilmestyneessä tutkimuksessa (Kuntoutussäätiö: Yhdessä tekeminen tuottaa tuloksia – nuorisotakuun tutkimuksellisen tuen loppuraportti). Tutkimuksen mukaan nuorisotakuu on lisännyt huomiota nuorten tilanteeseen, palvelutarpeisiin ja palvelujen kehittämiseen ja noussut useilla paikkakunnilla keskeiseksi painopisteeksi.

Tutkimuksen mukaan nuorisotakuun toteutus on kuitenkin käynnistynyt ennakoitua hitaammin kunnissa ja varsin epätasaisesti koko maan tasolla. Syinä epätasaiseen käynnistymiseen paikallistasolla ovat muun muassa heikkenevä kuntatalous, työpaikkojen väheneminen, nuorten voimakas muuttovirta ja palvelujen riittämättömyys. Käynnistyminen on ollut hidasta myös työ- ja elinkeinohallinnossa, jossa usean uudistuksen yhtäikainen toteutus osui vuoden 2013 alkuun. Vuoden 2013 taloudellinen tilanne ja sen seurauksena kasvanut nuorten työttömyys ovat olleet iso haaste nuorisotakuun ensimmäisenä toteuttamisvuonna.

)

Vuonna 2013 työ- ja elinkeinotoimistot tekivät työllistymissuunnitelman 93 %:lle nuorisotakuun piiriin kuuluvalla nuorella ja palveluihin osallistui enemmän nuoria kuin aikaisemmin. Vuonna 2013 alkoi noin 209 000 alle 25-vuotiaiden työttömyysjaksoa, joista 76,5 % päättyi ennen kolmea kuukautta. Alkuvuodesta 2014 alle 25-vuotiaiden nuoren virta yli 3 kuukauden työttömyyteen on heikon työllisyystilanteen takia nuorisotakuusta huolimatta hieman suurentunut. Nuorten työttömyyden kesto on kuitenkin saatu pysymään 11–12 viikossa eli nuorten työttömyys on edelleen verraten lyhyttä verrattuna muuhun työttömyyteen.

Nuorisolain 7 a §:ssä tarkoitettu nuorille palveluja tarjoavien toimijoiden verkosto on perustettu 93 prosenttiin kunnista. Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta on laajentunut nuorisotakuun myötä.

Nuorisotakuun myötä toimeenpanossa mukana olevat organisaatiot ovat muuttaneet omia toimintatapojaan ja eri toimijoiden välinen yhteistyö on lisääntynyt ja tiivistynyt. Kyselyssä ja kehittämistyöpajoissa on noussut esiin monia hyviä käytäntöjä ja yksittäisiä toimintamalleja sekä palvelujen organisointimalleja. Yhteistyön kehittäminen ja uusien yhteisten toimintatapojen omaksuminen vie aikaa ja edellyttää nuorten kanssa toimivien osaamisen kehittämistä. Asiakastietojen siirtoon ja vaihtoon liittyvät kysymykset koetaan edelleen eri toimijoiden välistä yhteistyötä hankaloittavina. Toimijoiden mukaan nuoria ei tavoiteta, tehdään turhaa päällekkäistä työtä, palvelujen sujuvuus kärsii ja palveluprosessit katkeavat.

Nuorisotakuun toteutumista koskevan tutkimuksen mukaan jatkossa olisi tärkeää panostaa henkilökohtaisen kontaktin ja matalan kynnyksen palveluihin (valmistelussa oleva ns. ohjaamomalli) sekä vastuhenkilömalleihin. Yksittäisten palvelujen sijaan tulisi päästä tavoitteellisiin, viranomaisten sektorirajat ylittäviin palvelukokonaisuuksiin. Kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten auttamiseksi tulisi tehostaa nuorille kohdennettuja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutuksen palveluja. Kansaneläkelaitoksen ammatillisen kuntoutuksen kriteerejä lievennettiin vuoden 2014 alussa. Myös Euroopan sosiaalirahaston hankkeet tukevat osaltaan nuorisotakuun tavoitteita ja muun muassa matalan kynnyksen palvelujen kuten ns. ohjaamo-mallin kehittämistä.

Hakumenettely kokeiluihin

Valtiovarainministeriö lähetti kunnille joulukuussa 2013 kirjeen kuntakokeiluhankkeeseen hakeutumisesta ja sitä koskevasta hakumenettelystä. Kirjeen mukaan kunnilla oli mahdollisuus hakea yhteen tai useampaan osaan kokeiluohjelman kuudesta osa-alueesta. Hakuaika päättyi vuoden 2014 tammikuun lopussa. Haku kohdistettiin kuntarakennelain tavoitteet täyttäviin kuntiin tai alueisiin. Parhaiten kokeiluja katsottiin olevan mahdollista toteuttaa sellaisessa kuntarakennelain tavoitteet täyttävässä kunnassa tai selvitysalueen kunnista muodostuvassa kuntaryhmässä, jolla on riittävät toiminnalliset edellytykset kokeilun edellyttämän poikkihallinnollisen kehittämistyön tekemiseen. Hakulomakkeessa kunnilta pyydettiin tietoja siitä, mikä oli kunnan kehittämistilanne hakemuksen kohteena olevan toimintamallin osalta sekä siitä, miten ne aikoivat toteuttaa kokeilua hakemallaan osa-alueella. Kunnilta pyydettiin myös tietoja kunnassa jo käytössä olevista kokeilun osa-alueen seurantaan soveltuvista palvelujen laadusta ja tuloksista kuvaavista indikaattoreista. Kirjeen mukaan kokeiluihin oli tarkoitus valita ne kunnat, joiden katsottiin hakemuksessa esitettyjen tietojen ja suunnitelmien perusteella parhaiten edistävän kyseisten toimintamallien kehittämistä ja kokeiluissa tavoiteltujen tulosten saavuttamista. Kirjeessä todettiin lisäksi, että kokeilukunniksi valittujen kuntien kanssa tullaan laatimaan valtion ja kuntien välinen kokeilun kohdentumista koskeva sopimus.

)

Valtiovarainministeriö sai määräaikaan mennessä hakemuksia kaikkiaan 28 kunnalta tai kuntaryhmältä, joista 17 kuntaa tai kuntaryhmää päätettiin kutsua kuntakokeilujen jatkoneuvotteluihin. Nämä kunnat tai kuntaryhmät olivat: Espoon kaupunki, Forssan kaupunki, Helsingin kaupunki, Hämeenlinnan kaupungin ja Hattulan ja Janakkalan kuntien muodostama kuntaryhmä, Joensuun kaupunki, Jyväskylän kaupunki, Järvenpään, Hyvinkään, Keravan, Mäntsälän, Sipoon, Pornaisten, Nurmijärven ja Tuusulan muodostama kuntaryhmä, Kouvolan kaupunki, Kuopion kaupunki, Lahden kaupunki, Lappeenrannan ja Imatran kaupunkien ja Lemmin, Luumäen, Savitaipaleen, Taipalsaa-ren, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden kuntien muodostama kuntaryhmä, Oulun kaupunki, Riihimäen kaupungin ja Hausjärven ja Lopen kuntien muodostama kuntaryhmä, Rovaniemen kaupunki, Tampereen ja Ylöjärven kaupunkien muodostama kuntaryhmä, Vaasan kaupungin ja Mustasaaren kunnan muodostama kuntaryhmä sekä Vantaan kaupunki. Kuntaneuvottelujen ensimmäinen vaihe pidettiin maaliskuussa 2014 ja toinen vaihe toukokuun alussa 2014.

Aikaisempia kokeiluja

Vuosina 1988 – 1996 toteutettiin vapaakuntakokeilu, jonka tarkoituksena oli hankkia kokemuksia siitä, miten voidaan vahvistaa kunnallista itsehallintoa, lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia, kehittää kunnallishallintoa paikallisia oloja nykyistä paremmin vastaavaksi, käyttää kuntien voimavaroja nykyistä tehokkaammin sekä parantaa kunnallisia palveluja.

Kainuun hallintokokeilun tarkoituksena oli hankkia kokemuksia maakunnallisen itsehallinnon vahvistamisen vaikutuksista Kainuun kehittämiseen, kunnallisten palvelujen järjestämiseen, kansalaisten osallistumiseen, kunnallishallintoon, valtion aluehallinnon toimintaan sekä maakunnan ja valtion keskushallinnon suhteeseen. Kokeilusta säädettiin Kainuun hallintokokeilusta annetussa laissa (343/2003).

Ajalla 1.9.2012 – 31.12.2015 toteutetaan työvoimapalvelukokeilu, jonka tavoitteena on alentaa rakennetyöttömyyttä. Kokeilussa pyritään löytämään uusia paikalliseen kumppanuuteen perustuvia työmarkkinoille integroinnin malleja, joissa työllistymistä edistäviä palveluja suunniteltaessa otetaan nykyistä paremmin huomioon sekä työttömien työnhakijoiden että paikallisten työmarkkinoiden tarpeet.

Kotihoidon kokeilun toteuttamiseksi sosiaalihuoltolakiin ja kansanterveyslakiin lisättiin kumpaankin väliaikaisesti uusi 2 a luku lailla sosiaalihuoltolain väliaikaisesta muuttamisesta (1428/2004) sekä kansanterveyslain väliaikaisesta muuttamisesta (1429/2004). Kokeiluaika oli vuoden 2005 alusta vuoden 2010 loppuun. Kokeiluaikaa on sittemmin pidennetty vuoden 2014 loppuun sosiaalihuoltolain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetulla lailla (1314/2010) ja kansanterveyslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetulla lailla (1315/2010).

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kehittämistä koskevien alueellisten kokeilujen tarkoituksena on kehittää alan toimijoiden yhteistyönä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä tavalla, joka tukee perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä erityistason palvelujen yhteensovittamista väestön tarpeiden mukaisesti siten, että asiakas saa tarvitsemansa palvelut eheänä kokonaisuutena. Asiasta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kehittämisestä vuosina 2011 – 2014 annetussa laissa (328/2010).

)

Parhaillaan on vireillä oleva kaavamääräysten keventämiskokeilu, jonka tavoitteena on hankkia kokemuksia siitä, miten määräyksiä ja menettelyjä keventämällä voidaan edistää asuntorakentamista erityisesti kasvukeskuksissa ja lisätä asuntotuotannon kustannustehokkuutta. Asiasta säädetään kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten keventämisestä annetulla lailla (1257/2010).

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma

Valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämisohjelman (Kaste). Ohjelma perustuu Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annettuun lakiin (733/1992). Ohjelmassa määritellään alan uudistustyön tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Lisäksi siinä määritellään tavoitteiden saavuttamista tukevat keskeiset lainsäädäntöhankkeet, ohjelmat, suositukset ja valvonnan painopisteet.

Kaste-ohjelma pureutuu sosiaali- ja terveydenhuollon keskeisten asiantuntijoiden ja kansalaisten esille nostamiin uudistustarpeisiin. Ohjelmassa nivotaan yhteen hallitusohjelma ja sosiaali- ja terveysministeriön (STM) strategian mukainen säädös-, resurssi- ja vuorovaikutusohjaus.

Kaste-ohjelman tavoitteena on, että: I. Hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja II. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet ja palvelut on järjestetty asiakaslähtöisesti. Painopistettä siirretään ongelmien hoidosta fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin aktiiviseen edistämiseen ja ongelmien ehkäisemiseen koko väestössä.

Kaste-ohjelma muodostuu kuudesta osaohjelmasta, niihin liittyvistä säädösuudistuksista ja suosituksista. Osaohjelmat ovat I. Riskiryhmien mahdollisuutta osallisuuteen, hyvinvointiin ja terveyteen parannetaan; II. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluja uudistetaan; III. Ikäihmisten palveluiden rakennetta ja sisältöä uudistetaan; IV. Palvelurakennetta ja peruspalveluja uudistetaan; V. Tieto ja tietojärjestelmät saatetaan asiakkaiden ja ammattilaisten tueksi ja VI. Johtamisella tuetaan palvelurakenteen uudistamista ja työhyvinvointia.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Esityksen tavoitteet

Kuntakokeilujen avulla pyritään saamaan kokemuksia siitä, miten kokeiluun osallistuvat kunnat voivat säädösmuutosten ja muiden toimenpiteiden avulla poikkihallinnollisesti kehittää palvelurakennettaan ja säästää kustannuksiaan kunnille lainsäädännössä asetetuista velvoitteista riippumatta ja palvelujen vaikuttavuustavoitteista tinkimättä sekä edistämään kunnissa käynnissä olevaa palveluprosessien ja toimintamallien kehittämistyötä.

Kokeilut kytkeytyvät hallituksen ohjelmaan sisältyvään kuntauudistukseen. Niiden on tarkoitus osaltaan palvella kuntien yhdistämisselvityksiä. Ne voivat toimia myös sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen edellyttämien palvelurakenteiden ja toimintamallien kehittämisen tukena.

Kokeilujen on tarkoitus olla kuntalähtöisiä ja monialaisia. Niiden tulisi mahdollistaa ja edistää kuntien strategioiden ja kehittämisen painopisteiden perusteella hahmotettujen hallinnonalojen ja organisaatioiden rajat ylittävien toimintamallikokonaisuuksien toteutumista. Tavoitteena on helpottaa kuntien palvelujen järjestämistä ja tuottamista ja samalla turvata palvelut lainsäädännössä asetetut vaatimukset toteuttaen.

)

Velvoitteiden poistamisen ja ohjauksen keventämisen vastapainoksi ja toteutettavien tehtävien palvelutason pysyttämiseksi lainsäädännön edellyttämällä tasolla kokeilussa sovitaan kokeilukuntien ja valtion kesken kokeilun aikana seurattavat toiminnalliset ja taloudelliset indikaattorit ja toteutetaan niiden seuranta ja valvonta.

Lakisääteisten velvoitteiden poistamisen lisäksi on valmistelun aikana noussut esiin ministeriöiden ja valtion eri viranomaisten säädösten soveltamiseksi antamien suositusten ja ohjeiden merkitys kuntien palvelujen toteuttamistapoja rajoittavina ohjauksen muotoina. Lakiehdotuksen tavoitteeksi on noussut myös kuntia sitomattoman ohjauksen kehittäminen ja huomion kiinnittäminen enemmän asiakaslähtöisesti aikaansaatuisten palveluiden sisältöön ja tuloksiin kuin toiminnan resursseihin ja tiloihin.

2.2 Keskeiset ehdotukset

Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisten ja moniammatillisten toimintamallien luomista ja käyttämistä kuntien lakisääteisiä palveluja järjestettäessä ja tuotettaessa tavoitteena tehokas ja vaikuttava toiminta. Lisäksi kokeilulla pyritään edistämään toiminnan suunnittelussa palveluja käyttävän henkilön elinolosuhteita ja yksilöllisiä tarpeita koskevan tiedon käsittelyä henkilön edun mukaisesti sekä turvaten hänen yksityiselämänsä ja henkilötietojensa suojaa.

Koulutuspalveluja koskevalla kokeilulla pyritään kuntien yhteistyöllä parantamaan mahdollisuuksia hyödyntää oppilaitosverkkoa ja henkilöstöä peruskoulun jälkeisessä toisen asteen koulutuksessa aikaisempaan tehokkaammin. Tarkoituksena on erityisesti hankkia kokemuksia lukiokoulutuksen hallinnollisesta yhteistyöstä.

Kuntien toiminnan valvontaa koskevan kokeilun avulla on tarkoitus lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia kuntien tehtäväksi säädetyssä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä luomalla uusia toimintamalleja palveluiden ohjaukseen ja valvontaan. Kokeilussa pyritään myös keventämään yksityiskohtaisten suositusten ja ohjeiden vakiintuneita soveltamiskäytäntöjä ottamalla valvonnassa käyttöön uusia indikaattoreita.

Asumispalveluja koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää vanhusten ja vammaisten asumispalvelujen uusien toimintamallien luomista ja toteuttamista kunnille kustannuspaineita aiheuttavaa ohjausta keventäen ja asumispalveluja koskevien vahvistettujen periaatelinjausten mukaisesti.

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyökokeilun avulla pyritään edistämään Vantaan kaupungin ja Kansaneläkelaitoksen palveluyhteistyötä toimeentulotukipalveluissa tavoitteena asiakkaan kertaalleen antamiin tietoihin perustuva oikein ajoitettu palvelu ja palveluprosessista kunnille ja Kansaneläkelaitokselle aiheutuvan työmäärän ja kokonaiskustannusten väheneminen.

Nuorisotakuukokeilun avulla on tarkoitus tukea nuorisotakuun paikallista toteuttamista. Nuorisotakuuta koskevassa kokeilussa kehitetään kuntien ja työ- ja elinkeinoviranomaisten yhteistyön toimintamalleja, nuorten työhön ja opintoihin sijoittumisen palvelupolkuja ja eri palvelumuotojen tarjonnan lisäämistä sekä tiedonsaantia nuoren tilanteesta ja palvelujen käytöstä

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Kokeilujen taloudellisena tavoitteena on keventää kunnille niiden tehtävien toteuttamiseksi asetetuista velvoitteista ja muusta ohjauksesta aiheutuvaa kustannustaakkaa. Näitä kustannuksia tulee muun muassa ehdotetussa laissa käsitellyistä säädöspäätösten velvoitteiden, suositusten ja ohjeiden joustamattomista tulkinnoista ja kunnille asetetuista vaatimuksista koskien esimerkiksi henkilöstömitoitusta, palvelutilojen kokoa tai laatua ja tiedon saatavuutta eri rekistereistä. Kustannuksia syntyy myös eri palvelualojen, sektoreiden ja organisaatioiden erillisestä, yhteen sovittamattomasta toiminnasta ja asiakasprosessien päällekkäisyydestä tai katkeamisesta, sekä palvelujen epätarkoituksenmukaisesta kohdentumisesta.

Koska kysymyksessä on kokeilut, ei kokeiluaikana toimintamalleja kehitettäessä todennäköisesti synny taloudellista säästöä. Myöskään merkittäviä kustannuksia ei kunnille synny, lukuun ottamatta mahdollisesta projektiaikaisen projektipäällikön palkkauksesta tms. organisoinnista aiheutuvia kustannuksia. Kokeilun toteuttamiseksi valtion talousarvioon on vuodelle 2014 sekä vuosille 2015 ja 2016 valtiontalouden kehyksiin tehty vuosittainen 520.000 euron varaus.

Kokeilun aikana kustannuskehitystä seurataan kokeilun kohdealueilla. Kokeilun jälkeen arvioidaan tulosten perusteella, onko ja missä määrin syytä siirtyä laajemmin ja pysyvämmiin käyttämään kokeiltuja toimintamalleja. Näistä syntyviä säästövaikutuksia on tässä vaiheessa erittäin vaikea arvioida.

Suurimmat potentiaaliset suorat säästövaikutukset todennäköisesti syntyvät asumispalveluja koskevan ohjeistuksen entistä joustavammasta soveltamisesta. Suuret potentiaaliset säästömahdollisuudet ovat myös hyvinvoinnin integroidun toimintamallin onnistuneella toteuttamisella, jos kokeiluissa onnistutaan yhdistämään eri palvelusektoreiden toimintaa entistä paremmin yhteentoimiviksi asiakaslähtöisiksi palvelukokonaisuuksiksi.

Valvontamallien muuttamisella voidaan saada säästöjä koko julkisen hallinnon toiminnassa päällekkäisten valvontatoimien vähenemisen kautta ja kiinnittämällä huomio resurssien ja toimintaedellytysten valvonnan sijasta toiminnan tulosten valvontaan.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kokeiluilla joustavoitetaan kuntien viranomaisten toimintaa ja mahdollistetaan monialaisten asiakaslähtöisten toimintamallien kehittäminen hyvinvointipalveluissa ja selkiytetään tiedonkulkua palvelusuunnitelmia tehtäessä ja toteutettaessa. Kuntien ja työvoimaviranomaisten yhteistyö tehostuu nuorisotakuun toteuttamisessa.

Aluehallintovirastojen ja kuntien yhteistyön kehittäminen ohjauksessa ja valvonnassa sekä kuntien omavalvonnan kehittäminen johtavat toimintamallien tullessa laajemmin käyttöön valtion valvovien viranomaisten ja kuntien toiminnan tehostumiseen sekä poistavat päällekkäistä valvontaa. Omavalvonnan kehittyessä erityisesti aluehallintovirastojen työmäärän voidaan arvioida jossain määrin vähenevän, kun kuntien kohdalla valvotaan ensisijaisesti omavalvonnan toteutumista yksittäisten toimintayksiköiden valvonnan sijasta. Kokeiluvaiheessa uusien valvonnan toimintamallien luomi-

)

nen edellyttää kuitenkin kokeiluun osallistuvien aluehallintovirastojen sekä kuntien työpanosta ja yhteistyötä, mikä aiheuttaa tilapäisesti lisätyötä sekä valvovissa viranomaisissa että kunnissa.

Kokeilun aikana indikaattorien tehostettu seuranta aiheuttaa lisätyötä. Kokeilun jälkeen työmäärä on suunnilleen nykyisenkaltaisen, koska indikaattoritietoa kerätään laajasti valtakunnallisesti jo nykyisin.

3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Kokeilujen tarkoituksena on edistää sellaisten toimintatapojen kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla lakisääteisiä tehtäviä voidaan hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen. Kokeilulla ei siten ole suunniteltuja vaikutuksia kansalaisten saamien palvelujen tasoon, ei palvelutason parantamiseen eikä heikentämiseen. Kokeilun tarkoituksena on turvata lakisääteinen palvelutaso. Palvelutaso turvataan siten, että kuntien valvonta kokeilukunnissa suunnataan resursseja ja panoksia koskevasta ohjauksesta asiakaslähtöisesti asiakkaan saaman palvelun ja sen kokonaistuloksellisuuden valvontaan. Tämä on suunniteltu tapahtuvaksi jo kehiteltyjä ja kokeilussa käyttöön otettavia indikaattoreita käyttäen. Kokeilujen onnistuessa niiden avulla voidaan turvata lakisääteisten hyvinvointipalvelujen saatavuutta pitkällä tähtäimellä kestävyysvajeen aiheuttamista taloudellisista paineista huolimatta.

Kokeilulla avataan uusia näkymiä kuntien ohjauksen kehittämiseen. Kokeilulakiehdotuksissa ei ole laajamittaisesti poikkeuksia nykyisistä velvoitteista, mutta kokeilu mahdollistaa sellaisten kunnallisten palvelujen ja valtion valvonnan toimintamallien kehittämisen, jotka eivät tukeudu yksityiskohtaisiin menettelyohjeisiin vaan omavastuuseen, kokonaisvaltaiseen, asiakaslähtöiseen ja tulorientoituneeseen ajatteluun kunnissa.

Mikäli kokeilu toteutetaan lakiehdotuksen sallimalla tavalla täysimääräisesti, kokeilulla voi olla suuri merkitys tien avaajana kuntia ohjaavien säädösten, suositusten ja ohjeiden vähentämiseen.

4 Asian valmistelu

4.1 Valmisteluvaiheet ja aineisto

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä oikeusministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen, Tietosuojavaltuutetun toimiston, ARAn, Valviran, aluehallintovirastojen ja Työ- ja elinkeinotoimistojen kanssa. *(Täydentyä jatkovalmistelussa)*

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

(Täydentyä jatkovalmistelussa.)

5 Riippuvuus muista esityksistä

(Täydentyä jatkovalmistelussa.)

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Lakiehdotuksen perustelut

Laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista

1 Luku. Yleiset säännökset

1 §. *Lain tarkoitus.* Hallituksen kehyspäättöksissä vuonna 2013 ja 2014 sekä rakennepoliittisessa ohjelmassa on todettu, että kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi käynnistetään paikallisia kokeiluja.

Lakiehdotuksen tarkoituksena on muodostaa perusta mainituille kokeiluille. Laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä olevat tehtävien toteuttamisen menettelytapoja koskevat velvoitteet rajoittavat kuntien mahdollisuuksia määritellä sitä, miten ne toteuttavat niille annetut tehtävät. Samoin toimivat ministeriöiden tai virastojen antamat lakisääteisten tehtävien toteuttamisen menettelytapoja koskevat usein yksityiskohtaiset suositukset silloin kun valtion viranomaiset edellyttävät niiden noudattamista, vaikka ne eivät ole juridisesti sitovia. Velvoitteiden vähentämisen tarkoitus on parantaa kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia ja antaa kunnille vapautta kehittää uusia innovatiivisia toimintamalleja tehtäviensä hoitamiseksi Kokeilulain tarkoituksena on säätää velvoitteita koskevia poikkeuksia ja muutoin keventää kuntien ohjausta ja tukea uusien toimintamallien kehittämistä.

Lain tarkoituksena on näillä keinoilla edistää erityisesti sellaisten monialaisten ja asiakaslähtöisten toimintatapojen käyttöä, joiden avulla kunnat pystyisivät hoitamaan tehtäviään nykyistä taloudellisemmin ja tuottavammin. Monialainen työskentely antaa mahdollisuuden yhdistää resursseja asiakkaiden kokonaisvaltaisten palvelujen toteuttamiseksi. Näin voidaan parantaa sekä palvelujen vaikuttavuutta että palvelutuotannon tehokkuutta. Monialaiseen kunnan sisäiset palvelualat ja kunnan ja eräiden valtion viranomaisten organisaatorajat ylittävään toimintaan liittyy lakisääteisiä, suositusperusteisia ja tulkinnoista johtuvia esteitä. Lain tarkoituksena on tukea näiden esteiden ylittämistä.

Vaikka säännöksellä kevennetään joitakin palvelutason turvaamiseksi säädettyjä tai suositeltuja menettelytapoja, samalla kuitenkin edellytetään, että kunnat toteuttavat palvelut lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen. Lakiehdotuksella ei ole tarkoitus puuttua lakisääteisten palvelujen palvelutasoon. Sen tarkoituksena ei ole parantaa palveluja eikä heikentää niitä, vaan se on palvelutason suhteen neutraali. Lain tarkoituksena on helpottaa kuntien lakisääteisten palvelujen toteuttamista taloudellisesti vaikeissa olosuhteissa.

2 §. *Kuntakokeilut ja niihin osallistuvat kunnat.* Pykälässä säädettäisiin ehdotettuun lakiin sisältyvistä kuuteen toimintamalliin kohdistuvista kuntakokeiluista, joiden sisältö määriteltäisiin kokeiluitain lain 2-7 luvussa, sekä niistä kunnista tai useamman kunnan muodostamasta kuntien ryhmästä (*kokeilukunnat*), jotka voivat osallistua kuhunkin kokeiluun.

Pykälän 1-6 kohdissa todettaisiin lakiin sisältyvät kuntakokeilut. Kokeiluja ovat hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu, josta säädettäisiin lain 2 luvussa, koulutuspalveluja koskeva kokeilu, josta säädettäisiin lain 3 luvussa, kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu, josta säädettäisiin lain 4 luvussa, asumispalveluja koskeva kokeilu, josta säädettäisiin lain 5 luvussa, kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu, josta säädettäisiin lain 6 luvussa sekä nuorisotakuuta koskeva kokeilu, josta säädettäisiin lain 7 luvussa.

)

Vuodenvaihteessa 2013–2014 kunnille toteutetun hakukierroksen ja sen jälkeen käytyjen jatkoneuvottelujen jälkeen kuhunkin kokeilukohteeseen on valikoitunut yksi tai useampia kokeilukuntia, jotka luettelaisiin säännöksessä kokeiluittain ryhmiteltynä. Kokeilukunta voi olla joko yksi kunta tai se voi muodostua useamman kunnan muodostamasta kuntaryhmästä. Kuntaryhmän muodostavat kunnat osallistuvat kokeiluihin yhteisesti.

Pykälässä ehdotetaan kunkin kokeilun osalta lueteltavaksi ne kunnat, jotka voivat osallistua kokeiluun. Säännös olisi kokeiluun osallistumisen mahdollistava. Kunnan osallistuminen kokeiluun ei tapahtuisi suoraan lain nojalla vaan edellyttäisi kokeilun toteuttamista koskevan 29 §:ssä tarkoitetun valtiovarainministeriön ja kunnan välisen sopimuksen tekemistä. Muut kuin säännöksessä luetellut kokeilukunnat eivät voisi osallistua kokeiluun. Kokeilujen sisältö määriteltäisiin lain luvuissa 2-7 ja kunkin kokeilukunnan osalta kokeilun tarkempi sisältö ja kohde täsmentyisivät sopimuksessa.

2 Luku. Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu

3 §. *Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin edistäminen.* Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevat kokeilut voivat kohdistua laaja-alaisesti kaikkiin kunnallisiin hyvinvointipalveluihin kokeilukuntien valinnan mukaisesti. Kokeilut voivat siten kohdentua muun muassa sosiaali- ja terveyspalvelujen, koulutuspalvelujen sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden toteuttamiseen. Kokeilut voivat koskea osittain myös muita lakisääteisiä palveluja, kuten työvoimapalveluja ja toimeentulotukea. Kokeilut voivat kohdistua sekä kunnan tuottamiin että yksityisten tai yhteisöjen tuottamiin palveluihin.

Hyvinvoinnin integroidulla toimintamalli- nimityksellä korostetaan sitä, että kehitettävissä toimintamalleissa yhdistetään erilaisten hyvinvointipalvelujen toteuttaminen palveluja käyttävien asiakkaiden hyväksi siten, että palvelut suunnitellaan ja toteutetaan kokonaisvaltaisesti asiakkaan tarpeiden mukaisesti ja sovittaen eri palvelut yhteen toimivaksi ja toisiaan tukevaksi kokonaisuudeksi.

Asiakkaalla tarkoitetaan tässä lakiehdotuksessa palvelujen käyttäjiä. Asiakkaalla tarkoitetaan siten kaikkia eri palvelujen käyttäjiä siitä riippumatta, mitä palveluja he käyttävät, muun muassa terveyspalveluja käyttäviä potilaita ja peruskoulun oppilaita. Asiakkaalla tarkoitetaan tässä yhteydessä myös sellaisia palveluja saavia henkilöitä, jotka voivat saada palveluja vastoin tahtoaan esimerkiksi lastensuojeluasioita tai mielenterveyspotilaiden asioita käsiteltäessä.

Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia toteutettaisiin kokeilulain 2 luvun säännösehdoitusten mukaan siten, että tavoitteena on sekä tehokas että vaikuttava toiminta. Tehokkuutta saavutetaan resurssien yhdistämisellä asiakkaan hyväksi ja vaikuttavuutta saadaan hyvin yhteen sovitetuilla palveluilla. Selvityksissä on todettu, että 10 % kuntalaisista käyttää noin 80 % palveluista. Tällaisten useita eri palvelualojen palveluja tarvitsevien ja käyttävien asiakkaiden osalta on erityisen tärkeää sovittaa palvelut yhteen niitä suunniteltaessa ja toteutettaessa. Samalla saadaan aikaan tehokkuushyötyjä.

Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin toteuttamisessa yksilöllisten palvelujen suunnittelu ja tiedonsaanti eri palveluja koskevista rekistereistä on erityisen tärkeää. Tiedon käsittelyssä on erittäin tärkeää huolehtia asiakkaiden tietosuojasta. Henkilötietojen käsittelystä ja arkaluonteisten tietojen käsittelystä on lainsäädännössä yksityiskohtaiset määräykset sekä yleislaeissa että kunkin palvelualan erityislainsäädännössä. Näiden säännösten kokonaisvaltainen hallinta on kunkin palvelusektorin viranhaltijoiden toimesta ollut vaikeaa. Säännösten hallinta on kunnallisessa palvelutoiminnassa

)

eri sektoreilla ollut puutteellista ja muodostanut siten tosiasiallisen esteen tietojen asiakkaan tarpeiden mukaiselle, asianmukaiselle ja tehokkaalle käytölle. Lakiehdotuksella on tarkoitus myös selvästi koota monialaista palvelutoimintaa koskien siihen sovellettavat tietojen käsittelyä koskevat säännökset niin, että tietosuojaa koskevista kysymyksistä ei muodostu perusteettomia esteitä monialaiselle palvelutoiminnalle.

4 §. *Yhteinen palvelusuunnitelma monialaisessa yhteistyössä.* Hyvinvointipalveluja koskevassa lainsäädännössä on eri palveluja koskevia useita velvoitteita yksilöllisten palvelusuunnitelmien tekemiseen. Suunnitelmat koskevat laajasti eri palvelualoja. Suunnitelmia varten tarvittavat asiakasta koskevat tiedot talletetaan kutakin palvelua koskevaan rekisteriin, ja tietojen käsittelystä säädetään laissa. Suunnitelmat sisältävät usein yksityiskohtaista asiakasta koskevaa tietoa.

Suunnitelmien yhdistämisen avulla voidaan asiakkaan erilaisia palvelutarpeita koskevat suunnitelmat sovittaa yhteen siten, että asiakas saa tarvitsemansa palvelut mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Yhteiseen suunnitelmaan voidaan kuitenkin sisällyttää ainoastaan asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelun kannalta tarpeellista tietoa. Muilta osin pykälän 2 momentissa mainitut suunnitelmien sisältämät tiedot pidetään erillään ja noudatetaan niiden käsittelyä koskevia säännöksiä.

Pykälän mukaan yksilöllinen palvelusuunnitelma voitaisiin yhdistää yhteen tai useampaan muuhun yksilölliseen palvelusuunnitelmaan. Pykälä ei luo kokeilukunnille velvoitetta suunnitelmien yhdistämiseen, ja kunnilla on harkintavalta siihen, miten laajasti ja minkä palveluiden osalta ne käyttävät suunnitelmien yhdistämismenettelyä.

Yhteisen palvelusuunnitelman avulla on tarkoitus myös tehostaa palvelujen toteuttamista, kun palvelut voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja oikea-aikaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta yhdistää yhteistyötilanteissa yksilökohtaisia palvelu-, hoito-, kuntoutus- ja muita momentissa mainittuja suunnitelmia usean viranomaisen yhteiseen palvelusuunnitelmaan. Pykälän 1 momentin mukaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan saisi kuitenkin kirjata vain tietoja, jotka ovat tarpeellisia palvelukokonaisuuden kannalta. Siten kukin moniviranomaisyhteistyön osapuoli laatisi edelleen 2 momentissa tarkoitettut yksityiskohtaiset, yksilölliset suunnitelmat, joita säädökset sekä oma toiminta sisällöllisesti edellyttävät. Momentissa tarkoitettua lakisääteisistä suunnitelmista suurin osa koskee sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja niitä koskevat säännökset ovat käytännössä osin päällekkäisiä. Yhteisten palvelusuunnitelmien tekeminen, niiden kohdentuminen ja laajuus olisi kokeilukuntien vapaasti harkittavissa.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (jäljempänä sosiaalihuollon asiakaslaki) 7 § 1 momentti velvoittaa laatimaan sosiaalihuollon asiakkaalle palvelu-, hoito, kuntoutus- tai muun vastaavan suunnitelman, ellei kyseessä ole tilapäinen neuvonta ja ohjaus tai jollei suunnitelma ole muutoin ilmeisen tarpeeton. Pykälän 2 momentti velvoittaa laatimaan suunnitelman yhteisymmärryksessä asiakkaan, taikka tietyin edellytyksin myös hänen edustajansa kanssa, ellei siihen ole ilmeistä estettä. Lisäksi suunnitelman sisällöstä ja asiaan osallisista on 2 momentin mukaan voimassa, mitä niistä erikseen säädetään. Sosiaalihuollon asiakaslain 7 § 2 momentissa tarkoitettuja erityissäännöksiä sisältyy ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annettuun lakiin (980/2012, jäljempänä vanhuspalvelulaki), omaishoidon tuesta annettuun lakiin (937/2012, jäljempänä omaishoitajalaki), lastensuojelulakiin (417/2007), kehitysvammaisten erityishuollosta annettuun asetukseen (988/1977, jäljempänä kehitysvamma-asetus),

)

lakiin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987, jäljempänä vammaispalvelulaki), päihdehuoltoasetukseen (653/1986), kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin (189/2001) sekä kotoutumisten edistämisestä annettuun lakiin (1386/2010, jäljempänä kotouttamislaki).

Vanhuspalvelulain 16 § 1 momentin mukaan kunta vastaa siitä, että iäkkäälle henkilölle laaditaan sosiaalihuollon asiakaslain 7 §:ssä tarkoitettu palvelusuunnitelma sen jälkeen, kun hänen palveluntarpeensa on selvitetty. Suunnitelmassa on pykälän 2 momentin mukaan määriteltävä asiakkaan toimintakykyä koskevan arvion perusteella, millainen sosiaali- ja terveystalvelujen kokonaisuus tarvitaan hänen hyvinvointinsa, terveytensä, toimintakykynsä ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Suunnitelmaan on 2 momentin mukaan kirjattava asiakkaan omat näkemykset vaihtoehtoista, ja 3 momentin mukaan se on tarkistettava aina silloin, kun hänen toimintakyvyssään tapahtuu hänen palveluntarpeeseensa vaikuttavia olennaisia muutoksia.

Omaishoitajalain 7 § 1 momentissa säädetään velvoitteesta laatia hoito- ja palvelusuunnitelma yhdessä hoidettavan ja omaishoitajan kanssa. Suunnitelmaan on liitettävä tiedot omaishoitajalain mukaisista säännöksistä, jotka koskevat hoidettavan ja hoitajan oikeuksia sekä niiden soveltamisesta sanotussa omaishoitosuhteessa. Lisäksi suunnitelmaan on 7 §:n 2 momentin mukaan kirjattava omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö, muiden hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen määrä ja sisältö, omaishoitajan hoitotehtävää tukemien sosiaalihuollon palvelujen määrä ja sisältö sekä tieto siitä, miten hoidettavan hoito järjestetään hoitajan vapaan, terveydenhoitoon liittyvien käyntien tai muun poissaolon aikana.

Lastensuojelulain 30 § 1 momentti velvoittaa laatimaan asiakassuunnitelman lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle, jollei kysymyksessä ole tilapäinen neuvonta ja ohjaus, tai jollei asiakkuus pääty lain 27 §:n tarkoittaman selvityksen perusteella. Pykälän 2 momentin mukaan avohuollon asiakkaana olevan lapsen asiakassuunnitelma laaditaan yhteistyössä lapsen huoltajan, vanhemman, läheisen tai muun lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavan taikka lapselle läheisen henkilön kanssa. Suunnitelmaan kirjataan ne olosuhteet ja asiat, joihin pyritään vaikuttamaan, lapsen ja hänen perheensä tuen tarve, palvelut ja muut tukitoimet, joilla tuen tarpeeseen pyritään vastaamaan, sekä arvioitu aika, jonka kuluessa tavoitteet pyritään toteuttamaan. Suunnitelmaan on lisäksi kirjattava asianomaisten eriävät näkemykset tuen tarpeesta ja palvelujen sekä muiden tukitoimien järjestämisestä. Asiakassuunnitelma on tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Huostaanotetun lapsen asiakassuunnitelmaan kirjataan 30 §:n 3 momentin mukaan lisäksi sijaishuollon tarkoitus ja tavoitteet sekä erityisen tuen ja avun järjestäminen lapselle, hänen vanhemmilleen, huoltajilleen tai muille lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaaville henkilöille. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan, miten toteutetaan lapsen yhteydenpito ja yhteistoiminta hänen vanhempiinsa sekä muihin hänelle läheisiin henkilöihin ja otetaan samalla huomioon lapsen edun mukaisella tavalla tavoite perheen jälleenyhdistämisestä. Lapsen vanhemmille on laadittava vanhemmuuden tukemiseksi erillinen asiakassuunnitelma, jollei sen laatimista ole pidettävä tarpeettomana. Tämä suunnitelma laaditaan tarvittaessa yhteistyössä muun sosiaali- ja terveydenhuollon, kuten päihde- ja mielenterveyshuollon kanssa. Kun lapsi tai nuori on ollut sijoitettuna kodin ulkopuolelle ja sijoitus päättyy, hänellä on lastensuojelulain 75 §:n mukainen oikeus jälkihuoltoon. Tällöin asiakassuunnitelmaan on lain 30 § 4 momentin mukaan kirjattava jälkihuollon tarkoitus ja tavoitteet sekä erityisen tuen ja avun järjestäminen lapselle tai nuorelle sekä hänen vanhemmilleen, huoltajilleen tai muille hänen hoidostaan ja kasvatuksesta vastaaville henkilöille. Kun lapsi tai nuori on sijoitettuna kodin

)

ulkopuolelle, täydennetään asiakassuunnitelmaa 30 §:n 5 momentin mukaan tarvittaessa erillisellä hoito- ja kasvatussuunnitelmalla.

Kehitysvamma-asetuksen 4 §:n mukaan hallintopäätöksenä annettavaan kehitysvammaisen erityishuolto-ohjelmaan on sisällytettävä suunnitelma annettavasta erityishuollosta, sen toteuttamistavasta sekä siitä, milloin erityishuolto-ohjelma viimeistään on otettava tarkistettavaksi.

Vammaispalvelulain 3 a § 2 momentin mukaan vammaisen henkilön tarvitsemien palvelujen ja tukitoimien selvittämiseksi on ilman aiheetonta viivytystä laadittava palvelusuunnitelma siten kuin sosiaalihuollon asiakaslain 7 §:ssä säädetään ja se on tarkistettava, jos vammaisen palveluntarpeessa tai olosuhteissa tapahtuu muutoksia tai muutoinkin tarpeen mukaan. Päihdehuoltoasetuksen 2 §:ssä säädetään velvoitteesta laatia tarvittaessa asiakkaalle kuntoutussuunnitelma, josta selvitetään keskeiset asiat, joihin pyritään vaikuttamaan, keinot ja aika, jonka kuluessa ne pyritään toteuttamaan. Suunnitelmasta on ilmentävä, miten henkilön huollossa olevan lapsen hoidon ja tuen tarve on otettu huomioon sekä tahdosta riippumattoman päihdehoidon jälkeen selvitys siitä, miten päihdehuoltolaissa tarkoitettu sosiaalilautakunnan tuki järjestetään. Kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ssä säädetään tietyin edellytyksin kunnan sekä työ- ja elinkeinotoimiston velvollisuudesta laatia yhdessä aktivointisuunnitelma työttömälle.

Kotouttamislain 11 §:ssä tarkoitettuun kotoutumissuunnitelmaan kirjataan ne toimenpiteet ja palvelut, joilla on tarkoitus tukea maahanmuuttajan mahdollisuuksia hankkia riittävä suomen ja ruotsin kielen taito sekä muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistää hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhdenvertaisena jäsenenä yhteiskunnan toimintaan. Suunnitelmassa voidaan lisäksi sopia maahanmuuttajan oman äidinkielen opetuksesta, luku- ja kirjoitustaidon opetuksesta sekä perusopetusta täydentävästä opetuksesta, kotoutumiskoulutuksesta ja muista kotoutumista yksilöllisesti edistävästä toimenpiteistä.

Sosiaalihuollon asiakaslakiin sisältyvät säännökset on valmisteilla olevien hallituksen esitysluonnosten mukaan ehdotettu siirrettäviksi kahteen uuteen lakiin: uuteen sosiaalihuoltolakiin sisältyisivät asiakkaan kohtelua ja oikeusturvaa koskevat säännökset ja uuteen sosiaalihuollon asiakasasiakirjalakiin sisältyisivät henkilötietojen käsittelyä sekä salassapitovelvoitteita ja niistä poikkeamista koskevat säännökset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2015 alusta lukien. Samalla kumottaisiin sosiaalihuoltoasetus (607/1983), jonka 6 § 1 momentissa säädetään velvoitteesta ottaa sosiaalihuoltoa toteutettaessa huomioon asiakkaan yksilölliset olosuhteet ja erityistarpeet sekä läheiset ihmissuhteet ja niiden turvaaminen. Asetuksen 6 §:n 2 momentin mukaan asiakkaan kanssa yhdessä on laadittava tarvittaessa huoltosuunnitelma hänen sosiaalihuollon tarpeensa arvioimiseksi sekä avun saamisen turvaamiseksi. Nämä sosiaalihuoltoasetuksen säännökset ovat päällekkäisiä myöhemmin säädetyn sosiaalihuollon asiakaslain säännösten kanssa.

Terveystieteidenhuoltoa koskee potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (jäljempänä potilaslaki) 4 a §:ssä säädetään terveydenhuollon toimijoille yleinen velvoite laatia tarvittaessa potilaan tutkimusta, hoitoa tai lääkinnällistä kuntoutusta koskeva suunnitelma. Potilaslain 4 a §:n mukaan suunnitelma on laadittava yhteisymmärryksessä potilaan, hänen omaisensa tai läheisensä taikka hänen laillisen edustajansa kanssa ja suunnitelmaa koskien on lisäksi voimassa, mitä sisällöstä ja asiaan osallisista erikseen säädetään. Potilaslaki koskee sekä julkista että yksityistä terveydenhuoltoa.

Lisäksi terveydenhuoltolakiin (1326/2010) sisältyy useita pykäläitä, jotka velvoittavat laatimaan potilaalle yksilökohtaisen suunnitelman terveydenhoitoon liittyvissä eri tilanteissa. Terveydenhuoltolaki

)

koskee vain julkista terveydenhuoltoa. Sen 24 § 1 momentin mukaan hoidon ja kuntoutuksen toteutukselle on tarvittaessa laadittava hoito- ja kuntoutussuunnitelma potilaslain 4 a §:n mukaisesti. Terveydenhuoltolain 25 §:ssä säädetään kotisairaanhoidosta, joka voi olla hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista taikka tilapäistä. Hoito- ja palvelusuunnitelmalla on merkitystä määriteltäessä, mitä kotisairaanhoidon sisältää. Terveydenhuoltolain 29 § 3 momentin mukaan kunta vastaa potilaan lääkinnällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Lääkinnällisen kuntoutuksen tarve, tavoitteet ja sisältö on määriteltävä kirjallisessa yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa. Säännöksen mukaan kunta vastaa lisäksi kuntoutuspalvelun ohjauksesta ja seurannasta sekä nimeää potilaalle tarvittaessa kuntoutuksen yhdyshenkilön. Terveydenhuoltolain 30 § 1 momentissa säädetään kunnan tehtäväksi informoida potilasta muista kuin perusterveydenhuollossa toteutettavista kuntoutusmahdollisuuksista. Palvelujen yhteensovittaminen muiden kuntoutusta antavien tahojen kanssa määritellään lain 30 § 2 momentin mukaan potilaan yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa. Terveydenhuoltolaki koskee kunnan järjestämisvastuuseen kuuluvaa terveydenhuoltoa.

Valtioneuvoston asetukseen neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011, jäljempänä neuvola-asetus) sisältyy kaksi suunnitelmaa koskevaa säännöstä: Asetuksen 6 § 2 momentin mukaan terveystarkastuksen yhteydessä tehdään tarvittaessa yksilöllinen hyvinvointi- ja terveyssuunnitelma tai tarkistetaan aikaisemmin tehtyä suunnitelmaa. Suun terveystarkastuksia koskevan 8 §:n 1 momentin mukaan suun terveystarkastuksessa tehdään tarvittaessa henkilökohtainen terveyssuunnitelma. Niiden sisältöä ei ole määritelty asetuksessa tarkemmin.

Lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) 7 a §:n mukaan erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevan lapsen kuntoutuksen yhteensovittamiseksi lapselle laaditaan kuntoutussuunnitelma yhteistyössä lapsen vanhempien ja tarpeen mukaan kunnan sosiaalihuollon, terveydenhuollon sekä koulutoimen kanssa.

Perusopetuslain (628/1998) 16 a §:ssä tarkoitettuun tehostettuun tukeen liittyy oppimissuunnitelma sekä lain 17 a §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).

Oppimissuunnitelma on suunnitelma oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin etenemisestä ja siinä tarvittavista opetusjärjestelyistä sekä oppilaan tarvitsemasta tuesta. Se on hyväksyttyyn opetussuunnitelmaan perustuva kirjallinen, pedagoginen asiakirja. Sitä voidaan tarvittaessa käyttää osana yleistä tukea ja sitä tulee käyttää tehostetun tuen aikana. Oppimissuunnitelman tavoitteena on turvata oppilaalle hyvät edellytykset edetä opinnoissaan. Suunnitelma lisää opettajien tietoisuutta oppilaan tilanteesta ja helpottaa siten kunkin opettajan oman työn suunnittelua ja opettajien keskinäistä sekä kodin kanssa tehtävää yhteistyötä. Oppimissuunnitelmasta huoltaja saa itselleen tietoa ja voi siten paremmin tukea lastaan. Suunnitelman tarkoituksena on myös, että oppilas oppii vähitellen ottamaan vastuuta opiskelustaan ja saa oppimiseensa enemmän tavoitteellisuutta. Suunnitelma antaa pohjan oppilaan edistymisen arvioinnille. Oppimissuunnitelman avulla ei kuitenkaan oppiaineen oppimäärää voida yksilöllistää. Oppimäärän yksilöllistäminen vaatii erityisen tuen päätöksen.

Tehostettua tukea varten tehtävä oppimissuunnitelma perustuu pedagogisessa arviossa tuotettuun tietoon. Oppimissuunnitelman laativat opettajat yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Laatimiseen osallistuvat tarvittaessa myös muut asiantuntijat. Oppilaan osuus suunnittelussa kasvaa siirryt-

)

täessä perusopetuksen ylemmille luokille. Tarkemmat määräykset on Opetushallitus antanut opetus-suunnitelman perusteissa (Määräykset ja ohjeet 2011:20).

Erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi oppilaalle on laadittava henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Suunnitelmasta tulee ilmetä oppilaan erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen ja muun tuen antaminen. Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma on hyväksyttyyn opetussuunnitelmaan perustuva kirjallinen, pedagoginen asiakirja. Oppilaan opettajat laativat suunnitelman yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa, ellei siihen ole ilmeistä estettä. Tarvittavilta osin se valmistellaan moniammatillisena yhteistyönä. Henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman tehtävänä on tukea pitkäjänteisesti oppilaan yksilöllistä oppimis- ja kasvuprosessia. HOJKS on oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvä tavoitesuunnitelma sekä suunnitelma opetuksen sisällöistä, pedagogisista menetelmistä ja muista tarvittavista tukitoimista. Tarkemmat määräykset on Opetushallitus antanut opetussuunnitelman perusteissa (Määräykset ja ohjeet 2011:20).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (1998/630) 20 §:n 1 momentin mukaan erityisopetuksessa opiskelijalle tulee laatia henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS. Ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen (1998/811) 8 §:n 1 momentin mukaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevasta suunnitelmasta tulee ilmetä suoritettava tutkinto, opetuksessa noudatettavat tutkinnon perusteet ja tutkinnon laajuus, opiskelijalle laadittu henkilökohtainen opetussuunnitelma, erityisopetuksen peruste sekä opiskelijalle annettavat erityiset opetus- ja opiskelijahuollon palvelut ja muut opiskelijan saamat henkilökohtaiset palvelu- ja tukitoimet.

HOJKS tulee laatia opiskelijan, tarvittaessa hänen huoltajansa, aikaisemman koulutuksen edustajien sekä opettajien ja opiskelijahuollon asiantuntijoiden kanssa. Mikäli ammattitaitovaatimuksia muutetaan, henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan sisältyy henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään yksilölliset oppimisen tavoitteet. Ammatillisessa erityisopetuksessa opetus on suunniteltava siten, että opiskelija mahdollisimman suurella määrällä saavuttaa saman pätevyyden kuin muussa ammatillisessa koulutuksessa. Opiskelijan edistymistä tulee seurata koulutuksen aikana ja henkilökohtaisia tavoitteita ja tukitoimia on muutettava tarpeen mukaan. (Määräys. Ammatillisten tutkintojen perusteet. Opetushallitus)

Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityisen tuen tehtävänä on tarjota oppilaalle kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista tukea niin, että oppilas voi suorittaa oppivelvollisuutensa ja saa pohjan opintojen jatkamiselle peruskoulun jälkeen. Perusopetuslain 17 §:n mukaan erityisen tuen antamiseksi opetuksen järjestäjän tulee tehdä kirjallinen päätös, jota tarkistetaan ainakin toisen vuosiluokan jälkeen sekä ennen seitsemännelle vuosiluokalle siirtymistä. Päätös tehdään hallintolain mukaisesti. Oppilaan oikeusturvan ja opetuksen järjestämisen kannalta merkittävät asiat päätetään erityistä tukea koskevassa päätöksessä. Erityisen tuen päätöksessä tulee päättää oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdolliset tulkittamiset- ja avustajapalvelut sekä muut tarvittavat palvelut sekä tarvittaessa oppilaan opetuksen poikkeava järjestäminen. Oppimäärän yksilöllistäminen edellyttää erityisen tuen päätöstä.

Erityisen tuen päätös voidaan tehdä ennen esi- tai perusopetuksen alkamista taikka esi- tai perusopetuksen aikana ilman sitä edeltävää pedagogista selvitystä ja oppimisen tehostetun tuen antamista, jos psykologisen tai lääketieteellisen arvion perusteella ilmenee, että oppilaan opetusta ei vamm-

)

man, sairauden, kehityksessä viivästyminen tai tunne-elämän häiriön taikka muun vastaavan erityisen syyn vuoksi voida antaa muuten. Jos erityisen tuen päätös tehdään perusopetuksen aikana ilman tehostetun tuen antamista, tulee sen perustua oppilaan tilanteen uudelleen arviointiin esimerkiksi onnettomuuden tai vakavan sairauden seurauksena.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä opetuksen järjestäjän on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa sekä tehtävä oppilaasta pedagoginen selvitys. Tarkemmat määräykset on Opetushallitus antanut opetussuunnitelman perusteissa (Määräykset ja ohjeet 2011:20).

Pedagogisen selvityksen laatimista varten opetuksen järjestäjän päättämä toimielin, viranhaltija tai työntekijä hankkii oppilaan opetuksesta vastaavilta opettajilta selvityksen oppilaan oppimisen etenemisestä ja moniammatillisena oppilashuollon yhteistyönä, esimerkiksi oppilashuoltoryhmässä, tehdyn selvityksen oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta. Selvitysten perusteella opetuksen järjestäjä tekee arvion oppilaan erityisen tuen tarpeesta. Näiden kahden selvityksen ja niiden pohjalta laaditun arvion muodostamaa kokonaisuutta kutsutaan pedagogiseksi selvitykseksi.

Erityisen tuen oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), josta on käytävä ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen ja muun tuen antaminen. Erityisopetuksen lisäksi oppilas saattaa tarvita esimerkiksi vahvaa oppilashuollollista, kuntouttavaa, hoidollista tai muuta yksilöllistä tukea. Huoltajan tuen, moniammatillisen yhteistyön ja yksilöllisen ohjauksen merkitys korostuu. Tarkemmat määräykset on Opetushallitus antanut opetussuunnitelman perusteissa (Määräykset ja ohjeet 2011:20).

Erityisen tuen päätös, HOJKS, oppilashuolto ja muut mahdollisesti oppilaan tarvitsemat palvelut muodostava kokonaisuuden, jonka tueksi voitaisiin säännöksen tuella tarvittaessa soveltaa kokeilulakiehdotuksen 4 §:n mukaista suunnitelmien osittaista yhdistämistä.

Säännöksen 3 momentissa todetaan, että kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977) annetun lain 34 §:ssä tarkoitettu erityishuolto-ohjelma ja perusopetuslain 17 §:n 2 momentin mukainen erityisen tuen päätös voitaisiin sovittaa yhteen 2 momentissa mainittujen yksilöllisten palvelusuunnitelmien kanssa samassa monialaisessa prosessissa. Mainitut päätökset ovat erillisiä hallintopäätöksiä, eikä niitä sellaisina voida yhdistää suunnitelmiin. Suunnitelmien ja päätösten valmistelu ja täytäntöönpano voi kuitenkin olla moniammatillista ja tapahtua osana samaa monialaista prosessia ja sen eri vaiheita.

5 §. *Yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnointi.* Palvelusuunnitelmien osittainen yhdistäminen toteutettaisiin kokeilussa kunnan vastuulla, vaikka yhteisen palvelusuunnitelman laatimiseen ja toteuttamiseen voisivat toiminnasta vastuussa olevan viranomaisen harkinnan mukaan ja asiakkaan suostumuksella osallistua myös asiakkaalle täysin yksityisesti palveluja järjestävät ja tuottavat palveluntajat.

Pykälän 1 momentin mukaan yhdistämiskokeilusta päättäisi kunnan toimivaltainen monijäseninen toimielin, jonka olisi päätöksessään määrättävä, mikä kunnan virasto tai toimintayksikkö vastaa hallinnollisesti suunnitelmien yhdistämiskokeilusta. Päätöksen perusteella määräytyisi myös se, mikä kunnan virasto tai toimintayksikkö vastaa kokeilun aikana syntyvien yhteisten palvelusuunni-

)

telmien sekä muiden palvelusuunnitelmien yhdistämiseen liittyvien asiakirjojen hallinnoinnista ja rekisterinpidosta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että suunnitelmien yhdistämisen suunnittelu ja toteuttaminen voisi tapahtua monialaisena yhteistyönä, jos yhdistettävät suunnitelmat kuuluvat eri viranomaisten tai saman viranomaisen eri toimintoihin kuuluviin tehtäviin taikka jos monialainen yhteistyö muutoin on tarpeen kokeilun ja sen tarkoituksen toteuttamiseksi.

Yhdistetyn sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät jakautuvat niille kunnan toimintayksiköille, jotka toteuttavat sosiaalihuollon lainsäädännön mukaisia palveluita ja toisaalta kansanterveyslain (66/1972) 15 §:ssä tarkoitetulle terveyskeskukselle. Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toiminta ja niitä koskeva lainsäädäntö eroavat merkittävästi toisistaan osin historiallisista syistä, osin toimintojen erilaisuuden vuoksi. Myös toiminnassa syntyviä sosiaalihuollon asiakastietoja ja potilastietoja koskevat säännökset eroavat olennaisesti toisistaan, ja niissä syntyvät asiakirjat talletetaan erillisiin henkilörekistereihin silloinkin, kun toiminta toteutetaan saman toimielimen alaisuudessa.

Useissa sosiaali- ja terveydenhuollon laeissa kuitenkin edellytetään sosiaali- ja terveydenhuollon tiivistä yhteistyötä. Esimerkkeinä voi mainita lastensuojelulain 72 §:ssä tarkoitettu erityisen huolenpidon sekä terveydenhuoltolain 30 §:ssä tarkoitetun lääkinnällisen kuntoutuksen.

Eritystä huolenpitoa voidaan lastensuojelulain 72 §:n 1 momentin mukaan järjestää lapselle sijais- huollon aikana päihde- tai rikoskierteen katkaisemiseksi, tai kun lapsen oma käyttäytyminen muutoin vakavasti vaarantaa hänen henkeään, terveyttään tai kehitystään. Erityisen huolenpidon aikana lapsen perusvapauksia voidaan rajoittaa tavanomaista sijaishuoltoa voimakkaammin. Päätöksen erityisestä huolenpidosta tekee 72 §:n 2 momentin mukaan sosiaalihuollon johtava viranhaltija lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän valmisteltua asian. Sen on säännöksen mukaan perustuttava moniammatilliseen arvioon, joka perustuu kasvatukselliseen, sosiaalityön, psykologiseen ja lääketieteelliseen asiantuntemukseen. Erityistä huolenpitoa voidaan lastensuojelulain 73 §: 1 momentin mukaan järjestää vain sellaisessa lastensuojelulaitoksessa, jossa on riittävä kasvatuksellinen, sosiaalityön, psykologinen ja lääketieteellinen asiantuntemus. Mainitun ammatillisen asiantuntemuksen omaavien henkilöiden on 73 §:n 2 momentin mukaan myös tavattava lasta säännöllisesti sekä osallistuttava häntä koskevan erityisen huolenpidon suunnitteluun, toimeenpanoon ja arviointiin.

Lakiin perustuvasta monialaisesta yhteistyöstä säädetään myös lääketieteellistä kuntoutusta koskevassa terveydenhuoltolain 30 § 1 momentissa. Sen mukaan kunnan tehtävä on informoida potilasta muista kuin perusterveydenhuollossa toteutettavista kuntoutusmahdollisuuksista. Palvelujen yhteensovittaminen muiden kuntoutusta antavien tahojen kanssa määritellään terveydenhuoltolain 30 § 2 momentin mukaan potilaan yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa.

Ehdotettu laki ei vaikuttaisi edellä esitetyn kaltaisiin lakisääteisiin yhteistyövelvoitteisiin ja niihin liittyviin monialaisesti laadittaviin tai yhteisiin palvelu-, hoito- tai muihin asiakassuunnitelmiin. Sen sijaan näitä erilaisia lakisääteisiä, moniammatillisesti laadittuja palvelusuunnitelmia voitaisiin ehdotetun lain perusteella yhdistää yhteiseksi palvelusuunnitelmaksi muissa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä taikka esimerkiksi päivähoidossa, opetustoimessa tai nuorisotoimessa laadittujen, asiakasta koskevien suunnitelmien kanssa.

)

Kunnissa, joissa esimerkiksi lasten ja perheiden palveluista vastaa yksi monijäseninen toimielin, sen alaisuuteen kuuluu tyypillisesti ainakin koulu-, sosiaali- ja terveystoimen, usein myös nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntatoimen tehtävistä vastaavia toimintayksiköitä. Näiden eri hallinnonalojen toimintaa ja asiakastietoja koskevat säännökset poikkeavat olennaisesti toisistaan, ja niistä kullakin on oltava omat, erilliset asiakasrekisterinsä riippumatta siitä, miten toiminta fyysisesti ja hallinnollisesti on organisoitu.

Suunnitelmien yhdistämiseen osallistuisi pykälän 3 momentin mukaan eri viranomaisia ja muita toimijoita asiakkaan kulloisenkin palveluntarpeen mukaan. Säännös edellyttäisi, että yksi yhteistyöhön osallistuvista ammattihenkilöistä toimisi asiakasvastaavana.

6 §. *Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen.* Ehdotetun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettut yksilökohtaiset palvelusuunnitelmat talletetaan kustakin toiminnasta vastaavan toimintayksikön tai toimielimen ylläpitämään asiakasrekisteriin, joka voi sisältää eri tarkoituksiin muodostettuja henkilörekistereitä. Terveyskeskuksen, yksityisen terveystalouden antajan sekä terveydenhuollon itsenäisen ammatinharjoittajan palvelusuunnitelmat muodostavat osan potilaskohtaista potilaskertomusta, joka talletetaan palvelun järjestämisestä vastaavan tahon potilasrekisteriin. Kunnan sosiaalihuollossa palvelusuunnitelmat ja asiakaskertomukset talletetaan toiminnan järjestämisestä vastaavan toimielimen ylläpitämään sosiaalihuollon toimintokohtaiseen asiakasrekisteriin ja vastaavasti yksityisesti sosiaalipalveluja järjestävän palvelujen antajan sosiaalihuollon toimintokohtaiseen asiakasrekisteriin. Peruskoulujen ja ammatillisten oppilaitosten laatimat yksilökohtaiset suunnitelmat talletetaan niiden oppilas- ja opiskelijarekistereihin, ja päivähoitossa asiakkaina olevia lapsia koskevat suunnitelmat toiminnan järjestämisestä vastaavan tahon asiakasrekisteriin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedot kuuluvat luonteeltaan yksityiselämän suojan ydinalueeseen, jota turvaa perustuslain 10 §:ssä säädetty oikeus yksityiselämän suojaan. Saman säännöksen mukaan henkilötietojen suojasta säädetään lailla. Myös päivähoitolain, perusopetuslain sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain tarkoittamat suunnitelmat sisältävät tietoja, jotka kuuluvat yksityiselämän suojan piiriin.

Henkilötietolain (523/1999) 3 §:n 3 kohdan mukaan henkilörekisterillä tarkoitetaan käyttötarkoituksensa vuoksi yhteenkuuluvista merkinnöistä muodostuvaa henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, jota käsitellään osin tai kokonaan automaattisen tietojenkäsittelyn avulla taikka joka on järjestetty kortistoksi, luetteloksi tai muulla näihin verrattavalla tavalla siten, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja kohtuuttomatta kustannuksitta. Henkilötietolain 2 luvussa säädetään henkilötietojen käsittelyn yleisistä edellytyksistä. Sen 6 §:ssä säädetään rekisterinpitäjän velvoitteesta suunnitella ennalta henkilötietojen käsittely. Käsittelyn tarkoitus on määriteltävä siten, että siitä ilmenee, minkälaisen rekisterinpitäjän tehtävien hoitamiseksi henkilötietoja käsitellään. Henkilötietojen käsittelyn on oltava asiallisesti perusteltua rekisterinpitäjän toiminnan kannalta. Henkilörekisteriin talletettuja tietoja koskee henkilötietolain 7 §:ssä säädetty käyttötarkoitussidonnaisuuden periaate: tietoja saa käsitellä vain tavalla, joka on yhteensopiva niiden alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa.

Henkilötietolain 11 §:ssä säädetään arkaluonteisista henkilötiedoista, joita koskee periaatteessa käsittelykielto. Arkaluonteisia ovat muun muassa tiedot, jotka koskevat henkilön terveydentilaa, sairautta tai vammaisuutta taikka häneen kohdistettuja hoitotoimenpiteitä tai niihin verrattavia toimia sekä tiedot, jotka koskevat henkilön sosiaalihuollon tarvetta tai hänen saamiaan sosiaalihuollon palveluja, tukitoimia ja muita sosiaalihuollon etuuksia. Lain 12 §:n mukaan 11 §:ssä säädetty käsittely-

)

kielto ei kuitenkaan estä terveydenhuollon toimintayksikköä tai ammattihenkilöä käsittelemästä näiden tässä toiminnassa saamia tietoja rekisteröidyn terveydentilasta, sairaudesta tai vammaisuudesta tai häneen kohdistetuista hoitotoimenpiteistä taikka muita rekisteröidyn hoidon kannalta välttämättömiä tietoja. Vastaavasti sosiaalihuollon viranomainen tai muu sosiaalihuollon etuusia myöntävä viranomainen, laitos tai yksityinen sosiaalipalvelujen tuottaja saa käsitellä kyseisen viranomaisen, laitoksen tai palvelujen tuottajan omassa toiminnassa saamia tietoja rekisteröidyn sosiaalihuollon tarpeesta tai hänen saamistaan sosiaalihuollon palveluista, tukitoimista tai hänelle myönnettyistä sosiaalihuollon etuuksista taikka muita rekisteröidyn huollon kannalta välttämättömiä tietoja.

Vastaavasti viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (jäljempänä julkisuuslaki) 24 §:n 25 kohdassa säädetään salassa pidettäväksi asiakirjat, jotka sisältävät yksityiselämän suojan piiriin kuuluvia tietoja, kuten tietoja sosiaalihuollon asiakkaasta tai työhallinnon henkilöasiakkaasta sekä tämän saamista etuudesta tai tukitoimesta taikka sosiaalihuollon palvelusta taikka tietoja henkilön terveydentilasta tai vammaisuudesta taikka hänen saamistaan terveydenhuollon ja kuntoutuksen palvelusta taikka tietoja henkilön seksuaalisesta käyttäytymisestä. Tällaiset tiedot ovat salassa pidettäviä riippumatta siitä, minkä viranomaisen asiakirjoihin ne sisältyvät.

Siten sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastiedot sekä päivähoidon asiakkaan, oppilaan ja opiskelijan henkilöä ja yksityiselämää koskevia tietoja sisältävät asiakirjat, kuten 4 §:n 2 momentissa tarkoitettut yksilökohtaiset palvelusuunnitelmat, ovat salassa pidettäviä minkä tahansa viranomaisen asiakirjaan talletettuina julkisuuslain 24 §:n mukaisesti. Julkisuuslain 26 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettävästä viranomaisen asiakirjasta saa antaa tiedon, jos tiedon antamisesta tai oikeudesta saada tieto säädetään erikseen laissa tai jos se, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty, antaa siihen suostumuksensa.

Lisäksi niitä koskevat erityislakien mukaiset salassapitosäännökset. Sosiaali- ja terveystoimen, päivähoidon sekä opetuksen ja koulutuksen erityislakeihin sisältyy säännökset potilas- ja asiakastietoja koskevista salassapitovelvoitteista sekä perusteista poiketa niistä. Monialaisessa, kokonaisvaltaisessa asiakasyhteistyössä on kuitenkin olennaista, että yhteistyön eri osapuolet ovat riittävissä määrin perillä asiakkaan tilanteesta muiden yhteiseen palvelusuunnitelmaan osallisten palveluissa.

Lakiehdotuksen 6 §:ssä säädetään perusteista, joilla näitä salassa pidettäviä tietoja voidaan luovuttaa monialaisen yhteistyön toteuttamiseksi ja yhteisen palvelusuunnitelman laatimiseksi. Pykälän 1 momentin mukaan ensisijainen luovutusperuste on asiakkaan nimenomainen suostumus. Asiakkaalle avoin yhteistyö turvaa toisaalta asiakkaan luottamusta ja halukkuutta asiantuntijoiden monialaiseen apuun, toisaalta perustuslaissa turvattua yksityiselämän suojaa. On kuitenkin tilanteita, joissa tietojen luovuttaminen ilman asiakkaan suostumustakin on lailla säädetty mahdolliseksi. Näitä säännöksiä voitaisiin soveltaa tässäkin laissa tarkoitettuun monialaiseen asiakasyhteistyöhön.

Sen lisäksi salassa pidettäviä tietoja saisi 6 §:n 2 momentin mukaan luovuttaa yhteisen palvelusuunnitelman laatimiseksi ja sen toteuttamiseksi, jos asiakkaalla ei olisi sairauden, vamman tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä eikä hänellä olisi sellaista laillista edustajaa, jonka toimivaltaan kuuluu päättää hänen asiakastiedoistaan ja tieto olisi ehdotetun lain tarkoituksen mukaisesti välttämätöntä sen selvittämiseksi, voidaanko suunnitelmien yhdistämisen avulla parantaa asiakkaan palvelukokonaisuutta hänelle hoitoa ja huolta tai muita palveluita järjestettäessä.

)

Pykälän 3 momentin mukaan salassa pidettäviä tietoja ei kuitenkaan saisi luovuttaa 2 momentin nojalla laajemmin kuin on tarpeen palvelusuunnitelmien yhdistämisen tarkoituksen toteuttamiseksi eikä vastoin asiakkaan nimenomaista kieltoa, jos hänellä on edellytykset arvioida kiellon merkitys.

7 §. Henkilötietojen tallettaminen. Pykälässä säädettäisiin siitä, millaisia tietoja palvelusuunnitelmien yhdistämisen tuloksena laadittavaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan saisi tallentaa ja miten niiden hallinnointi ja yhteiskäyttö järjestetään ja toteutetaan.

Pykälän 1 momentin mukaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan saisi sisällyttää salassa pidettäviä henkilötietoja vain siinä määrin, kuin se on tarpeen suunnitelmien yhdistämisen kannalta. Säännös olisi luonteeltaan toteava, koska henkilötietolaissa säädetään siitä, millaisia tietoja henkilörekisteriin saa tallettaa ja miten niitä käsitellään. Henkilötietolain 3 §:n 3 kohdan mukaan henkilörekisterillä tarkoitetaan käyttötarkoituksensa vuoksi yhteenkuuluvista merkinnöistä muodostuvaa henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, jota käsitellään osin tai kokonaan automaattisen tietojenkäsittelyn avulla taikka joka on järjestetty kortistoksi, luetteloksi tai muulla näihin verrattavalla tavalla siten, että tiettyä henkilö koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja kohtuuttomitta kustannuksitta. Henkilötietolain 2 luvussa säädetään henkilötietojen käsittelyn yleisistä edellytyksistä. Sen 6 §:ssä säädetään rekisterinpitäjän veloitteesta suunnitella ennalta henkilötietojen käsittely. Käsittelyn tarkoitus on määriteltävä siten, että siitä ilmenee, minkälaisen rekisterinpitäjän tehtävien hoitamiseksi henkilötietoja käsitellään. Henkilötietojen käsittelyn on säännöksen mukaan oltava asiallisesti perusteltua rekisterinpitäjän toiminnan kannalta. Henkilörekisteriin talletettuja tietoja koskee henkilötietolain 7 §:ssä säädetty käyttötarkoitussidonnaisuuden periaate: tietoja saa käsitellä vain tavalla, joka on yhteensopiva niiden alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa.

Pykälän 2 momentin mukaan 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu asiakasvastaava voisi tallettaa yhteisen palvelusuunnitelman ja yhteistyössä syntyvät muut asiakirjat erikseen perustettavaan henkilörekisteriin, joka olisi monialaisen yhteistyön osapuolten yhteinen rekisteri. Yhteisen rekisterin rekisterinpitäjän toimisi säännöksen mukaan 5 § 1 momentissa tarkoitettu kunnan virasto tai toimintayksikkö. Henkilötietolain 3 §:n 4 kohdan mukaan rekisterinpitäjällä tarkoitetaan yhtä tai useampaa henkilöä, yhteisöä, laitosta tai säätiötä, jonka käyttöä varten henkilörekisteri perustetaan ja jolla on oikeus määrätä henkilörekisterin käytöstä tai jonka tehtäväksi rekisterinpito on lailla säädetty. Tarkoituksena on, että 5 § 3 momentissa tarkoitettuna asiakasvastaavana toimisi kulloinkin se monialaiseen yhteistyöhön osallistuva ammattihenkilö, jolla asiakkaan palveluntarpeet huomioon ottaen on läheisin asiakassuhde häneen. Tästä seuraa, että kaikkien asiakasvastaavien olisi tarpeen saada suojattu yhteys ja käyttöoikeudet yhteisten palvelusuunnitelmien rekisteriin.

Pykälän 3 momentin mukaan monialaiseen yhteistyöhön osallistuva ammattihenkilö saisi salassapitovelvoitteiden estämättä tallettaa edustamansa organisaation rekistereihin yhteisen palvelusuunnitelman sekä muut sellaiset asiakasyhteistyössä saamansa tiedot, jotka ovat tarpeellisia hänen edustamalleen organisaatiolle kuuluvien tehtävien hoidon ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta. Yhteiseen palvelusuunnitelmaan voisi sisältyä käytännössä myös sellaisia arkaluonteisia tietoja, joita yhteistyön osapuolena toimivalla organisaatiolla ei henkilötietolain 11 ja 12 §:n mukaan olisi muutoin oikeutta omassa toiminnassaan käsitellä, mutta jotka ovat tarpeen monialaisessa yhteistyössä yhteisen asiakkaan tilanteen kokonaisvaltaiseksi hahmottamiseksi. On huomattava, että julkisuuslain 24 §:ssä salassa pidettäväksi säädettyjä tietoja sisältävät viranomaisen asiakirjat ovat salassa pidettäviä riippumatta siitä, minkä viranomaisen hallussa sanottu asiakirja on. Viranomaisen asiakirjoja ovat julkisuuslain 5 §:n 2 momentin mukaan myös asiakirjat, jotka on laadittu tai saatu hoidettaessa viranomaisen tehtävää sen toimeksiannosta tai muutoin viranomaisen lukuun. Siten jul-

)

kisuuslaki koskee myös asiakirjoja, jotka yksityinen palvelunantaja saa tai laatii ostopalvelusopimuksen, maksusitoumuksen, palvelusetelin tai muun vastaavan järjestelyn perusteella viranomaisen palvelutehtävää toteuttaessaan.

Monialaiseen yhteistyöhön osallistuvalla ammattihenkilöllä olisi pykälän 4 momentin mukaan oikeus saada tehtäviensä toteuttamiseksi tarvittava tieto siitä, onko asiakkaasta talletettuja tietoja 3 momentissa tarkoitettuun rekisteriin.

Pykälän 5 momentin mukaan ehdotetussa säännöksessä tarkoitetuissa tilanteissa voitaisiin henkilötietoja luovuttaa ja käyttää teknisen käyttöyhteyden avulla.

8 §. *Tietojen käsittely toiminnallisia suunnitelmia varten.* Säännös olisi luonteeltaan toteava. Sen tarkoituksena on kokeilukunnille selvittää lainsäädännön suomat mahdollisuudet yhdistää henkilörekistereihin talletettuja tietoja toiminnan suunnittelua ja arviointia varten.

Henkilötietolain 8 §:n 1 momentissa säädetään yleisistä henkilötietojen käsittelyn edellytyksistä. Näitä ovat muun muassa seuraavat: rekisteröity on antanut käsittelyyn yksiselitteisen suostumuksensa, tai käsittelystä säädetään laissa tai jos se johtuu rekisterinpitäjälle laissa säädetyistä tehtävistä, tai rekisteröidyllä on asiakas- tai palvelusuhteen, jäsenyyden tai muun niihin verrattavan suhteen vuoksi asiallinen yhteys rekisterinpitäjän toimintaan (yhteysvaatimus). Henkilötietolain 16 §:n mukaan viranomainen voi lisäksi kerätä ja tallettaa henkilötietoja viranomaisen henkilörekisteriin suunnittelua ja selvitystä varten. Säännöksessä on lisäksi oikeusohje noudatettavasta menettelystä. Julkisuuslain 28 §:n mukaan viranomainen voi, jollei laissa toisin säädetä, antaa yksittäistapauksessa luvan saada tietoja salassa pidettävästä asiakirjasta viranomaisen suunnittelu- tai selvitystyötä varten. Edellytyksenä on, ettei tiedon antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Jos lupaa tarvitaan usean saman ministeriön alaisen viranomaisen asiakirjasta, luvasta päättää ministeriö kuultuaan tarvittaessa asianomaisia viranomaisia. Lupa voidaan 28 §:n 2 momentin mukaan myöntää määräajaksi, ja siihen on liitettävä yksityisen edun suojaamiseksi tarpeelliset määräykset.

3 Luku. Koulutuspalveluja koskeva kokeilu

9 §. *Koulutuspalveluja koskevan toimintamallin edistäminen.* Kuntakokeilujen yhtenä tarkoituksena on osaltaan tukea kuntarakennelain mukaisten selvitysalueiden palvelurakenteiden kehittämistä. Selvitysalueiden kuntien oppilaitosverkon kehittäminen siten, että yhdistetään resursseja, tehdään hallinnollista yhteistyötä ja muutoin tehostetaan selvitysalueen kouluverkon toimintaa. Koulutuksen tarjontaa voidaan oppilaitosverkon toiminnassa kehittää. Kokeilussa hankitaan kokemuksia myös lukiokoulutuksen hallinnollisesta yhteistyöstä selvitysalueen eri lukiodien kesken.

4 Luku. Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu

10 §. *Kuntien toiminnan valvontaa koskevan toimintamallin edistäminen.* Pykälässä säädettäisiin kokeilulain 4 luvun mukaisen kuntien toiminnan valvontaa koskevan kokeilun tarkoituksesta. Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilukokonaisuus koostuisi kolmesta osa-alueesta, joita ovat indikaattoriperusteisen valvonnan käyttöönotto ja edistäminen, omavalvonnan kehittäminen sekä aluehallintovirastojen ja kuntien yhteistyön kehittäminen kuntien ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi lukuun sisältyisi säännös, joka mahdollistaisi Valviralle poikkeamisen sille säädetyistä aluehal-

)

lintovirastojen toiminnan yhdenmukaistamistehtävästä, sekä säännös kokeilun soveltamisesta yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnassa.

Ehdotettavan säännöksen mukaan valvontaa koskevan kokeilun tarkoituksena on lisätä kokeiluun osallistuvien kuntien toimintamahdollisuuksia kuntien tehtäväksi säädettyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä luomalla uusia toimintamalleja palveluiden ohjaukseen ja valvontaan. Kokeilulla pyritään lisäämään kokeilukuntien toimintavapautta ja luomaan kokeilukunnille mahdollisuus kehittää nykyistä monipuolisemmin sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelurakennetta ja -tuotantoa. Toiminnan valvonnassa valvovan viranomaisen puuttumiskynnystä siirrettäisiin suositukseen tai valvontaohjelmiin perustuvien palvelujen tuottamiseen käytettyjä panoksia kuten henkilöstö- tai tilakriteerejä kuvaavien tunnuslukujen arvioinnista tuotettujen palvelujen vaikuttavuuden ja laadun arviointiin. Ehdotetussa säännöksessä todettaisiin, että kokeilun aikana yksityiskohtaisten suositusten ja ohjeiden vakiintuneiden soveltamiskäytäntöjen korvaamiseksi kehitetään ja otetaan käyttöön valvonnan uusia indikaattoreita, joita sovelletaan kokeilukuntien valvonnassa. Kokeilun tavoitteena on antaa kokeilukunnille mahdollisuus tällä tavoin pyrkiä nykyistä kustannustehokkaampiin tapoihin järjestää niiden järjestämisvastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveyspalveluja mutta kuitenkin siten, että palveluiden tulee edelleen täyttää lainsäädännössä niille asetetut vaatimukset.

Ehdotetussa säännöksessä todettaisiin myös, että kuntien valvontaa koskevalla kokeilulla pyritään edistämään kuntien toiminnan valvonnan asiakaslähtöisyyttä, valtion valvovien viranomaisten ja kuntien yhteistyötä ja päällekkäisyyksien poistamista tavoitteena valvonnan oikea kohdentuminen ja siitä kunnille ja valvoville viranomaisille aiheutuvan työmäärän vähentyminen. Ehdotetun lain 17 §:ssä tarkoitetun kokeilun tarkoituksena on lisätä valvovien viranomaisten sekä kuntien vuorovaikutusta sosiaali- ja terveyspalvelujen valvonnassa ja ohjauksessa kehittämällä uusia yhteistyömuotoja kuntiin kohdistuvan ohjauksen ja valvonnan toteuttamisessa. Kokeilussa kehitettävät yhteistyömuodot voisivat koskea myös sellaista toimintaa, jossa aluehallintovirastolle ja kunnalle on säädetty samaa toimialaa koskevia valvontatehtäviä ja yhteistyötä kehittämällä poistaa päällekkäistä työtä ja tehostaa valvontatoimintaa. Kokeiluun sisältyvällä kunnan omavalvonnan tehostamisella sekä ohjauksen ja valvonnan vuorovaikutuksen lisäämisellä pyritään osaltaan siirtämään ohjauksen ja valvonnan painopistettä jälkikäteisestä jo tapahtuneisiin epäkohtiin puuttuvasta valvonnasta ennakollisen ja virheellistä toimintaa ennaltaehkäisevän ohjauksen suuntaan, jossa ensisijaisena valvovan viranomaisen valvonnan kohteena olisi omavalvonnan toimivuuden valvonta. Omavalvonta korostaa palvelujen järjestäjän omaa vastuuta asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamisesta sekä muutoinkin toiminnan asianmukaisesta ja laadukkaasta järjestämisestä ja samalla ehkäisee ennalta tilanteita, joiden johdosta valvovan viranomaisen pitäisi jälkikäteisvalvonnalla puuttua kokeilukunnan toimintaan.

Kokeilun tavoitteena olisi toisaalta valvonnan oikea kohdentuminen toiminnan varsinaisiin tuloksiin eli asiakkaiden saamiin palveluihin kehitettävien indikaattorien avulla, toisaalta kuntien ja valvontaviranomaisten yhteistyön kehittäminen ja päällekkäisten toimien ja työmäärän vähentäminen.

11 §. *Aluehallintovirastojen toiminnan ohjaus.* Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) tehtävistä ja toimivallasta on asiallisesti yhdenmukaiset säännökset sosiaalihuoltolain (7107/1982) 3 §:n 3 momentissa, kansanterveyslain (66/1972) 2 §:n 3 momentissa, erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 5 §:n 3 momentissa, mielenterveyslain (1116/1990) 2 §:n 3 momentissa, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 3 §:n 3 momentissa, yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 13 §:n 3 momentissa sekä yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 33 §:n 2 momentissa. Näiden säännösten mukaan Valvira ohjaa sosiaali- ja

)

terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi kussakin laissa tarkoitetun toiminnan ohjauksessa ja valvonnassa. Kuntien toiminnan valvontaa koskevassa kokeilussa on tarkoitus kehittää aluehallintovirastojen valvontatoimintaan uudenlaisia malleja. Sen vuoksi ehdotetaan, että Valviran ohjauksen yhdenmukaistamisvelvoitteesta poikettaisiin, kun Valvira ohjaa aluehallintovirastoja valvontaa koskevan kokeilun osalta.

12 §. *Indikaattoriperusteisen valvonnan käyttöönotto ja edistäminen.* Pykälässä säädettäisiin siitä, että sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot soveltaisivat kokeiluun osallistuvien kuntien kokeilukohteiden toiminnan valvonnassa ensisijaisesti toiminnan tuloksellisuutta osoittavia kuntien ja valtion välisessä sopimuksessa määriteltyjä indikaattoreita.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut suosituksia palveluja koskevan lainsäädännön toteuttamisen ohjaamiseksi. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot ovat valvonnan yhdenmukaistamiseksi ja palvelujen laadun parantamiseksi laatineet yhdessä valvontaohjelmia sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Ne on laadittu ensisijaisesti ohjaamaan aluehallintovirastojen ja Valviran toimintaa, mutta myös kuntien käyttöön yksityisten palveluntuottajien valvonnassa ja työkaluksi omavalvontaan. Valvontaohjelmissa on määritelty valvonnan puuttumiskynnyksiä perustuen esimerkiksi toiminnan resurssien tai tilojen mitoittamiseen, ja ohjelmien suosituksia on noudatettu mahdollisimman yhdenmukaisesti koko maassa. Kunnat ja palvelujen tuottajat ovat usein kokeneet, että nämä soveltamiskäytännöt ovat ohjanneet liian tiukasti sitä, miten palvelut tuotetaan.

Kuntakokeilujen tarkoitus on toimia kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisen tukena vähentämällä kunnille säädöksissä asetettujen tehtäviä ja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Tarkoituksena on edistää sellaisten asiakaslähtöisten toimintatapojen käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen. Tehtävien toteuttamiseksi laissa säädettyt velvoitteet koskevat sitä, miten palvelut toteutetaan, ei toiminnan tulosta tai palvelujen sisältöä. Myös suositusten ja valvontaohjelmien sisältämät ohjeet ovat luonteeltaan samantyyppisiä, mutta ne eivät ole kuntia tai valvontaviranomaisia sitovia.

Ehdotetun säännöksen mukaan kokeilukohteiden toiminnan valvonnassa kehitettäisiin uudenlaista toimintamallia siten, että valvonnan kohteena olisivat palvelutoiminnan tulokset eli tuotetun palvelun sisältö eikä sen toteuttamisen edellytykset taikka prosessi. Tuloksellisuutta ilmaistaisiin ehdotetun säännöksen mukaan palvelujen saatavuutta, asiakkaiden palvelutarvetta, terveyden tai toimintakyvyn kehitystä, asiakastyytyvääisyyttä ja muita palvelun laatutekijöitä kuvaavien indikaattoreiden avulla. Tarkoitus on, että indikaattoreiden avulla kuvattaisiin palveluja asiakaslähtöisesti ja eri näkökulmista niin, että indikaattoreiden avulla voitaisiin muodostaa riittävä kokonaiskuva palvelun onnistumisesta. Indikaattoreiden avulla kuvattaisiin sitä, saako asiakas ja kuntalainen palvelut sisältyltään, laadultaan ja vaikuttavuudeltaan lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla.

Kokeilun aikana lakisääteiset kuntia koskevat velvoitteet ovat voimassa, koska niistä ei ole kokeilulainsäädännössä tehty poikkeuksia. Sikäli kuin resursseja, panosta, prosesseja tai toimenpiteitä on määrätty velvoitteina lainsäädännössä, säädöksiä edellytetään kokeiluajana noudatettavan. Kokeilualueilla ne eivät kuitenkaan ole suunnitelmaperusteisen valvonnan painopisteinä. Jos lakisääteisten velvoitteiden toteuttamisessa asiakas- tai potilasturvallisuus vaarantuu tai se on muutoin lainvastainen, valvovalla viranomaisella on sama velvollisuus kuin muulloinkin puuttua asiaan.

)

Kuntakokeiluiden tavoitteena ei ole parantaa eikä myöskään heikentää palveluja, vaan luoda kunnille liikkumavaraa palvelujen järjestämisessä siten, että kunnat selviävät lakisääteisistä tehtävistään taloudellisesti vaikeissa olosuhteissa. Tämän vuoksi palvelun lainmukaisuuden arviointi tehtäisiin ensisijaisesti asetettujen indikaattoreiden avulla muodostetun kokonaiskuvan perusteella.

Säädösehdotuksen mukaan valvontaviranomaiset soveltaisivat kuntien kokeilutoiminnan valvonnassa ensisijaisesti kokeilusopimuksessa määritellyjä indikaattoreita. Tämä merkitsee sitä, että valvontaviranomaiset eivät soveltaisi kokeilukohteiden valvonnassa voimassa olevaa valvontaohjelmaa, sen painopisteitä ja sen sisältämiä suosituksen taseisia puuttumiskriteereitä, joita niihin ilman kokeilua sovellettaisiin, ellei siihen ilmene erityistä painavaa kunnan tai palvelun tuottajan toiminnasta johtuvaa syytä. Vanhusten ympärivuorokautisten palvelujen henkilöstömitoituksen henkilöstömäärää koskeva suositus on kokeilulainsäädäntöä valmisteltaessa kuitenkin katsottu sellaiseksi suositukseksi, jonka seuranta on erikseen järjestetty ja josta kokeilukunnat eivät voisi poiketa henkilöstömäärän osalta. Sen sijaan on katsottu mahdolliseksi, että kunnat voisivat kokeilla henkilöstörakenteen uudistamista kokeilun puitteissa ja määritellä toiminnan henkilöstön mitoitus yksilöllisesti kunkin asiakkaan palvelutarpeen huomioon ottaen.

Ehdotetun säännöksen mukaan indikaattorit määriteltäisiin ehdotetun lain 19 §:ssä tarkoitetussa sopimuksessa. Tarkoitus olisi, että kokeilussa sovellettava indikaattorikokonaisuus kehitettäisiin kutakin kokeilussa mukana olevaa viittä kuntaa ja kuntaryhmää ja niiden kokeilukohteita varten yksilöidysti kuntien ja valtion yhteistyönä kokeiluhankkeen puitteissa ja indikaattoreista sovittaisiin lain 19 §:ssä tarkoitetussa kuntien ja valtion välisessä kokeilusopimuksessa. Indikaattoreita kokeilu- ja varten määriteltäessä on tarkoitus hyödyntää osin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen eri kyselyissä ja muista valtakunnallisesti jo toimivissa keruujärjestelmissä jo määritellyjä indikaattoreita, osin kuntien itse kehittämiä indikaattoreita. Kokeiluaikana kunnat raportoisivat indikaattoreiden kehityksestä kaksi kertaa vuodessa kokeiluhankkeelle ja valvontaviranomaiselle.

Valvontaviranomaiset ottavat kokeilualueiden kanssa tehdyt sopimukset huomioon työsuunnitelmia tehdessään.

Indikaattoreiden avulla voidaan valvonnan puuttumiskynnystä lähestyä vertailulla muiden kuntien vastaaviin palveluihin ja vertailulla ao. kunnan tai kuntaryhmän palvelujen aikaisempaan kehitykseen. Asioista, joita indikaattoreilla kuvataan, haetaan tarvittaessa tieto eri tahoilta, esimerkiksi sekä asiakkaalta palvelujen käyttäjänä että kunnalta palvelun järjestäjänä tai palvelun tuottajalta. Eri näkökulmista palvelun sisältöä, laatua ja vaikuttavuutta kuvaavien indikaattorien toteutumat antavat kunnalle ja valvontaviranomaiselle kokonaiskuvan palvelun toteutumisesta. Valvontaviranomaisen puuttuminen toimintaan ja valvontatoimenpiteiden käynnistäminen tapahtuisi kokonaiskuvan perusteella, ei yksittäisen indikaattorin muutoksen perusteella.

Ehdotetun säännöksen mukaan kunta seuraa kokeilun aikana lisäksi palvelujen taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä. Kokeilujen tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia hoitaa tehtävänsä taloudellisesti ja tuottavasti, joten tätäkin tuloksellisuuden osa-aluetta tulee seurata kokeilussa. Toiminnan kustannuksista ja palvelujen määrän kehityksestä tulisi myös raportoida kokeiluhankkeelle.

13 §. *Omavalvonnan kehittäminen.* Vastuu lakisääteisten sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien hoitamisesta kuuluu kunnalle. Järjestämisvastuun ydinaluetta on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen. Siihen kuuluu muun muassa vastuu palvelujen yhdenmukaisesta saatavuus-

)

desta ja laadusta. Palvelujen laatu tarkoittaa palvelun kykyä vastata asiakkaiden ja potilaiden palvelutarpeisiin järjestelmällisesti, vaikuttavasti, säännösten mukaisesti ja kustannustehokkaasti. Järjestämisvastuuseen kuuluu myös päättäminen palvelujen tuotantotavasta eli siitä, missä määrin kunta tuottaa palveluja itse ja missä määrin se hankkii niitä sopimusten perusteella esimerkiksi yksityisiltä palvelun tuottajilta. Kunnalla on kokonaisvastuu asiakkaisiin ja potilaisiin nähden siitä, että nämä saavat heille kuuluvat lakisääteiset palvelut laadukkaina ja tarpeitaan vastaavina tuotettiinpa ne kunnan omana toimintana tai muualta hankittuina. Tämä edellyttää, että kunta seuraa ja valvoo omalta osaltaan palvelujen toteutumista.

Ehdotetussa 13 §:ssä säädettäisiin omavalvonnasta, jota osa kokeilukunnista on ilmoittanut olevansa halukas kehittämään kokeilun kohteena olevan toiminnan seurannan ja omaehtoisen valvonnan tueksi. Omavalvonnalla tarkoitetaan järjestelyä, jonka avulla varmistetaan, että toiminta ja palvelut järjestetään lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Tarkoituksena on myös varmistaa toiminnan ja palvelujen suunnitelmallisuus ja korkeatasoinen laatu sekä palveluja käyttävien henkilöiden yhdenvertaisuus. Omavalvontaa varten kokeilukunnat laatisivat omavalvontaohjelman, josta ilmenee, miten toiminnan asianmukaisuutta seurataan ja miten mahdolliset puutteet ja virheet korjataan. Omavalvontaohjelma korostaa kunnan omaa vastuuta toiminnan asianmukaisesta ja laadukkaasta järjestämisestä. Samalla tavoitteena on ehkäistä ennalta tilanteet, joiden perusteella valvontaviranomaisen pitäisi jälkikäteisvalvonnan keinoin puuttua toimintaan.

Ehdotetussa pykälässä tarkoitettu kunnan toteuttama omavalvonta on eri asia kuin toimintayksikkökohtainen omavalvonta, jota edellytetään yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa sekä ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetussa laissa (980/2012). Mainittujen lakien mukaan toimintayksiköissä tulee olla omavalvontasuunnitelma, jonka osalta Valviralla on valtuutus antaa tarkempia määräyksiä. Toimintayksikkökohtaista omavalvontaa koskevia säännöksiä ja määräyksiä noudatettaisiin kokeilusta riippumatta.

14 §. *Aluehallintovirastojen ja kuntien yhteistyön kehittäminen ohjauksessa ja valvonnassa.* Pykälässä ehdotettavan kokeilun tarkoituksena on lisätä valvovien viranomaisten sekä kuntien vuorovaikutusta valvonnassa ja ohjauksessa. Valvovien viranomaisten ja kokeilukuntien kokeiluajana yhdessä kehittämät vuorovaikutusta ja yhteistyötä lisäävät toimintatavat voisivat koskea joko sellaista toimintaa, jossa aluehallintovirasto valvoo kuntaa taikka sellaista toimintaa, jossa aluehallintovirastoille ja kunnalle on kummallekin säädetty samaa toimialaa koskevia valvontatehtäviä. Pykälään ehdotetaan myös nimenomaista säännöstä kokeilukuntiin tehtävistä ohjaus- ja arviointikäynteistä.

Ehdotettavan 1 momentin mukaan kokeiluissa kehitetään aluehallintovirastojen ja kokeilukuntien vuorovaikutusta ja yhteistyömuotoja ohjauksen ja valvonnan toteuttamisessa. Käytännössä kehittäminen tapahtuisi kunkin kyseiseen kokeiluun osallistuvan kunnan ja alueen toimivaltaisen aluehallintoviraston kesken. Kokeilulla pyritään lisäämään valvovan viranomaisen ja kunnan vuoropuhelua kuntaan kohdistuvassa ohjauksessa ja valvonnassa ja tällä tavoin osaltaan siirtämään ohjauksen ja valvonnan painopistettä jälkikäteisestä jo tapahtuneisiin epäkohtiin puuttuvasta valvonnasta ennakkollisen ja virheellistä toimintaa ennaltaehkäisevän ohjauksen suuntaan. Valvovan viranomaisen ja kunnan vuorovaikutuksen merkitys korostuu esimerkiksi ehdotetussa indikaattoriperusteisessa valvonnassa. Kehitettävät menetelmät voisivat liittyä myös esimerkiksi tilanteisiin, joissa valvonnan yhteydessä ilmenee epäkohtia palveluiden järjestämisessä tai tuottamisessa, ja joissa tilannetta lähdeittäisiinkin korjaamaan hallinnollisen ohjauksen ja hallintopakon sijasta ensisijaisesti vuorovaikut-

)

teisin menetelmin. Tarvittaessa valvovalla viranomaisella on kuitenkin edelleen käytettävissään lainvastaisen toiminnan korjaamiseksi tai keskeyttämiseksi sille muualla lainsäädännössä säädettyyn toimivaltaan perustuva oikeus hallinnollisen ohjauksen ja hallintopakon käyttöön.

Aluehallintoviraston ja kunnan kokeilussa kehittämät yhteistyömuodot voisivat koskea myös selaista toimintaa, jossa aluehallintovirastolle ja kunnalle on säädetty samaa toimialaa koskevia valvontatehtäviä. Esimerkiksi yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 34 §:n mukaan aluehallintovirasto sekä sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin ohjaavat ja valvovat molemmat alueellaan tuotettuja yksityisiä sosiaalipalveluja. Saman lain 35 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisten on toimittava yhteistyössä kyseisessä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin valvovien viranomaisten tekemistä ohjaus- ja arviointikäynneistä. Aluehallintovirastot ja Valvira ovat jo nykyisin jossain määrin tehneet valvontatapahtumiin perustuvien tarkastuskäyntien lisäksi kuntiin ja kuntayhtymiin sellaisia käyntejä, jotka eivät liity jonkin ilmitulleen epäilyn tai epäkohdan selvittämiseen. Käyntien tarkoitus on ollut ohjauksellinen ja niillä on tuettu esimerkiksi valvontaohjelman toteuttamista tai uuden lainsäädännön toimeenpanoa. Tällaisista käynneistä on sovittu ennakolta käynnin kohteena olevan kunnan tai kuntayhtymän kanssa.

Ohjaus- ja arviointikäynnit ovat osoittautuneet hyödyllisiksi sekä valvovien viranomaisten että kuntien kannalta ja kuntakokeilussa toimintamallia pyritään kehittämään ja vakiinnuttamaan sen asemaa vuorovaikutteisen ohjauksen toteuttamistapana. Ehdotetulla säännöksellä myös selkeytettäisiin valvovan viranomaisen valvottavan luo eri tarkoituksessa tekemien käyntien asemaa. Pykälässä tarkoitettuihin ohjaus- ja valvontakäynteihin ei liittyisi sellaista jälkivalvonnallista elementtiä kuin valvontatarkoituksessa tehtäviin tarkastuksiin.

Ehdotetun säännöksen mukaan aluehallintovirastot ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voisivat tehdä ohjaus- ja arviointikäyntejä kokeilussa mukana oleviin kokeilukuntiin. Säännöksellä ei muutettaisi aluehallintovirastojen ja Valviran välistä muuhun lainsäädäntöön perustuvaa tehtävänjakoa kuntien ohjauksessa ja valvonnassa vaan aluehallintovirastot toimivat edelleen ensisijaisina ohjaus- ja valvontaviranomaisina toimialueellaan, mutta poikkeuksellisesti myös Valviralla voisi olla tarve tehdä kokeilukuntaan säännöksen tarkoittama ohjaus- ja valvontakäynti. Käynnit liittyvät toiminnan ohjaukseen, arviointiin ja seurantaan. Tarkoituksena on muun muassa perehdyttää kuntien luottamushenkilöitä, johtoa ja henkilöstöä valvonnan painopisteisiin, lainsäädäntöön sekä muihin sosiaali- ja terveydenhuollon toteuttamisen kannalta ajankohtaisiin asioihin. Näihin käynteihin liittyy yleensä myös molemminpuolinen tietojen vaihto. Käyntien yhteydessä valvovat viranomaiset saavat tietoa käynnin kohteen toiminnasta, palvelujen toteutustavoista ja paikallisista olosuhteista.

Ohjaus- ja arviointikäynnin tekemisestä ja sen sisällöstä sovittaisiin aina asianomaisen kunnan kanssa. Toisin kuin valvonnallisen tarkastuksen toteuttaminen edellyttäisi ohjaus- ja arviointikäynti siten käynnin kohteen suostumusta. Käynnin kohteella olisi mahdollista myös ilmoittaa, ettei se pidä valvovan viranomaisen suunnittelemaa käyntiä tarpeellisena.

15 §. *Kokeilun soveltaminen yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnassa.* Pykälässä säädettäisiin mahdollisuudesta tietyiltä osin poiketa yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain lupaa koskevista säännöksistä, kun kysymys on palvelusta, joka liittyy kuntien valvontaa koskevaan kokeiluun.

)

Säännöstä sovellettaisiin sellaisiin luvanvaraisiin palveluihin, joita järjestetään kokeilukuntien alueella

Luvanvaraisista sosiaalipalveluista säädetään yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 7 §:ssä. Sen mukaan yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajan, joka jatkuvasti tuottaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja, on saatava lupaviranomaiselta lupa palvelujen tuottamiseen ennen toiminnan aloittamista ja olennaista muuttamista. Lupa kattaa kaikki palvelujen tuottajan toimintayksiköt, joissa tuotetaan ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja. Tämä tarkoittaa, että kullakin palvelun tuottajalla on yksi lupa riippumatta siitä, kuinka monessa toimintayksikössä palveluja tuotetaan.

Lain 8 §:n mukaan lupaa haetaan siltä aluehallintovirastolta, jonka toimialueella palveluja tuotetaan. Jos palveluja tuotetaan useamman kuin yhden aluehallintoviraston toimialueella, lupaa haetaan Valviralta. Valviran myöntämää lupaa kutsutaan valtakunnalliseksi luvaksi. Lain 10 §:n mukaan lupa myönnetään palvelun tuottajalle, jos sen toimintayksiköt täyttävät lain 4 §:ssä säädetty edellytykset ja jos se kykenee asianmukaisesti vastaamaan taloudellisista velvoitteistaan. Lupa voidaan liittää asiakasturvallisuuden varmistamiseksi välttämättömiä ehtoja palvelujen määrästä, henkilöstöstä, tiloista, laitteista ja tarvikkeista sekä toimintatavoista. Yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa ei säädetä mahdollisuudesta antaa lupa määräaikaaisesti, vaan lupa on voimassa toistaiseksi.

Luvan saannin edellytyksenä on, että jokainen palvelun tuottajan toimintayksikkö täyttää lain 4 §:ssä säädetty toimintaedellytykset. Säännöksen mukaan toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja varusteet sekä toiminnan edellyttämä henkilöstö. Toimitilojen tulee olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle, kasvatukselle ja muulle huolenpidolle sopivat. Henkilöstön lukumäärän tulee olla riittävä palvelujen tarpeeseen ja asiakkaiden lukumäärään nähden.

Yksityiskohtaisempia säännöksiä toimintaedellytyksistä on jonkin verran muualla sosiaalihuollon lainsäädännössä. Niitä sovelletaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 4 §:n ohella. Esimerkiksi niin kutsutun ammatillisen perhekodin henkilöstön mitoittamiseen ja kelpoisuusvaatimuksiin sovelletaan sosiaalihuoltolain 26 a §:n 2 momenttia ja lastensuojelun laitoshuollon henkilöstön vähimmäismäärään lastensuojelulain (417/2007) 59 §:ää ja kelpoisuusvaatimuksiin mainitun lain 60 §:ää.

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annetun lain (980/2012) 4 luvussa on samantyyppiset mutta yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 4 §:ään verrattuna hiukan tarkemmat säännökset palvelun laadun varmistamisesta. Lain valmistelun yhteydessä käytiin vilkasta keskustelua siitä, pitäisikö lakiin kirjata numeeriset henkilöstön vähimmäismitoitukset. Niitä ei kuitenkaan kirjattu lakiin, mutta eduskunta edellytti lakiehdotusta hyväksyessään, että lakia täsmennetään tältä osin, jos henkilöstömitoituksissa ilmenee tavoitellun vähimmäistason (0,5) alituksia. Valvira selvittää yhteistyössä terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa vuoden 2014 loppuun mennessä, onko lain muutoksen tästä syystä aiheutta.

Ehdotetun 15 §:n 1 momentin mukaan lupa voi olla toimintayksikkökohtainen, vaikka yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 8 § edellyttäisi valtakunnallista lupaa. Lisäksi lupa voitaisiin myöntää määräaikaaisena enintään kokeilun ajaksi.

Pykälän 2 momentti rajoittaisi mahdollisuutta määräaikaaisen luvan antamiseen. Toimitilojen osalta lupa tulisi pääsääntöisesti antaa toistaiseksi voimassa olevana. Tämä on perusteltua, koska tilat edel-

)

lyttävät usein merkittäviä investointeja ja niiden muuttaminen määräaikaisen luvan päätyttyä voi olla taloudellisesti haasteellista. Ehdotuksen mukaan määräaikainen lupa voitaisiin kuitenkin myöntää, jos palvelun tuottaja jatkaa toimintaa samoissa tiloissa, joissa kunta tai muu palvelun tuottaja on toiminut välittömästi ennen toimijan vaihtumista. Edellytyksenä olisi, että palvelun tuottajan vaihtumisesta huolimatta toiminta jatkuu samanlaisena. Jos edellinen palvelun tuottaja on tuottanut esimerkiksi vanhusten tehostettua palveluasumista, myös uuden palvelun tuottajan olisi tuotettava samaa palvelua. Määräaikaiseen lupaan sisältyy riski, että uutta lupaa ei ehkä voida antaa määräajan päätyttyä. Lupaviranomaisen on tärkeää huolehtia lupaprosessin aikana, että palvelun tuottaja tiedostaa tämän riskin.

Lupaviranomaisella on aina harkintavalta sen suhteen, myönnetäänkö tilojen osalta määräaikainen lupa vai ei. Lupaa ei ole perusteltua myöntää, jos käy ilmi, että toiminta on ollut aiemmin epäasianmukaista.

Pykälän 3 momentin mukaan pykälässä tarkoitetun luvanvaraisen toiminnan valvontaan sovellettaisiin kokeiluaikana ehdotetun lain 11–14 §:n säännöksiä.

16 §. *Sopimukset kokeilualueiden valvonnasta.* Kokeiluaikana soveltaisivat Valvira ja aluehallintovirastot lakiehdotuksen 12 §:n mukaan kuntien kokeilukohteiden toiminnan valvonnassa ensisijaisesti indikaattoriperusteista valvontaa. Kokeilukohteet tulee tällöin määritellä siten, että kokeilun ulkopuolella olevan toiminnan ja kokeilutoiminnan rajat ovat selkeästi erotettavissa. Tämä määrittely tapahtuisi kunnan ja valtion välisessä ehdotetun lain 29 §:ssä tarkoitetussa kokeilusopimuksessa.

Omavalvontaa koskevaan kokeiluosiioon osallistuvien kuntien omavalvonnan piiriin tulevat palvelut tulisi myös määritellä kokeilusopimuksessa. Samoin kokeilusopimuksessa tulisi sopia siitä, mitä indikaattoreita kokeilukohteiden valvonnassa sovelletaan. Indikaattorien kehityksestä olisi lainkohdan mukaan raportoitava valtiolle kokeilusopimuksen määräyksen mukaisesti.

5 Luku. Asumispalveluja koskeva kokeilu

17 §. *Asumispalveluja koskevan toimintamallin edistäminen.* Pykälässä määritellään asumispalvelujen toimintamallien uudistamista koskevien kokeilujen tarkoitus. Tarkoituksena olisi edistää vanhusten ja vammaisten asumispalvelujen uusien toimintamallien luomista.

Asumispalveluja koskevan kokeilun tarkoituksena olisi edistää uusien toimintamallien luomista ja toteuttamista vanhuksille ja vammaisille tarkoitetuissa asumispalveluissa. Kokeilut voisivat kohdistua vanhusten, vammaisten ja muiden erityisryhmien tarvitsemiin asumispalveluihin. Näihin erityisryhmiin luettaisiin kuuluvaksi myös muun muassa mielenterveyskuntoutujat. Uusien toimintamallien tavoitteena on keventää kunnille kustannuspaineita aiheuttavaa viranomaisohjausta.

Asumispalvelujen toimintamallien uudistamista koskevissa kokeiluissa on tarkoitus luoda kunnille mahdollisuuksia kehittää uudentyyppisiä vanhusten, vammaisten ja muiden erityisryhmien asumiseen liittyviä palvelumalleja. Tämä voi tarkoittaa erilaisten asumispalvelujen ratkaisuja ja tuottamistapoja esimerkiksi joustavin tilaratkaisuin, kaavoituksen keinoin, olemassa olevan asuntokannan hyödyntämisellä, eri palvelumuotojen yhdistämisellä ja resurssien joustavalla yhteiskäytöllä.

Asumispalvelujen toimintamallia koskevissa kokeiluissa on tarkoitus kehittää vanhusten, vammaisten ja muiden erityisryhmien palveluasumista tarkastelemalla nykyisten ohjeiden ja suositusten läh-

)

tökohtia ja kriteerejä ja mahdollistamalla kunnille räätälöityjen ja yksilöllisten asumisvaihtoehtojen kokeileminen.

Kokeilujen tavoitteena on tukea laitoshoidon purkamista ja erityisryhmien asumispalvelujen asukaslähtöisten ja kustannustehokkaiden ratkaisujen toteuttamista. Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut, palveluasuminen ja asumisyksiköt ovat yksi keskeinen tapa kehittää ja hallita kuntalaisten tarpeiden mukaista palvelurakennetta. Laitosvaltaisuuden hallittu purkaminen on asiakkaiden, kuntien ja julkisen talouden kannalta yhteinen etu.

Säädösten avulla asumispalveluista ei juuri ole annettu tarkkoja kuntien toimintavapautta rajoittavia säädöksiä. Valtion varoista myönnetään avustuksia erityisryhmille tarkoitettujen asuntojen rakentamista, perusparantamista ja hankintaa varten siten kuin avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetussa laissa säädetään. Investointiavustuslain mukaisesti erityisryhmien investointiavustuksiin, joilla tuetaan muistisairaille vanhuksille, vammaisille ja muille erityisryhmille tarkoitettujen asuntojen rakentamista, perusparantamista ja hankintaa, liittyy kuitenkin asumispalvelukokeilun kannalta merkityksellisiä viranomaisohjeita. Avustusten myöntämisestä vastaava ARA on laatimissaan tuenhakuohjeissa määritellyt tarkemmin joitakin avustuksen saamisen ehtoja, jotka liittyvät esimerkiksi avustettavien kohteiden sijaintiin, mitoittamiseen ja laatutasoon. Jotkut kunnat ovat kritisoineet näitä ehtoja niiden palveluasumisen kustannuksia nostavien vaikutusten vuoksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla on lainsäädäntöä, jolla ohjataan asumispalvelujen laatua. Kokeilulailla ei muuteta tässä lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Esimerkiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain 22 §:ssä säädetään toimitiloista. Kyseisen lainkohdan mukaan palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että iäkkäiden henkilöiden käytössä olevat palveluntuottajan toimitilat ovat riittävät, turvalliset, esteettömät, kodikkaat sekä muutenkin olosuhteiltaan sopivat heidän tarpeisiinsa nähden. Tällaisesta palvelujen laatutasosta kokeiluilla ei ole tarkoitus tinkiä.

Säädösten lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut vanhusten ja vammaisten asumista koskevia suosituksia, joissa annetaan säädöksiä tarkempia ohjeita asumispalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta.

ARAN ohjeita ja STM:n suosituksia sekä Valviran ja aluehallintovirastojen valvontaohjelmien tilojen ja henkilöstön mitoittamista koskevia ohjeita on viranomaiskäytännössä tulkittu yhtenäisyyteen pyrkien, ja niistä on siten kehittynyt kuntien menettelytapoja koskevaa norminomaista ohjausta. Kokeilulain tarkoituksena on keventää tätä ohjausta. Kuntakokeilujen tässä toimintamallissa on tarkoitus kehittää asumispalvelujen malleja ja joustavoittaa kunnille kustannuspaineita aiheuttavia suositusten noudattamiskäytäntöjä.

Säännöselähdöksessä todetaan myös, että uusia asumispalvelumalleja luotaisiin ja toteutettaisiin asumispalveluja koskevien vahvistettujen periaatelinjauksien mukaisesti. Tämä merkitsee, että kokeilujen tulee sisältää sellaisia toimintamalleja, jotka kehittävätkin asumispalveluja uudella tavalla mainittujen linjauksien mukaisesti. Tältä osin keskeisiä linjauksia sisältävät esimerkiksi vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen 19 artikla (eläminen itsenäisesti ja osallisuus yhteisössä) ja Euroopan neuvoston vammaispoliittisen toimintaohjelman toimintalinja 8 (elämä yhteisön jäsenenä), Suomen perustuslain 6 ja 19 § sekä valtioneuvoston 8 päivänä marraskuuta 2012 tekemä periaatepäätös kehitysvammaisten henkilöiden yksilöllisen asumisen ja palveluiden turvaamisesta.

)

18 §. *Perhehoidon toimintamallin edistäminen.* Säännösehdotuksen mukaan perhehoidon toimintamallin edistämisen tarkoituksena on perhehoidon laajentaminen siten, että asiakkaan olosuhteiden ja tarpeiden mukaisesti hoitopaikkana voitaisiin käyttää muitakin perhehoitoon soveltuvia kodinomaisia tiloja kuin perhehoitajan kotia.

Perhehoitoa sääntelee sosiaalihuoltolaki (710/1982) ja perhehoitajalaki (312/1992). Sosiaalihuoltolain 25 §:n 1 momentin mukaan perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa. Perhehoidon tavoitteena on säännöksen 2 momentin mukaan antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus perheenomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalista kehitystään. Pykälän 3 momentin mukaan perhehoitoa annetaan henkilölle, jonka hoitoa, kasvatusta tai muuta huolenpitoa ei voida tarkoituksenmukaisesti järjestää hänen omassa kodissaan tai muita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita hyväksi käyttäen ja jonka ei katsota olevan laitoshuollon tarpeessa. Perhehoitajalain 1 §:n 1 momentin mukaan edellä mainitussa sosiaalihuoltolain säännöksessä tarkoitettuna perhehoidon on tapahduttava perhehoitajan kotona.

Pykälän 1 momentin mukaan kokeilun tarkoituksena on edistää perhehoidon käyttöä. Säännöksen 2 momentin mukaan perhehoitajalain 1 §:n säännösten estämättä kokeilukunnat voisivat sopia perhehoitajan kanssa lyhytaikaisen ja tilapäisen perhehoidon järjestämisestä asiakkaan kotona tai kunnan järjestämässä perhehoitoon soveltuvassa tilassa.

Perhehoidon järjestäminen muualla kuin asiakkaan kotona mahdollistaa kustannustehokkaamman ja asiakasystävällisemmän tilapäishoidon kehittämisen. Uusien mallien on arvioitu mahdollistavan kustannussäästöjä. Malli mahdollistaisi asiakkaalle tutun perhehoitajan, joka vastaisi hänen hoidostaan tilapäishoidon ajan kodinomaisessa ympäristössä. Kokeilu mahdollistaisi esimerkiksi sellaisten ryhmien kotihoidon, joille muutokset tai kotoa pois lähteminen ovat ylivoimaisen vaikeita tai ahdistusta aiheuttavia tilanteita. Tällaisia asiakkaita on esimerkiksi autististen ihmisten tai muistisairaiden joukossa. Kotona tapahtuva hoito mahdollistaisi myös sellaisten vammaisten henkilöiden kotihoidon, joilla on kotonaan paljon apuvälineitä ja laitteita, jotka eivät mahdu perhehoitajan kotiin. Kokeilun tarkoituksena on siten edistää eri asiakasryhmien yhdenvertaista mahdollisuutta perhehoitoon ja vähentää laitossijoitusten määrää.

Perhehoitoon voidaan käyttää esimerkiksi viikonloppuisin tyhjillään olevia työ- ja päivätoiminnan tai vastaavia kodinomaisia tiloja lyhytaikaisen ja tilapäisen perhehoidon järjestämiseen. Kokeilukunnan olisi mahdollista antaa tilat perhehoitajien käyttöön viikonlopuiksi ja tämä mahdollistaisi myös ryhmäperhehoidon kehittymisen uudeksi toimintamuodoksi, missä esimerkiksi kaksi perhehoitajaa olisi tiloissa samana viikonloppuna mahdollisesti 1-3 perhehoidettavan kanssa. Vertailukohteena on esim. ryhmäperhehoito varhaiskasvatuksessa. Tässä mallissa olisi lisänä myös turvallisuusnäkökulma eli paikalla voisi olla kaksi perhehoitajaa, josta voisi olla hyötyä esim. tilanteessa, jolloin perhehoitaja sairastuu tai joku hoidettava sairastuu ja toinen perhehoitaja joutuu viemään hoidettavan lääkäriin.

Kokeilu perhehoidon järjestämisestä hoidettavan kotona tai kunnan järjestämissä tiloissa on mahdollista toteuttaa lyhytaikaisesti ja tilapäisesti. Kunnan järjestämissä tiloissa järjestettävällä ryhmämuotoisella perhehoidolla ei ole tarkoitus luoda uusia pitkäaikaisia laitospaikkaita yksikköä laitospurun tilalle.

)

19 §. *Asumispalvelutoiminnan valvonta.* Pykälässä säädettäisiin Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston sekä aluehallintovirastojen tehtävistä asumispalvelutoiminnan valvonnan yhteydessä.

Investointiavustuslain 10 §:n mukaan ARA toimii valtionapuviranomaisena avustusmenettelyssä. ARA myöntää ja maksaa investointiavustukset sekä antaa tarkemmat ohjeet avustusten myöntämisestä ja käyttöä koskevista ehdoista, avustusten haku- ja maksatusmenettelystä sekä hakemuksiin liitettävistä selvityksistä. ARA on laatimissaan tuenhakuohjeissa määritellyt tarkemmin joitakin avustusten saamisen ehtoja, kuten avustettavien kohteiden sijaintia, mitoitusta ja laatutasoa. Pykälän 1 momentin mukaan ehdotetussa asumispalvelukokeilussa tarkasteltaisiin näitä ARA:n ohjeita ja tarvittaessa muutettaisiin ja joustavoitettaisiin niiden sisältöä ja tulkintaa kokeilukuntien osalta, jos tällä tavoin voitaisiin 17 §:n mukaisesti edistää uusien toimintamallien luomista vanhusten ja vammaisten asumispalveluissa ja keventää kunnille asumispalvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Kokeilun yhteydessä tehtävät ohjeiden muutokset ja joustavoittamiset eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa asumispalveluja koskevien periaatelinjausten kanssa eivätkä ne saa lisätä valtion luottotappioriskiä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot soveltaisivat pykälän 2 momentin mukaan kokeilukunnissa asumispalveluja koskevan toiminnan valvonnassa 12 §:ssä tarkoitettua indikaattoriperusteista valvontaa.

20 §. *Sopimukset asumispalveluja koskevasta kokeilusta.* Valvira ja aluehallintovirastot soveltaisivat säännösehdotuksen mukaan kokeilukohteiden toiminnan valvonnassa ensisijaisesti lakiehdotuksen 12 §:ssä tarkoitettua indikaattoriperusteista valvontaa. Samoin asumispalveluja koskevissa kokeiluissa on tarkoitus soveltaa kokeilujen kohteena oleviin asumispalveluihin indikaattoriperusteista viranomaisvalvontaa. Asumispalvelujen kokeilukohteet tulee tällöin määritellä siten, että kokeilun ulkopuolella olevan toiminnan ja kokeilutoiminnan rajat ovat selkeästi erotettavissa. Tämä määritelly tapahtuisi kunnan ja valtion välisessä ehdotetun lain 29 §:ssä tarkoitettussa kokeilusopimuksessa.

Kokeilusopimuksessa tulisi sopia myös siitä, mitä indikaattoreita asumispalvelukokeilun aikana kokeilukohteen valvonnassa sovelletaan. Indikaattorien kehityksestä olisi lainkohdan mukaan raportoitava valtiolle kokeilusopimuksen määräysten mukaisesti.

6 Luku. Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu

21 §. *Kuntien ja kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskevan toimintamallin edistäminen.* Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyön kehittäminen, prosessien tehostaminen ja kansalaisten parempi palvelu on ollut perusteena kuntien kokeiluesityksille. Kansalaisilta kerran kerättyjen ja Kansaneläkelaitoksen rekistereissä olevien tietojen siirtäminen suoraan toimeentulotukihakemuksiin on ollut yksi kuntien toivoma kehittämiskohde. Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä yli organisatiorajojen ovat vaikeuttaneet tiedonkulun ongelmat ja puuttuva tuntemus tietosuoja säännösten puitteissa sallitusta tiedonsiirrosta. Vantaan kaupunki on kokeillut jo vuodesta 2013 lähtien mallia, jossa kaupungin etuuskäsittelijä työskentelee Kansaneläkelaitoksen tiloissa ja ratkaisee toimeentulotukihakemukset nopeasti Kelalta saamiinsa tietoihin perustuen.

Hallitus päätti kehyspääöksessä 25.3.2014, että toimeentulotuen laskenta ja maksatus siirtyvät Kansaneläkelaitoksen tehtäväksi vuonna 2017. Tämä merkitsi sitä, että voimavarat keskitetään nyt

)

tämän siirron valmisteluun, eikä kokeiluja siitä toteuteta. Kokeilua Vantaan kaupungin kanssa kuitenkin jatketaan ja laajennetaan.

Pykälässä säädetään kunnan ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyön tarkoituksesta. Yhteistyön tavoitteena on asiakkaan kerran antamiin tietoihin perustuen antaa asiakkaalle toimeentulotukipäätös oikea-aikaisesti mahdollisimman tehokkaan prosessin tuloksena. Lakiehdotuksen 6 luku sisältäisi säännökset siitä, miten ja millä ehdoilla Vantaan kaupunki ja Kansaneläkelaitos voisivat toteuttaa toimeentulotukiasian käsittelyä koskevan yhteistyön.

22 §. *Toimeentulotukihakemusta koskeva yhteistyö kunnan ja Kansaneläkelaitoksen kesken.* Pykälässä säädetään yhteistyön keskeisestä sisällöstä ja siitä kuinka yhteistyö tulee oikeudellisesti toteutua. Pykälän mukaan Kansaneläkelaitos voisi Vantaan kaupungin toimeksiannosta ottaa vastaan toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuja hakemuksia ja tallettaa niitä koskevia tietoja toimeentulotuen asiakasrekisteriin. Valmisteilla olevan sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain mukaan toimeentulotuen asiakastiedot talletettaisiin sosiaalihuollon asiakasrekisteriin. Ehdotetussa säännöksessä todetaan ensinnäkin, että kysymys on toimeksiantotehtävästä, jossa Vantaan kaupunki on toimeksiantajana ja Kansaneläkelaitos toimeksisaajana. Tarkoituksena on, että toiminnassa noudatettaisiin julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain (223/2007) säännöksiä, jollei ehdotetussa laissa säädettäisi toisin. Käytännössä tämä tarkoittaisi muun muassa sitä, että Vantaan kaupungin ja Kansaneläkelaitoksen tulisi solmia tehtävien hoitamiseen liittyvistä käytännön seikoista edellä mainitussa laissa tarkoitettu sopimus. Koska Kansaneläkelaitokselle toimeksiantona hoidettavaksi annettavat tehtävät olisivat oikeudelliselta luonteeltaan sellaisia julkisia hallintotehtäviä, joissa käytettäisiin myös julkista valtaa, olisi Kansaneläkelaitokselle annettavasta toimivallasta tarpeellista ottaa säännökset ehdotettuun lakiin eikä tukeutua pelkästään julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain mukaiseen sopimusmenettelyyn.

23 §. *Toimeentulotukihakemusten vastaanotto ja niitä koskevien tietojen käsittely.* Pykälä sisältäisi säännökset toimeentulotukiasian vireille tulosta, hakijan tietojensaantioikeuden järjestämisestä sekä toimeentulotukiasian käsittelyyn liittyvien henkilötietojen käsittelyoikeuksista.

Pykälän 1 momentin mukaan 21 §:ssä tarkoitetun toimeksiantosopimuksen tultua voimaan toimeentulotukea hakeva henkilö voisi jättää toimeentulotukiasiaa koskevan hakemuksen Kansaneläkelaitoksen Vantaalla sijaitsevaan toimistoon. Toimeentulotukea koskeva hakemus tulee vireille, kun hakemus on saapunut Kansaneläkelaitokselle. Säännöksen mukaan hakijalla olisi lisäksi oikeus saada häntä koskevan toimeentulotukiasian vireilläoloa ja käsittelyvaiheita koskevia asiakasrekisterin diaarin tietoja. Tämä edellyttäisi, että Kansaneläkelaitokselle järjestettäisiin rajoitetut käyttöoikeudet Vantaan kaupungin toimeentulotuen asiakasrekisteriin.

Vastaanotettuaan hakemuksen kansaneläkelaitoksen tulisi pykälän 2 momentin mukaan tallettaa hakemuksessa ja sen liitteissä olevat tiedot Vantaan kaupungin toimeentulotuen asiakasrekisteriin toimeentulotukiasian käsittelyä varten. Kansaneläkelaitoksella ei siis olisi toimivaltaa ratkaista toimeentulotukea koskevaa asiaa, vaan ainoastaan osallistua asian vireille tuloa, henkilötietojen käsittelyä ja asiakastiedottamista koskevaan toimintaan.

Pykälän 3 momentin mukaan Kansaneläkelaitos voisi toimeentulotukiasian käsittelyä varten tallettaa Vantaan kaupungin toimeentulotuen asiakasrekisteriin hakijaa koskevat hallussaan olevat tulo- ja varallisuustiedot tai myöntää Vantaan kaupungin sosiaalitoimelle oikeuden saada edellä tarkoitettut tiedot Kansaneläkelaitoksen etuusjärjestelmistä teknisen käyttöyhteyden avulla. Ehdotettu sään-

)

nös täydentää pykälän 2 momentin sääntelyä. Sääntelyn tarkoituksena on luoda oikeudelliset edellytykset sille, että Vantaan kaupungilla on käytössään toimeentulotukiasian käsittelyä ja ratkaisemista varten kaikki tarvittavat Kansaneläkelaitoksen rekistereissä olevat hakijaa koskevat tulo- ja varallisuustiedot.

7 Luku. Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

24 §. *Nuorisotakuuta koskevan toimintamallin edistäminen.* Pykälässä säädettäisiin ehdotetun lain 7 luvun mukaisesta nuorisotakuuta koskevan kokeilun tarkoituksesta. Koska nuorisotakuuta ja siihen liittyvää koulutustakuuta ei ole määritelty muualla lainsäädännössä, käsitteet määriteltäisiin ehdotetussa 1 momentissa. Ehdotetut määritelmät vastaisivat pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmassa määriteltyjä nuorisotakuuta ja koulutustakuuta.

Nuorisotakuulla tarkoitettaisiin toimintamallia, jonka tavoitteena on tarjota jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Koulutustakuulla tarkoitettaisiin tavoitetta taata jokaiselle peruskoulunsa päättäneelle paikka lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa, oppisopimuksessa, työpajassa tai kuntoutuksessa.

Nuorisotakuun ja siihen liittyvän koulutustakuun tavoitteena on auttaa nuoria pääsemään koulutukseen ja työelämään. Nuorisotakuun onnistunut toteutus edellyttää valtion ja kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen yhteistyötä. Nuorisotakuun toteuttamisen kannalta avainasemassa ovat työ- ja elinkeinotoimistojen nuorille tarjoamat työvoimapalvelut, oppilaitosten tarjoamat koulutuspalvelut sekä kuntien tarjoamat palvelut kuten nuorten työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelut.

Ehdotetun 2 momentin mukaan nuorisotakuuta koskevan kokeilun tarkoituksena olisi osaltaan varmistaa, että nuorisotakuun piiriin kuuluvat nuoret saavat tarvitsemansa tehokkaat ja vaikuttavat palvelut ja palvelukokonaisuudet. Tässä tarkoituksessa kokeilulla edistettäisiin toimivien ja asiakaslähtöisten prosessien kehittämistä sekä kuntien ja työ- ja elinkeinotoimistojen välistä yhteistoimintaa ja tiedonkulkua. Kokeiluun osallistuvat kunnat ja TE -toimistot tekevät keskinäisen sopimuksen yhteistyöprosessien kehittämisestä.

25 §. *Sopimukset kuntien ja työ- ja elinkeinotoimistojen yhteistyöstä.* Pykälässä säädettäisiin valtion ja kuntien välisistä kokeilusopimuksista nuorisotakuuseen liittyen. Työ- ja elinkeinotoimistojen ja kuntien välisen yhteistyön helpottamiseksi ja parantamiseksi kokeilusopimuksissa sovittaisiin nuorisotakuukokeilua varten nimettävistä yhdyshenkilöistä työ- ja elinkeinotoimistoissa. Kokeilussa mukana oleva kunta voisi ottaa yhteyttä työ- ja elinkeinotoimiston nimeämään yhdyshenkilöön nuorten palveluja koskevissa asioissa. Moleminpuolisen yhteistyön sujumiseksi olisi tarpeen, että myös kunta nimeäisi yhdyshenkilön. Yhdyshenkilöitä voisi olla myös enemmän kuin yksi. Työ- ja elinkeinotoimiston ja kunnan yhdyshenkilöt vastaisivat myös laajemmin nuorisotakuun toteuttamiseen liittyvän yhteistyön kehittämisestä kuten tiedonkulusta ja yhteistyötavoista sopimisesta.

Ehdotetun 1 momentin mukaan sopimuksessa sovittaisiin myös työkokeilusopimuksen ja palkkatukihakemuksen käsittelyajoista. Kokeilussa mukana olevat työ- ja elinkeinotoimistot sitoutuisivat tekemään työkokeilusopimuksen ja palkkatukipäätöksen kokeilusopimuksessa sovitun ajan kuluessa siitä, kun asianmukaisesti täytetty työkokeilusopimus tai palkkatukihakemus olisi toimitettu työ- ja elinkeinotoimistoon. Ehdotetulla lailla ei poikettaisi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta anne-

)

tussa laissa (916/2012) säädetyistä palkkatuen myöntämisestä tai työkokeilun järjestämisestä koskevista edellytyksistä. Edellytyksenä työkokeilusopimuksen tai palkkatukipäätöksen tekemiselle kokeilusopimuksessa sovitun ajan puitteissa olisi siten, että julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa säädetyt edellytykset työkokeilusopimuksen tai palkkatukipäätöksen tekemiselle olisivat olemassa.

Kokeilusopimuksessa sovittaisiin myös työ- ja elinkeinotoimistojen ja kokeilukuntien välisestä yhteistyöstä vastavalmistuneiden nuorten työllistymisen edistämisessä. Työ- ja elinkeinotoimistot sitoutuisivat osaltaan etsimään ja tarjoamaan vastavalmistuneelle soveltuvia työpaikkoja kahden viikon sisällä siitä, kun kunnassa asuva nuori olisi aloittanut työnhakunsa. Monet kunnat tarjoavat työttömille erilaisia työllistymistä edistäviä palveluja kuten työnetsijä -palvelua, erilaista yksilö- ja ryhmävalmennusta sekä työhönvalmennusta. Kunnilla ei ole lakisääteistä velvoitetta mainittujen palvelujen tarjoamiseen, mutta jos kunta tarjoaa tällaisia palveluja vastavalmistuneille tai muille nuorisotakuun piiriin kuuluville nuorille, olisi tarkoituksenmukaista, että kokeilusopimuksessa sovittaisiin työ- ja elinkeinotoimiston ja kunnan vastavalmistuneelle tarjoamien työllistymistä edistävien palvelujen yhteensovittamisesta.

Ehdotetun 1 momentin mukaan kokeilusopimuksessa sovittaisiin myös aktivointisuunnitelman tekemistä koskevasta yhteistyöstä. Työ- ja elinkeinotoimisto ja kunta sitoutuisivat tekemään aktivointisuunnitelman nuorisotakuun piiriin kuuluvalla nuorella paikallisesti tarkemmin sovittavan ajan, kuitenkin enintään kahden viikon kuluessa siitä, kun kunta tai työ- ja elinkeinotoimisto olisi ottanut yhteyttä toiseen viranomaiseen aktivointisuunnitelman laatimiseksi. Paikallisesti voidaan sopia myös aktivointisuunnitelman yhteisen tekemisen käytännöistä.

26 §. *Menettelytavat monialaisessa yhteistyössä.* Nuorisotakuukokeilussa keskeinen pyrkimys on, että nuorelle syntyisi tuttu ja turvallinen asiakkuussuhde yhteen hänen palveluistaan vastaavaan henkilöön, joka nimetään hänen asiakasvastaavakseen. Samoin se, että nuori kokee saavansa tarvitsemansa tuen yhdestä paikasta riippumatta siitä, montako viranomaista hänen tarvitsemiaan palveluita, tukea ja etuuksia hallinnoi. Asiakasvastaavalla olisi keskeinen tehtävä selvittää, mitä viranomaisia ja muita osapuolia tarvitaan juuri kulloisessakin tapauksessa toimimaan yhteistyössä nuoren tueksi sekä koordinoida näiden toiminta nuoren kannalta mielekkääksi palvelukokonaisuudeksi.

Monialaisen yhteistyön keskeinen väline olisi yhteinen palvelusuunnitelma, joka toimisi tiekarttana monialaisessa yhteistyössä toimivien eri tahojen omassa toiminnassa. Yhteiseen palvelusuunnitelmaan koottaisiin ne keskeiset tavoitteet ja keinot, jotka sisältyvät yhteistyön eri osapuolten omaa toimintaansa varten nuorelle laatimiin yksilöllisiin palvelusuunnitelmiin. Näin voitaisiin varmistaa, että nuoren tuesta ja palveluista vastaavat tahot työskentelevät yhdensuuntaisesti ja toistensa työtä tukien. Yhteisessä palvelusuunnitelmassa olisi tarpeen myös määritellä selkeästi eri toimijoiden vastuut ja velvoitteet siten, että niin nuori ja asiakasvastaava kuin kukin yhteistyön osapuolistakin on selvillä niistä selvillä.

Nuorisotakuukokeilussa toimintamalli muodostuisi mainituista syistä hyvin samanlaiseksi kuin hyvinvoinnin integroidussa toimintamallissa. Tästä syystä pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, että nuorisotakuukokeilussa noudatetaan soveltuvin osin, mitä hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevassa 2 luvussa säädetään yksilöllisten palvelusuunnitelmien yhdistämisestä yhteiseen palvelusuunnitelmaan, yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnoinnista, asiakasvastaavan tehtävistä, salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta suunnitelmien yhdistämiseksi ja toteuttamiseksi, henkilötietojen tallettamisesta sekä tietojen käsittelystä toiminnallisia suunnitelmia varten.

)

Koska nuorisotakuukokeilussa monialaiseen asiakasyhteistyöhön osallistuisi laajempi joukko toimijoita kuin kunnan hyvinvoinnin integroidun mallin kokeiluun, säädettäisiin pykälän 2 momentissa, että asiakkaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan voidaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien lisäksi yhdistää muita palvelusuunnitelmia tai monialaisessa yhteistyössä saatuja tietoja, jotka ovat tarpeen nuorisotakuukokeilun monialaisen yhteistyön ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta.

8 Luku. Erinäiset säännökset

27 §. *Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto.* Pykälässä säädettäisiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 23 §:ssä tarkoitetun vaitiolovelvollisuuden ja hyväksikäyttökiellon ulottamisesta myös sellaisiin kokeilutoimintaan osallistuviin henkilöihin, joihin ei muutoin tulisi sovellettavaksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain säännökset.

Pykälän mukaan henkilön, joka palvelus- tai sopimussuhteen perusteella käsittelee tämän lain nojalla saamiaan salassa pidettäviä tietoja tai tietoja, joiden käsittelyä koskevat laissa asetetut rajoitukset, vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

28 §. *Kokeilujen yleinen ohjaus ja seuranta.* Valtiovarainministeriö vastaisi yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskuksen kanssa kokeilun toteuttamisen yleisestä ohjauksesta ja seurannasta.

Yleiseen ohjaukseen ja seurantaan osallistuisivat ne ministeriöt ja keskushallinnon virastot, joiden hallinnonalalle kuuluvia tehtäviä kokeilut koskevat, sekä lisäksi Kansaneläkelaitos. Kokeilujen yleinen ohjaus ja seuranta toteutettaisiin vuorovaikutteisesti ja yhteistyössä kokeiluun osallistuvien kuntien kanssa. Valtiovarainministeriön vastuulla olisi ohjauksen ja seurannan koordinointi. Kuntien valtiosääntöoikeudellisesta asemasta johtuen säännöksessä ehdotettu yleinen ohjaus ei voi sisältää toimivaltaa antaa kuntia oikeudellisesti sitovaa ohjausta. Kokeilujen yleinen ohjaus olisikin luonteeltaan oikeudellisesti sitomatonta informaatio-ohjausta. Säännöksessä ehdotetaan nimenomaisesti todettavaksi, että ohjauksen toteuttamiseksi ei voida antaa sitovia määräyksiä.

29 §. *Kokeilusopimukset.* Kokeilulaki sisältää useita kokeiluja, joissa keskeinen osuus kokeilun sisällöstä määritellään kutakin kokeilukuntaa tai kuntaryhmää koskien räätälöidysti erikseen kuntien hakemuksen perusteella. Kokeilun tavoitteiden toteutumisen seurannan vuoksi ja koska kokeilujen sisällön perusteella voi määräytyä muun muassa kuntien palvelutoiminnan valvontatapa, olisi valtion ja kuntien välillä syytä tehdä kokeiluja koskevat sopimukset. Sopimuksissa määriteltäisiin kokeilut, joihin kunta osallistuu, kokeilujen kohteet ja kokeiltavat toimintamallit ja seurannan indikaattorit sekä raportointitavat.

30 §. *Kuntajaon muutosten huomioon ottaminen.* Ehdotetulla säännöksellä varaudutaan tilanteeseen, jossa kokeiluun osallistuva kunta lakkaisi kokeiluaikana kuntarakennelaissa tarkoitetun kuntien yhdistymisen seurauksena. Säännöksen nojalla kokeilutoiminta jatkuisi uudessa kunnassa kuntien yhdistymisestä huolimatta kokeiluajan loppuun asti suoraan lain nojalla ilman eri toimenpiteitä.

)

9 Luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

31 §. *Voimaantulo.* Ehdotettu laki olisi määräaikainen ja tarkoituksena on, että laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2016 saakka.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Laki on määräaikainen ja sen on tarkoitus olla voimassa vuoden 2016 loppuun saakka.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esitystä on tarkasteltu perustuslain 2 §:ssä tarkoitetun oikeusvaltioperiaatteen, 6 §:n suojaaman yhdenvertaisuuden, 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilötietojen suojan, 12 §:ssä tarkoitetun sananvapauden ja julkisuuden, 19 §:ssä tarkoitetun sosiaaliturvaa koskevan oikeuden, 21 §:n suojaaman hyvän hallinnon, 80 §:ssä säädetyn lainsäädännön alan ja 121 §:n tarkoittaman kunnallisen itsehallinnon kannalta.

Oikeusvaltioperiaate

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Pykälässä säädetään kahdesta oikeusvaltioperiaatteen olennaisesta ainesosasta. Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin, ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Säännöksen ensimmäinen virke edellyttää, että julkisen vallan käyttäjällä tulee aina olla viime kädessä eduskunnan säätämään lakiin palautettavissa oleva toimivaltaperuste. Esimerkiksi viranomaisilla ei siten voisi olla sellaista julkisen vallan käyttämistä tarkoittavaa toimivaltaa, jolla ei olisi nimenomaista tukea oikeusjärjestyksessä (HE 1/1998 vp, vrt. myös PeVM 2/1995 vp ja 3/2007 vp).

Lähtökohtaisesti ehdotetussa laissa tarkoitetuissa kokeiluissa ei muuteta sitä viranomaisten välistä toimivallanjakoa, joka jo nyt ilmenee voimassa olevasta laista, lukuun ottamatta lakiehdotuksen 6 luvussa tarkoitettua kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskevaa kokeilua. Kokeilutoimintaan osallistuvien kuntien, valtion viranomaisten ja Kansaneläkelaitoksen kokeiluun liittyvät tehtävät ja niitä koskeva toimivaltaperuste on määritelty ehdotetussa laissa täsmällisesti ja kokeilukohteisesti. Kokeiluun osallistuvien viranomaisten toimivaltaperusteet ovat lisäksi johdettavissa asiaa koskevasta voimassa olevasta aineellisesta lainsäädännöstä. Tämän johdosta esitys täyttää perustuslain 2 §:n 3 momentissa asetetut vaatimukset.

Yhdenvertaisuus

Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Pykälän 2 momentin mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Perustuslakivaliokunta on kokeiluluonteista lainsäädäntöä arvioidessaan vakiintuneesti korostanut perusoikeussääntelyyn yleisesti kohdistuvaa lailla säätämisen vaatimusta ja todennut sen ulottuvan myös yhdenvertaisuusperiaatteeseen (PeVM 4/2006 vp, PeVL 70/2002 vp, PeVL 11/2002 vp ja

)

PeVL 58/2001 vp). Vaatimus tulee ottaa huomioon muun ohella kokeilualueen määrittelyssä. Tältä pohjalta valiokunta on kokeiluhankkeiden yhteydessä edellyttänyt, että kokeilualueesta säädetään suoraan laissa tai – toissijaisesti – päätöksenteko kokeilualueesta sidotaan lailla riittävän täsmällisesti määriteltyihin kriteereihin (PeVL 20/2012, PeVL 2/2011 vp, PeVM 4/2006 vp, PeVL 4/2003 vp, s. 2, PeVL 70/2002 vp, PeVL 39/2002 vp, PeVL 11/2002 vp, PeVL 58/2001 vp ja PeVL 19/1997 vp). Kokeilusäännöksille tulee valiokunnan kannanottojen mukaan lisäksi asettaa voimasaolorajoitus siten, että ne ovat voimassa vain kokeiluun tarvittavan ajan (PeVL 20/2012, PeVM 4/2006 vp, PeVL 8/2003 vp, PeVL 70/2002 vp, PeVL 39/2002 vp ja PeVL 58/2001 vp). Kokeilun toimeenpanon yleisenä edellytyksenä on lisäksi, että sen tulosten selvittäminen ja arviointi on asianmukaisesti järjestetty (PeVL 70/2002 vp ja PeVL 39/2002 vp).

Lakiehdotuksen 2 §:ssä määritellään kokeilukohtaisesti ne kunnat tai kuntaryhmät, jotka osallistuvat kokeilutoimintaan. Siltä osin kuin kokeilutoiminnassa on mukana valtion viranomaisia ja Kansaneläkelaitos, on näiden tehtävät ja toimivalta määritelty myös ehdotetussa laissa. Riittävien tulosten saavuttamiseksi kokeiluajaksi ehdotetaan kahta vuotta. Lakiehdotukseen sisältyy lain voimaantuloa ja sen voimassaoloaikaa koskeva säännös. Lakiehdotukseen sisältyy myös kokeilujen yleistä ohjausta ja seuranta koskeva säännös, joka mahdollista kokeilun tulosten seurannan ja arvioinnin jo kokeiluaikana. Kokeilujen lopputuloksia ja niistä tehtäviä johtopäätöksiä on lisäksi tarkoitus selvittää ja arvioida kokeiluajankohdan päätyttyä sekä tehdä näiden pohjalta tarvittavat jatkotoimenpite-ehdotukset. Edellä mainittujen seikkojen johdosta esitys täyttää perustuslain 6 §:n 1 momentissa asetetut vaatimukset.

Yksityiselämän suoja

Perustuslain 10 §:n 1 momentissa turvataan jokaisen yksityiselämä ja edellytetään, että henkilötietojen suojasta säädetään lailla. Perustuslain lakiviittaus henkilötietojen suojasta edellyttää lain taseoisia säännöksiä tästä oikeudesta, mutta se jättää sääntelyn yksityiskohdat lainsäätäjän harkintaan. Lailla säätämisen vaatimus ulottuu perustuslakivaliokunnan ratkaisukäytännön mukaan ainakin rekisteröinnin tavoitteeseen, rekisteröitävien henkilötietojen sisältöön, niiden sallittuihin käyttötarkoituksiin mukaan luettuna tietojen luovutettavuus, tietojen säilytysaikaan henkilörekistereissä, rekisteröidyn oikeusturvaan sekä mahdollisuuden luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla (PeVL 25/1998 vp 2/II, PeVL 12/2002 vp ja PeVL 14/2002 vp).

Henkilötietojen käsittelyä koskevat yleissäännökset sisältyvät henkilötietolakiin. Tämän lisäksi ehdotetun lain alaan kuuluvien henkilötietojen käsittelystä säädetään erityislaeissa. Henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan henkilötietoja saa käsitellä, jos käsittelystä säädetään laissa tai jos käsittely johtuu rekisterinpitäjälle laissa säädetystä tai sen nojalla määrätystä tehtävästä tai velvoitteesta. Näiden seikkojen johdosta ja ottaen huomioon perustuslakivaliokunnan edellä mainitut linjaukset lakiin ehdotetaan otattavaksi säännökset, jotka luovat oikeudellisen perustan henkilö- ja muiden tietojen käsittelylle kokeiluissa. Tietojen käsittelyn käyttötarkoitukset olisivat ehdotetuissa säännöksessä rajattu vain kokeilujen toteuttamiseksi tarvittavien henkilötietojen käsittelyyn. Tämän lisäksi vain käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja olisi ehdotettujen säännösten mukaan mahdollista käsitellä. Nämä rajaukset johtuvat henkilötietolain 7 §:ssä tarkoitetusta käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteesta ja henkilötietolain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tarpeellisuusvaatimuksesta. Lakiehdotukseen sisältyy lisäksi säännökset henkilötietojen käsittelystä tietyissä tilanteissa teknisen käyttöyhteyden avulla. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen esitys täyttää perustuslain 10 §:n 1 momentissa asetetut vaatimukset.

)

Sananvapaus ja julkisuus

Perustuslain 12 §:n 2 momentissa säädetään viranomaisten hallussa olevien asiakirjojen ja muiden tallenteiden julkisuudesta. Säännöksen mukaan julkisuutta voidaan välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoittaa. Julkisuusperiaatteen osalta pykälä sisältää pääsäännön viranomaisten hallussa olevien tallenteiden julkisuudesta, säännöksen jokaisen oikeudesta saada tieto julkisesta tallenteesta sekä rajoituslausekkeen, jonka mukaan tallennejulkisuuden rajoituksista voidaan säätää vain välttämättömistä syistä erikseen lailla (HE 1/1998 vp).

Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan salassa pidettävän tiedon luovuttaminen toiselle viranomaiselle voidaan lailla säätää sallituksi, jos tällaisen tiedon saaminen on välttämätöntä viranomaisen tehtävien toteuttamiseksi. Tietojen luovuttaminen voi valiokunnan käytännön mukaan kohdistua myös jonkin tarkoituksen kannalta tarpeellisiin tietoihin, jos tietosisällöt on lueteltu laissa tyhjentävästi. Lisäksi valiokunta on katsonut, että tietojen yhdistämisperusteet on säädettävä laissa (PeVL 39/2009 vp, PeVL 14/2002 vp).

Tarve salassa pidettävien tietojen nykyistä laajempaan käsittelyyn on merkityksellinen erityisesti lakiehdotuksen 2 luvussa tarkoitettun hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevan kokeilun ja 7 luvussa tarkoitettun nuorisotakuuta koskevan kokeilun yhteydessä, joissa selvitetään eri viranomaisten välisen monialaisen yhteistyön ja siinä yhteydessä tapahtuvan tietojen vaihdon toimivuutta. Salassa pidettävien tietojen käsittely kokeiluun osallistuvien viranomaisten välillä on edellä tarkoitetuissa tilanteissa välttämätöntä. Ehdotettujen säännösten mukaan salassa pidettäviä tietoja voitaisiin käsitellä vain kokeilujen toteuttamisen edellyttämiin käyttötarkoituksiin. Käsiteltävät tiedot sekä käsittelyyn oikeutetut viranomaiset ja mahdolliset muut tahot on lakiehdotuksessa määritelty täsmällisesti. Lisäksi lakiehdotukseen sisältyy vaitiolovelvollisuutta ja hyväksikäyttökieltoa koskeva erityissäännös, jonka tarkoituksena on ulottaa vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto koskemaan myös sellaisia kokeilutoimintaa osallistuvia tahoja, jotka eivät kuuluisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain soveltamisalan piiriin. Nämä seikat huomioon ottaen esitys täyttää perustuslain 12 §:n 2 momentissa asetetut vaatimukset.

Oikeus sosiaaliturvaan

Perustuslain 19 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä. Julkisen vallan on myös tuettava perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu. Säännöksen mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Säännöksessä ei määritellä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistapaa. Palvelujen riittävyyttä arvioitaessa voidaan lähtökohtana pitää sellaista palvelujen tasoa, joka luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä (HE 309/1993 vp).

Edellä tarkoitettun pykälän 4 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä. Säännöksessä ei aseteta nimenomaisia laatuvaatimuksia asumisen tasolle. Edistettäessä oikeutta asuntoon on kiinnitettävä erityistä huomiota asumisen terveellisyys. Säännös sisältää viittauksen asumisen omatoimiseen järjestämiseen. Sosiaaliset perusoikeudet eivät voi olla yksinomaan julkisen vallan vastuulla (HE 309/1993 vp).

)

Esityksen 4 luvussa ehdotetaan kuntien sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuuseen kohdistuvan valtion valvonnan toteuttamista muutettavaksi siten, että kunnan järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveystaloutta valvovat viranomaiset eli aluehallintovirastot ja sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto (Valvira) soveltaisivat kokeiluun osallistuvien kuntien toiminnan valvon- nassa ensisijaisesti asiakaslähtöisiä, toiminnan tuloksellisuutta osoittavia indikaattoreita. Nämä indikaattorit voivat kuvata palvelujen saatavuutta, asiakkaiden palvelutarpeen, terveyden tai toimintakyvyn kehitystä, asiakastyytyvyyttä ja muita palvelun laatutekijöitä. Kokeilun aikana seurattaisiin lisäksi palvelujen taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä.

Tällä hetkellä aluehallintovirastojen ja Valviran suunnitelmallisen sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnan keskeisenä välineenä ovat valtakunnalliset valvontaohjelmat. Valtakunnallinen valvontaohjelma on asiakirja, jonka avulla muun muassa yhdenmukaistetaan ohjausta sekä valvonta- ja ratkaisukäytäntöjä ja luodaan lähtökohtia omavalvonnan kehittämiseksi. Valvontaohjelmiin kirjatuilla valvovien viranomaisten yhteisillä periaatteilla ja linjauksilla on pyritty myös määrittelemään yhdenmukaisesti asianmukaisen toiminnan kriteereitä. Valvontaohjelmat sisältävät osin suoraan normeihin sekä osin suosituksiin perustuvia tarkennuksia.

Valvontaohjelmia on arvosteltu siitä, että niiden soveltaminen on johtanut suosituksiin perustuvien palveluiden asianmukaisuuden arviointikriteereiden muuttumiseen normiluonteisiksi. Lisäksi valvontaohjelmiin sisältyvien palveluiden asianmukaisuuden mittaamiseen tarkoitettujen indikaattorien on osin katsottu kiinnittyvän liikaa palveluiden tuottamiseen käytetyn panoksen kuten esimerkiksi tilamitoituksen tai tietyt kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön laskennallisen määrän arviointiin sen sijaan, että palvelun asianmukaisuutta arvioitaisiin toiminnan tulosten perusteella.

Indikaattoriperusteista valvontaa koskevassa kokeilussa tarkoitus on korvata valtakunnallisiin valvontaohjelmiin sisältyviä muita kuin normitasoisia palveluiden asianmukaisuuden arviointiin käytettyjä kriteerejä yhdessä kuntien kanssa kehitettävillä toiminnan tuloksellisuutta mittaavilla indikaattoreilla. Valtion ja kunnan välisessä kokeilusopimuksessa sovittaisiin muun muassa toiminnan tuloksellisuutta osoittavista indikaattoreista ja tulosten raportoinnista. Kokeilu ei kuitenkaan mahdollistaisi kunnalle poikkeamista lakiin tai sen nojalla annettuun säädökseen perustuvasta sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä tai tuottamisesta koskevasta tehtävästä tai velvoitteesta. Sen sijaan uusilla kehitettävillä indikaattoreilla pyritäisiin palveluiden asianmukaisuuden ja riittävyyden arvioinnissa korvaamaan panosperusteisia ilman välitöntä normiperustaa olevia indikaattoreita palveluiden lopputulosta mittaavilla indikaattoreilla. Kokeilun aikana valvonnalla edelleen varmistettaisiin kokeilukunnissa sosiaali- ja terveystaloutta käyttäville oikeus asianmukaisiin ja riittäviin sosiaali- ja terveystalouttuihin, mutta lain 4 luvussa tarkoitettua suunnitelmallisen valvonnan toteuttamisen tavan muuttamisella pyritään mahdollistamaan nykyistä moninaisempien toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittäminen ja käyttö, joiden avulla laissa kunnille säädettyjä sosiaali- ja terveystalouttehtäviä voitaisiin järjestää nykyistä taloudellisemmin ja tuottavammin kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen. Näin lakiehdotus osaltaan turvaisi palvelujen jatkuvaa saatavuutta myös pidemmällä tähtäimellä kestävyysvajeen aiheuttamat ongelmat huomioon ottaen. Valvontaa koskeva kokeilu ei muuttaisi valvovien viranomaisten toimintatapoja jälkikäteisvalvonnassa niiden arvioidessa, onko yksilön oikeus riittäviin ja asianmukaisiin sosiaali- ja terveystalouttuihin toteutunut, vaan tämä arviointi tapahtuisi myös kokeilun aikana tapauskohtaisesti. Kokeilulla ei heikennetä kenenkään oikeutta riittäviin sosiaali- ja terveystalouttuihin.

Oikeusturva

)

Perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Esityksessä ei ehdoteta muutettavaksi eikä poikettavaksi sellaisista voimassa olevaan lainsäädäntöön sisältyvistä säännöksistä, jotka turvaavat hallinnon asiakkaiden oikeusturvan tai hyvän hallinnon takeet hallintoasiaa käsiteltäessä. Tämän johdosta esitys ei ole ristiriidassa perustuslain 21 §:n 2 momentin säännösten kanssa.

Lainsäädännön ala

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Lakiehdotuksen 16 ja 29 §:n mukaan valtio tekisi kokeilukuntien kanssa kirjalliset sopimukset kokeilun toteuttamisesta.

Edellä tarkoitettu perustuslain säännös edellyttää muun muassa, että viranomaiselle kuuluvien velvoitteiden keskeiset perusteet tulee määritellä laissa yksiselitteisesti (PeVL 33/2002 vp ja 20/2004 vp). Sen sijaan laissa määriteltyjä perusteita ja niiden toteuttamista koskevia käytännön seikkoja ja toimenpiteitä on mahdollista täsmentää muilla sitovaa normiohjausta kevyemmillä keinoilla. Lakiehdotuksen 16 ja 29 §:n mukaisissa sopimuksissa on kysymys viimeksi mainituista ehdotetun lain täytäntöönpanoa täsmentävistä käytännön asioista. Tämän johdosta esitys ei ole ristiriidassa perustuslain 80 §:n 1 momentin säännösten kanssa.

Kunnallinen itsehallinto

Perustuslain 121 §:n 1 momentin mukaan Suomi jakaantuu kuntiin, joiden hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallintoon. Pykälän 2 momentin mukaan kuntien hallinnon yleisistä perusteista ja kunnille annettavista tehtävistä säädetään lailla.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan (PeVL 46/2010 vp) luonnehtinut perustuslain 121 §:n 1 momentin itsehallintosäännöksen merkitystä todeten, että säännös pohjautuu perustuslakivaliokunnan jo hallitusmuodon voimassa ollessa vakiintuneeseen käytäntöön, jonka mukaan perustuslainvoimaisesti suojattu kunnallinen itsehallinto merkitsee kuntalaisille kuuluvaa oikeutta päättää kuntansa hallinnosta ja taloudesta. Tavallisella lailla ei voida puuttua itsehallinnon keskeisiin ominaispiirteisiin tavalla, joka asiallisesti ottaen tekisi itsehallinnon merkityksettömäksi (esim. PeVL 37/2006 vp, PeVL 22/2006 vp ja PeVL 65/2002 vp). Koska kunnalle voidaan lailla säätää tehtäviä, on samalla katsottu mahdolliseksi säätää palvelujen tuottamisen järjestämistä. Itsehallintosäännöksen ei ole katsottu estävän säätämästä lailla kuntien hallinnosta perustuslain 121 §:n 2 momentissa tarkoitettuja yleisiä perusteita tarkempia säännöksiä esimerkiksi lautakunnista ja niiden tehtävistä.

Esityksen tarkoituksena on ehdotetun lain 1 §:n mukaan lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Lisäksi ehdotetun lain tarkoituksena on edistää edellä tarkoitetuilla keinoilla kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa

)

taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen.

Kokeiluihin osallistuvat kunnat voisivat toteuttaa kokeilussa uudenlaisia palveluiden tuottamisen tapoja. Kuntien osallistuminen kokeiluun perustuu kunnan omaan tahtoon. Kokeilukunnat ovat hakenneet valitsemiinsa kuntakokeiluihin. Kuntakokeiluun osallistumisesta tehdään vielä ennen kokeilun aloittamista kirjallinen valtiovarainministeriön ja kunnan välinen sopimus. Ehdotetuilla säännöksillä ei muuteta kuntien velvollisuutta järjestää kokeilun piirissä olevia palveluja. Kunnille ei myöskään esitetä annettavaksi tehtäviä lakia alemman asteisilla säännöksillä eikä kokeilun toteuttamisen yleisen ohjauksen ja seurannan toteuttamiseksi voida antaa kuntia sitovia määräyksiä. Esityksen tavoitteet ovat yhdenmukaisia kunnallisen itsehallinnon periaatteen kanssa ja tukevat kunnallisen itsehallinnon toteutumista. Nämä seikat huomioon ottaen esitys täyttää perustuslain 121 §:ssä asetetut vaatimukset.

Esityksessä on otettu huomioon edellä mainituissa perustuslain säännöksistä ja perustuslakivaliokunnan niitä koskevasta ratkaisukäytännöstä ilmenevät oikeusohjeet.

Edellä todetun perusteella lakiehdotus voidaan hallituksen käsityksen mukaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

LAKIEHDOTUS

Laki kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista

1 Luku. Yleiset säännökset

1 § Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Lain tarkoituksena on edistää kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen.

2 § Kuntakokeilut ja niihin osallistuvat kunnat

Tässä laissa tarkoitettuja kuntakokeiluja sekä kuntia tai kuntaryhmiä (*kokeilukunnat*), jotka voivat osallistua kuntakokeiluihin, ovat:

- 1) hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Espoo, Joensuu, Jyväskylä, Kouvolaa, Kuopio, Oulu, Vantaa sekä Hämeenlinnan, Hattulan ja Janakkalan muodostama kuntaryhmä, Lappeenrannan, Imatran, Lemmin, Luumäen, Savitaipaleen, Taipalsaaren, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden muodostama kuntaryhmä ja Tampereen ja Ylöjärven muodostama kuntaryhmä;

)

- 2) koulutuspalveluja koskeva kokeilu, johon voi osallistua Riihimäen, Hausjärven ja Lopen muodostama kuntaryhmä;
- 3) kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Jyväskylä, Kuopio, Vantaa sekä Tampereen ja Ylöjärven muodostama kuntaryhmä ja Vaasan ja Mustasaaren muodostama kuntaryhmä;
- 4) asumispalveluja koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Espoo, Joensuu, Kouvola, Vantaa sekä Riihimäen, Hausjärven ja Lopen muodostama kuntaryhmä;
- 5) kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu, johon voi osallistua Vantaa.
- 6) nuorisotakuuta koskeva kokeilu, johon voivat osallistua Forssa, Helsinki, Joensuu, Jyväskylä, Kouvola, Lahti, Oulu, Rovaniemi, Vantaa sekä Järvenpään, Hyvinkään, Keravan, Mäntsälän, Sipoon, Pornaisten, Nurmijärven ja Tuusulan muodostama kuntaryhmä ja Lappeenrannan, Imatran, Lemin, Luumäen, Savitaipaleen, Taipalsaaren, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden muodostama kuntaryhmä

2 Luku. Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu

3 § Hyvinvoinnin integroidun toimintamallin edistäminen

Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisten ja moniammatillisten toimintamallien luomista ja käyttämistä kuntien lakisääteisiä palveluja järjestettäessä ja tuotettaessa tavoitteena tehokas ja vaikuttava toiminta. Lisäksi kokeilun tarkoituksena on laaja-alaisesti edistää toiminnan suunnittelussa palveluja käyttävän henkilön (jäljempänä *asiakas*) elinolosuhteita ja yksilöllisiä tarpeita koskevan tiedon käsittelyä henkilön edun mukaisesti sekä turvaten hänen yksityiselämänsä ja henkilötietojensa suoja.

4 § Yhteinen palvelusuunnitelma monialaisessa yhteistyössä

Tässä pykälässä tarkoitettu yksilöllinen palvelusuunnitelma voidaan yhdistää yhteen tai useampaan muuhun yksilölliseen palvelusuunnitelmaan, jos yhdistämisen voidaan katsoa olevan asiakkaan palvelukokonaisuuden kannalta perusteltua. Yhdistämisen tarkoituksena on sovittaa yhteen asiakkaan erilaiset palvelutarpeet ja palvelut tarkoituksenmukaisella tavalla sekä tehostaa hallintoa. Yhteisessä palvelusuunnitelmassa voi kuitenkin olla vain palvelukokonaisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.

Sen estämättä, mitä muualla laissa tai lain nojalla säädetään kunnan viranomaisen velvollisuudesta laatia palvelusuunnitelma, 1 momentissa säädettyin edellytyksin voidaan asiakkaan palvelun toteuttamiseksi osittain yhdistää seuraavia laissa tai asetuksessa säädettyjä suunnitelmia:

- 1) sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu palvelu- ja hoitosuunnitelma;
- 2) sosiaalihuoltoasetuksen (607/2003) 6 §:n tarkoitettu asiakkaan huoltosuunnitelma;
- 3) kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 5 §:n tarkoitettu aktivointisuunnitelma;
- 4) kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 11 §:ssä tarkoitettu kotouttamissuunnitelma;
- 5) terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 §:ssä tarkoitettu hoito- ja kuntoutussuunnitelma, 25 §:ssä tarkoitettu hoito- ja kuntoutussuunnitelma, 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoidon hoito- ja palvelusuunnitelma sekä 29 §:ssä tarkoitettu lääkinällinen yksilöllinen kuntoutussuunnitelma;
- 6) potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) annetun lain 4 a §:ssä tarkoitettu tutkimusta, hoitoa tai lääkinnällistä kuntoutusta koskeva suunnitelma;

)

- 7) valtioneuvoston asetuksessa neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011) 6 §:ssä ja 8 §:ssä tarkoitetut suunnitelmat;
- 8) vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) 3 a §:ssä tarkoitettu vammaisen henkilön palvelusuunnitelma;
- 9) kehitysvammaisten erityishuollosta (988/1977) annetun asetuksen 4 §:ssä tarkoitettu suunnitelma annettavasta erityishuollosta;
- 10) päihdehuoltoasetuksen (653/1986) 2 §:ssä tarkoitettu asiakkaan kuntoutussuunnitelma;
- 11) omaishoidon tuesta (937/2005) annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu hoito- ja palvelusuunnitelma;
- 12) ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveys-palveluista annetun lain (980/2012) 16 §:ssä tarkoitettu palvelusuunnitelma;
- 13) lastensuojelulain (417/2007) 3 §:ssä tarkoitettu lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu-tarpeen selvitys ja asiakassuunnitelma sekä 30 §:ssä tarkoitettu asiakassuunnitelma;
- 14) lasten päivähoidosta (36/1973) annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu kuntoutussuunnitelma;
- 15) perusopetuslain (628/1998) 16 a §:ssä tarkoitettu tehostettuun tukeen liittyvä oppimissuunnitelma ja 17 a §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma sekä 36 a §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen suunnitelma erotetun oppilaan opetuksen järjestämisestä;
- 16) ammatillisesta koulutuksesta (630/1998) annetun lain 20 §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Palvelusuunnitelmiin liittyvä kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977) annetun lain 34 §:ssä tarkoitettu erityishuolto-ohjelma ja perusopetuslain 17 §:n 2 momentin mukainen erityisen tuen päätös voidaan sovittaa yhteen 2 momentissa mainittujen yksilöllisten palvelusuunnitelmien kanssa samassa monialaisessa prosessissa.

5 § Yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnointi

Tässä laissa tarkoitetun suunnitelmien yhdistämiskokeilun aloittamisesta päättää kunnan toimivaltainen monijäseninen toimielin. Päätöksessä määrätään, mikä kunnan virasto tai toimintayksikkö vastaa suunnitelmien yhdistämiskokeilusta.

Suunnitelmien yhdistämisen suunnittelu ja toteuttaminen voi tapahtua monialaisena yhteistyönä, jos yhdistettävät suunnitelmat kuuluvat eri viranomaisen tai saman viranomaisen eri toimintoihin kuuluviin tehtäviin tai jos monialainen yhteistyö muutoin on tarpeen kokeilun ja sen tarkoituksen toteuttamiseksi.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuun monialaiseen yhteistyöhön kuuluu eri viranomaisia ja muita toimijoita asiakkaan palvelutarpeiden mukaisesti. Yksi yhteistyöhön osallistuvista ammattihenkilöistä toimii asiakasvastaavana.

6 § Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Salassa pidettäviä tietoja saa suunnitelmien yhdistämistä ja toteuttamista varten luovuttaa asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai jos laissa niin erikseen säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, salassa pidettäviä tietoja saa luovuttaa suunnitelmien yhdistämistä ja toteuttamista varten, jos:

)

- 1) asiakkaalla sairauden, vamman tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi ei ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä eikä hänellä ole laillista edustajaa; ja
- 2) tieto on välttämätöntä tämän lain tarkoituksen mukaisesti sen selvittämiseksi, voidaanko suunnitelmien yhdistämisen avulla parantaa asiakkaan palvelukokonaisuutta hänelle hoitoa ja huoltoa tai muita palveluja järjestettäessä.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa 2 momentin nojalla luovuttaa laajemmin kuin on tarpeen suunnitelmien yhdistämisen tarkoituksen toteuttamiseksi eikä vastoin asiakkaan nimenomaista kieltoa, jos hänellä on edellytykset arvioida kiellon merkitys.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa voidaan henkilötietoja luovuttaa ja käyttää teknisen käyttöyhteyden avulla.

7 § Henkilötietojen tallettaminen

Yhteiseen palvelusuunnitelmaan saa sisällyttää salassa pidettäviä henkilötietoja siinä määrin kuin se on tarpeen suunnitelmien yhdistämisen tarkoituksen kannalta.

Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu asiakasvastaava voi tallettaa yhteisen palvelusuunnitelman sekä yhteistyössä syntyviä muita asiakirjoja ja tietoja niitä varten perustettavaan rekisteriin, joka on asiakasyhteistyöstä sopineiden toimijoiden yhteinen rekisteri. Rekisterinpitäjänä toimii 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu kunnan virasto tai toimintayksikkö.

Monialaiseen yhteistyöhön osallistuva ammattihenkilö saa salassapitovelvoitteiden estämättä tallettaa edustamansa organisaation rekistereihin yhteisen palvelusuunnitelman sekä muut sellaiset asiakasyhteistyössä saamansa tiedot, jotka ovat tarpeellisia hänen edustamalleen organisaatiolle kuuluvien tehtävien hoidon ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta.

Monialaiseen yhteistyöhön osallistuvalla ammattihenkilöllä on oikeus saada tehtäviensä toteuttamiseksi tarvittava tieto siitä, onko asiakkaasta talletettuja tietoja 3 momentissa tarkoitettuun rekisteriin.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa voidaan henkilötietoja luovuttaa ja käyttää teknisen käyttöyhteyden avulla.

8 § Tietojen käsittely toiminnallista suunnittelua varten

Kunnan viranomaisten henkilörekistereihin sisältyviä tietoja saa yhdistää toiminnan suunnittelua ja arviointia varten noudattaen, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja henkilötietolaissa (523/1999) säädetään. Yhdistämiseen käytetyt henkilötunnukset ja muut henkilön tunnistamista koskevat tiedot tulee poistaa välittömästi yhdistämisen jälkeen. Yhdistämisen avulla saatuja tietoja ei saa luovuttaa edelleen ja ne tulee hävittää välittömästi tilastojen ja muiden selvitysten valmistuttua, viimeistään kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua yhdistämisestä.

3 Luku. Koulutuspalveluja koskeva kokeilu

9 § Koulutuspalveluja koskevan toimintamallin edistäminen

)

Koulutuspalvelua koskevan kokeilun tarkoituksena on kuntien yhteistyöllä parantaa edellytyksiä hyödyntää oppilaitosverkkoa ja henkilöstöä peruskoulun jälkeisessä toisen asteen koulutuksessa. Tarkoituksena on erityisesti hankkia kokemuksia lukiokoulutuksen hallinnollisesta yhteistyöstä.

4 Luku. Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu

10 § Kuntien toiminnan valvontaa koskevan toimintamallin edistäminen

Kokeilun tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia kuntien tehtäväksi säädettyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä luomalla uusia toimintamalleja palveluiden ohjaukseen ja valvontaan.

Kokeilussa on tarkoitus keventää yksityiskohtaisten suositusten ja ohjeiden vakiintuneita soveltamiskäytäntöjä. Tarkoituksena on uusia indikaattoreita käyttöön ottamalla edistää kuntien toiminnan ja sen valvonnan asiakaslähtöisyyttä, valtion valvovien viranomaisten ja kuntien yhteistyötä ja päällekkäisyyksien poistamista tavoitteena valvonnan oikea kohdentuminen ja siitä kunnille ja valvoville viranomaisille aiheutuvan työmäärän vähentyminen.

11 § Aluehallintovirastojen toiminnan ohjaus

Tämän lain 4 ja 5 luvuissa tarkoitettussa toiminnassa voidaan poiketa siitä, mitä sosiaalihuoltolain 3 §:n 3 momentissa, kansanterveyslain 2 §:n 3 momentissa, erikoissairaanhoidon lain 5 §:n 3 momentissa, mielenterveyslain 2 §:n 3 momentissa, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 3 §:n 3 momentissa, yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 13 §:n 3 momentissa ja yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 33 §:n 2 momentissa säädetään sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävästä ohjata aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon ohjauksessa ja valvonnassa.

12 § Indikaattoriperusteisen valvonnan käyttöönotto ja edistäminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot soveltavat kokeiluun osallistuvien kuntien 16 §:n mukaisessa sopimuksessa määriteltujen kokeilukohteiden toiminnan valvonnassa ensisijaisesti samassa sopimuksessa määriteltäviä toiminnan tuloksellisuutta osoittavia indikaattoreita. Nämä indikaattorit voivat kuvata palvelujen saatavuutta, asiakkaiden palvelutarpeen, terveyden tai toimintakyvyn kehitystä, asiakastytytyvääisyyttä ja muita palvelun laatutekijöitä.

Kokeilun aikana kunta seuraa lisäksi palvelujen taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä.

13 § Omavalvonnan kehittäminen

Omavalvonnan kehittämiseen osallistuva kokeilukunta laatii kokeilun kohteena olevasta toiminnasta ja palveluista omavalvontaohjelman. Ohjelmassa määritellään, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toteutuminen ja laatu sekä palveluja käyttävien henkilöiden yhdenvertaisuus varmistetaan. Omavalvontaohjelmassa todetaan lisäksi, miten palvelujen toteutumista, laatua ja yhdenvertaisuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan. Kokeilun aikana kunta seuraa lisäksi palvelujen kustannusten, taloudellisuuden ja tuottavuuden kehitystä.

)

Omavalvontaohjelmasta ja sen toteutumisen raportoinnista sovitaan kokeilukuntien kanssa 16 §:n mukaisessa kokeilusopimuksessa.

Kokeilusopimukseen sisällytetyssä omavalvontaohjelmassa määriteltyjen palvelujen osalta kunnan valvonta kokeiluaikana toteutetaan ensisijaisesti omavalvonnan toteutumisen valvontana.

14 § Aluehallintovirastojen ja kuntien yhteistyön kehittäminen ohjauksessa ja valvonnassa

Kokeiluissa kehitetään aluehallintovirastojen ja kokeilukuntien vuorovaikutusta ja yhteistyömuotoja ohjauksen ja valvonnan toteuttamisessa.

Aluehallintovirastot ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voivat tehdä ohjaus- ja arviointikäyntejä kokeilukuntiin. Ohjaus- ja arviointikäynneistä ja niiden ohjelmasta sovitaan ennakoon asianomaisen kunnan kanssa.

15 § Kokeilun soveltaminen yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnassa

Sen estämättä mitä yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa säädetään, lupaviranomainen voi myöntää toimintayksikkökohtaisen luvan yksityiselle sosiaalipalvelujen tuottajalle palvelujen tuottamiseen määräaikaisesti kokeiluajaksi, mikäli palvelut tuotetaan kokeilukunnan alueella ja siltä osin kuin lupaehdot koskevat palvelua.

Määräaikainen lupa voidaan kuitenkin myöntää tilojen osalta vain silloin, kun entistä toimintaa vastaava toiminta jatkuu samoissa tiloissa, joissa välittömästi ennen luvan hakemista on toiminut kunta tai muu vastaavien palvelujen tuottaja.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamiseen sovelletaan kokeiluaikana tämän lain 11–14 §:n säännöksiä.

16 § Sopimukset kokeilukohteiden valvonnasta

Valtion ja kunnan välisessä kokeilusopimuksessa sovitaan viranomaisvalvonnan piiriin kuuluvan kokeilun ja kuntien omavalvonnankokeilun kokeilukohteesta, toiminnan tuloksellisuutta osoittavista indikaattoreista ja tulosten raportoinnista.

5 Luku. Asumispalveluja koskeva kokeilu

17 § Asumispalveluja koskevan toimintamallin edistäminen

Asumispalveluja koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää vanhusten ja vammaisten asumispalvelujen uusien toimintamallien luomista ja toteuttamista kunnille kustannuspaineita aiheuttavaa ohjausta keventäen ja asumispalveluja koskevien vahvistettujen periaatelinjauksien mukaisesti.

18 § Perhehoidon toimintamallin edistäminen

Kokeilun tarkoituksena on edistää perhehoidon käyttöä.

)

Sen estämättä, mitä perhehoitajalain (312/1992) 1 §:ssä säädetään, kokeilukunnat voivat sopia perhehoitajan kanssa lyhytaikaisen ja tilapäisen perhehoidon järjestämisestä asiakkaan kotona tai kunnan järjestämässä perhehoitoon soveltuvassa tilassa.

19 § Asumispalvelutoiminnan valvonta

Toimiessaan avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain (1281/2004) 10 §:ssä tarkoitettuna valtionapuviranomaisena Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus noudattaa edellä 17 §:ssä säädettyä.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot soveltavat kokeilukunnissa asumispalveluja koskevan toiminnan valvonnassa 12 §:ssä tarkoitettua indikaattoriperusteista valvontaa.

20 § Sopimukset asumispalveluja koskevasta kokeilusta

Valtion ja kuntien välisissä kokeilusopimuksissa sovitaan asumispalvelujen kokeilukohteista ja asumispalvelujen tuloksellisuutta koskevista indikaattoreista.

6 Luku. Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu

21 § Kuntien ja kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskevan toimintamallin edistäminen

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyökokeilulla on tarkoitus edistää Vantaan kaupungin ja kansaneläkelaitoksen palveluyhteistyötä toimeentulotukipalveluissa tavoitteena asiakkaan kertaalleen antamiin tietoihin perustuva oikein ajoitettu palvelu ja palveluprosessista kunnille ja Kansaneläkelaitoksille aiheutuvan työmäärän ja kokonaiskustannusten väheneminen.

22 § Toimeentulotukihakemusta koskeva yhteistyö kunnan ja Kansaneläkelaitoksen kesken

Kansaneläkelaitos voi Vantaan kaupungin toimeksiannosta ottaa vastaan toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuja hakemuksia ja tallettaa niitä koskevia tietoja toimeentulotuen asiakasrekisteriin. Toiminnassa noudatetaan julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain (223/2007) säännöksiä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

23 § Toimeentulotukihakemusten vastaanotto ja niitä koskevien tietojen käsittely

Toimeksiantosopimuksen tultua voimaan toimeentulotukea hakeva henkilö voi jättää toimeentulotukiasiaa koskevan hakemuksen Kansaneläkelaitoksen Vantaalla sijaitsevaan toimistoon. Toimeentulotukea koskeva hakemus tulee vireille, kun hakemus on saapunut Kansaneläkelaitokselle. Hakijalla on lisäksi oikeus saada Kansaneläkelaitokselta häntä koskevan toimeentulotukiasian vireilläoloa ja käsittelyvaiheita koskevia asiakasrekisterin diaarin tietoja.

Vastaanotettuaan hakemuksen Kansaneläkelaitoksen tulee tallettaa hakemuksessa ja sen liitteissä olevat tiedot Vantaan kaupungin toimeentulotuen asiakasrekisteriin toimeentulotukiasian käsittelyä varten.

)

Toimeentulotukiasian käsittelyä varten voi Kansaneläkelaitos tallettaa Vantaan kaupungin toimeentulotuen asiakasrekisteriin hakijaa koskevat hallussaan olevat tulo- ja varallisuustiedot tai myöntää Vantaan kaupungin sosiaalitoimelle oikeuden saada edellä tarkoitetut tiedot Kansaneläkelaitoksen etuusjärjestelmistä teknisen käyttöyhteyden avulla.

7 Luku. Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

24 § Nuorisotakuuta koskevan toimintamallin edistäminen

Nuorisotakuulla tarkoitetaan tässä laissa toimintamallia, jonka tavoitteena on tarjota jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle työ-, harjoittelu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta. Nuorisotakuuseen liittyvä koulutustakuu tarkoittaa tavoitetta taata jokaiselle juuri peruskoulunsa päättäneelle paikka lukioissa, ammatillisessa koulutuksessa, oppisopimuksessa, työpajassa tai kuntoutuksessa.

Nuorisotakuuta koskevan kokeilun tarkoituksena on edistää toimivien asiakaslähtöisten prosessien, kunnallisten ja työ- ja elinkeinohallinnon viranomaisten yhteistoiminnan ja tiedonkulun toteuttamista tavoitteena tehokkaat ja vaikuttavat palvelut ja palvelukokonaisuudet nuorisotakuun piiriin kuuluville nuorille.

25 § Sopimukset kuntien ja työ- ja elinkeinotoimistojen yhteistyöstä

Nuorisotakuun monialaisessa yhteistyössä noudatetaan soveltuvin osin, mitä hyvinvoinnin integrointia toimintamallia koskevassa 2 luvussa säädetään yksilöllisten palvelusuunnitelmien osittaisesta yhdistämisestä yhteiseen palvelusuunnitelmaan, yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnoinnista, asiakasvastaavan tehtävistä, salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta suunnitelmien yhdistämiseksi ja toteuttamiseksi, henkilötietojen tallettamisesta sekä tietojen käsittelystä toiminnallisia suunnitelmia varten. Kokeilussa ei kuitenkaan sovelleta 6 §:n 2 ja 3 momenttia.

Asiakkaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan voidaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien lisäksi yhdistää muita palvelusuunnitelmia tai monialaisessa yhteistyössä saatuja tietoja, jotka ovat tarpeen nuorisotakuukokeilun monialaisen yhteistyön ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta.

26 § Menettely nuorisotakuun monialaisessa yhteistyössä

Nuorisotakuun monialaisessa yhteistyössä noudatetaan soveltuvin osin, mitä hyvinvoinnin integrointia toimintamallia koskevassa 2 luvussa säädetään yksilöllisten palvelusuunnitelmien yhdistämisestä yhteiseen palvelusuunnitelmaan, yhteisten palvelusuunnitelmien hallinnoinnista, asiakasvastaavan tehtävistä, salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta suunnitelmien yhdistämiseksi ja toteuttamiseksi, henkilötietojen tallettamisesta sekä tietojen käsittelystä toiminnallisia suunnitelmia varten. Kokeilussa ei kuitenkaan sovelleta 6 §:n 2 ja 3 momenttia.

Asiakkaan yhteiseen palvelusuunnitelmaan voidaan 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien lisäksi yhdistää muita palvelusuunnitelmia tai monialaisessa yhteistyössä saatuja tietoja, jotka ovat tarpeen nuorisotakuukokeilun monialaisen yhteistyön ja asiakkaan palvelutarpeen kannalta.

8 Luku. Erinäiset säännökset

27 § Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Henkilön, joka palvelus- tai sopimussuhteen perusteella käsittelee tämän lain nojalla saamiaan sallassa pidettäviä tietoja tai tietoja, joiden käsittelyä koskevat laissa asetetut rajoitukset, vaitiolovelvollisuudesta ja hyväksikäyttökiellosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

28 § Kokeilujen yleinen ohjaus ja seuranta

Valtiovarainministeriö vastaa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja ympäristöministeriön sekä Kansaneläkelaitoksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen kanssa kokeilun toteuttamisen yleisestä ohjauksesta ja seurannasta. Ohjaus ja seuranta on tehtävä yhteistyössä kokeiluihin osallistuvien kuntien kanssa. Ohjauksen toteuttamiseksi ei voida antaa sitovia määräyksiä.

29 § Kokeilusopimukset

Valtiovarainministeriö tekee kokeilukuntien kanssa kirjallisen sopimuksen kokeilun toteuttamisesta. Sopimuksessa on sovittava ainakin seuraavista asioista:

- 1) mitä kuntaa ja kuntaryhmää sopimus koskee;
- 2) mihin kokeilulain mukaiseen kokeiluun kunta tai kuntaryhmä osallistuu;
- 3) mitkä ovat kokeilukohteet kussakin kokeilussa, johon kunta tai kuntaryhmä osallistuu;
- 4) mitä kokeilulain 16 §:ssä tarkoitettuja valvontaa koskevan kokeilun indikaattoreita ja 19 §:ssä tarkoitettuja asumispalveluja koskevan kokeilun indikaattoreita kunnan tai kuntaryhmän valvonnassa käytetään;
- 5) millä indikaattoreilla kokeilukohteiden kehitystä kuvataan muissa kokeilun toimintamalleissa;
- 6) miten kunta raportoi kokeilussa tehdyistä kehittämistoimenpiteistä ja kokeilusopimuksen mukaisten indikaattoreiden kehityksestä valtiolle kokeilun aikana.

30 § Kuntajaon muutosten huomioon ottaminen

Jos kokeiluun osallistuva kunta lakkaa kuntarakennelaissa (1698/2009) tarkoitetun kuntien yhdistymisen seurauksena, jatkuu kokeilutoiminta uudessa kunnassa.

9 Luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

31 § Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2016 saakka.

Valtionvarainministeriölle

Lausuntopyyntö/ 4.6.2014 VM035:00/2014

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI KUNTIEN VELVOITTEIDEN JA OHJAUKSEN VÄHENTÄMISESTÄ JA MONIALAISTEN TOIMINTAMALLIEN TUKEMISTA KOSKEVISTA KOKEILUISTA

Vantaan kaupunginhallitus toteaa hallituksen esityksestä lausuntonaan luvuittain seuraavaa:

2 Luku. Hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskeva kokeilu

Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että lakiluonnoksen 2 luvun säännöksillä pyritään osaltaan helpottamaan tietosuojalainsäädännön ja siihen liittyvien hallinnonalakohtaisten säädösten aiheuttamaa tiedon liikkumisongelmaa kuntien laaja-alaisissa ja moniammatillisissa kehittämishankkeissa sekä kuntien, valtion viranomaisten ja Kelan välisessä yhteistyössä. Henkilötietojen ja arkaluonteisten tietojen käsittelystä lainsäädännössä olevat yksityiskohtaiset määräykset yleis- ja palvelualojen erityislainsäädännössä ovat osoittautuneet käytännön työssä vaikeiksi hallita. Tietosuojaa koskevat kysymykset on tästä syystä koettu muodostavan tosiasiallisen esteen laaja-alaiselle palvelutoiminnalle. Positiivista on, että lakiehdotukseen on koottu monialaista palvelutoimintaa koskevat tietojen käsittelyyn liittyvät säännökset. Tärkeää on kuitenkin, että sääntely on tietojen käsittelyn osalta niin selkeää, että tulkintaongelmat eivät vaikeuttaisi kunnan palvelutoiminnan toteuttamista. Sääntelyn tulee myös tietojen käsittelyn osalta olla riittävällä tasolla, jotta se voisi poistaa esteitä monialaisessa palvelutoiminnassa.

Lakiluonnokseen olisi tarpeen ottaa selkeät säännökset myös siitä, kuinka esimerkiksi kokeilun yhteydessä syntyvien yhteisten palvelusuunnitelmien rekistereiden ja niihin talletettujen tietojen kanssa tulee toimia kokeiluajan loputtua.

Luvun 2 säännöksiä noudatettaisiin soveltuvin osin myös luvun 7 nuorisotakuuta koskevan kokeilun yhteydessä, joten tästä syystä Vantaan kaupunki haluaa tuoda esille edellä mainitut näkökohdat, vaikka ei katso voivansa osallistua luvun 2 hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevaan kokeiluun.

Yksityiskohtana todettakoon, että lakiluonnoksen 4 §:n perusteluosiosta puuttuu kuntouttavasta työtoiminnasta annettu laki.

4 Luku. Kuntien toiminnan valvontaa koskeva kokeilu

Lakiluonnoksen 10 § 2 momentin ensimmäisen lauseen voisi muuttaa muotoon ”Kokeilussa *kevennetään* yksityiskohtaisten suositusten....”. Lain tarkoitus on jo todettu lakiluonnoksen 1 §:ssä.

Lakiluonnoksen 12 §:n 2 momentin voisi kokonaisuudessaan poistaa, koska sama asia on todettu myös 13 §:n 1 momentissa.

6 Luku. Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu

Vantaan kaupungin aikuissosiaalityö on ottanut 2014 käyttöönsä uuden toimeentulotukea koskevan asiakastietojärjestelmän (VATJnet), joka mahdollista toimeentulotukea koskevien hake-musasiakirjojen sähköisen käsittelyn sekä toimeentulotuen sähköisen hakemisen. Käytäntö on osoittanut Vantaalla, kuten muissakin kunnissa, että sähköinen toimeentulotukiasiointi muodostaa tässä vaiheessa vielä vähemmistön kaikista asiointitavoista, ja arviolta noin 85 % hakemuksista saapuu myös paperisina. Kansaneläkelaitos on kehittänyt osana omaa palveluaan Helsingin Pitäjämäkeen sijoitetun skannausyksikön, joka vastaa merkittävästä osasta koko Suomen Kela-etuuksia koskevien hakemusten skannauksesta sekä siirtämisestä Kansaneläkelaitoksen omaan etuus- ja asiakastietojärjestelmään.

Vantaan kaupungin aikuissosiaalityö on tutustunut osana VATJnet –projektia Kansaneläkelaitoksen skannauspalveluun ja on todennut sen soveltuvan erinomaisesti sekä tietosuojan että palvelukapasiteetin osalta arkaluonteisten viranomaisasiakirjojen, kuten sosiaalietuuksia koskevien asiakirjojen, käsittelyyn. Kansaneläkelaitoksen Vantaa-Porvoon vakuutuspiirin kanssa on alustavasti keskusteltu mahdollisuudesta siirtää Vantaan toimeentulotukihakemusten vastaanotto ja esivalmistelu Kansaneläkelaitoksen skannausyksikköön. Etuuksien ratkaisutoiminta säilyisi tässäkin tapauksessa täysin Vantaan kaupungin vastuulla, sillä Kansaneläkelaitoksen tehtävänä olisi ainoastaan siirtää sähköiset dokumentit Vantaan kaupungin asiakastietojärjestelmään.

Toimeentulotukea koskevien asiakirjojen siirtämistä Kansaneläkelaitokselle voidaan perustella olemassa olevien resurssien – tässä Kansaneläkelaitoksen perustama skannauspalvelu ja asiantuntemus - hyödyntämisellä sekä sen tuottamalla kokonaiseduilla. Vastaavan palvelun rakentaminen kuntatasolla edellyttäisi mittavia investointeja. Palveluyhteistyö antaisi myös Kansaneläkelaitokselle mahdollisuuden kokeilla rajatusti toimeentulotukea koskevan asiakirjavirran käsittelyä ennen vuoden 2017 lakimuutosta.

Edellä mainituilla perusteilla Vantaan kaupunki esittää, että lakiluonnoksessa mahdollistettaisiin toimeentulotukea koskevien asiakirjojen, kuten toimeentulotukihakemusten ja hakemus-liitteiden, vastaanotto sekä sähköisen käsittelyn siirto Kansaneläkelaitokselle. Sähköisellä käsittelyllä tarkoitettaisiin tässä skannausta, asiakirjojen indeksointia ja skannattujen asiakirjojen liittämistä Vantaan kaupungin asiakastietojärjestelmään. Asiakirjojen sähköinen käsittely kirjattaisiin Vantaan kaupungin ja Kansaneläkelaitoksen väliseen toimeksiantoa koskevaan palvelusopimukseen ja siinä sovittaisiin tarkemmat käsittelyä koskevat ehdot.

Edellä mainittu täsmennys on perusteltu ottaen huomioon myös lakiluonnoksen 23 §:n säännös Kansaneläkelaitoksen velvollisuudesta tallettaa hakemuksessa ja sen liitteissä olevat tiedot Vantaan kaupungin toimeentulotuen asiakasrekisteriin toimeentulotukiasian käsittelyä varten.

7 Luku. Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

Lakiluonnoksen 25 §:n perusteluosiossa todetaan, että kokeilusopimuksessa sovittaisiin myös työ- ja elinkeinotoimistojen ja kokeilukuntien välisestä yhteistyöstä

vastavalmistuneiden nuorten työllistymisen edistämisessä. Kohtaa voisi selventää sillä, että kyse on alle 30-vuotiaista vastavalmistuneista nuorista, vaikkakin tämä on todettu 24 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa.

8 Luku. Erinäiset säännökset

Lakiluonnoksen 8 luvun 27 §:n säännös vaitiolovelvollisuuden ja hyväksikäyttökiellon laajentamisesta myös sellaisiin kokeilutoimintaan osallistuviin henkilöihin, joihin ei muutoin tulisi sovellettavaksi julkisuuslain säännökset, on lakiluonnoksessa tarpeellinen.

Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että lakiluonnokseen on kirjattu selkeästi toteamus siitä, että kokeilujen yleinen ohjaus on luonteeltaan oikeudellisesti sitomatonta informaatio-ohjausta ja ohjauksen toteuttamiseksi ei voida antaa sitovia määräyksiä.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

8 §

Kylmäoja-Ilola asukasyhdistys ry:n esitys Kylmäoja-Ilolan alueen siirtämiseksi Koivukylän suuralueesta Tikkurilan suuralueeseen

VD/2938/07.01.04.03/2014
KN/HK/LL

Kylmäoja-Ilolan asukasyhdistys ry on esittänyt kaupunginhallitukselle, että Kylmäoja-Ilolan alue siirretään Koivukylän suuralueesta Tikkurilan suuralueelle.

Perusteluinaan asukasyhdistys esittää:

- Päiväkotitoiminta hoidetaan Tikkurilan suuralueen toimesta
- Koulutoimi hoidetaan Tikkurilan suuralueen toimesta
- Sosiaali- ja terveystoiminta hoidetaan Tikkurilan suuralueen toimesta
- Ilolan alue kuuluu Tikkurilan aluetoimikunnan yhteyteen
- Alueen valtuutetut ja lautakunnan jäsenet osallistuvat Tikkurilan aluetoimikunnan kokouksiin
- Ilolan alue kuuluu Tikkurilan seurakunnan piiriin
- Kaupungin sisäiset liikenneyhteydet ja palvelutoiminta suuntautuu pääsääntöisesti Tikkurilaan
- Historiallisesti Ilolan alue on aina kuulunut Tikkurilan kylään.

Tikkurilan aluetoimikunta on päättänyt 9.4.2014 § 4 puoltaa Kylmäoja-Ilola asukasyhdistys ry:n esitystä siirtää Kylmäoja-Ilolan alue osaksi Tikkurilan suuraluetta sekä lähettänyt kannanottonsa kaupunginhallitukselle.

Taloussuunnittelun tietopalvelu yksikkö toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Vantaan kaupunki oli vuodesta 1972 lähtien jaettuna 61 tilastoalueeseen eli kaupunginosaan ja 9 suuralueeseen. Kaupunginosa-aluejako otettiin käyttöön kaikessa tilastoinnissa, kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa vuonna 1978. Tämä aluejako oli voimassa kevääseen 1989 saakka, jolloin sosiaali- ja terveystoimen toimintojen alueellistamisen yhteydessä suuralueiden rinnalle 61 kaupunginosasta muodostettiin 5 palvelualueutta. Pian tämän jälkeen palvelualueet korvasivat suuraluejaon kokonaan ja suuraluejaosta luovuttiin.

Vantaan tilastoaluejaon uudistaminen tuli ajankohtaiseksi vuonna 2006, kun sosiaali- ja terveystoimessa siirryttiin uuteen organisaatorakenteeseen vuoden 2007 alusta lukien. Ehdotus aluerajojen uudistamisesta oli esillä 17.11.2006 kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupungin johtoryhmä päätti (20.11.2006) valmistella vuoden 2006 aikana kaupunginhallitukselle esityksen kaupungin aluejaon muuttamiseksi.

Ehdotus aluejaoksi valmisteltiin tilasto- ja tutkimusyksikössä yhteistyössä yleiskaavoituksen kanssa kaupunginhallituksen iltakoulussa esitettyjen mielipiteiden pohjalta. Ehdotus sisälsi entisten viiden palvelualueen sijasta 7 suuraluetta (1 Myyrmäki, 2 Kivistö, 3 Aviapolis, 4 Tikkurila, 5 Koivukylä, 6 Korso ja 7 Hakunila). Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen suuraluejaoksi 12.11.2006 § 62 ja uusi aluejako tuli voimaan 1.1.2007. Vuonna 1972 vahvistettu kaupunginosa-aluejako siihen myöhemmin tehtyine tarkistuksineen säilyivät entisellään.

Kylmäojan asukasyhdistys ry on aiemmin, 25.3.2009 ja 30.3.2009, esittänyt, että Kylmäoja/Ilolan alueen tulisi pysyä osana Tikkurilan suuraluetta. Yhdistys vaati, että asia käsitellään uudelleen aluetoimikunnassa ja siirretään Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus päätti 1.6.2009 § 9 a) merkitä kaupungin aluejaon muuttamista koskevan esityksen tiedoksi ja b) todeta tilasto- ja tutkimusyksikön lausuntoon perustuen, ettei kaupungin suuraluejaon muuttaminen esityksessä mainituilla perusteilla ole tarkoituksenmukaista, koska suuraluejako toimii ensisijaisesti kaupungin tilastollisena aluejakona sekä, c) että aluetoimikuntien jakoa muutetaan siten, että Ilolan kaupunginosa siirretään Koivukylän aluetoimikunnan alueesta Tikkurilan aluetoimikunnan alueeseen. Muiden aluetoimikuntien rajat pidettiin ennallaan.

Tilastollisiin aluejakoihin, kuten tässä esityksessä suuralueisiin tehtävät muutokset edellyttävät aina välittömästi muutoksia erilaisiin sekä kaupungin omiin että seudullisiin ja valtakunnallisiin tilastotietokantoihin, tilastodatoihin, rekistereihin ja karttoihin sekä niitä käyttäviin ohjelmistoihin. Muutokset aiheuttavat huomattavia työ- ja rahallisia panostuksia, liitteet 1 ja 2.

Tietopalveluysikkö toteaa, että suuraluejako on ensisijaisesti tilastollinen aluejako, jolla tuotetaan tietoja muun muassa väestöstä, asumisesta ja rakentamisesta. Tilastollinen suuraluejako ei ole perustana sille, miten eri toimialoilla järjestetään palveluita kuntalaisille, vaikkakin tilastojaon noudattaminen helpottaa tietojen saamista palvelualueilta. Toimialat voivat järjestää ja ovat järjestäneetkin tarjoamansa palvelut tarkoituksenmukaisimmalla tavalla ja -aluejaolla, kuten esimerkiksi on tehty Ilolan kaupunginosan osalta.

Toimialoilla ei ole huomauttamista tietopalveluysikön lausuntoon.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä kaupungin suuraluejaon muuttamista koskeva esitys tiedoksi, ja
- b) todeta taloussuunnittelun tietopalveluysikön lausuntoon perustuen, ettei kaupungin suuraluejaon muuttaminen esityksessä mainituilla perusteilla ole tarkoituksenmukaista, koska suuraluejako toimii ensisijaisesti kaupungin tilastollisena aluejakona.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Suuraluejaon muutosesitys, liite 1
- Suuraluejaon muutosesitys, liite 2

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, taloussuunnittelu

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Tietopalvelupäällikkö Hannu Kyttälä, puh. 09 83922716, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Liite 1.

Arvio suuraluejaon muutoksen päivittämisestä tietopalveluyksikön käyttämiin SAS-muotoisiin tilastotiedostoihin

1. Taustatietoa

Tietopalveluyksikkö tekee määrääjain (vuosittain, neljännesvuosittain, kuukausittain) tai Facta -tietokantaan kohdistuvien ad hoc -kyselyin tiedostoja, joita käytetään tuotettaessa kaupungin tilastojulkaisuja. Nämä tiedostot muodostavat eräänlaisen aluemuuttujiltaan samansisältöisen ”kirjaston”, jonka avulla voidaan seurata tilastollisten ilmiöiden (mm. väestörakenne, väestönmuutokset, rakentaminen) kehitystä ajassa. Seurannan kohteena on paitsi kunta kokonaisuutena myös kunnan aluerakenne, jonka muuttujia suuralueet ja niiden alaiset kaupunginosat ovat.

Kaupungin kehityksen kuvaaminen, analysointi ja esimerkiksi kaupungin osa-alueittaisten väestöennusteiden tekeminen edellyttää, että tietokuvauksiin ei tule sen aluemuuttujia koskevia katkoksia. Tällaiset katkokset, kuten osa-aluejaon muutokset, vaikeuttavat tai estävät osa-alueiden kehityksen ajassa tapahtuvan kuvauksen, koska muutoksen kohteena ollut alue ei ole muutoshetken molemmin puolin enää sama, eivätkä sitä koskevat tilastot enää vertailukelpoisia. Vertailukelpoisuus heikkenee sitä enemmän, mitä merkittävämpiä aluejakoon tehtävät muutokset ovat.

Kaupungin suuraluejakoa muutettiin sosiaali- ja terveystoimen aloitteesta 1990-luvulla, minkä jälkeen uusi aluejako päivitettiin muutoksen jälkeen kaikkiin käytössä olleisiin tärkeimpiin tilastotiedostoihin. Näitä olivat yksikön kunnan väestö- ja rakennustietokannoista poimitut yksikkötasoiset tiedostot ja Tilastokeskuksesta tilaamat määrääkaikaiset tilastotiedostot. Vuonna 2007 tästä ns. palvelualuejaosta luovuttiin ja palattiin takaisin suuraluejakoon.

Silloiset muutostyöt olivat merkittäviä, mutta niiden volyymiä rajasi se, että tällaisia tiedostoja oli varsinkin 1990-luvulla vielä melko vähän. Vuonna 2007 niitä oli jo enemmän ja nyt tilanne on vielä ongelmallisempi, koska näiden tiedostojen ja tilastojen määrä on kertaantunut, niiden tietoja on viety yhä laajemmin seudullisiin tilastotietokantoihin ja niitä käytetään lisäksi Vantaalla useissa kunta- ja osa-alueitasoisissa automatisoiduissa käyttösovelluksissa.

Seuraavissa kappaleissa arvioidaan suuraluejakoa koskevan muutoksen aiheuttamaa työmäärää, joka johtuu

- muutosten tekemisestä nykyisiin tiedostojen poimintaohjelmiin
- suuraluejaon muutosten takautuvasta päivittämisestä vanhoihin, aiemmin poimittuihin tiedostoihin

2. Suuraluemuutoksen päivitys nykyisiin tiedostojen poiminta- ja käsittelyohjelmiin (SAS-pääkäyttäjä Juhani Riihelän arvio)

- 2.1 Reaaliaikaiset Facta-tietokantapoiminnat SAS-ohjelman
- Näitä ”virallisia” väestö ja rakennustiedostoja poimivia sas-ohjelmia on noin 20-30 kpl. Nämä ovat tekstitiedostoja. Jokainen ohjelma on avattava ja kirjoitettava siihen manuaalisesti suuraluejakoa koskeva muutos. Vanha versio tallennetaan arkistoon ja uusi versio tallennetaan vanhan paikalle. Arvio työajasta 2-3 päivää.

2.2 Tilastoaineistoja käsittelevät reaaliaikaiset SAS-ohjelmat

Koostuvat Factasta poimittuja tiedostoja käsittelevistä ohjelmista (esim. Aluesarjat -tilastotietokannan päivitysohjelmat) ja Tilastokeskuksesta tilattujen osa-alueittaisten tilastotiedostojen sekä Vantaalla tehtyjen käyttösovellusten (mm. väestöennusteet) käsittelyohjelmista. Karkea arvio näiden määrästä on noin 200 kpl, ehkä enemmänkin. Nämä pitää ensin etsiä palvelinympäristöstä ja sitten korjata manuaalisesti niiden muuttunut suuraluekoodaus. Arvio työajasta: 2-3 viikkoa.

2.3 Vanhojen kyselyaineistojen ja tilastotiedostojen käsittelyyn liittyvät SAS-ohjelmat

Näiden kokonaismäärä pelkästään tietopalveluyksikön palvelimella on tuhansia, mutta korjausta vaativa suuraluekoodaus on näistä vain osassa. Tällaisia ohjelmia on lisäksi eri työntekijöiden työasemilla.

Tarkkaa tietoa siitä, moniko näistä sisältää korjausta vaativan suuralueosion, ei ole tiedossa tai helposti selvitettävissä. Ohjelman korjaustarve tulee esiin vasta sitten, kun ohjelmalla tehtyä data-aineistoa halutaan verrata suuralueiden osalta uudempaan, eri suuraluejaolla toimivaan aineistoon. Tällaisia aineistoja voivat olla esimerkiksi Vantaan palvelututkimukset ja 1990-luvun jälkeen tehdyt, mahdollisesti toistettavat muut Vantaan väestöön kohdistuvat tutkimukset. Ei välittömiä korjaustarpeita.

3. Suuraluemuutoksen päivitys taannehtivasti tietopalveluyksikön käyttämiin tilastotiedostoihin

Tärkeitä palvelimella sijaitsevia tiedostoja, jotka sisältävät suuraluekoodin ja joita tarvitaan aikasarjaseurantaan ja yksikön käyttämien sovellusten materiaaliksi, on vähintään 1500 kpl. Ne kuuluvat likimain 50 eri tiedostotyyppiin. Jos suuraluejakoa muutetaan, pitää niiden sisältämä suuraluetieto laskea tiedostoihin uudelleen tiedostotyypeittäin. Tätä varten on tehtävä manuaalisesti ohjelmat, joiden avulla vanha koodi konvertoidaan uudeksi. Ennen konversio-ohjelmien tekemistä on etsittävä ja tunnistettava kaikki konversiota vaativat tiedostot, mikä ei tapahdu nopeasti.

Tehtävään kuluva työaika ei voi arvioida kovin tarkasti, sillä se riippuu työt tehdessä eteen tulevista vaikeuksista. Arvio työajasta: vähintään kuukausi.

4. Edellisten lisäksi muiden toimialojen käytössä olevat rekisterit (VATJ, HIT, FINSTAR, LIKUMA, kaikki muutokset maksullisia (CGI), karttatietokannat, velkaneuvonnan rekisteri)

Liite 2.

Tilastokeskuksen väestö- ja elinolotilastojen karkea arvio siitä, mitä taulukoiden uudelleenajo uudella suuraluejaolla voisi maksaa

Laskelmassa on otettu huomioon jatkuvat erityisselvitykset H1005, H1478, H3199 ja H3350 sekä Väestötilastopalveluun sisältyvien osa-alueittaiset taulukot (21 kpl). Erityisselvitysten kustannukset on laskettu kertomalla sopimuksen hinta vuosilla ja vähentämällä tästä 30 tai 50 prosenttia.

Oletettavasti samaa ohjelmaa voisi käyttää eri vuoden taulukkoa ajaessa (tästä syystä vähennykset), mutta miten paljon "synergiaetua" siitä saa, on vaikea sanoa tässä vaiheessa.

Väestötilastopalvelun taulukoille on hinnasto, joten niiden taulukoiden osalta kyseessä ei ole arvio.

Erityisselvitykset:

- 5 vuoden aikasarja uudella osa-aluejaolla: karkea hintahaarukka 22 000 - 31 000 € + alv 24%
- 10 vuoden aikasarja uudella osa-aluejaolla: karkea hintahaarukka 45 000 - 63 000 € + alv 24%.

Väestötilastopalvelun 21 osa-alueittaista taulukkoa:

- 5 vuoden aikasarja: 8 820 € + alv 24 %
- 10 vuoden aikasarja: 11 760 € + alv 24 %.

9 § Kaupungintalon käytön korvausperusteet

VD/5091/02.03.00.00/2014

KN/HO/PH

Kaupunginhallitus on viimeksi vuonna 2005 päättänyt (30.5.2005 § 16) kaupungintalon kokoustilojen käyttöä koskevan korvauksen vahvistamisesta. Voimassa olevan päätöksen mukaan kaupungintalon kokoushuoneiden hinnat ulkopuolisille käyttäjille ilman arvonlisäveroa ovat

- arkisin neljältä ensimmäiseltä tunnilta 147,55 euroa ja kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 40,99 euroa
- lauantaisin neljältä ensimmäiseltä tunnilta 180,33 euroa ja kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 40,99 euroa
- sunnuntaisin neljältä ensimmäiseltä tunnilta 213,12 ja kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 57,38 euroa.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 24 § mukaan hallintojohtaja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä ja ylläpidosta.

Koska kaupungintalon kokoustilat on uudistettu, myös korvaukset tilojen käytöstä on syytä päivittää. Nykyinen hinnoittelu ei täysin vastaa kaupungille aiheutuvia kuluja, esimerkiksi vahtimestareiden ylityökustannuksia. Myöskään kulujen kohdentumisperiaate kaupungin organisaatiossa ei kaikilta osin toteudu nykyisessä hinnoittelumallissa.

Hallintojohtaja esittää, että kaupungintalon 0-kerroksen kokoustiloja ja valtuustosalia voivat käyttää kokouksiinsa kaikki kaupungin toimielimet, valtuustoryhmät ja toimialat. Muille tahoille kaupungintalon tiloja ei pääsääntöisesti vuokrata; kaupungintalo ei toimi esimerkiksi järjestötilana eikä yksityistilaisuuksien pitopaikkana. Hinnoittelumallin ja käyttäjäkunnan selkeys ovat olennaisia kaupungintalon tukipalveluiden henkilöresurssoinnin kannalta.

Hinnoittelua varten on selvitetty Tikkurilassa ja sen läheisyydessä sijaitsevien kokoustilojen hintoja. Vahtimestari-palvelusta on laskettu omakustannushinta.

Esityksenä on, että kaupungintalon kokoustilat ovat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä niiden jaostojen ja valiokuntien sekä valtuusto- ja hallitusryhmien ja kaupunginjohtajan toimialan järjestämissä kokouksissa ja tilaisuuksissa käytettävissä arkipäivinä ilman eri korvausta. Tilojen vuokrathan, samoin kuin vahtimestaripalvelut ja siivouskin maksetaan kaupunginjohtajan toimialan budjetista.

Kaupungin muiden toimielinten (lautakunnat, jaostot ym.) ja toimialojen kokouskäytön virka-aikana (klo 8-16) arkisin ehdotetaan olevan korvauksetonta. Ilta-aikoina on kohtuullista, että kaupungin muiden toimialojen käyttäjät maksavat vahtimestaripalveluista omakustannushinnan kokoushuoneita käyttäessään, niin etteivät kulut jää kaupunginjohtajan toimialan maksettaviksi.

Hallintojohtaja esittää vahvistettavaksi kaupungintalon kokoushuoneiden hinnoitteluksi (alv 0%):

- Arkisin klo 16 jälkeen 100 euroa / max 3 tunnin kokous, kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 40 euroa /tunti
- Lauantaisin ensimmäiset 5 tuntia 40 euroa / tunti, kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 60 euroa / tunti.
- Sunnuntaisin 60 euroa / tunti

Vahtimestaripalveluiden varmistamiseksi ilta- ja viikonloppukokousten varaukset tulee tehdä viimeistään kahta viikkoa ennen tilaisuutta.

Mahdollisista kokoustarjoiluista ja muista tukipalveluista käyttäjät sopivat suoraan Vantti Oy:n kanssa.

Kaupunginhallitus 9.6.2014 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) että kaupungintalon 0-kerroksen kokoustiloja ja valtuustosalia voivat käyttää kokouksiinsa kaikki kaupungin toimielimet, valtuustoryhmät ja toimialat,
- b) että kaupungintalon kokoustilat ovat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä niiden jaostojen ja valiokuntien sekä valtuusto- ja hallitusryhmien ja kaupunginjohtajan toimialan käytettävissä arkipäivinä ilman eri korvausta,
- c) että kaupungin muille toimielimille ja toimialoille em. kokoustilojen käyttö on arkisin virka-aikana (klo 8-16) korvauksetonta,
- d) vahvistaa kaupungintalon kokoushuoneiden hinnoittelu (alv 0%) seuraavanlaiseksi:
 - arkisin klo 16 jälkeen 100 euroa / max 3 tunnin kokous, kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 40 euroa /tunti
 - lauantaisin ensimmäiset 5 tuntia 40 euroa / tunti, kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 60 euroa / tunti
 - sunnuntaisin 60 euroa / tunti
- e) todeta, että ilta- ja viikonloppukokousten varaukset tulee tehdä viimeistään kahta viikkoa ennen tilaisuutta ja että hinnoittelua noudatetaan 1.7.2014 alkaen.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti kaupunginhallituksen puheenjohtaja Tapani Mäkisen esityksestä jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) että kaupungintalon 0-kerroksen kokoustiloja ja valtuustosalia voivat käyttää kokouksiinsa kaikki kaupungin toimielimet, valtuustoryhmät ja toimialat,
- b) että kaupungintalon kokoustilat ovat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä niiden jaostojen ja valiokuntien sekä valtuusto- ja hallitusryhmien ja kaupunginjohtajan toimialan käytettävissä arkipäivinä ilman eri korvausta,
- c) että kaupungin muille toimielimille ja toimialoille em. kokoustilojen käyttö on arkisin virka-aikana (klo 8-16) korvauksetonta,
- d) vahvistaa kaupungintalon kokoushuoneiden hinnoittelu (alv 0%) seuraavanlaiseksi:
 - arkisin klo 16 jälkeen 100 euroa / max 3 tunnin kokous, kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 40 euroa /tunti
 - lauantaisin ensimmäiset 5 tuntia 40 euroa / tunti, kultakin tämän jälkeen seuraavalta alkavalta tunnilta 60 euroa / tunti
 - sunnuntaisin 60 euroa / tunti
- e) todeta, että ilta- ja viikonloppukokousten varaukset tulee tehdä viimeistään kahta viikkoa ennen tilaisuutta ja että hinnoittelua noudatetaan 1.7.2014 alkaen.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja Kari Nenonen muutti esityksensä b-kohdan kuulumaan seuraavasti:

"että kaupungintalon kokoustilat ovat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä niiden jaostojen ja valiokuntien, nuorisovaltuuston sekä valtuusto- ja hallitusryhmien ja kaupunginjohtajan toimialan käytettävissä arkipäivinä ilman eri korvausta, kaupungintalon kokoustilat ovat valtuusto- ja hallitusryhmien käytössä ilman korvausta myös viikonloppuisin tulevan kokouksen asioihin liittyvää valmistelua varten sekä merkittäviin kansallisiin kokouksiin liittyen"

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Hallintojohtaja Hanna Ormio, 09-839 22484, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

10 § Kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelman 2013–2016 toteutumaraportti 2014

2213/11.00.00.01/2013
KN/SV-T/SS/RJ/LL

Vantaan kaupunki on sitoutunut kestävän kehityksen edistämiseen ja ympäristövastuun kantamiseen. Vuonna 2009 kaupungin taloussuunnitelmassa asetettiin toimialojen ilmastonmuutoksen torjuntaohjelmien eli ilmasto- ja ympäristöohjelmien laatiminen kaupunkitasoiseksi sitovaksi tavoitteeksi.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 10.6.2013 § 10 hyväksynyt kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelman vuosille 2013-2016. Ympäristöohjelmaa on toteutettu kesäkuusta 2013 ja tämä selvitys on ohjelman ensimmäinen seurantaraportti. Ympäristöohjelman laadinnasta vastaa kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöasioiden työryhmä. Valmistelussa on kuultu laajaa joukkoa tulosityksiköiden edustajia.

Ohjelman keskeiset päämäärät ovat arjen toimintatapojen muuttaminen, ympäristötietoisuuden vahvistaminen sekä materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on kantava teema kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelmassa.

Ympäristöohjelmaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2013-2016 ovat pitkälti toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Merkittävimmät tulokset ovat:

- Hankintakeskuksen tarjouskilpailuissa otetaan huomioon ympäristökriteerit valintaperusteena tai ehdottomana edellytyksenä.
- Tietoteknisten laitteiden hankinnassa huomioidaan tuotteiden ympäristökuormitus tuotteen koko elinkaaren ajalta (tuotanto, käyttö ja kierrätys).
- Henkilökuntaa kannustetaan ympäristöystävälliseen työmatkaliikkumiseen mm. työmatkaseteleiden muodossa. Työmatkaseteleitä jaettiin vuonna 2013 lähes 50 000 (+ 16,5 %). Lisäksi kaupungintalolla otetaan kesän aikana käyttöön virkapyörä.
- Uusien työntekijöiden perehdytyksessä käytettävään perehdytysoppaaseen on lisätty ympäristöasiat.
- Kaupungin henkilöstöä on kannustettu kehittämään materiaali- ja energiatehokkuutta InnoLa-laaturaportointikilpailuun osallistumalla. InnoLa –kilpailuun saapuneista ideoista 25 prosenttia koski materiaali- tai ympäristötehokkuutta.
- Henkilöstöhallinnossa on siirrytty sähköisten palkkakuittien käyttöön.
- Yhteis palvelupisteissä tiedotetaan asukkaille ympäristöpalveluista, tarjotaan ympäristöneuvontaa (muun muassa julkinen liikenne, kierrätys, jätteet, ilmanlaatu). Yhteis palvelupisteiden henkilökunnalle on järjestetty lisäkoulutusta ympäristöneuvontaan.

Asian liitteenä on ympäristöohjelman toteumamaraportti 2014 taulukkomuodossa.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä liitteen mukainen kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelman 2013-2016 toteutumaraportti tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelman 2013-2016 toteutumaraportti (taulukko)

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, konserni- ja asukaspalvelut

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kansliasihteeri Laura Lyly, puh. 09 839 29524, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
keittämispäällikkö Susanna Taipale-Vuorinen, puh. 09 839 28043, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelma vuosille 2013-2016

Päämäärä 1	Arjen toimintatapojen muuttaminen: Arjen toimintatapojen muuttamisen päämäärään sisältyy laajamittainen toimintatapojen sopeuttaminen ilmastomuutoksien tuomiin haasteisiin eri tavoin.							
	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Aikataulu	Vastuutaho	Toteutus	Raportointi 2014	
1.1	Ympäristökriteerien käyttö hankinnoissa	Tarjouskilpailuissa otetaan huomioon ympäristökriteerit (valintaperusteena tai ehdottomana edellytyksenä). Hyödynnetään mm. Motivan ja Julia-projektin ympäristökriteereitä.	vuosittainen vertailu	Hankintakeskuksen järjestämistä tarjouskilpailuista vuositason arvosta laskettuna 50 %:ssa käytetään ympäristökriteerejä vuonna 2013. Vuosina 2014-2016 ympäristökriteerejä käytetään 60% tarjouskilpailussa.	hankinta	virkatyö		
		Tietoteknisten laitteiden hankinnoissa (leasing) huomioidaan tuotteiden ympäristökuormitus tuotteen koko elinkaaren ajalta (tuotanto, käyttö ja kierrätys)	kansainvälisten ympäristökriteerien käyttö	2013-2016	tietohallinto	virkatyö		mukana green it tai energy star 3, 4 tason vaatimukset
		Vantaan Valon ja Vantaan Koutsin keittiöpajalla huomioidaan ympäristönäkökohdat raaka-aineiden hankinnassa, jätteiden synnyn ehkäisyssä ja jätteiden lajittelussa. Kirjataan toiminnan periaatteet ja perehdytetään kaikki työntekijät ja talon käyttäjät niihin.	Raportointi toimenpiteistä	2013-2016	työllisyys-palvelut	virkatyö		Raaka-aineiden hankita suoritetaan nykyisin suuremmissa erissä, jolloin pakkausjätettä syntyy kymmenesosa aiemmasta. Ylijääneitä ruoka-aineita jatkojalostetaan. Jätteiden lajittelu on erinomaisesti hoidettu. Työntekijät on perehdytetty toiminnan periaatteisiin.
1.2	Kertakäyttöt tuotteista luopuminen henkilöstötiloissa	Tulosityksiköt sitoutuvat korvaamaan kahvihuoneiden ja taukotiilojen kertakäyttöt tuotteet kestotavaroilla.	Tulosalueiden hankintatilausten seuranta	Kertakäyttöastoiden ostoja tulisi vähentää 20 % vuonna 2013, vuosina 2014-2016 kertakäyttöastoiden hankintaprosentti tulisi olla nolla.	Kaikki tulosalueet ja hankinta	virkatyö		joissain toimipisteissä on vielä pahvimukeja
1.3	kierrätys, jätteen ja sähkönkulutuksen vähentäminen	Tavoitteena on, että jokaisessa yksikössä kierrätetään paperi, pahvi, bio- ja energiajäte ym.	Seuranta tulosalue tasolla vuosittain	Vuoteen 2015 mennessä kaikki tulosalueet kierrättävät paperin, pahvin, bio- ja energiajätteen ym.	kaikki tulosalueet	virkatyö		Energiajätelajittelu ainoastaan tikkurin kiinteistössä
		Pienennetään sähkön ja lämmön kulutusta. On selvittettävä, onko ilmastoinnin ja lämmityksen lisääminen/käyttö tarpeen, sammuttaa valot ja tietokoneet kun niitä ei käytetä (työpäivän päätteeksi).	Kulutustietojen seuranta tilakeskuksen tietojen mukaan vuosittain	2013-2016	kaikki tulosalueet	virkatyö		Kaupungintalolla ja konsernipalveluissa huoneiden valot toimivat liiketunnistimella. Ilmastointi säädetty toimimaan talon aukioloaikojen mukaan. Kielotie 13 led valot (osittain). Esimerkki: kaupungintalolla säästetty sähköä tammi-maalisk. 2014 yht. 26 520 kWh vuoteen 2013 verrattuna: tammikuu -21,5%, helmikuu -13,7%, maaliskuu -13,1% (sähkölämmitteisen pientalon vuosikulutus 13 000 kWh)
		Työllisyyspalveluiden työpajoilla toteutetaan kalusteiden kierrätys- ja korjauspalvelua. Selvitetään toiminnan järjestäminen osana työllistämistoimenpiteitä. Etsitään aktiivisesti uusia mahdollisuuksia ja työmuotoja. Luodaan pysyvät rakenteet yhteistyölle kaupunkitasolla.	Sopimukset yhteistyökumppaneiden kanssa.	2013-2016	työllisyys-palvelut	virkatyö		Kierrätys on osa pajojen toimintaa. Uusia mahdollisuuksia pohditaan.
		Työpajoilla käytetään kierrätysmateriaalia ja kehitetään niiden uusiokäyttöä. Selvitetään mahdollisuudet lisätä kierrätysmateriaalin käyttöä ja selvitetään yhteistömahdollisuutta kierrätyskeskuksen kanssa.	Seurataan kierrätysmateriaalien osuutta suhteessa tehtyihin materiaalihankintoihin	2013-2016	työllisyys-palvelut	virkatyö		Kierrätysmateriaalia käytetään paljon Komeetta-pajalla. Käsitöypajoilla lähes kaikki materiaali on saatua tai kierrätettyä. Talossa on vaatteiden kierrätyspiste, johon kaikki kaupungin työntekijät voivat lahjoittaa vaatteita.

1.4	Ympäristöystävällinen työmatkaliikkuminen	Kannustetaan ympäristöystävälliseen työmatkaliikkumiseen muun muassa työmatkaseteleiden muodossa. Luodaan motivoivia kannustimia esim. työmatkapyöräilyyn. Työajalla pyritään liikkumaan julkisilla (matkakortit), jalan ja pyörällä. Henkilöajoneuvojen käyttöä vähennetään.	Seteleiden käyttöä seurataan vuosittain (vuonna 2012 käytettyjen seteleiden määrä 38 000 kpl)	2013-2016	kaikki tulosalueet	virkatyö		Työmatkaseteleitä jaettiin vuonna 2013 lähes 50 000. Määrä kasvoi ed. vuodesta 16,5 %:a. Lisäksi kaupungintalon virkapyörä otetaan käyttöön. Pyörä on varattavissa virastomestareiden kautta.
Päämäärä 2 Ympäristötietoisuuden vahvistaminen: Ympäristötietoisuuden vahvistamisella tarkoitetaan niin henkilöstön, kuntalaisten kuin yhteistyökumppaneiden ymmärryksen lisäämistä ympäristöasioissa. Ympäristötietouden lisääminen parantaa ilmastomuutokseen sopeutumista.								
	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Aikataulu	Vastuutaho	Toteutus	Raportointi	
2.1	Ympäristötiedon tarjoaminen asukkaalle yleistajuisesti ja helposti	Kaupungin asukaille ja henkilöstölle suunnattua viestintää ja markkinointia siirretään systemaattisesti verkkoon. Tällä tavoitellaan painotuotteiden määrän vähentämistä. Sähköisessä tuotannossa kiinnitetään huomiota sen luettavuuteen eri välineillä ja esitetään mahdollisuuksien mukaan tulostaminen. Elinkeinopalvelujen viestintä tarjoaa viestinnänkanavia käyttöön: vantaa.fi, Avain/intra. Teema-artikkeleja verkkoon ja julkaisuihin: asukaslehti, henkilöstölehti.	Toteutetaan kaupungin ympäristöviestintäsuunnitelman mittareita ja ympäristöviestinnän vuosikelloa osaltaan	2013-2016	elinkeino-palvelut / viestintä	virkatyö		Asukas- ja henkilöstölehtien määrää on vähennetty, useita uusia julkaisuja vain verkossa. Ympäristöteeman mukaisia artikkeleja julkaistaan säännöllisesti kaikissa kaanvaissa. Mm. Vantaa-kanavan ensimmäinen teema oli ympäristö.
		Ympäristöpalveluista tiedotetaan asukkaalle yhteispalvelupisteissä, tarjotaan ympäristöneuvontaa (muun muassa julkinen liikenne, kierrätys, jätteet, ilmanlaatu). Yhteispalvelupisteiden henkilökunnalle järjestetään lisäkoulutusta ympäristöneuvontaan.	HSY:n ja Ympäristökeskuksen tiedotusmateriaalia on saatavilla yhteispalvelupisteissä	2013-2016	kuntalais-palvelut, yhteis-palvelu	virkatyö		
			Yhteispalvelupisteiden koulutettujen määrä.	2013-2016	kuntalais-palvelut, yhteis-palvelu	virkatyö		
2.2	Ympäristöjärjestelmien käyttöönotto kaupungin liikelaitoksissa ja tytäryhtiöissä	Ympäristöjärjestelmää (esim. Ekokompassi, energiaskannaus) noudattavien kaupungin liikelaitosten määrää kasvatetaan	Ympäristöjärjestelmää noudattavien kaupungin liikelaitosten ja tytäryhtiöiden määrää	2013-2016	konserni-palvelut	virkatyö		yhtiöiden hallintoelimet koulutetaan syksyllä 2014
2.3	Vaikuttaminen yhteistyökumppaneiden ja yhteisöjen ympäristötietoisuuteen	Yhteisöille myönnettäviin avustuksiin vaatimus ympäristökriteerien täyttymisestä. Avustushakemuksissa vaaditaan selvitys ympäristöasioiden huomioonottamisesta toiminnassa.	Hakemuksiin ohjeistus (ja lomakkeisiin tarkemmat kysymykset)	2013-2016	kuntalais-palvelut / avustustiimi	virkatyö		Avustushakemuksissa selvitys ympäristöasioiden huomioonottamisesta toiminnassa. Apuria testataan edelleen.
		Palveluntuottajia ohjeistetaan kestävän kehityksen mukaiseen palveluntuottamiseen. Kestävän kehityksen mukaisen toiminnan ohjeistus sisällytetään sopimukseen	Kaikkiin uudistettuihin sopimuksiin on sisällytetään kestävän kehityksen mukainen ohjeistus.	Ohjeistuksia lisätään sopimusten päivittämisen ja uusien sopimusten yhteydessä.	kaikki tulosalueet	virkatyö		Etenee sitä mukaan kun uusia sopimuksia tehdään tai vanhoja uusitaan.
2.4	Henkilöstön perehdyttäminen ja kannustaminen ympäristövastuulliseen toimintaan	Uudet työntekijät perehdytetään kaupungin- ja työyksikön ympäristötoimintaan	Perehdytysoppaaseen lisätään ympäristöasiat	2013	ympäristö-keskus ja henkilöstö-keskus	virkatyö		perehdytysopas päivitetty 9/2013
		Työntekijöiden tietoisuutta toimialan ympäristöohjelmasta lisätään, siten että ympäristöohjelma käsitellään vuosittain tulosalueen johtoryhmässä ja työpaikkakokouksissa. Seuranta ja raportointi toimialan tapahtuu johtoryhmän ja lautakunnan kautta. Kaupunginjohtajan toimialan ja konserni- ja asukaspalveluiden toimialan ympäristöohjelmasta raportoidaan kaupunginhallitukselle koko kaupungin kattavan ohjelman yhteydessä.	Johtoryhmät ja työpaikkakokoukset joissa ympäristöohjelma on käsitelty (% kaikista)	2013-2016	kaikki tulosalueet	virkatyö		n. 75 %
		Henkilöstöä kannustetaan kehittämään materiaali- ja energiatehokkuutta mm. InnoLa-laatupalkintokilpailuun osallistumalla	Materiaali- ja energiatehokkuuden kehittämiseen liittyvien kajan ja konsaksen hakemusten määrä InnoLa-laatupalkintokilpailussa	2013-2016	talous-suunnittelu, kaikki tulosalueet	virkatyö		InnoLan 75 ideasta 19 koski materiaali- tai ympäristötehokkuutta
2.5	Esimiesten ympäristöjohtamisen osaamista lisätään	Esimiesten koulutustarjottimella on mahdollisuus osallistua ympäristöjohtamisen koulutukseen	Ympäristöjohtamiskoulutus on lisätty tarjottimelle ja käynnistetty	2014	ympäristö-keskus henkilöstö-keskus	virkatyö		Ei toteudu kevään 2014 aikana. Syksyn suunnittelu on vielä kesken.
Päämäärä 3 Materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen: Materiaali- ja energiatehokkuutta parannetaan hyödyntämällä teknologista kehitystä ja päivittämällä ohjelmistoja ja laitteita nykypäivän standardeja vastaaviksi.								
	Tavoite	Toimenpide	Mittari	Aikataulu	Vastuutaho	Toteutus	Raportointi	

3.1	Työ- ja toimintatapojen sähköistyminen	Tulostamisen ja mapittamisen sijaan siirrytään sähköiseen arkistointiin, aina kun mahdollista. Esityslistat ja kokousmateriaalit jaetaan ainoastaan sähköisessä muodossa. Henkilökunnalle voidaan järjestää koulutusta teknologian tehokkaampaan hyödyntämiseen työssä.	Astan käyttöönoton seuranta	Asta otetaan käyttöön kaupungilla asteittain alkaen vuoden 2013 alusta	tietohallinto, kuntalais-palvelut	Osa olemassa olevaa hanketta / virkatyö		
		Sähköisen kilpailuttamisjärjestelmän Cloudian käytön laajentaminen	Seurataan Cloudian käytön laajenemista vuosittain	2013-2016	hankinnat ja tietohallinto	Osa olemassa olevaa hanketta / virkatyö		
		Siirtyminen sähköisiin toimintatapoihin yhdessä laitepolitiikan kanssa (kannettavat tietokoneet) mahdollistaa myös erilaiset toimintamallit esim. liikkuvan työskentelyn tai etätöön	Laitepolitiikan päivittäminen ja sähköisen asiointin ja itsepalvelun lisääminen	2013-2016	tietohallinto ja kaikki tulosalueet	virkatyö		
		Apuri, Click-hanke, Sade-hanke Sähköinen asiointi (eServices): Sähköisellä asiointinalla tarkoitetaan organisaation palvelujen käyttämistä tieto- ja viestintätekniikan keinoin toteutetuilla vuorovaikutusvälineillä.	Seurataan avustus-hakemusten ja yhteydenottojen määrää vuosittain	Vuoteen 2015 mennessä	tietohallinto, kuntalais-palvelut, kaikki tulosalueet	Osa olemassa olevaa hanketta / virkatyö		
		Sähköisen henkilöstöhallinnon itsepalveluiden käyttöönotto ja niiden tehostaminen. Jätetään pois paperiset palkkalipukkeet.	Seurataan sähköisen henkilöstöhallinnon itsepalveluiden kehittymistä vuosittain	palvelut kehittyvät ja palveluiden käyttäjämäärää seurataan, sähköiset palkkalipukkeet otettu käyttöön 1.1.2014 koko kaupungin henkilöstön osalta	henkilöstö-keskus	Osa olemassa olevaa hanketta / virkatyö		
3.2	Tulostamisen vähentäminen	Tietohallinnon ohjausryhmässä maaliskuussa 2012 vahvistettujen "Tulostamisen linjaukset Vantaan kaupungilla" -periaatteiden mukaisesti siirrytään kokonaistulostamiseen, joka mahdollistaa turvatulostamisen, tulostamisen raportoinnin ja seurannan sekä ohjelaitteiden ja tulostusarvikkeiden vähentämisen	Kokonaistulostaminen mahdollistaa tulostamisen seurannan yksikkötasolla ja myöhemmin henkilötasolla	Kilpailutus tehty ja sopimustoimittaja valittu. Tavoitteena vähentää tulosteiden, oheistulostimien ja tarvikkeiden määrää jokaista 10 %:lla. Vuonna 2014 tavoitteena vähentää tarvikkeiden määrää 20%.	tieto- hallinto ja hankinta-keskus	Osa olemassa olevaa hanketta / virkatyö		
3.3	Etäneuvottelujen käyttöönotto	Microsoft Lync käyttöönoton (tavoite 2013 aikana) jälkeen etäneuvottelun käyttäminen mahdollisimman laajamittaisesti ja näin ollen vähentää mahdollisuuksien mukaan toimipisteiden välistä liikkumista. Lync mahdollistaa mm. etäneuvottelut, materiaalien työstämisen yhteistyössä eri toimipisteistä sekä pikaviestimisen.	seurataan etäneuvottelujen määrän kasvua	2013-2016	tietohallinto	Osa olemassa olevaa hanketta / virkatyö	 PLUS	

11 § **Pohjoismaisten ystävyyskuntien konferenssi 19. - 21.8.2014 Lyngbyssä, Tanskassa**

VD/5489/07.02.02.01/2014

KN/AL/PH

Pohjoismaisten ystävyyskuntien (Askim/Norja, Huddinge/Ruotsi, Lyngby-Taarbæk/Tanska ja Vantaa) kunnanhallitusten edustajat ovat vuosittain osallistuneet ystävyyskuntakonferenssin käsittelemään ajankohtaisia asioita. Tapahtuman järjestelyvastuu kiertää. Isäntäkunta vastaa konferenssi- ja majoituskuluista ja osallistujakunnat matkakuluistaan.

Tänä vuonna konferenssi järjestetään 19. – 21.8.2014 Lyngbyssä, Tanskassa. Lyngby-Taarbækin kunta on kutsunut konferenssiin 4-6 edustajaa jokaisesta ystävyyskunnasta.

Konferenssin teema on ”Optimaalinen yhteiskuntarakentamisprosessi”.

Osallistujien toivotaan saapuvan 19.8. aamulla ja lähtevän 21.8. aamupäivällä.

Osallistujien nimet pyydetään ilmoittamaan 1.7.2014 mennessä.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) nimetä 4 edustajaa osallistumaan Lyngbyssä järjestettävään pohjoismaisten ystävyyskuntien konferenssiin 19.- 21.8.2014 ja
- b) todeta, että osallistumisesta aiheutuvat kustannukset maksetaan ystävyyskaupunkitoimintaan varatusta määrärahasta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys ja nimettiin kaupunginhallituksen jäsenet Susanna Bruun, Maija Hurri ja Patrik Karlsson osallistumaan Lyngbyssä järjestettävään pohjoismaisten ystävyyskuntien konferenssiin 19.- 21.8.2014.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

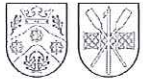
- Lyngby-Taarbækin kutsukirje ja konferenssin alustava ohjelma

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia/suhdetoimintasihteeri

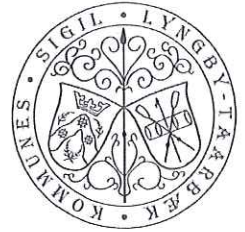
Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

suhdetoimintasihteeri Anita Linnamäki, puh. 09 839 23949, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

LYNGBY-TAARBÆK KOMMUNE

Til de Nordiske Venskabsbykommuner

Dato: 06-05-2014

Ref: KRA

P.nr.:

J.nr.:

Kære Nordiske Frænder,

Venskabsbykonferencen 2014 nærmer sig, og på vegne Lyngby-Taarbæk kommune har jeg hermed den glæde at invitere 4-6 personer fra hver af vore nordiske venskabsbyer til konference i dagene 19. – 21. august 2014.

Emnet for konferencen vil som aftalt være "Den optimale samhølsbyg-
nadsprocessen".

I programmet indgår besøg på Sophienholm kunstudstilling og Eremitageslot-
tet, begge dele beliggende i Lyngby-Taarbæk kommune, jf. vedlagte tentative
tidsplan.

Vi forventer således jeres ankomst den 19. august om morgenen, og afrejse
den 21. august om formiddagen.

Såfremt I har forslag, som ønskes optaget på konferencen, bedes dette med-
delt sammen med antal deltagere samt navne på disse gerne senest den 1.
juli 2014.

Med venlig hilsen

Sofia Osmani
Borgmester

/
Birger Kjer Hansen
Vicekommunaldirektør

Rådhuset
Lyngby Torv 17
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 97 30 00

kra@ltk.dk
www.ltk.dk

Kommunalbestyrelsen

Program for Venskabsbykonference i Lyngby

19. – 21. august 2014

19/8	kl. 10.00	Ankomst Kastrup Lufthavn og transport til Lyngby
	kl. 10.30	Velkomst Lyngby Rådhus – orientering om kommunen
	kl. 12.00	Frokost
	kl. 13.00	Fagligt program
	kl. 16.00	Indkvartering på Scandic
	kl. 18.00	Bådfarten til Sophienholm
	kl. 19.00	Udstillingen på Sophienholm
	kl. 20.00	Middag på Sophienholm
	kl. 22.30	Retur til Lyngby
20/8	kl. 9.00	Fagligt program Fuglevad Vandmølle
	kl. 12.00	Frokost på Brede Spisehus
	kl. 13.30	Fagligt program Fuglevad Vandmølle
	kl. 15.30	Besøg på Eremitageslottet
	kl. 17.00	Retur Lyngby
	kl. 18.30	Transport til og middag på Raadvad Kro
	kl. 22.30	Retur Lyngby
21/8		Hjemrejse

12 § Menettelytapaohjeet uusia toimitiloja hankittaessa, ohjeen hyväksyminen

VD/5156/00.01.01.01/2014
KN/PW/JB

Tilakeskus on yhdessä taloussuunnittelun kanssa valmistellut uuden menettelytapaohjeen toimitilojen hankinnasta. Ohjeessa on kuvattu Vantaan kaupunkikonsernin toimitilahankeprosessi ja toimitilainvestointien hankeprosessi pääpiirteissään. Ohje on tarkoitettu käytettäväksi kaikissa toimitilainvestointihankkeissa ja merkittävimmissä vuokra- ja osaketiloina toteutettavissa hankkeissa. Uusi ohje sisältää myös toimitiloista luopumisen periaatteet.

Ohjeen päivityksestä on vastannut työryhmä, jonka jäseninä ovat olleet hankesuunnittelupäällikkö Jukka Hagelberg, kaupunginarkkitehti Arja Lukin, rakennuttaja-arkkitehti Ritva Tanner, toimitilapäällikkö Pasi Salo, hankeohjelmoija Risto Adler, talousarviopäällikkö Pia Ojavuo ja erityisasiantuntija Kirsi Vaten.

Kaupunginhallitus on 10.1.2000 hyväksynyt voimassa olevan menettelytapaohjeen. Lisäksi kaupungin johtoryhmän nimeämä työryhmä on laatinut 2.4.2004 päivätyn investointien ja isojen perusparannusten hankevalmistelun prosessikuvauksen sekä kiinteistönpitosisuunittelun liitteenä olevan palvelukuvauksen hankepalvelujen järjestämisestä 2.6.2009. Uudet menettelytapaohjeet korvaavat menettelytapaohjeen ja em. työryhmässä hyväksytyt käytännöt.

Uutena aiheena ohjeeseen on lisätty kuvaus kaupunkitasoisesta palveluverkkosuunnitteluprosessista. Talouden tasapainottamisohjelman ja johtosäätöjen uudistamisen yhteydessä vuonna 2012 sovittiin kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun kehittämisestä. Tavoitteeksi asetettiin palveluverkkosuunnittelun sovittaminen yhteen taloussuunnitelman valmistelun kanssa, palveluverkkosuunnittelun kaupunkitasoisen ohjauksen sekä kaupunginhallituksen roolin vahvistaminen. Investointimenoja pyritään hallitsemaan mm. ottamalla toimialojen palveluverkot yhteistarkasteluun, lisäämällä yhteiskäyttöä ja arvioimalla kriittisesti toimitilakantaa.

Uutena asiana ohjeessa on esitetty myös tiiviisti talousarviovalmisteluun ja investointisuunnitteluun kytkeytyvä workshop-työskentelymalli sekä hankejohtoryhmäkäsittely. Hankejohtoryhmässä käsitellään tilakeskuksen valmistelemat ja workshoppeissa työstetyt investointiesitykset, hankkeiden rahoitustavat, priorisoidaan hankkeet ja sovitetaan ne talouden kehikseen. Hankejohtoryhmässä valmistellaan kaupunginjohtajan esitys kaupungin talousarvion investointikokonaisuudesta.

Tilakeskus vastaa lopullisen toimitilainvestointiesityksen valmistelusta (uudisrakentaminen, perusparannukset, vuokra- ja osaketilojen muutostyöt). Hankejohtoryhmän hyväksymä toimitilainvestointiesitys käsitellään käyttäjälautakunnissa. Tekninen lautakunta käsittelee ja hyväksyy kokonaisesityksen, joka toimii kaupunginjohtajan talousarvioesityksen lähtökohtana.

Kaupunkikonsernin kokonaiset kiinteistöjen omistajana tulee huomioida kaikissa tilaratkaisuissa. Toimitiloja ei vuokrata ulkopuolelta, mikäli soveltuvia kaupungin omia tai konserniyhtiöiden omistamia toimitiloja on vapaana. Vuokratiloista sekä muista turhista tiloista luopumista tulee edistää ja tilatehokkuutta kasvattaa. Toimitilaverkkoihin tehtävien muutosten, myös tiloista luopumisten, tulee perustua pitkäjänteiseen palveluverkkosuunnitteluun. Lähtökohtaisesti omassa käytössä olevien toimitilojen käytön tulee olla pitkäjänteistä toimintaa.

Menettelytapaohjeet on käsitelty maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan johtoryhmässä joulukuussa 2013 sekä sivistystoimen johtoryhmässä, sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmässä, kaupungin johtoryhmässä ja hankejohtoryhmässä alkuvuodesta 2014. Ohjeeseen on tehty em. käsittelyissä esiin tulleet tarkistukset ja valmis ohje on hyväksytty hankejohtoryhmässä 14.5.2014.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva menettelytapaohjeet uusia toimitiloja hankittaessa. Ohjeet korvaavat kaupunginhallituksen 10.1.2000 hyväksymät ohjeet.

Käsittely:

Merkittiin, että tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius selosti asiaa kokouksen alussa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Menettelytapaohjeet uusia toimitiloja hankittaessa, 21.5.2014

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. 040 749 2592, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAA

Menettelytapaohjeet uusia toimitiloja hankittaessa

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Tilakeskus
21.5.2014

VANTAAN KAUPUNKI
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA,
TILAKESKUS

Johdanto	2
1. Soveltamisohjeet.....	2
2. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu sekä investointisuunnitelman valmistelu osana taloussuunnitteluprosessia.....	2
2.1 Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman vaikutus	2
2.2 Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun kehittäminen	3
2.3 Kaupungin investointisuunnitelman valmistelu.....	3
3. Toimitilahankkeiden valmistelu	4
3.1 Asemakaavavaranto ja yleisten rakennusten tontit	4
3.2 Toimitilahankeprosessin osapuolten tehtävät	5
4. Toimitilahankeprosessi	6
4.1 Toimitilahankkeen valmistelu toimialoilla	6
4.2 Toimitilahankkeen valmistelu tilakeskuksessa.....	6
4.2.1 Esiselvitykset	7
4.2.2 Erillisselvitykset.....	7
4.3 Toimitilahankkeen eteneminen ja workshoptyöskentelyn malli	8
5. Toimitilahankkeen valmisteluun liittyvät asiakirjat	9
5.1 Hanke-esitys	9
5.2 Tarveselvitykset	9
5.3 Vuosittaiset toimitilahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen työohjelmat.....	10
5.4 Hankesuunnitelmat	11
6. Toimitilahankkeen suunnittelu- ja toteutusvaihe.....	12
7. Toimitilojen vuokraus	12
8. Toimitiloista luopumisen periaatteet.....	13
9. Tiedottaminen	14
10. Muuta	15

Liite 1	Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu
Liite 2	Osapuolten vastuunjakotaulukko
Liite 3	Toimitilainvestointihankkeiden valmistelu investointiesitykseksi
Liite 4	Työnjako ja päätöksenteko sosiaali- ja terveydenhuollon VAV-hankkeissa

Johdanto

Tässä ohjeessa on kuvattu Vantaan kaupunkikonsernin toimitilahankeprosessi ja toimitilainvestointien hankeprosessi pääpiirteissään. Tämä ohje on tarkoitettu käytettäväksi kaikissa toimitilainvestointihankkeissa ja merkittävimmissä vuokra- ja osaketiloina toteutettavissa hankkeissa.

Ohjeen päivityksestä on vastannut työryhmä, jonka jäseninä olivat hankesuunnittelu-pääällikkö Jukka Hagelberg, kaupunginarkkitehti Arja Lukin, rakennuttaja-arkkitehti Ritva Tanner, toimitilapääällikkö Pasi Salo, hankeohjelmoija Risto Adler, talousarviopääällikkö Pia Ojavuo ja erityisasiantuntija Kirsi Vatén.

Ohje korvaa aiemmin 10.1.2000 kaupunginhallituksen hyväksymän menettelytapaohjeen sekä kaupungin johtoryhmän nimeämän työryhmän laatiman ja 2.4.2004 päivätyn investointien ja isojen perusparannusten hankevalmistelun prosessikuvauksen sekä kiinteistönpitosopimusten liitteenä olevan palvelukuvauksen hankepalvelujen järjestämisestä 2.6.2009.

1. Soveltamisohjeet

Ohjeessa on esitetty toimitilojen hankkimisen pääpiirteet, joita sovelletaan yksittäisten kohteiden hankkimisessa. Ohje sisältää sekä yksittäisten toimitilahankkeiden että koko toimitilainvestointiesityksen valmistelun prosessikuvaukset.

Ohjetta sovelletaan uudisrakennushankkeissa, käyttötarkoitusten muutoksissa sekä merkittävässä perusparannuksissa ja vuokra- ja osaketilojen hankkimisessa. Ohjetta tulee soveltaa myös esim. seudullisissa yhteistyöhankkeissa.

Vähäinen tilantarve, joka voidaan täyttää olemassa olevaa tilakantaa hyödyntäen tai uutta tilaa vuokraamalla, hoidetaan yhteistyössä tilakeskuksen alueisännöitsijöiden tai toimitilapäällikön ja toimialan kanssa.

2. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu sekä investointisuunnitelman valmistelu osana taloussuunnitteluprosessia

2.1 Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman vaikutus

Kaupunginvaltuuston 4.6.2012 hyväksymän talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesti investointitasoa karsitaan vuosina 2013–2022. Investointeja karsitaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- uusien alueiden avaamista siirretään,
- toimitilainvestointeja karsitaan ja siirretään priorisoimalla,
- rakentamiskustannuksissa säästetään,

- kattavista perusparannuksista siirrytään kohdennettuihin korjaustöihin,
- sisäilmaongelmien selvitys- ja korjausmäärärahat turvataan,
- investointisuunnittelua ja palveluverkkoja kehitetään.

2.2 Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun kehittäminen

Talouden tasapainottamishjelman ja johtosääntöjen uudistamisen yhteydessä vuonna 2012 sovittiin kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun kehittämisestä. Tavoitteeksi asetettiin palveluverkkosuunnittelun sovittaminen yhteen taloussuunnitelman valmistelun kanssa, palveluverkkosuunnittelun kaupunkitasoisen ohjauksen sekä kaupunginhallituksen roolin vahvistaminen. Investointimenoja pyritään hallitsemaan mm. ottamalla toimialojen palveluverkot yhteistarkasteluun, lisäämällä yhteiskäyttöä ja arvioimalla kriittisesti toimitilakantaa.

Taloussuunnittelun tulosalueelle määriteltiin kaupunginjohtajan toimialan johtosäännössä tehtäväksi vastata kaupungin palveluverkon kehittämisestä ja yhteensovittamisesta osana kaupungin talousarviovalmistelua. Kaupunkitasoista palveluverkkosuunnittelua koordinoidaan workshopeissa ja hankejohtoryhmässä. Hankejohtoryhmä käsittelee tilakeskuksen valmistelemat ja workshopeissa työstetyt investointiesitykset, hankkeiden rahoitustavat, priorisoi hankkeet ja sovittaa ne talouden kehykseen. Hankejohtoryhmässä (hankejoto) valmistellaan kaupunginjohtajan esitys kaupunkitasoisesta talousarvion investointikokonaisuudesta.

2.3 Kaupungin investointisuunnitelman valmistelu

Toimiala päivittää voimassa olevan investointisuunnitelman palveluverkkosuunnitelmaan sekä palvelutarpeiden muutoksiin perustuen ja esittää muutokset toimitilainvestointiesityksessään, joka toimitetaan tilakeskuksen hankevalmisteluyksikköön perusteluineen. Toimialojen esitykset perustuvat pitkäjänteiseen kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitteluun.

Hankevalmisteluyksikkö valmistelee toimialojen toimitilainvestointiesityksistä koosteen, jota käsitellään palveluverkkosuunnittelun workshopeissa ja hankejotoissa. Palveluverkkosuunnitteluprosessissa valmistellut toimialan toimitilainvestointiesitykset käyttötalousvaikutuksineen käsitellään lautakunnissa talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Tilakeskuksessa toimitilahankkeiden lähtökohtana ovat kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma, toimialojen toimitilatarvekartoitukset, erilaiset esiselvitykset sekä niihin perustuvat toimialojen toimitilainvestointiesitykset, workshopeissa tehty valmistelu, hankejohtoryhmän antamat valmisteluohjeet sekä rakennusten kuntoarviointeihin perustuvat korjaustarpeet.

Käyttäjätöimialojen esitysten perusteella käynnistetään koko kaupunkia koskevan investointisuunnitelman valmistelu. Tätä valmistelutyötä jatketaan koko taloussuunni-

telmaprosessin ajan syksyyn saakka. Tilakeskus valmistelee toimialojen tekemien esitysten, workshop- ja hankejohtoryhmätyöskentelyn ja hyväksyttyjen konsernihankkeiden tarveselvitysten ja hanke-esitysten perusteella taloussuunnitelmakauden kokonaisuuden johon kuuluvat seuraavat osa-alueet:

- Uudisrakennukset
- Rakennusten ja pihojen perusparannukset tai muutokset
- Vuokra- ja osaketilojen ja niiden pihojen perusparannukset tai muutokset
- Merkittävät vuokratiloina hankittavat tilat

Hankejohtoryhmän hyväksymä toimitilainvestointiesitys käsitellään käyttäjälautakunnissa. Tekninen lautakunta käsittelee ja hyväksyy kokonaisesityksen, joka toimii kaupunginjohtajan talousarvioesityksen lähtökohtana.

3. Toimitilahankkeiden valmistelu

3.1 Asemakaavavaranto ja yleisten rakennusten tontit

Vantaan kaupungin uudet maapoliittiset linjaukset hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 26.11.2012. Linjaukset koskevat kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta. Maapoliittisten linjausten tärkein tavoite on luoda kaupungille mahdollisuus rakentamisen ja tonttimarkkinoiden hallintaan.

Kaupunkisuunnittelun tulosalue ylläpitää tietoja asemakaavoitetuista yleisten rakennusten tonteista. Asemakaavassa on määriteltä joidenkin yleisten rakennusten tonttien tuleva käyttö (mm. päiväkotit, koulu, vanhusten asunnot). Yleiskaavaa laadittaessa sekä asemakaavoja tai -muutoksia valmisteltaessa on kuultava toimialoja palvelututannon tilatarpeiden varmistamiseksi.

Kaupunkisuunnittelu on laatinut yleisten rakennusten eli Y-tonttiselvityksen, joka valmistui keväällä 2014. Selvitykseen kerättiin tietoa myös alustavista suunnitelmista, jotka kohdistuvat määrittämättömien yleisten rakennusten tonteille. Kaavoissa on varattava riittävästi yleisten rakennusten tontteja kaupunkirakenteen eheytyksen tarpeisiin sekä vastaisia määrittämättömiä tarpeita varten.

Toimialojen tulee ennakoida oma toimitilantarpeensa ja esittää tarve jo kaavoitusvaiheessa riittävän aikaisin, jotta tarpeet voidaan huomioida tonttivarannossa.

Kun esitetty hanke on hyväksytty investointiohjelmaan, tilakeskus käynnistää tarveselvityksen laatimisen ja etsii sopivan rakennuspaikan yhteistyössä toimialan, yrityspalvelujen ja kaupunkisuunnittelun kanssa. Hankkeen toteuttaminen saattaa edellyttää asemakaavan muuttamista. Tilakeskus hakee asemakaavan muutosta kaupunkisuunnittelulautakunnalta.

Mikäli kaupungin omistuksesta ei löydy sopivaa tonttia, yrityspalvelujen kanssa selvitetään yksityisen maan hankintaa kaupungille.

Kun kyseessä on yksityisen palveluntarjoajan tonttitarve, palveluntarjoajan tulee ottaa yhteyttä yrityspalveluyksikköön. Tontinluovutus yksityisen palveluntarjoajan käyt-

töön valmistellaan yrityspalveluysikössä yhteistyössä käyttäjätoimialan ja kaupunkisuunnittelun kanssa.

3.2 Toimitilahankeprosessin osapuolten tehtävät

Toimitilahankkeen eri vaiheiden vastuut jakaantuvat taloussuunnittelun, käyttäjätoimialan, yrityspalvelujen, kaupunkisuunnittelun ja tilakeskuksen välille.

Taloussuunnittelun vastuulle kuuluu:

- kaupungin palveluverkon kehittäminen ja yhteensovittaminen osana kaupungin talousarviovalmistelua,
- laatia vuosittain asuntorakentamisennusteeseen pohjautuva väestöennuste,
- varmistaa kaupungin investointien rahoituskyky,
- valmistella talousarvion laadinnan kehys ja taloussuunnitelma,
- valmistella workshop- ja hankejohtoryhmän kokoukset,
- viedä kaupunginhallituksen käsittelyyn kaupungin ja kaupunkikonsernin vähintään 3 M €:n suuruisien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitykset kustannusennusteineen,
- viedä kaupunginhallituksen käsittelyyn useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien hankkeiden tai kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmat kustannusarvioineen.

Käyttäjätoimialan vastuulle kuuluu:

- oman palvelu- ja toimitilantarpeensa ennakointi,
- toimitilatarpeen määrittely,
- toiminta- ja vuokratilakustannusten budjetointi,
- investointien käyttötalousvaikutusten laskenta yhdessä tilakeskuksen kanssa investointiohjelman valmisteluvaiheessa,
- kohteen toiminnan järjestäminen.

Yrityspalvelut kaupungin maanomistuksen edustajana yhdessä kaupunkisuunnittelun kanssa huolehtii:

- tiedottaa toimialaoja uusista kaavoista ja kaavamuutoksista
- tarvittavan tonttimaan osoittamisesta tai hankinnasta maapoliittisten linjauksen, palvelutarpeen kehityksen ja talousarviossa osoitettujen määrärahojen mukaisesti,
- että palvelujen mitoituksen suunnittelussa käytetään pohjana asuntorakentamis- ja väestöennustetta.

Tilakeskuksella on päävastuu lopullisen toimitilainvestointiesityksen valmistelusta (uudisrakentaminen, perusparannukset, vuokra- ja osaketilojen muutostyöt). Toimitilainvestointiesitystä valmistellaan ja tarkennetaan palveluverkkosuunnitteluprosessin (liite1) mukaisesti tilakeskuksen, taloussuunnittelun ja käyttäjätoimialojen yhteisissä workshoppeissa ja hankejohtoryhmässä.

Tilakeskus vastaa:

- hankejohtoryhmässä päätetyn toimitilainvestointiesityksen jatkovalmistelusta tekniselle lautakunnalle, kaupunginhallitukselle ja – valtuustolle,
- valtuustossa hyväksytyn investointiohjelman perusteella tehtävien työohjelmien laadinnasta ja valmistelusta tekniselle lautakunnalle,

- tarveselvitysten ja hankesuunnitelmien laatimisesta yhteistyössä käyttäjätoimialojen ja konserniyhtiöiden kanssa,
- hankkeiden suunnitteluttamis- ja rakennuttamistehtävistä,
- rakennusinvestointien hankeohjelmoinnista aikataulun ja budjetoinnin osalta,
- toimitilojen vuokraamisesta ja ylläpidosta,
- muista kiinteistöjen omistajatehtävistä.

Osapuolten vastuunjakotaulukko on liitteenä 2.

4. Toimitilahankeprosessi

4.1 Toimitilahankkeen valmistelu toimialoilla

Palveluverkkosuunnittelun vuoden ensimmäisessä workshopissa esitellään uusin asuntorakentamis- ja väestöennuste. Toimialat tarkistavat vuosittain palveluverkossa päivitetyn asuntorakentamis- ja väestöennusteen sekä havaittujen palvelutarpeiden muutosten perusteella. Tämän lisäksi toimialat keräävät tietoa toiminnallisista muutostarpeista, yksittäisen toimintayksikön tarpeista sekä osaltaan rakennusten korjaustarpeista. Palvelutarpeiden muuttuessa toimiala laatii tarvittavan palvelun osalta tarkemman toimitiloja koskevan tarvekartoituksen, jota laadittaessa asukkaiden näkemyksiä otetaan huomioon Vantaan osallisuusmallin mukaisesti. Tarpeet ovat hankkeiden perusteluja, joita käsitellään hankejohtoryhmän kokousta valmistelemissa workshoppeissa.

Toimiala päivittää voimassa olevan investointisuunnitelman palveluverkkosuunnitelmaan sekä palvelutarpeiden muutoksiin perustuen ja esittää muutokset toimitilainvestointiesityksessään. Toimialan toimitilainvestointiesitykset tulee sovittaa toimialan tavoitteisiin ja talouden reunaehtoihin.

Uudisrakennusten ja perusparannusten osalta käyttäjän tarpeen tulee perustua pitkäjänteiseen toiminnan määrän muutosten arviointiin. Esitystasona tulee olla kymmenen vuoden sitova investointiajanjakso, jonka tilakeskus voi ottaa toteutettavakseen. Investointien suuren taloudellisen merkityksen vuoksi käyttäjien tulee sitoutua tehtäviin investointihankkeisiin omien tilojensa osalta vuokrasopimuksen mukaisesti. Toimialat esittävät palvelutarpeensa ja hankejohtoryhmä päättää hankkeen toteutustavasta ml. konserniyhtiöiden toteutettavaksi tulevat hankkeet. Hankkeet valmistellaan tilakeskuksen, ao. toimialan ja ko. yhtiön kanssa yhteistyössä.

Toimialat vastaavat hankkeidensa tarveselvitysten hyväksymismenettelyyn liittyvästä valmistelusta ja esittelystä omalle lautakunnalleen.

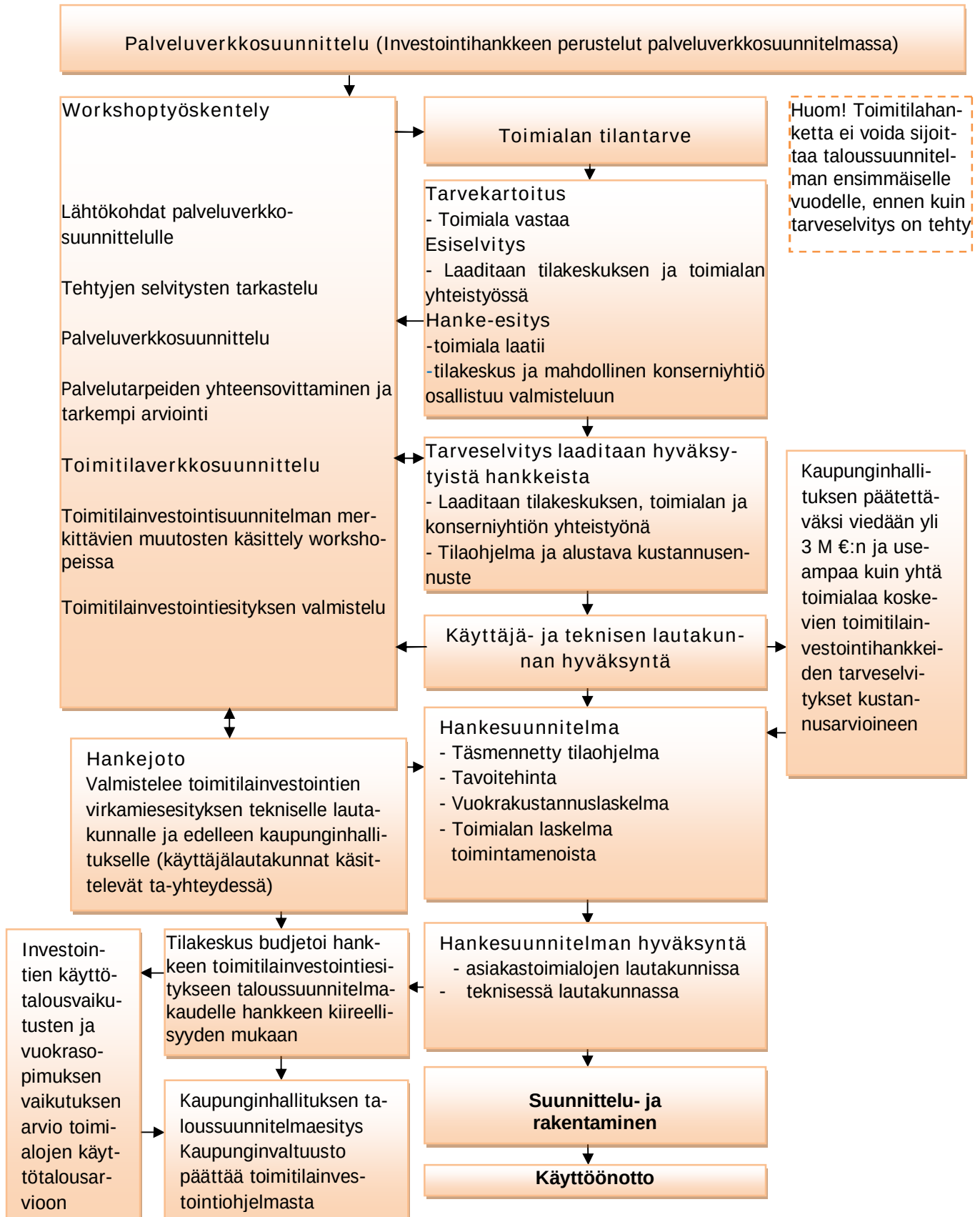
4.2 Toimitilahankkeen valmistelu tilakeskuksessa

Tilakeskuksen hankevalmistelun tulosityksikköön on perustettu investointisuunnittelu-ryhmä, jonka tehtävänä on yhdessä asiakastoimialan ja kaavoituksen kanssa tehdä alueellisia tai palvelukohtaisia selvityksiä pitkän ja lyhyen aikavälin investointisuunnittelua varten. Painopiste on palvelutarpeen sovittamisessa toimitilaverkkoon. Toimiti-

4.3 Toimitilahankkeen eteneminen ja workshopityöskentelyn malli

Kaupungin käyttöön tulevia toimitiloja toteutetaan sekä kaupungin omina hankkeina että kaupungin omistamien yhtiöiden ns. konserniyhtiöiden hankkeina.

Yksittäisen kaupungin hankkeen osalta prosessia voidaan kuvata seuraavasti:

Konserniyhtiön osalta hankejoton hyväksyttyä yhtiön hankkeen investointisuunnitelmaan konserniyhtiön hallitus hakee hankkeelle yleisjaostolta (YJA) konsernistrategian mukaisen ennakkosuostumuksen. Ennakkosuostumuksen saanut hanke sisällytetään toimitilainvestointiesitykseen jonka jälkeen hankkeen valmistelu etenee toimitilahankkeprosessin mukaisesti. Mikäli hanke hyväksytään konserniyhtiön taseeseen toteutettavaksi, kaupunginhallitukselta haetaan mahdollista takausta lainalle hankkeen rahoitusta varten. Takauksen myöntää kaupunginvaltuusto. VAV Palvelukodit Oy:n hankkeet rahoitetaan ensisijaisesti ARA-rahoituksella.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän hankkeen jatkokäsittely:

- Tilakeskus vastaa kaikkien kaupungin omin budjettivaroin toteutettavien hankkeiden valmistelusta ja toteutuksesta.
- Jos hankkeen toteuttajana on VTK Kiinteistöt Oy (VTK), tilakeskus valmistelee, kilpailuttaa ja rakennuttaa hankkeen sekä huolehtii rakentamisen aikaisesta valvonnasta.
- Jos hankkeen toteuttajana on VAV Palvelukodit Oy, tilakeskus laatii tarveselvityksen ja hankesuunnitelman sekä toimii toimialan tukena teknisenä asiantuntijana koko hankkeen ajan. Yhtiö huolehtii suunnitteluttamisesta ja rakennuttamisesta.
- VAV Asunnot Oy vastaa vuokra-asuntohankkeiden tarveselvitysten ja hankesuunnitelmien laatimisesta, suunnittelusta ja toteutuksesta.
- Muissa konserniyhtiöiden hankkeissa tilakeskus vastaa ko. yhtiön kanssa yhdessä hankkeen valmistelusta ja rakennuttamisesta. Työnjaosta sovitaan hankkekohtaisesti.

Hankkeiden tarveselvityksissä tulee aina esittää investoinnista aiheutuvat toimialojen käyttömenot, kiinteistönpidon kustannukset sekä kaupungille aiheutuvat vuokratannukset. Tilakeskus vastaa omalla vastuulla olevien kustannusten arvioinnista ja käyttäjätoimiala omien toimintamenojensa arvioinnista.

5. Toimitilahankkeen valmisteluun liittyvät asiakirjat

5.1 Hanke-esitys

Kaupungilla otetaan käyttöön vuonna 2014–2015 hanke-esityskortit tai järjestelmä, johon kerätään hankkeiden perustiedot. Hanke-esityskortin/tai järjestelmän sisältö ja muoto valmistellaan vuoden 2014 aikana.

5.2 Tarveselvitykset

Tarveselvitysten laatiminen ajoitetaan investointisuunnitelman määrärahavarausten mukaisesti ja esitetään tilakeskuksen vuosittaisessa suunnittelu- ja toteutusohjelmassa. Tarveselvityksen laatimisesta päävastuu on tilakeskuksella, mutta se tehdään yhteistyössä käyttäjätoimialan kanssa. Käyttäjätoimialat vastaavat mm. toimialan toi-

mintaan, henkilökuntaan, toiminnan erityistarpeisiin ja tilaohjelmaan liittyvän aineiston tuottamisesta.

Uudisrakennushankkeen tarveselvitys on sisällöltään seuraava:

- Perusteet tarpeelle
- Hankkeen mitoitusperusteet ja tilaohjelma (tilatehokkuus)
- Tontti ja rakennuspaikka
- Rahoitus ja aikataulu
- Hankkeen käyttötalousvaikutukset
- Hankkeen toimintakustannukset käyttäjälle
- Riskit
- Kustannusennuste ja investoinnin takaisinmaksulaskelma
- Yhteistyöosapuolten vastuuhenkilöt

Yhteistyöosapuoliin kuuluvat mm. kaupunkisuunnittelu, yrityspalvelut sekä kuntatekniikan keskus. Tässä yhteydessä selvitetään myös muut mahdolliset tilahankintavaihtoehdot. Tontti pyritään valitsemaan jo tässä vaiheessa.

Perusparannushankkeiden tarveselvitykseen liittyy edellisen lisäksi selvitys nykyisistä toimitiloista, kiinteistön kunnosta ja tehdyistä selvityksistä ja tutkimuksista sekä mahdollisesti myös rakennuksen korjauksesta luopumisesta ja purkamisesta ja tontin vapautumisesta muuhun käyttöön.

Tarveselvitykset käsitellään ja hyväksytään käyttäjälautakunnissa ja teknisessä lautakunnassa. Yli 3 M €:n (alv 0%) hankkeiden sekä konserniyhtiön hankkeiden tarveselvitykset viedään lisäksi kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Maankäytön apulaiskaupunginjohtaja hyväksyy ilman lautakuntakäsittelyä kaikki teknisten perusparannusten tarveselvitykset sekä alle 1 M €:n hankkeiden tarveselvitykset.

5.3 Vuosittaiset toimitilahankkeiden suunnittelun ja toteutuksen työohjelmat

Tilakeskus laatii kaupunginvaltuuston taloussuunnitelman investointiosaan hyväksymistä kohteista talousarviovuodelle suunnittelu- ja työohjelmat erikseen uudisrakennuksista, peruskorjauksista sekä tiedot vuokratiloina tms. hankittavista kohteista. Näissä ohjelmissa esitetään talousarviovuonna tapahtuvan rakentamisen lisäksi myös varautuminen tulevien vuosien rakentamiseen ajoittamalla kohteiden tarveselvitykset, hankesuunnittelu- ja suunnitteluvaihe ja toteutusvaihe.

Työohjelmat hyväksyy tekninen lautakunta ja ne lähetetään kaupunginhallitukselle tiedoksi. Ohjelman toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä (ajoitus, määrärahojen käyttö yhteensä) ja vuosiohjelman toteutumisen yhteydessä.

5.4 Hankesuunnitelmat

Hankesuunnitelmien laatiminen ajoitetaan taloussuunnitelman ajoituksen mukaisesti ja esitetään vuosittaisessa suunnittelu- ja työohjelmassa. Hankesuunnitelman laatimisesta päävastuu on tilakeskuksella. Käyttäjätöimialat vastaavat toiminnan kuvauksesta, mitoitusperusteista sekä tiloille asettavien erityisvaatimusten esittämisestä.

Hankesuunnitelmassa määritellään hankkeen keskeiset ja sitovat tavoitteet, jotka ovat:

- Toiminnan kuvaus
- Tilatarpeet, tilaohjelma ja tilamitoitusperusteet
- Tilatavoitteet
- Rakennuksen ja pihan laajuus-, laatu-, energiatehokkuus- ja elinkaaritavoitteet
- Selvitys rakennuspaikasta: asemakaava, tontti- ja pohjaolosuhteet
- Kustannukset: tavoitehintalaskelma, vuokratkustannuslaskelma, elinkaari-kustannuslaskelma sekä toiminnan kulut
- Hankkeen rahoitus
- Hankkeen aikataulu

Hankesuunnitelmaan liitetään hyväksytty tarveselvitys ja muut tarvittavat liitteet.

Perusparannustyön hankesuunnitelmassa esitetään lisäksi selvitys nykyisten tilojen korjaustarpeesta, työn vaiheistuksesta sekä väistötilajärjestelyistä. Lisäksi selvitetään vastaavan uudisrakennuksen hinta. Myös tässä vaiheessa voidaan päätyä esittämään rakennuksen korjauksesta luopumisesta ja purkamisesta ja tontin vapautumista muuhun käyttöön.

Hankesuunnitelma hyväksytään käyttäjä- ja teknisessä lautakunnassa paitsi teknisten perusparannusten sekä alle 1 M € hankkeiden hankesuunnitelmat hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus hyväksyy useamman toimialan yhteishankkeiden hankesuunnitelmat sekä niiden hankkeiden hankesuunnitelmat, joiden sisältö vaatii kaupunkitason linjausta.

Toimitila toteutetaan ja vuokrasopimus laaditaan hankesuunnitelman perusteella. Vuokratiloissa tehdään esisopimus vuokrauksesta tilakeskuksen ja vuokranantajan kesken jo ennen rakentamisen aloittamista.

6. Toimitilahankkeen suunnittelu- ja toteutusvaihe

Tilakeskus vastaa budjettivaroin hankittavien kohteiden tilaaja- ja rakennuttamistehävistä hyväksytyn hankesuunnitelman perusteella. Hankesuunnitelma ja sen sisältämä tavoitehinta on suunnittelua ja toteutusta sitova asiakirja. Oleelliset tavoitemuutokset (ks. kohta 5.4) viedään uudelleen teknisen lautakunnan käsittelyyn.

Tilakeskus laatii toimitilahankkeen suunnittelua ja rakentamista koskevan projektisuunnitelman, jonka tilakeskusjohtaja hyväksyy.

Tilakeskus hankkii suunnittelutyöryhmän, johon kuuluvat pääsuunnittelija, arkkitehti ja erikoissuunnittelijat. Tilakeskuksen asiantuntijat ohjaavat suunnittelua.

Tilakeskusjohtaja hyväksyy luonnos- ja pääpiirustukset kustannusarvioineen.

Tilakeskus kilpailuttaa kohteen urakoitsijat tai toteuttaa kohteet yhteistyössä sopimusurakoitsijoiden kanssa.

Suunnittelupalvelu- ja urakkahankinnat hyväksytään johtosääntöjen mukaisesti.

Tilakeskus vastaa rakennustyön valvonnasta ja kohteen valmistuttua rakennuksen takuuaikaisista tarkastuksista (2 vuotta) sekä kiinteistön ylläpidosta takuuajan jälkeen. Vuokra- ja osaketilojen ylläpidosta vastaa kiinteistön omistaja.

Käyttäjätöimialan nimeämät asiantuntijat vastaavat käyttäjän edunvalvonnasta suunnittelu-, toteutus- sekä vastaanottovaiheessa.

7. Toimitilojen vuokraus

Hankesuunnitelman yhteydessä hyväksytään kohteen vuokratilakustannuslaskelma. Sisäinen vuokra lasketaan voimassa olevien laskentaperiaatteiden mukaan. Mikäli tavoitekustannukset muuttuvat, huomioidaan niiden aiheuttamat muutokset myös vuokratilakustannuslaskelmassa. Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan.

Tilakeskus toimittaa toimialoille tiedon sisäisistä vuokrasta ja vuokratilakustannuksia koskevan pohja-aineiston. Toimialat huolehtivat taloussuunnitelmakaudelle tulevien kohteidensa vuokramäärärahojen varauksesta.

Toimialojen kanssa tehtyjä vuokrasopimuksia ylläpidetään tilahallintajärjestelmässä. Vuokratiedot päivitetään Fakta- järjestelmään kuukausittain. Toimialat tarkistavat säännöllisesti tilahallintajärjestelmästä käytössään olevat tilat ja ilmoittavat niissä tapahtuneet korjaukset tilahallintaan. Tätä varten toimialojen tulee määrittellä tulosalueittain toimitiloista vastaavat henkilöt, jotka koordinoivat tulosalueen toimitilojen

käyttöä ja ilmoittavat tilojen käytössä tai tarpeissa tapahtuneista muutoksista ja myös vapautuvista yksittäisistä huoneista.

Tilakeskuksen toimitilasihteeri pitää keskitetysti yllä rekisteriä vapaina olevista tiloista. Toimialat voivat tiedustella vapaita huonetiloja käyttöönsä tilakeskuksesta alueisännöitsijöiltä tai toimitilasihteeriltä.

8. Toimitiloista luopumisen periaatteet

Toimialojen ja tilakeskuksen kesken laadittiin kiinteistönpitösopimus vuonna 2009. Sopimus määrittelee Vantaan kaupungin toimialojen käytössä olevien toimitilojen hallintaan, hankintaan ja ylläpitoon liittyviä periaatteita ja vastuita. Sopimus perustuu Vantaan kaupungin tilakeskuksen ja toimialojen hyväksymään kumppanuussopimukseen (KH 14.1.2008 §16).

Nämä toimitiloista luopumisen periaatteet on laadittu tarkentamaan vuonna 2009 allekirjoitettua kiinteistönpitösopimusta. Periaatteet tukevat sekä kaupunkitasoista pitkäjänteistä palveluverkkosuunnittelua sekä toimitilaverkkosuunnittelua.

Kaupunkikonsernin kokonaiset kiinteistöjen omistajana tulee ottaa huomioon kaikissa tilaratkaisuissa. Toimitiloja ei vuokrata ulkopuolelta, mikäli soveltuvia kaupungin omia tai konserniyhtiöiden omistamia toimitiloja on vapaana.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesti vuokratiloista sekä muista turhista tiloista luopumista tulee edistää ja tilatehokkuutta kasvattaa. Toimitilaverkkoihin tehtävien muutosten, myös tiloista luopumisten, tulee perustua pitkäjänteiseen palveluverkkosuunnitelmaan. Näin vapautuvien tilojen jatkokäyttö voidaan suunnitella yhdessä tilakeskuksen kanssa jo esiselvitysvaiheessa. Tilojen irtisanomisesta tulee neuvotella tilakeskuksen kanssa hyvissä ajoin ennen tilojen irtisanomisesityksen tekemistä.

Toimitilojen vuokra-ajat vaihtelevat toimitilatarpeeseen perustuen. Lähtökohtaisesti omassa käytössä olevien toimitilojen käytön tulee olla pitkäjänteistä toimintaa. Mittavia uudis- tai peruskorjausinvestointeja (kirjanpidollinen poisto aika vähintään 20 vuotta) vaativien kohteiden käytön tulee olla luonteeltaan pysyvää.

Ulkopuolisilta vuokraamalla hankittujen toimitilojen ulkoisten ja kaupungin sisäisten vuokrasopimusten tulee vastata vuokra-ajaltaan ja muilta ehdoiltaan toisiaan. VTK Kiinteistöt Oy:n ja kaupungin väliset vuokrasopimukset ovat pitkäaikaisia 20 vuoden mittaisia pääomavuokrasopimuksia. VAV Asunnot – ja Palveluasunnot osakeyhtiöiden vuokrasopimukset ovat pääasiassa ARA-lainaehtojen mittaisia. Lisäksi joillekin kiinteistöille on haettu käyttötarkoituksen mukaista investointiavustusta valtiolta, joka joudutaan maksamaan takaisin, mikäli käyttötarkoitus muuttuu. Lyhytaikaiseen käyttöön pyritään järjestämään tiloja joko kaupungin omistamista kiinteistöistä tai vuokratiloista.

Pääsääntönä on, että tilat on vuokrattu asiakkaan käyttöön vuokrasopimuksen mukaisina kokonaisuuksina. Kaupungin tasolla pyritään tilojen tehokkaaseen käyttöön.

Asiakkaalla on oikeus irtisanoa käyttämiään tiloja seuraavin periaattein:

- Vuokratiloista luovutaan ensin, kaupungin tai konserniyhtiöiden omistamista tiloista toissijaisesti.
- Asiakas voi irtisanoa käyttämänsä tilat 6 kk:n irtisanomisajalla.
- Ulkoa vuokrattujen tilojen vuokranmaksu lakkaa alkuperäisen vuokrasopimuksen mukaisesti, ellei tilalle löydy aiemmin uutta käyttäjää.
- Toimialan esityksestä tehdyissä investointikohteissa (uudisrakennukset, peruskorjaukset ja suuremmat yli 100 000 euron arvoiset tilojen muutostyöt) vuokranmaksu velvollisuus lakkaa pääsääntöisesti vasta rakennusinvestoinnin poistoajan tai muutostyön takaisinmaksuajan päätyttyä, ellei tila ole muutettavissa toiseen käyttöön ja sille löydy uutta käyttäjää.
- Investointikohteisiin (uudisrakennukset ja peruskorjaukset), jotka on suunniteltu monikäyttöisiksi, voidaan tehdä määräaikainen vuokrasopimus.
- Asiakas voi saada vapautuksen vuokran maksusta ja vuokrasopimus voidaan päättää aikaisemmin, mikäli tilojen edelleen vuokraaminen on mahdollista seuraavin ehdoin:
 - Vapautuva tila on kokonaisuus.
 - Tila on erotettavissa kokonaisuudesta toisen toiminnan käyttöön.
 - Käynti tiloihin on järjestettävissä järkevästi.
 - uuden vuokralaisen toiminta sopii tiloissa järjestettävään toimintaan tai palveluihin.
 - Sosiaalitytöt on annettavissa yhteiskäyttöön tai erilliset sosiaalitytöt on järjestettävissä.

Toiminnan uudelleen järjestelystä vapautuvista yksittäisistä huoneista luopuminen oikeuttaa vuokrahyvitykseen, mikäli tilakeskus pystyy osoittamaan tiloihin kaupungin muuta omaa toimintaa. Muutoin vuokrasuhde ja vuokranmaksuvelvollisuus jatkuvat kiinteistön kirjanpidollisen pitoajan päättymiseen asti.

Koska tilakeskuksen perustehtävänä on osoittaa tilat toimialojen käyttöön, on tilakeskuksella oikeus tapauskohtaisesti päättää, saako tilasta vuokrahyvityksen. Vuokrausta koskevia johtosääntöjä soveltaen vuokrasopimuksen irtisanomisesta ja vuokranmaksuvelvollisuuden lakkaamisesta päättää toimitilapäällikkö, toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai tekninen lautakunta.

9. Tiedottaminen

Tilakeskus tiedottaa oikea-aikaisesti toimitilahankkeiden etenemisestä toimialoille ja tilojen käyttäjille. Toimiala huolehtii tiedottamisesta asiakkailleen.

Lautakunnat tiedottavat keskeisten hankkeiden etenemisvaiheista päätöstiedotteiden yhteydessä. Tiedottamisessa tulee kiinnittää huomiota valmisteluvaiheen selkeään esiin tuomiseen. Taloussuunnitelman päätöksiin liittyvästä tiedottamisesta vastaa kaupungin viestintä.

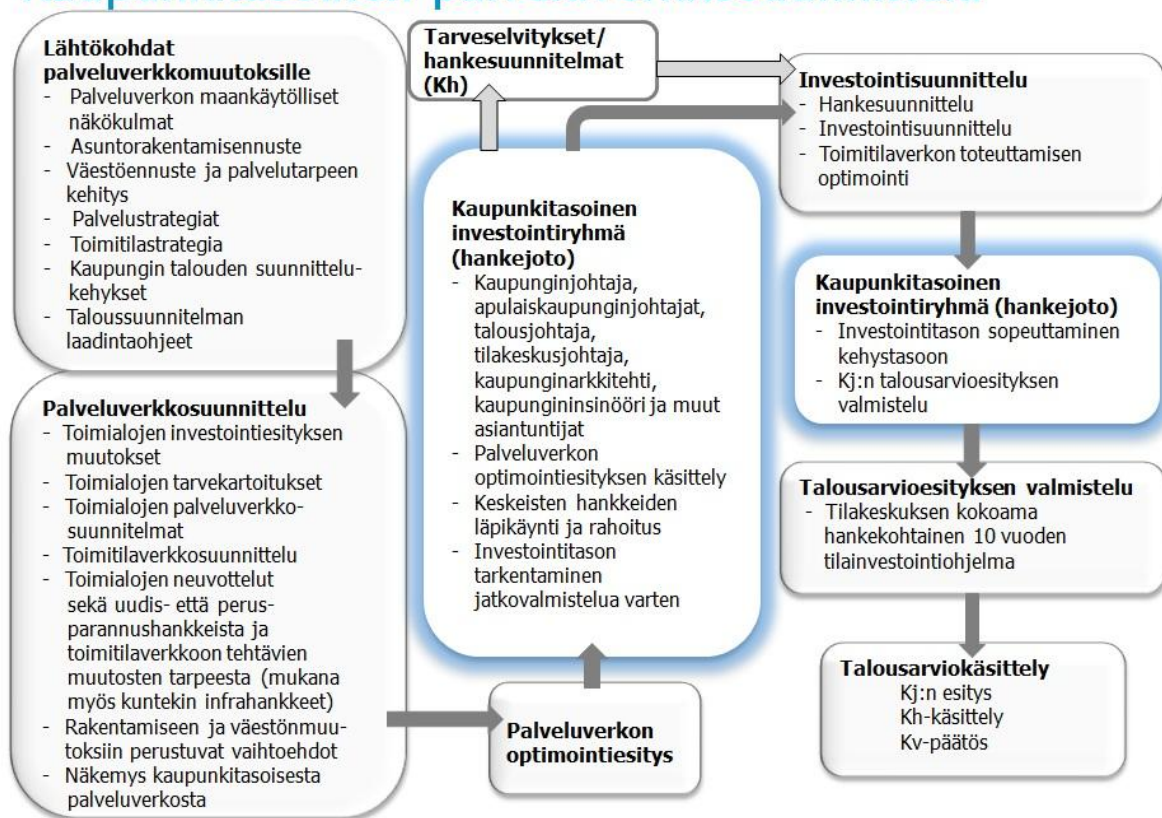
10. Muuta

Toiminnassa otetaan huomioon vahvistetut johtosäännöt ja delegointimääräykset.

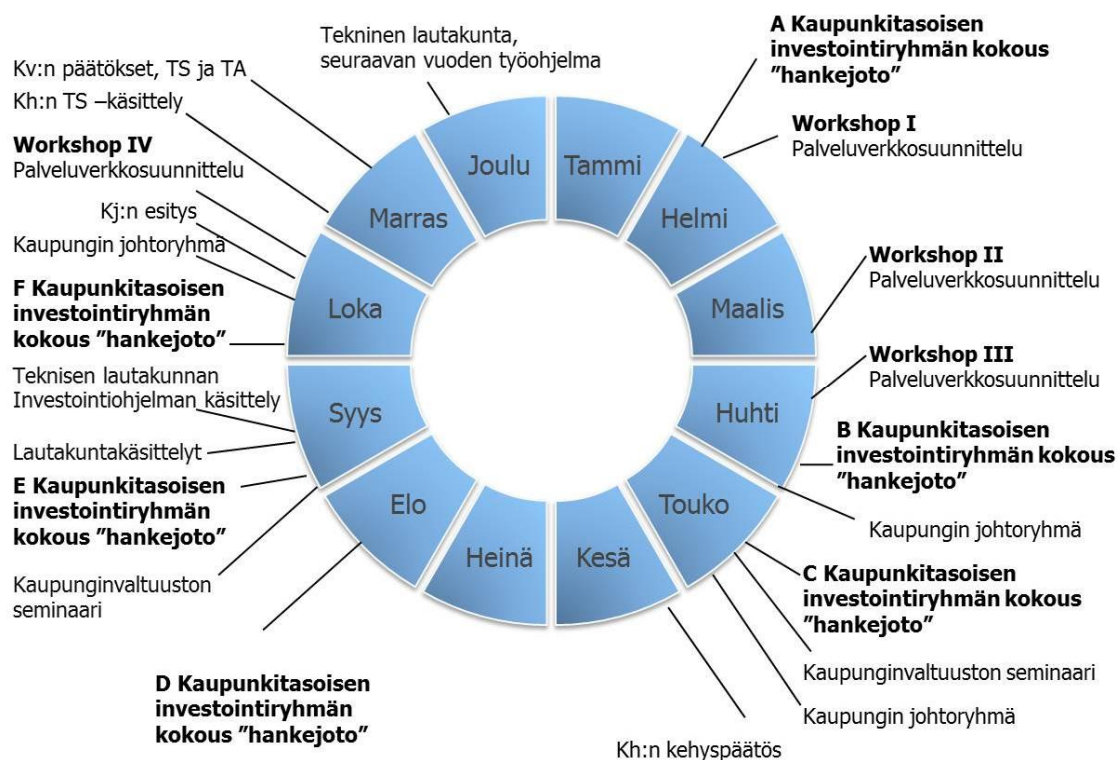
Käyttäjätöimialat vastaavat oman alansa valtionapuhakemusten laatimisesta. Tilakeskus vastaa valtionapuhakemusten laatimisesta silloin, kun tukea haetaan puhtaasti kiinteistötekniisiin toimenpiteisiin kuten esim. kosteusvauriokorjauksiin tai energiatehokkuuden parantamiseen.

Lasten ja nuorten osallistuminen lähiympäristönsä ja kaupungin toimitilahankkeiden suunnitteluun mahdollistetaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan osallisuustyöryhmän sekä Lasten ja nuorten Vantaa-hankkeen yhteistyönä laaditun Lasten ja nuorten osallisuusoppaan mukaisesti.

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu osana TS -vuosikelloa

Liite 2

INVESTOINTIHANKKEEN VASTUUT			14.11.2013
Vaihe	Päävastuu	Osavastuu	Yhteydenpito
Kaupunkitasoinen palveluverkko			
- kehittäminen ja yhteensovittaminen osana kaupungin talousarviovalmistelu	tasu		tike, kaupsu, kunttek, toimiala
- vuosittainen väestöennuste	tasu	ypa	tike, kaupsu, kunttek, toimiala
- alueelliset selvitykset	toimiala	tike	tasu, kaupsu, ypa, kunttek, kamu
Toimitilaverkkoselvitykset			
- esiselvitykset	tike	toimiala	tasu, kaupsu, ypa, kamu
- erillisselvitykset	tike	toimiala	tasu, kaupsu, ypa, kamu
Tontin varaaminen kaavaan	kaupsu	tike, toimiala	ypa, tasu, tike
Maanhankinta	ypa		toimiala, tike, ypa, tasu
Uusien alueiden käynnistyminen tms.	kaupsu		toimiala, tike, ypa, kunttek, tasu
Tilantarve, investointisuunnitelman päivitys			
- esitykset taloussuunnitelmaan	toimiala	tike	tasu
- esitysten jatkovalmistelu taloussuunnitelmaan	tike	toimiala	hankejoto, tasu
- esitys KH ja KV:lle taloussuunnitelmaan hankkeista	tasu	tike, toimiala	kaupsu, ypa
Vuosiohjelmat	tike		toimiala, kunttek
Tarveselvitys	tike	toimiala	tasu, kaupsu, ypa, rava, kunttek, kamu, VAV
Hankesuunnitelma	tike	toimiala	toimiala, kaupsu, tasu, rava, kunttek, VAV
Suunnittelu	tike	toimiala	rava, kaupsu, kunttek, kamu
Toteutus	tike	toimiala	rava, kunttek
Tilojen vuokraaminen toimialoille	tike	toimiala	
Käytetyt lyhenteet: tike (tilakeskus), tasu (taloussuunnittelu), ypa (yrityspalvelut), kaupsu (kaupunkisuunnittelu), rava (rakennusvalvonta), kamu (kaupunginmuseo), kunttek (kuntateknikkakeskus), VAV (VAV Palvelukodit Oy)			

Toimitilainvestointihankkeiden valmistelu investointiesitykseksi

Valmistelu toimialoilla

- Toimialoilla kartoitetaan palvelutarpeita, tarveselvitykset tehdään yhteistyössä tilakeskuksen kanssa. Toimialat päivittävät voimassa olevan toimialakohtaisen toimitilainvestointiesityksen.

Valmistelu konserniyhtiöissä

- Vantaan kaupungin konserniyhtiöiden hankkeiden tarveselvitykset ja hanke-esitykset valmistellaan yhteistyössä tilakeskuksen kanssa (pois lukien VAV Asunnot Oy:n asuinrakennukset, joiden valmistelu on kokonaan ko. yhtiön vastuulla).

Valmistelu tilakeskuksessa

- Tilakeskus kokoaa toimialojen ml. konserniyhtiöiden toimitilainvestointiesitykset ja koostaa tiedot tilakeskuksen toimitilainvestointiesitykseksi. Tilakeskus laatii esi- ja tarveselvitykset sekä hankesuunnitelmat (kts. kohdat 4.2, 5.2 ja 5.4).

Workshop työskentely

- Toimitilainvestointiesityksiä käsitellään workshopeissa, joissa käydään läpi mahdollisuudet useamman toimialan yhteishankkeisiin ja monikäyttöisyyden edistämiseen. Lisäksi selvitetään kunnallisteknisten hankkeiden oikea ajoittuminen sekä mahdollisuudet sovittaa kunnallisteknisiä hankkeita (viher- ja urheilualueet) paremmin yhteen toimitilahankkeiden kanssa.
- Workshop työskentelyssä valmistellaan annettujen reunaehtojen (TVO) mukainen toimitila- (ja kunnallistekniikan) investointiesitys hankejohtoryhmän käsiteltäväksi uudisrakennus-, perusparannus-, vuokra- ja osaketilahankkeista.

Hankejohtoryhmä (hankejoto)

- Käsitellään workshopissa työstetty toimitilainvestointiesitys, sovitaan hankkeiden toteutustavasta ja rahoituksesta sekä päätetään toimitilainvestointiesityksen sisällöstä.
- Sovitaan konserniyhtiöiden toteutettavaksi tulevista hankkeista ja rahoitusmallista.

Lautakuntakäsittelyt

- Toimiala vie hankejoton hyväksymät omaa toimialaansa koskevan toimitilainvestointiesityksen käyttäjälautakunnan käsiteltäväksi.
- Tilakeskus vie hankejoton hyväksymän toimitilainvestointiesityksen teknisen lautakunnan hyväksyttäväksi.

Kaupunginvaltuuston talousarviopäätös

Hyväksytyjen hankkeiden jatkovalmistelu:

- ☐ Kaupungin oma hanke

Tilakeskus vastaa hankkeiden jatkovalmistelusta, toteutuksesta ja tarkemmasta ajoituksesta.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniyhtiön hankkeen jatkokäsittely:

Hanjototon päätöksen jälkeen KH:lta haetaan tarvittaessa takausta lainalle hankkeen rahoitusta varten. Takauksen myöntää kaupunginvaltuusto.

- VTK Kiinteistöt Oy (VTK) hankkeissa valmistelu- ja toteutusvastuu on tilakeskuksella.
- VAV Palvelukodit Oy hankkeissa ko. yhtiö huolehtii suunnitteluttamisesta ja rakennuttamisesta tilakeskuksen toimiessa teknisenä asiantuntijana.
- VAV Asunnot Oy:n vuokra-asuntohankkeiden valmistelu- ja toteutusvastuu on ko. yhtiöllä.
- Muissa konserniyhtiöiden hankkeissa tilakeskus vastaa ko. yhtiön kanssa yhdessä hankkeen valmistelusta ja rakennuttamisesta. Työnjaosta sovitaan hankekohtaisesti.

Työnjako ja päätöksenteko sosiaali- ja terveydenhuollon VAV-hankkeissa

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelutoimintaan kuuluvat vuokra-asunnot (lukuun ottamatta ostopalveluina hankittavaa asumispalvelua) rakentaa ja omistaa Vantaan kaupungin konserniin kuuluva VAV Asunnot Oy. Kaaviossa on esitetty VAV:n ja Vantaan kaupungin eri toimijoiden välinen työnjako sekä päätöksenteko eri hanke-tyypeissä.

Hankeprosessi etenee kaavion mukaisesti ylhäältä alaspäin vuosikellon mukaisesta sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkosuunnitelmasta aina kaavion alalaidassa olevaan asiakkaan kanssa tehtävään vuokrasopimukseen.

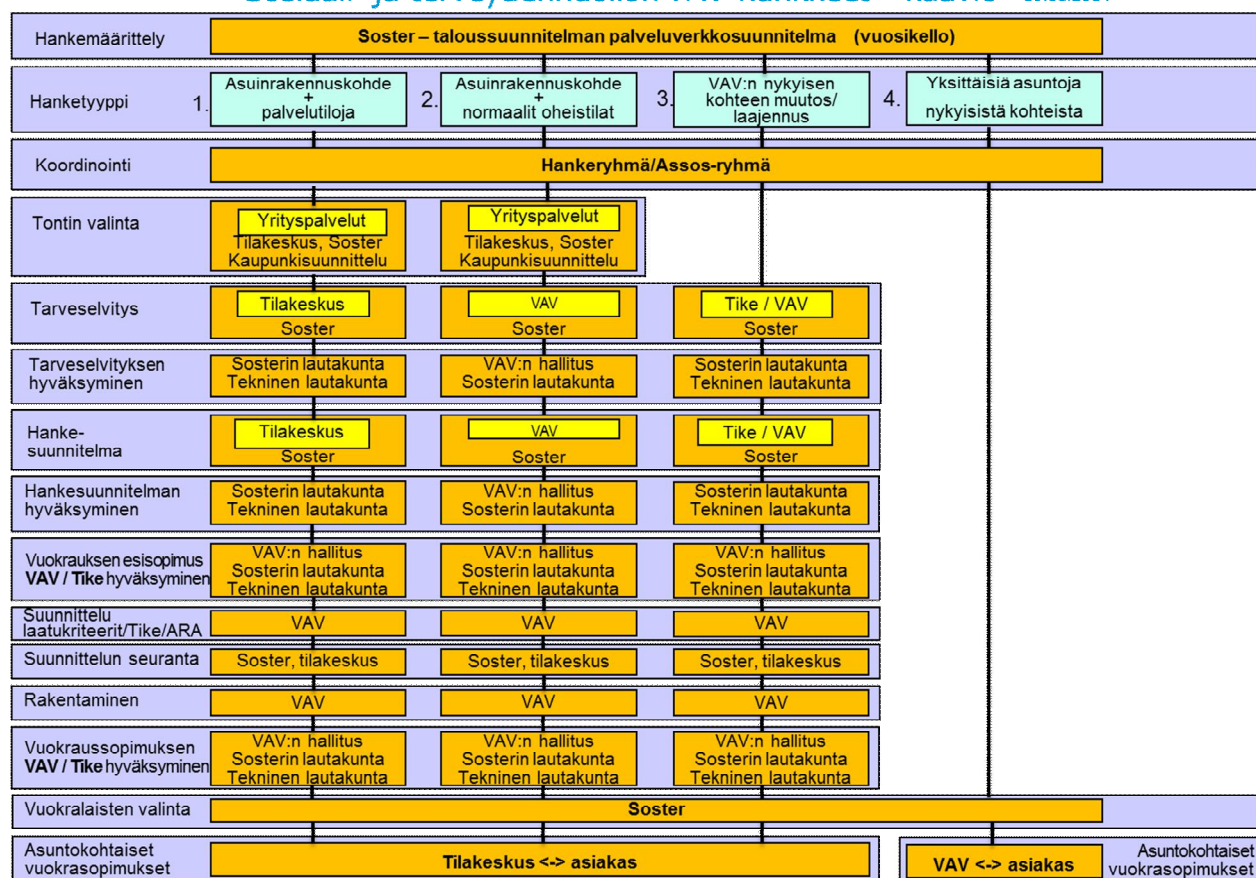
VAV-hankkeet on jaoteltu neljään eri hanketyyppiin:

1. Asuntokohde, jossa on palvelutoimintaan liittyviä oheistiloja (esimerkki: Malminiitty)
2. Asuntokohde, joka ei poikkea normaalista asuntotuotannosta (esimerkki: Osmankäämintie 28)
3. VAV:n nykyisen kohteen muutos/laajennus erityisasumiseen (esimerkki: Orvokkirinne)
4. Yksittäisten asuntojen vuokraus nykyisestä VAV:n asuntokannasta

Hanketyypissä 3 tarveselvitys/hankesuunnitteluvaiheen vetovastuu määritetään tapauskohtaisesti.

Tarveselvitysten ja hankesuunnitelmien päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon johtosäntöjen mukaisesti suurempien tai useampaa toimialaa koskevien hankkeiden kaupunginhallituskäsittely.

Sosiaali- ja terveydenhuollon VAV-hankkeet – kaavio 10.01.2014

Vantaa

Vantaan kaupunki
Maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimiala
Kielotie 13, 01300 Vantaa
09 93811

13 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

ML/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Rahoitusjohtajan päätös

§ 3 Kuntarahoituksen lainan takaisinmaksu

Hankintajohtajan päätökset

- § 38 Lämpö-, vesi- ja viemärialan tuotteet, Sopimuksen jatkaminen
- § 39 Sähköasennustarvikkeet_Sopimuksen jatkaminen
- § 40 HA 91/2009 Sähkölamput_Sopimuksen jatkaminen
- § 41 Option käyttö vammaisopetuksen oppilaskuljetuksissa ja vanhustenhuollon toimintakuljetuksissa
- § 42 Tilausajojen hankinta, option käyttöönotto
- § 43 Ruokamulta 2013-2014, sopimuksen jatkaminen

Vahinkorahaston asiamiehen päätökset

- § 109 M. v. G.:n vahingonkorvausvaatimus
- § 110 Kivijärvi Oy / Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 23.08.-23.12.2013
- § 111 Kivijärvi Oy / Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 14.02.-24.3.2014
- § 112 R. P:n vahingonkorvausvaatimus (465,70 euroa)
- § 113 Logistiikkakeskuksen käytössä olevalle kuorma-autolle aiheutuneet kustannukset (757,66 euroa)

Talous- ja hallintojohtajan päätös

§ 4 Asioimistulkikeskuksen arvonmäärityksen hankinta

Tietohallintojohtajan päätökset

§ 48 Tietoturvapääällikköpalveluiden ja tietoturvasohankkeen asiantuntijapalveluiden hankinta

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 13

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen täydensi esittelytekstiin seuraavat päätökset:

Rahoitusjohtajan päätös:

§ 4 Alitilittäjäoikeuksien myöntäminen ja poistaminen yhteispalvelussa

Vahinkorahaston asiamiehen päätökset:

- § 114 Kivijärvi Oy, Onninen Oy, Itä-Helsingin Lasi Oy / Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 14.02.-30.04.2014 (9984,08 euroa)
- § 115 K. L.:n vahingonkorvausvaatimus

Hankintajohtajan päätös

§ 44 Kuntosalilaitteiden hankinta

Tietohallintojohtajan päätökset

- § 49 VATJ:n liittymä Vantaan perhepalveluiden mobiilisovellukseen
- § 50 Proconsonan integrointi väestötietoihin
- § 51 VATJ:n uusien tilastojen ylläpito

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

14 § **Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan sijaisten nimeäminen 1.7.2014 alkaen**

2541/00.01.01.03/2013
ML/LL

Hallintosäännön 26 §:n mukaan kaupunginjohtajan viransijaisena hänen ollessaan estyneenä toimii konsernihallinnon apulaiskaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan muusta sijaisesta sekä apulaiskaupunginjohtajien ja toimialajohtajien sijaisista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus päätti 8.9.2008 § 12 sijaisten määräämisen lisäksi

- valtuuttaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan tarvittaessa päättämään muusta kuin ko. päätöksellä määrätystä kaupunginjohtajan sijaisesta ja
- valtuuttaa kaupunginjohtajan tarvittaessa päättämään ko. päätöksessä mainittujen lisäksi apulaiskaupunginjohtajien ja toimialajohtajien muusta sijaisesta.

Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisuudet on edellisen kerran päivitetty kaupunginhallituksen päätöksellä 17.6.2013 § 47. Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan sijaisiin esitetään lisättäväksi viidenneksi sijaiseksi tietohallintojohtaja Antti Ylä-Jarkko. Johtajien sijaisuudet pysyvät muulta osin 17.6.2013 § 47 päätöksen mukaisina.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 14

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) nimetä 1.7.2014 alkaen konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan sijaiset seuraavassa järjestyksessä:
 1. rahoitusjohtaja Pirjo van Nues
 2. talouspalvelukeskuksen johtaja Minna Sevón
 3. hankintajohtaja Tiina Ekholm
 4. talous- ja hallintojohtaja Vesa Urtti
 5. tietohallintojohtaja Antti Ylä-Jarkko
- b) todeta, että johtajien sijaisuudet pysyvät muulta osin 17.6.2013 § 47 päätöksen mukaisina.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, konsernipalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen, puh. 09 83922033
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

15 § **EVTEK - kuntayhtymän purkaminen**

VD/VD/4570/00.01.00.01/2014

ML/NL/PH

EVTEK-kuntayhtymä

EVTEK-kuntayhtymän (myöhemmin kuntayhtymä) jäsenkunnat sekä osuudet sen varoista ja vastuut veloista ja velvoitteista ovat: Espoo 48 %, Vantaa 43 %, Kauniainen 2 % ja Kirkkonummi 7 %.

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa ja antaa vuokralle toimitiloja ammattikorkeakoulutoimintaa varten. Voimassa oleva perussopimus on tullut voimaan 1.8.2008.

Kuntayhtymän omaisuus sekä vastuut ja velvoitteet

Kuntayhtymän koko toiminta muodostuu toimitilojen vuokraamisesta Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:lle.

Kuntayhtymän omistamat toimitilat sijaitsevat kahdella vuokratontilla, joista Espoon kaupunki kiinteistön omistajana on vuokrannut toisen (Vanha Maantie 6) ja Vantaa kaupunki omistajana toisen (Leiritie 1) tonteista kuntayhtymälle. Vuokrasopimus Vantaan osalta on tehty vuonna 1988.

Kuntayhtymä on vuokrannut kummallakin kiinteistöllä olevat toimitilat ja niiden kiinteät laitteet Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:lle. Viimeisin vuokrasopimus on tehty vuonna 2012. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva ja ensimmäinen mahdollinen vuokrasopimuksen irtisanomisajankohta on 1.8.2018. Vuokra muodostuu pääomavuokrasta 854 905,37 €/vuosi (71 242,11 €/kk) ja hoitovastikkeesta 58 719,00 €/kk. Pääomavuokra sisältää vuosittaiset kiinteistöjen ylläpitoinvestoinnit 500 000 euron arvosta.

Kiinteistöllä olevien rakennusten osalta teetettiin arvio loppuvuodesta 2012. Arviolausunnon mukaan Vanha Maantie 6:n oppilaitosrakennusten markkina-arvo arvoajankohdassa 2011 oli 6,4 milj. euroa. Leiritie 1:n osalta todettiin markkina-arvoksi 2,5 milj. euroa arvoajankohdassa marraskuu 2012.

Kuntayhtymällä on voimassa olevat sopimukset talous-, hallinto- ja kiinteistöpalvelujen tuottamisesta, kiinteistöjen korjausten suunnittelu- ja konsultointipalveluista sekä kiinteistöhoidosta ja teknisestä huollosta. Kuntayhtymän palveluksessa ei ole henkilöstöä.

Rahavaroja kuntayhtymällä on n. 4,8 milj. euroa sekä Elisa Oyj:n osakkeita 5 320 kpl (31.12.2013 markkina-arvo oli n. 102 000 €).

Ammattikorkeakoulutoiminnan siirryttyä 1.8.2008 kuntayhtymältä Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:lle, siirtyi myös henkilöstö ns. vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Siirron yhteydessä osapuolten välillä tehdyn sopimuksen mukaan kuntayhtymä vastaa mm. kaikista työsuhteisiin liittyvistä eläkekustannuksista ja vaatimuksista siltä osin, kuin ne perustuvat ajankohtaan ennen 1.8.2008. Tämän perusteella on kuntayhtymän maksettavaksi tullut eläkemenoperusteiset ennakkomaksut, jotka kuntayhtymän purkautuessa siirtyvät jäsenkuntien maksettavaksi (v. 2014 maksuosuus on 305 157 €, josta Vantaan kaupungin osuus 131 217 €). Lisäksi oikeudessa on vireillä yksi työsuhteeseen liittyvä vahingonkorvausasia, josta mahdollisesti aiheutuvat vastuut jaetaan jäsenkuntien kesken.

Jäsenkuntien valtuustojen päätös purkamisesta

Ammattikorkeakoulutoiminnan siirryttyä vuonna 2008 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:lle, jäi kuntayhtymän tehtäväksi kahdella vuokrakiinteistöllä olevien tilojen omistaminen ja niiden vuokraaminen ammattikorkeakoulutoimintaa varten. Toimitilojen kunnossapito ja kuntayhtymän hallinnointi hoidetaan sopimuksin eikä kuntayhtymällä ole omaa henkilökuntaa. Kuntayhtymän ylläpitäminen vain tätä toimintaa varten ei ole tarkoituksenmukaista.

Kuntayhtymä puretaan jäsenkuntien valtuustojen päätöksellä. Jos jäsenkunnat eivät ole yksimielisiä purkamisesta, niillä kunnilla, jotka eivät halua jatkaa yhteistoimintaa kuntayhtymänä, on mahdollisuus erota yhtymästä. Kuntayhtymää ei voi purkaa, jos vähintään kaksi kuntaa haluaa sitä jatkaa.

Kuntayhtymän jäsenkuntien kanssa on käyty neuvotteluja kuntayhtymän purkamisesta ja todettu, että kuntayhtymän purkaminen viedään jäsenkuntien valtuustojen päätettäväksi.

Kun jäsenkunnat ovat päättäneet purkamisesta, noudatetaan perussopimuksessa ja laadittavassa purkamissopimuksessa sovittua menettelytapaa.

Purkamissopimuksen, loppuselvityksen sekä tilinpäätöksen käsittelystä sekä vastuuvapaudesta purkautuvan kuntayhtymän tilivelvollisille päättävät jäsenkuntien valtuustot.

Kuntayhtymän purkaminen, loppuselvitys ja purkamissopimus

Kuntayhtymän perussopimuksen 28 §:n mukaan kuntayhtymän purkautuessa yhtymähallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä.

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuusien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvollisia suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

Loppuselvityksestä vastuulliseksi tahoksi esitetään kuntayhtymän hallitusta. Loppuselvitykseen liittyy mm. varojen ja velkojen selvittäminen, loppuselvitysten kustannusten hyväksyminen sekä omaisuuden myyntiin ja luovutukseen liittyviä asioita. Loppuselvityksessä sovitaan myös miten jäsenkunnat vastaavat kuntayhtymän sitoumuksista. Voimassa olevat sopimukset joko päätetään tai siirretään uudelle sopimuskumppanille. Loppuselvitys tuodaan jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi. Kun jäsenkuntien valtuustot ovat sen hyväksyneet, kuntayhtymä katsotaan purkautuneeksi.

Purkamisen yhteydessä esitetään laadittavaksi erillinen purkamissopimus, jossa sovitaan edellä mainittujen toimitilojen siirtymisestä Espoon kaupungin (Vanha Maantie 6) ja Vantaan kaupungin (Leiritie 1) tai kaupungin määrittelemän yhteisön omistukseen. Toimitilojen hallinnointi, mukaan lukien vuokrasopimukset, on tarkoitus siirtää vastaavasti. Koska molemmat kuntayhtymän omistamat toimitilat on vuokrattu Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:lle samalla vuokrasopimuksella, kiinteistön omistajien tulee kuntayhtymän purkautumisen yhteydessä neuvotella Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n kanssa erilliset vuokrasopimukset. Uusissa vuokrasopimuksissa noudatetaan kuntayhtymän ja Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n välisen voimassaolevan vuokrasopimuksen pääperiaatteita.

Lisäksi purkamissopimuksessa vahvistetaan eläkemenoperusteisten ennakkomaksujen siirtyminen jäsenkuntien vastattavaksi sekä sovitaan vireillä olevasta työsuhderiidasta mahdollisesti aiheutuvien kulujen tai saatavien korvausten jakamisesta jäsenkuntien kesken jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa. Purkamissopimus tuodaan jäsenkuntien hyväksyttäväksi loppuselvityksen yhteydessä.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 15

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) että EVTEK – kuntayhtymä puretaan,
- b) että kuntayhtymän hallitus vastaa purkamissopimuksen valmistelusta ja loppuselvityksestä sekä ilmoittaa aluehallintovirastolle kuntayhtymän purkamisesta,
- c) että kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomien suhteessa ja
- d) todettavaksi, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että vähintään kaksi muuta kuntayhtymän jäsenkuntaa tekee vastaavan sisältöisen päätöksen purkamisesta.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth poistui yhteisöjääviiden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Voimassa oleva EVTEK – kuntayhtymän perussopimus (hyväksytty valtuuston päätöksellä 16.6.2008 § 6)

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

konsernilakimies Noora Luoto, puhelin (09) 839 28137, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

EVTEK-KUNTAYHTYMÄN PERUSSOPIMUS

1. LUKU KUNTAYHTYMÄ

1. § Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on EVTEK - kuntayhtymä ja sen kotipaikka on Espoon kaupunki.

2. § Tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa ja antaa vuokralle toimitiloja ammattikorkeakoulotoimintaa varten.

3. § Kuntayhtymän toimitilat

Kuntayhtymän ylintä päätäntävaltaa käyttää kuntayhtymän yhtymäkokous.

Kuntayhtymän hallituksen päätäntävallasta määrätään perussopimuksen 16 §:ssä.

Kuntayhtymän muusta hallinnosta määrätään kuntalain 50 §:n mukaisessa hallintosäännössä.

4. § Jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunki sekä Kirkkonummen kunta.

5. § Uuden jäsenkunnan ottaminen

Kunnan, joka haluaa tulla kuntayhtymän jäseneksi, on tehtävä siitä esitys kuntayhtymälle. Kuntayhtymän yhtymäkokous päättää jäsenkuntien suostumuksella uuden jäsenkunnan ottamisesta.

Kunta voi lunastaa pääomaosuuksia jäsenkunnilta tai sijoittaa kuntayhtymään sovittavan peruspääomaosuuden. Uuden jäsenkunnan peruspääomasijoituksen määrästä ja suoritusajasta päättää kuntayhtymän yhtymäkokous.

6. § Jäsenkunnan eroaminen

Jäsenkunnan, joka haluaa erota kuntayhtymästä, on ilmoitettava siitä kuntayhtymälle. Jäsenyys päättyy ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden lopussa, jollei ajankohdasta kuntayh-

tymän yhtymäkokouksen suostumuksella toisin sovita.

Jos jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä, sille suoritetaan kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätöksellä kunnan osuus peruspääomasta tai osa siitä. Jos muut kunnat eivät lunasta eroavan jäsenkunnan pääomaosuutta, alennetaan peruspääomaa.

Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruksina erinä enintään 10 vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

Kunta voi erota kuntayhtymästä myös luovuttamalla peruspääomaosuutensa toiselle kunnalle yhtymäkokouksen päättämien perusteiden mukaisesti.

7. § Peruspääoma

Peruspääoma on muodostettu vuoden 1996 tilinpäätöksen käyttöpääomasta vuoden 1997 aloittavaan taseeseen kirjanpitolautakunnan kuntajaoston taseohjeen mukaisesti.

Peruspääoma on jaettu jäsenkuntien osuuksiksi vuoden 1996 tilinpäätöksen omistusosuuksien suhteessa.

Taseen liitteessä peruspääoma ilmoitetaan jäsenkuntien osuuksina osajäsenyyksien edellyttämällä tarkkuudella.

Peruspääoman korottamisesta ja alentamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot yhtäpitävillä päätöksillä.

8. § Jäsenkuntien osuudet

Jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoista sekä vastuut veloista ja velvoitteista ovat Espoo 48 %, Kauniainen 2 %, Kirkkonummi 7 % ja Vantaa 43 %.

Kuntayhtymässä on pidettävä rekisteriä jäsenkuntien peruspääomaosuuksista.

9. § Osuuksien luovuttaminen

Kuntayhtymä voi jäsenkuntien suostumuksella yhtymäkokouksen päätöksen mukaan ja sen määräämästä korvauksesta luovuttaa jäsenkunnalle osuuksia kuntayhtymän varoihin. Korvauksen tulee vastata luovutettavia osuuksia kuntayhtymän varoihin vähennettynä veloilla ja

varojen hankintaan saadun valtionosuuden ja -avustuksen suhteellisella määrällä.

Kuntayhtymän jäsenkunta voi luovuttaa osuutensa tai osan osuuksistaan kuntayhtymän varoihin toiselle jäsenkunnalle sen mukaan kuin asianomaisten kuntien kesken sovitaan, jollei laista tai lain nojalla annetuista säännöksistä muuta johdu. Luovutuksesta on ilmoitettava kuntayhtymälle.

Luovutettuihin osuuksiin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet alkavat tai siirtyvät luovutusta seuraavan kalenterivuoden tammikuun 1. päivänä, jollei kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätöksen mukaan toisin sovita.

10. § Yli- ja alijäämän käsittely

Mikäli ylijäämää palautetaan tai alijäämää peritään, jakoperusteena käytetään peruspääomaosuuksien suhdetta.

2. LUKU YHTYMÄKOKOUS

11. § Jäsenten lukumäärä

Kuntayhtymän yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa.

12. § Äänivalta

Kuntayhtymän yhtymäkokouksessa jäsenkuntien äänimäärä jakautuu seuraavassa suhteessa: Espoo 44 %, Kauniainen 6 %, Kirkkonummi 6 % ja Vantaa 44 %.

13. § Kokouskutsu ja päätösvaltaisuus

Kuntayhtymän yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljätoista päivää ennen kokousta yhtymäkokouksen jäsenille ja tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille sekä jäsenkuntien hallituksille.

Kuntayhtymän yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun kaikki jäsenkunnat ovat edustettuina.

14. § Tehtävät

Yhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat:

1. tilinpäätöksen, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja toimintakertomuksen, vahvistaminen
2. talousarvion sekä taloussuunnitelman hyväksyminen,
3. toimenpiteistä, joihin tilinpäätöksen mukainen yli- tai alijäämä antaa aihetta, päättäminen
4. vastuuvapauden myöntämisestä päättäminen
5. kuntayhtymän hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten valinta,
6. tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä yhden muun jäsenen ja heille jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen valinta,
7. tilintarkastajan (JHTT) ja tarvittaessa varatilintarkastajan (JHTT) valinta,
8. rahastojen perustamisesta ja niiden säännöistä päättäminen jäsenkuntien suostumuksella,
9. hallintosäännön ja muiden kuntalain mukaisten ohje- ja johtosääntöjen hyväksyminen,
10. muut yhtymäkokouskutsussa mainitut asiat.

Kuntayhtymän yhtymäkokouksen toiminnasta määrätään tarkemmin työjärjestyksessä.

3. LUKU KUNTAYHTYMÄN HALLITUS

15. § Jäsenten lukumäärä

Kuntayhtymän hallituksessa on kolme jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet.

Jäsenistä yksi on Espoon kaupungista ja yksi Vantaan kaupungista sekä yksi vuorovuosin Kauniaisten kaupungista tai Kirkkonummen kunnasta.

Hallituksen toimikausi on yksi vuosi.

16. § Tehtävät

Hallituksen tehtävänä on

1. valvoa kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää sekä tehdä sen puolesta sopimukset, mikäli se ei siirrä päätösvaltaa joiltakin osin asettamalleen muulle toimielimelle tai kuntayhtymän viranhaltijalle

2. määrätä hallintosäännössä ja kuntayhtymän muissa johtosäännöissä asettamiensa toimielinten ja kuntayhtymän viranhaltijoiden tehtävistä.

Kuntayhtymän hallituksen päätösvallasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

Päätösvaltaa käyttäessään hallituksen on noudatettava kuntayhtymän talousarvion hyväksymisen yhteydessä annettuja ohjeita.

17. § Kokoontuminen ja esittely

Hallituksen kokoontumisesta ja esittelystä noudatetaan kuntalain määräyksiä.

18. § Vuosikertomuksen antaminen

Kuntayhtymän hallituksen on laadittava kuluttain kalenterivuodelta kertomus kuntayhtymän hallinnosta ja toiminnasta. Se on annettava kuntayhtymän yhtymäkokoukselle asianomaisen vuoden tilinpäätöksen yhteydessä.

19. § Allekirjoittaminen ja tiedoksiannot

Kuntayhtymän hallintosäännössä määrätään asiakirjojen allekirjoittamisesta ja kuntayhtymän nimen kirjoittamisesta sekä tiedottamisesta.

4. LUKU TALOUS SEKÄ HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS

20. § Kuntayhtymän taloussuunnitelma

Kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu viidelle seuraavalle toimintavuodelle. Sitä tarkistetaan vuosittain.

Kuntayhtymän hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Sitä valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava mahdollisuus suunnitelmasta koskevien esitysten tekemiseen.

21. § Talousarvio

Hyväksytty talousarvio ja taloussuunnitelma tulee toimittaa jäsenkunnille 30. marraskuuta mennessä.

22. § Tilinpäätös ja tilintarkastajien kertomus

Ennakkotiedot tilinpäätöksestä on annettava jäsenkunnille helmikuun loppuun mennessä.

Varainhoitovuoden tilinpäätös on annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi viimeistään seuraavan maaliskuun 15. päivään mennessä. Tilintarkastajien on annettava kertomus varainhoitovuodelta viimeistään seuraavan huhtikuun 30. päivään mennessä.

Tilinpäätös ja tilintarkastajien kertomuksessa tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja kuntayhtymän hallituksen lausunto on toimitettava kuntayhtymän yhtymäkokoukselle viimeistään varainhoitovuotta seuraavan toukokuun aikana.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat yhtymähallituksen jäsenet ja esittelijä.

Hyväksyessään tilinpäätöksen yhtymäkokous päättää samalla tilikauden tuloksen käsittelystä ja tarvittavista talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

23. § Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.

24 § Toiminnan rahoitus

Kuntayhtymä rahoittaa toimintamenoja saamallaan vuokratuloilla.

25. § Tarkempien määräysten antaminen

Kuntayhtymän taloudesta ja tarkastuksesta määrätään tarkemmin taloussäännössä sekä hallinnon ja talouden tarkastuksesta tarkastussäännössä.

26. § Investointien pääomarahoitus

Uudis- ja laajennusinvestointien rahoituksesta on sovittava erikseen jäsenkuntien kanssa.

Investointihankkeen rahoituksesta päätetään yhtymäkokouksessa erikseen.

27. § Viivästyskorko

Maksun viivästyessä kuntayhtymä perii korkolain 4 §:n mukaisen viivästyskoron.

28. § Purkaminen ja loppuselvitys

Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot.

Kuntayhtymän purkautuessa yhtymähallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä.

Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa.

Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

29. § Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä perussopimus tulee voimaan 1.8.2008.

16 § Handelsbankenin VTK Kiinteistöt Oy:lle myöntämän lainan takaussitoumuksen allekirjoittaminen

VD/5356/02.03.07/2014
ML/PvN/HS/PH

Kaupunginvaltuusto on 29.3.2004 § 10 myöntänyt Vantaan kaupungin omavelkaisen takauksen Vantaan Teollisuuskiinteistöt Oy:lle tai Vantaan Teollisuuskiinteistöt Oy:n omistamalle perustettavalle kiinteistösaakeyhtiölle raha- tai rahoituslaitoksilta otettavien enimmäismäärältään 20 miljoonan euron määräisten normaaliehtoisten lainojen vakuudeksi ilman vastavakuutta ja takausprovisiota. Laina käytetään Kartanonkosken koulun ja päiväkodin rakentamiseen.

Kaupunginhallitus on 21.6.2004 § 20 päättänyt allekirjoittaa Vantaan kaupungin omavelkaisen takauksen Vantaan Teollisuuskiinteistöt Oy:lle Dexia Crédit Local- pankin Tukholman konttorista nostettavan enintään 20 miljoonan euron määräisen luoton vakuudeksi. Tämän lainan 10,5 miljoonan euron suuruinen viimeinen erä erääntyy maksettavaksi 2.7.2014

VTK Kiinteistöt Oy:n hallitus on kokouksessaan 28.5.2014 § 28 todennut, että on tarkoituksenmukaista jälleenrahoittaa erääntyvä laina uudella 10 miljoonan euron lainalla sekä maksaa loput 0,5 miljoonaa euroa yhtiön kassasta. Samalla yhtiön hallitus valtuutti Vantaan kaupungin konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen kilpailuttamaan uuden lainan sekä pyysi kaupunginhallitukselta em. lainan takaussitoumuksen allekirjoittamista.

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue on 21.5.2014 päivätyllä tarjouspyynnöllään kilpailuttanut erääntyvän lainan jälleenrahoituksen. Määräaikaan 6.6.2014 mennessä tarjouksen jätti 5 rahoituslaitosta.

Rahoitusjohtaja esittää, että kaupunginhallitus päättäisi allekirjoittaa kaupungin omavelkaisen takauksen VTK Kiinteistöt Oy:n Handelsbankenista nostettavan 10 miljoonan euron suuruisen lainan vakuudeksi. Lainan korko on sidottu 3kk:n euribor-korkoon marginaalilla korjattuna. Laina tullaan nostamaan yhdessä erässä kesä-heinäkuun vaihteessa 2014. Luoton laina-aika on 10 vuotta ja se on tasalyhenteinen. Muutoin lainaehdot ovat pankin tarjouksen mukaiset. Lainajärjestelyyn liittyy lainan noston yhteydessä maksettava kertasuoritteinen (1 000 euroa) järjestelypalkkio, joka on huomioitu hintavertailussa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti omavelkaiselle takaukselle ei vaadita vastavakuutta, eikä takauksesta peritä takausprovisiota.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 16

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) allekirjoittaa kaupungin omavelkainen takaussitoumus VTK kiinteistöt Oy:n Handelsbankenista nostettavan 10 miljoonan euron suuruisen em. ehtojen mukaisen lainan vakuudeksi ja
- b) että kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti takaukselle ei edellytetä vastavakuutta eikä siitä peritä takausprovisiota

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Anitta Orpana ja kaupunginlakimies Kai Ketelimäki poistuivat yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Konsernihallinto ja rahoitus

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Rahoitusjohtaja Pirjo van Nues, 09-83922014, [pirjo.vannues\[at\]vantaa.fi](mailto:pirjo.vannues@vantaa.fi)

17 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 16 / 2014

KA/30/03.01.02.01/2013

ML/TH/PH

Vahinkorahaston asiamies on 3.2.2014 tekemällään päätöksellä 16/2014 hylännyt K.I.B. Trans Ab:n vahingonkorvausvaatimuksen, jossa yhtiö vaati Vantaan kaupunkia korvaamaan vuosimallia 2002 olevan Scania -merkkisen ajoneuvon sekä perävaunun (rek. XIY-272) hinauskustannukset. Korvausvaatimus on 380,45 euroa + ALV 23 % eli yhteensä 467,95 euroa.

K.I.B. Trans Ab on tehnyt vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä oikaisuvaatimuksen vaatien edelleen kaupunkia korvaamaan esittämänsä vahingon. Yhtiö kertoo oikaisuvaatimuksessaan, että kiinnijäänyttä ajoneuvoa kuljettanut kokenut kuljettaja oli varmalla ajollaan pyrkinyt rajoittamaan aiheutunutta vahinkoa. Yhtiö kertoo myös, että apuun saapunut hinausautokin jäi paikassa jumiin. Yhtiön mukaan vahinkorahaston asiamiehen päätöksessä myös todetaan aurauksen alkaneen klo 2:30, kun vahinkotapahtuma sattui jo klo 1:50.

Asiaa valmistellut lakimies toteaa oikaisuvaatimuksesta seuraavaa:

Vahinkorahaston asiamiehen päätöksessä vastaava tiemestari toteaa, että auraus on aloitettu tapahtumaa *edeltävänä* päivänä klo 2:30. Tapahtumayönä auraus on työmaapäiväkirjojen mukaan alkanut klo 1:00 ja 2:00 välisenä aikana, kun vahinkotapahtuma puolestaan on vaatimuksen esittäjän mukaan sattunut klo 1:50. Näin ollen K.I.B. Trans Ab:n huomautus aurauksen myöhäisestä aloittamisesta on aiheeton.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan lain mukaan huomioon mm. säätila ja vuorokaudenaika. Tapauksessa koko kaupungin auraukskalusto on ollut käytössä klo 1:00–2:00 välisestä ajasta alkaen. Yöllä on työmaapäiväkirjojen mukaan satanut jatkuvasti lunta. Vaikeissa sääoloissa pyritään ensisijaisesti pitämään katuverkoston kunto lain edellyttämällä tyydyttävällä tasolla, sillä mitkään käytännössä mahdolliset kunnossapitotoimet eivät välttämättä riitä pitämään jokaista tieosuutta jatkuvasti moitteettomassa kunnossa. Esimerkiksi jatkuva lumentulo aiheuttaa väistämättä tilanteen, jossa jo auratullekin tielle sataa uudelleen lunta, ennen kuin auraukskalusto jälleen ehtii kyseiselle tieosuudelle. Tien tyydyttävän kuntovaatimuksen ei toisaalta edes voida katsoa sisältävän varautumista poikkeuksellisen vaativiin tienkäyttötilanteisiin, kuten raskaan ajoneuvon hinaamiseen lumesta. Näin ollen hinausauton jumiutumisen ei sinänsä voida osoittavan kadun kunnan olleen vaadittua huonompi.

Vahingonkorvauslain (412/1974) mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahinkoja voi syntyä myös ilman minkään tahon tahallisuutta tai huolimattomuutta. Tällöin kyseessä on tapaturma, josta aiheutuneet vahingot vahingonkärsijän on itse kannettava. Tapauksessa annetun lisäselvityksen mukaan myötä ei ole osoitettu, että Vantaan kaupunki olisi tahallisesti tai huolimattomuuttaan laiminlyönyt velvoitteensa Riihimiehentien kunnossapidossa.

Näin ollen korvausvelvollisuutta ei ole syytä arvioida vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä poikkeavalla tavalla.

Esitän, että K.I.B. Trans Ab:n oikaisuvaatimus hylätään.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat nähtävänä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 17

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyn perusteiden hylätä K.I.B. Trans Ab:n oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 16/2014.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

lakimies Tommi Hietanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

18 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

HN/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset:

Aviapoliksen aluetoimikunnan pöytäkirja 3/4.6.2014
Hakunilan aluetoimikunnan pöytäkirja 3/ 4.6.2014
Kivistön aluetoimikunnan pöytäkirja 3/4.6.2014
Koivukylän aluetoimikunnan pöytäkirja 3/4.6.2014
Korson aluetoimikunnan pöytäkirja 3/4.6.2014
Myyrmäen aluetoimikunnan pöytäkirja 3 /4.6.2014
Tikkurilan aluetoimikunnan pöytäkirja 3/4.6.2014
Svenska kommittén pöytäkirja 3/4.6.2014

Työllisyyspalveluiden johtaja vs. päätökset

- § 262 Kesätyösetelin myöntäminen Visma Services Oy:lle
- § 263 Kesätyösetelin myöntäminen Sportia-Lahti Oy, Sportia Outlet Tammisto:lle
- § 264 Kesätyösetelin myöntäminen Rakentajapalvelu Level Oy:lle
- § 265 Kesätyösetelin myöntäminen TaxMec Ky:lle
- § 266 Kesätyösetelin myöntäminen Vantaan 4. Tikkurilan uusi apteekki:lle
- § 267 Kesätyösetelin myöntäminen Restwo Oy:lle
- § 268 Kesätyösetelin myöntäminen Cafe Viinikanat Oy:lle
- § 269 Kesätyösetelin myöntäminen Green Fashion Oy:lle
- § 270 Kesätyösetelin myöntäminen Etelä-Vantaan Taitoluistelijat ry:lle
- § 271 Kesätyösetelin myöntäminen Itä-Hakkilan Kilpa ry:lle
- § 272 Kesätyösetelin myöntäminen Lyreco Finland Oy:lle
- § 273 Kesätyösetelin myöntäminen STM Etelä-Suomi Oy:lle
- § 274 Kesätyösetelin myöntäminen IF Helsing Atlas rf.:lle
- § 281 Kesätyösetelin myöntäminen Kartanonväki Oy:lle
- § 282 Kesätyösetelin myöntäminen Alertum Oy:lle
- § 283 Kesätyösetelin myöntäminen TM Muuraus Oy:lle
- § 284 Kesätyösetelin myöntäminen Energiateollisuus ry:lle
- § 285 Kesätyösetelin myöntäminen Equan Oy:lle
- § 286 Kesätyösetelin myöntäminen Kuudi-Tek Oy:lle
- § 287 Kesätyösetelin myöntäminen Tmi NamuToVi:lle
- § 275 Järjestöjen työllistämistuen myöntäminen Suomen Punainen Risti, Kontti-ketju, Vantaan Kontti ry:lle
- § 276 Järjestöjen työllistämistuen myöntäminen Inkerikeskus ry:lle
- § 277 Järjestöjen työllistämistuen myöntäminen Korson Työttämät ry:lle
- § 278 Yritysten työllistämistuen myöntäminen Kuljetusliike Royal Express Oy:lle
- § 279 Yritysten työllistämistuen myöntäminen Kuljetusliike Royal Express Oy:lle
- § 280 Järjestöjen työllistämistuen myöntäminen Rekola-Asolan Omakotiyhdistys Ry:lle

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 18

Asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

19 § **Tilitys Korson Ruokapalvelu ry:n sekä Vantaan asunnottomien hyvinvoinnintuki Vahti ry:n avustuksista vuonna 2013**

281/02.03.01.03/2013
HN/IL/LH/LL

Korson Ruokapalvelu ry jätti Vantaan kaupunginhallitukselle 7.4.2013 päivätyn hakemuksen, jolla se anoi 16 400 euroa avustusta ruokapalvelutoimintaansa Korsossa ja Vantaan asunnottomien hyvinvoinnin tukiyhdistys Vahti ry jätti Vantaan kaupunginhallitukselle 30.5.2013 päivätyn hakemuksen, jolla se anoi 30 000 euroa toimintansa ylläpitämisen ja kehittämisen mahdollistamiseksi ja ensisijaisesti ruokatarvikekuljetuksiin soveltuvan ajoneuvon hankintaa varten.

Kaupunginhallitus myönsi 10.6.2013 § 25 sekä Korson ruokapalvelu ry:lle että Vantaan asunnottomien hyvinvoinnin tukiyhdistys Vahti ry:lle toiminta-avustusta vuodelle 2013 yhdistyksien toiminnan jatkumisen turvaamiseksi 3 000 euroa kummallekin.

Tilitysasiakirjat ovat nähtävänä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 19

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Korson ruokapalvelu ry:n tilitys vuodelta 2013, ja
- b) hyväksyä Vantaan asunnottomien hyvinvoinnin tukiyhdistys Vahti ry:n tilitys vuodelta 2013.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Korson Ruokapalvelu ry:n tilitys
- Vantaan asunnottomien hyvinvoinnin tukiyhdistys Vahti ry:n tilitys

Täytäntöönpano: kuntalaispalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Leea Halmén, 040 835 3379, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TILITYS

avustuksesta terveyden ja hyvinvoinnin
edistämiseenVANTAAN KAUPUNKI
Kirjaamo

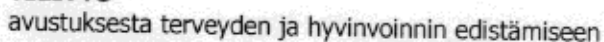
SAAPUNUT

24.02.2014
281/02.03.01.03/2013
VAP 529/2013
Dn:o

Diaari- / rek.nro

Tiedot yhdistyksestä	Yhdistyksen täydellinen nimi ja nimen lyhennys Korson Ruokapalvelu ry		Jakeluosoite Sääskitie 39 Sähköposti marika.kokko@kolumbus.fi puhelin työhön
	Kirjeenvaihto-osoite (yhteyshenkilö) Marika Kokko		
	Postinumero ja osoitetoimipaikka 01490 Vantaa		
	Puhelin kotiin 041-5371993		
Tiedot taloudellisesta tuesta	Toiminta / tarkoitus, jota varten tuki on myönnetty ☒ järjestöavustus ☐ toimintaraha ☐ kohdeavustus		
	Tukivuosi 2013 ☐ tuen suuruus ☐ 3000 euroa		
Selvitys taloudellisen tuen käytöstä	Kulut		Käytetty rahamäärä
	Palkat ja palkkiot		Euroa
	Matkakustannukset , kilometrikorvaukset		10446,52
	Vuokrat		
	Tiedotuskulut		58,28
	Toimistokulut vakuutus, puhelin, pankki, tsto.		1023,89
	Kulut koulutustilaisuuksista		
	Aineistonhankintakulut		1875,91
	Toimintakulut (eriteltyinä) poisto, viivoitus, siivous, koneiden korj.		1254,96
	Muut kulut (eriteltyinä)		
	Yhteensä		14.659,56 €
Yhdistyksen nimenkirjoittajan allekirjoitus	Vantaalla 14.1.2014	Allekirjoitus	
		Nimen selvennys Marika Kokko	
Yhdistyksen tilintarkastajien allekirjoitukset (tarvittaessa)	Yllä mainitut varat on käytetty kaupungin taloudellisen tuen mukaiseen tarkoitukseen ja yllä oleva laskelma kustannuksista on johdettu yhdistyksen kirjanpidosta.		
	Allekirjoitus	Allekirjoitus	
	Nimen selvennys	Nimen selvennys	

514677b (12/09)

28102030103/2013 VAP529/2013

514677b.pdf (1/14)

20 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut sosiaali- ja terveyslautakunnan pöytäkirja**

JTS/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut seuraava pöytäkirja:

- **Sosiaali- ja terveyslautakunta** nro 6/10.6.2014

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 20

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainitussa pöytäkirjassa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: sosiaali- ja terveystoimi

21 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat

EL-H/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- **Opetuslautakunta** nro 6/10.6.2014
- **Vapaa-ajanlautakunta** nro 5/11.6.2014

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 21

Sivistystoimen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

22 § **Allekirjoitettuja kauppakirjoja, luovutuskirja, maanvuokrasopimuksia ja kunnallistekniikan rakentamissopimuksia**

3884/10.00.00.00/2014
J-VN/SO/JB

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala / yrityspalvelujen tulosalue on ilmoittanut seuraavien kauppakirjojen, luovutuskirjan, maanvuokrasopimusten ja kunnallistekniikan rakentamissopimusten allekirjoittamisesta:

27.2.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Annika Shamssille Itä-Hakkilan kaupunginosan korttelin 96063 tontin nro 1. (VD 3300/2013)

3.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Hämeenkylässä sijaitsevasta Dalkulla -nimisestä tilasta RN:o 4:312 n. 6 m2 suuruisen määräalan. (VD/1372/2014)

3.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Asunto Oy Vantaan Spinellille 23. kaupunginosan korttelin 23171 tontin nro 2. (VD 1391/2014)

15.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Asunto Oy Vantaan Tuulikintie 26:lle Rekolan kylässä sijaitsevasta Riihelä -nimisestä tilasta RN:o 3:967 n. 204 m2 suuruisen määräalan. (VD 1901/2014)

16.4.2014 on allekirjoitettu kunnallistekniikan rakentamissopimus Vantaan kaupungin ja Kiinteistö Oy Vantaan Tiilitie 4:n välillä Petikon kaupunginosan korttelin 26119 tontista nro 4. (VD 4565/2013)

17.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy EKE Rakennus Oy:lle perust. asunto-osakeyhtiöiden lukuun 23. kaupunginosan korttelin 23129 tontit nrot 1 ja 2. (VD 1890/2014)

23.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Kiinteistö Oy Vantaan Puutarhatie 26 A:lle ja 26 B:lle 68. kaupunginosan korttelin 68133 tontin nro 7. (VD 560/2014)

29.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Kiinteistö Oy Vantaan Kivistön Palvelukodille 23. kaupunginosan korttelin 23128 tontit nrot 3 ja 4. (VD 1492/2014)

29.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Asunto Oy Vantaan Jaspinkujalle 23. kaupunginosan korttelin 23128 tontin nro 2

29.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Asunto Oy Vantaan Ruusukvartsille 23. kaupunginosan korttelin 23128 tontin nro 1. (VD 1492/2014)

30.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Toni ja Tiia Kotilaiselle 71. kaupunginosan korttelin 71206 tontin nro 3. (VD 2931/2014)

30.4.2015 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Sami ja Tiina Lappalaiselle ja Teemu ja Anna Ypyälle 23. kaupunginosan korttelin tontin nro 5. (VD 2208/2014)

30.4.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Markku Kuisminille ja Minna Parttimaalle 20. kaupunginosan korttelin 20035 tontin nro 22. (KA 548/2013)

7.5.2014 on allekirjoitettu kunnallistekniikan rakentamissopimus Vantaan kaupungin ja Kiinteistö Oy Vantaan Porttisuontie 11 välillä 64. Kuninkaan kaupunginosan korttelin 64004 tontista nro 2. (VD/1370/2014)

7.5.2014 on allekirjoitettu kunnallistekniikan rakentamissopimus Vantaan kaupungin ja Kiinteistö Oy Pelican Tammiston välillä 50. kaupunginosan korttelin 50001 tontista nro 6. (VD/1927/2014)

9.5.2014 on allekirjoitettu luovutuskirja, jolla Keimolanmäen Kehitys Oy luovuttaa Vantaan kaupungille 22. kaupunginosan korttelin 22012 tontista 2, 7 500/14 500 määräosuuden, korttelin 22015 tontista 6, 9 600/22 000 määräosuuden ja korttelin 22016 tontista 1, 13 900/19 400 määräosuuden. (VD/5981/2013)

15.5.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Christine Liljeberg myy Vantaan kaupungille Lapinkylässä sijaitsevasta Rosbacka –nimisestä tilasta RN:o 1:38 n. 62520 m2 suuruisen määräalan. (VD 2910/2014)

16.5.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Markku Järvinen myy Vantaan kaupungille Alikeravan kylässä sijaitsevasta Kielorinne –nimisestä tilasta RN:o 6:648 n. 165 m2 suuruisen määräalan. (VD 5670/2013)

23.5.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Axel Sandellin ja Greta Sandellin kuolinpesät myyvät Vantaan kaupungille Lapinkylässä sijaitsevasta tilasta RN:o 3:136 n. 340 m2 suuruisen määräalan. (KA 1592/2013)

26.5.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Miia ja Aapo Lahdelle Kivistön kaupunginosan korttelin 23178 tontin nro 4. (VD 2208/2014)

27.5.2014 on allekirjoitettu maanvuokrasopimus, jolla Vantaan kaupunki vuokraa Cor Group Oy:lle Kaivoksen kaupunginosan korttelin 16203 tontin nro 1. (VD 3048/2014)

28.5.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaa kaupunki myy Asunto Oy Kivistön Kvartsille Kivistön kaupunginosan korttelin 23163 tontin nro 3 ja 3900/5160 määräosuuden tontista nro 4. (VD 1379/2014)

28.5.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Asunto Oy Kivistön Spektrille Kivistön kaupunginosan korttelin 23163 tontin nro 2 ja 1260/5160 määräosuuden tontista nro 4. (VD 1379/2014)

3.6.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Malli-Metalli Oy:lle Piispankylän yleisestä alueesta Åbynranta 21-9903-1 n. 3569 m2 suuruisen määräalan. (KA 1159/2011)

4.6.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Perttu ja Annu Rousille Petikon kaupunginosan korttelin 26203 tontin nro 2. (VD 1428/2014)

4.6.2014 on allekirjoitettu vuokrasopimus, jolla Vantaan kaupunki vuokraa Mia ja Janne Maikolalle Tammiston kaupunginosan korttelin 50037 tontista nro 5 n. 3075 m2 suuruisen maa-alueen. (VD 1570/2014)

11.6.2014 on allekirjoitettu kauppakirja, jolla Vantaan kaupunki myy Suomen Osatontti II Ky:lle Kivistön kaupunginosan korttelin 23125 tontin nro 4. (VD 4345/2014)

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 22

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä allekirjoitetut kauppakirjat, luovutuskirja, maanvuokrasopimukset ja kunnallistekniikan rakentamissopimukset tiedoksi kaupunginhallitukselle ja antaa niistä aiheutuvat täytäntöönpanotoimenpiteet eri tulosityksiköiden suoritettaviksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kh:n täytäntöönpano-ohje 1.6.1998 § 21

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

23 §

Etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistökaupassa: Clas Henry Löfstedt, Jan Olof Albin Löfstedt, Tom Johan Löfstedt, Gunilla Elisabet Löfstedt-Söderholm, Monica Anita Löfstedt / Hyvinkään Tieluiska Oy

VD/5275/10.00.01.01.01/2014
J-VN/LM-H/AV-P/SH/JHo/EN/JB

Kaupanhahvistä Jouki Härkönen on jättänyt Vantaan kaupungille ilmoituksen seuraavasta 14.5.2014 tehdystä kiinteistön kaupasta:

Myyjä: Clas Henry Löfstedt, Jan Olof Albin Löfstedt, Tom Johan Löfstedt, Gunilla Elisabet Löfstedt-Söderholm, Monica Anita Löfstedt

Ostaja: Hyvinkään Tieluiska Oy

Kaupun

kohde: Ojangan kaupunginosassa sijaitseva Länsisalmen kylän tila Stenkulla, RN:o 2:10 (92-410-2-10). Tilan pinta-ala on 5,330 ha.

Kauppahinta on 390 000 euroa (n. 7,3 €/m²).

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 9.12.2013 § 24 mukaisesti ostaa 216 600 euron kauppahinnalla yllä mainitun Ojangan kaupunginosassa sijaitsevan Länsisalmen kylän tilan Stenkulla, RN:o 2:10 (92-410-2-10). Päätöksen ehtona oli, että kauppa on tehtävä viimeistään 28.2.2014, muuten päätös raukeaa. Kauppaa ei saatu tehtyä, sillä kaikista kaupan ehdoista ei päästy sopimukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 10.3.2014 § 22 mukaisesti uudestaan ostaa 216 600 euron kauppahinnalla yllä mainitun tilan Stenkulla, RN:o 2:10 (92-410-2-10). Tämäkään kauppa ei toteutunut.

Tilan Stenkulla tilukset on voimassa olevassa asemakaavassa merkitty yleisiksi alueiksi, kaduksi, lähivirkistysalueeksi (VL) ja suojaviheralueeksi (EV). Pieni osa alueesta on kaavan ulkopuolella.

Kaupunginvaltuuston 18.11.2013 vahvistamassa asemakaavan muutoksessa Långmossen 2 suurin osa tilan tiluksista on merkitty lumen vastaanotto paikaksi (EL), osa kaduksi ja pieni osa suojaviheralueeksi (EV). Pohjoisreunan lähivirkistysalue (VL) säilyy entisellään ja pieni osa tilaa jää edelleen asemakaavan ulkopuolelle. Asemakaavan muutosalueella tilan tiluksiin kuuluu osa Pitkäsentien katua, joka on tarkoitettu kulkuyhteydeksi Kehä III:n parannustöiden yhteydessä rakennettavasta Länsimäentien eritasoliittymästä Långmossenin jätevoimalalle. Kulkuyhteys voimalalle tulisi rakentaa mahdollisimman nopeasti. Långmossen 2 -asemakaavan vahvistamispäätöksestä on valitettu. Valituksen käsittely on vielä kesken.

Tilan Stenkulla länsiosassa on harjoitettu ja harjoitetaan edelleen kuluvan vuoden loppuun saakka maa-ainesten, mm. mullan ja sepelin myyntiä, johon liittyy mm. ajoneuvojen liikkumista ja pysäköintiä alueella. Toiminnan harjoittamisesta on saadun tiedon mukaan sovittu ainoastaan suullisesti.

Tilalla Stenkulla 2014 tehdyissä maaperätutkimuksissa todettiin VN:ssä 214/2007 esitetyt kynnysarvot ylittäviä metallipitoisuuksia. Yhdessä näytteessä kynnysarvo ylittyi arseenin, yhdessä kobolttin, kuparin, nikkelin ja vanadiinin kynnysarvon osalta. Alueen nykyisellä tai suunnitellulla (lumenkaatoalue) käyttömuodolla kohonneista haitta-ainepitoisuuksista ei ole terveys-, ympäristö- tai kulkeutumisriskiä. Maaperätutkimusten mukaan alueen itäosa on savikoista ja erittäin pehmeää eikä kestä kovinkaan paljon täyttöjä. Alueella kulkee iso runkovesiputki jonka suojaustarve on otettava huomioon.

Yrityspalvelujohtaja on ilmoittanut, että Vantaan kaupungilla on etuosto-oikeus kyseessä olevassa kiinteistökaupassa. Yrityspalvelujohtaja puoltaa etuosto-oikeuden käyttämistä, koska tilan hankkiminen kaupungille on tärkeää lumen vastaanotto paikan sijoittamista varten ja Kehä III:n parantamisen edistämiseksi.

Kauppakirja on kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 23

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) että Vantaan kaupunki käyttää etuosto-oikeuttaan edellä esitetyssä 14.5.2014 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Vantaan kaupungin Ojangon kaupunginosassa sijaitsevaa Länsisalmen kylän tilaa Stenkulla, RN:o 2:10, kiinteistötunnus 92-410-2-10. Tilan pinta-ala on 5,330 ha. ja kauppahinta on 390 000 euroa, ja
- b) ilmoittaa päätöksestä etuostolain mukaisesti ostajalle ja myyjälle sekä kirjaamisviranomaiselle.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Kartta kaupan kohteesta

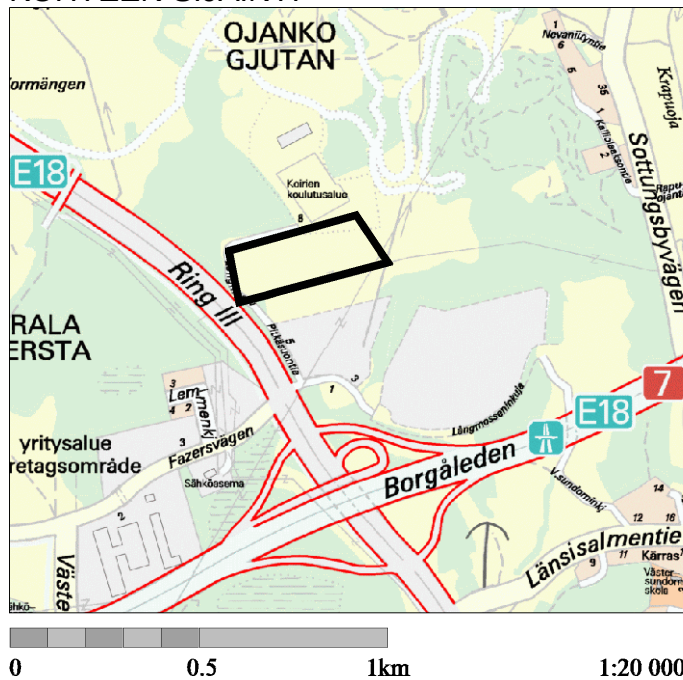
Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; päätöksen tiedoksi antaminen
maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala / yrityspalvelut

Muutoksenhakuohje: 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Lisätiedot:

tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 040 733 747, maanmittausteknikko Sirpa Hannula, puh. 040 513 9689, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTTEEN SIJAINTI

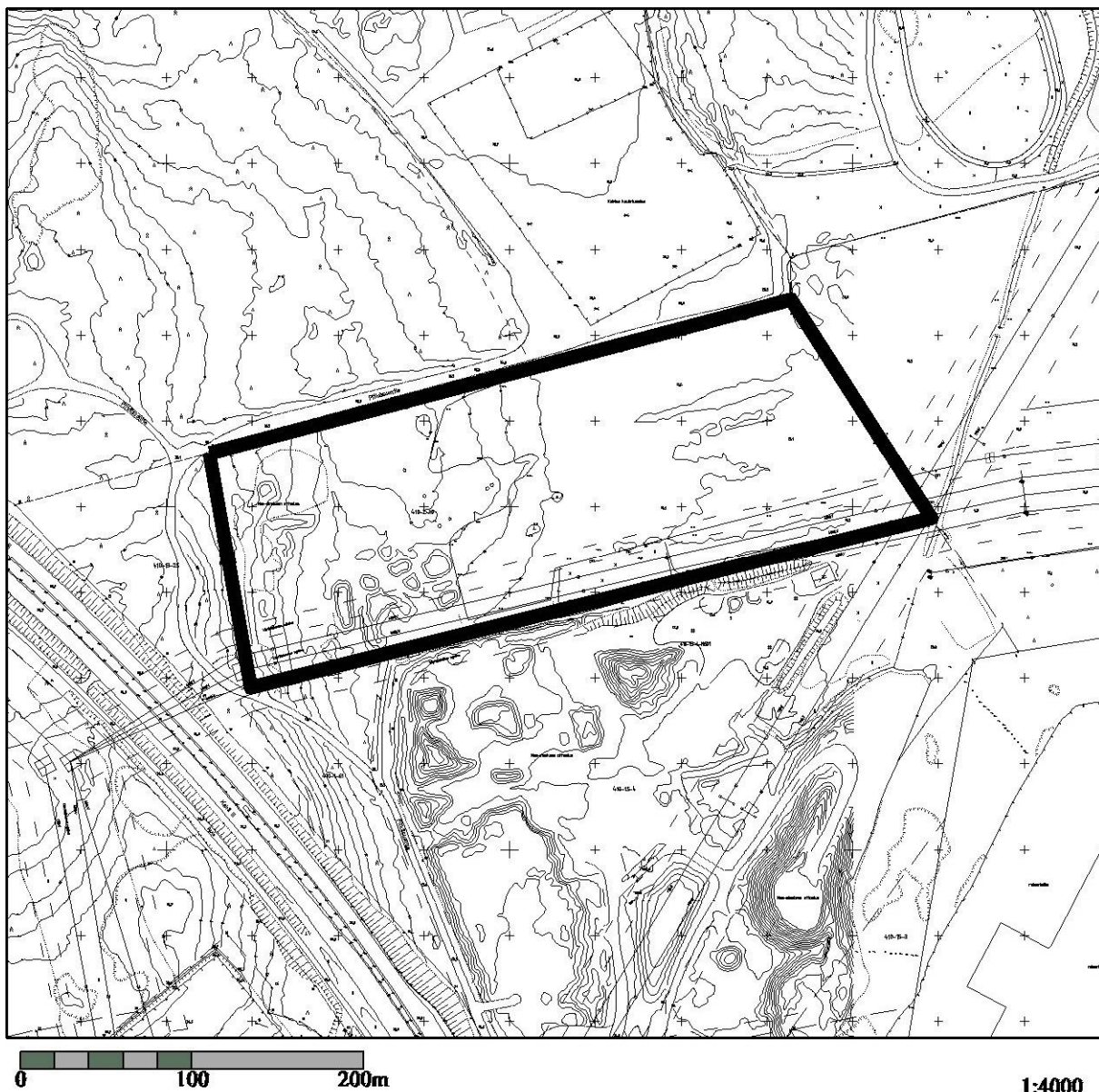
**ETUOSTO-OIKEUDEN
KÄYTTÄMINEN
KIINTEISTÖKAUPASSA/
Löfstedt Clas Henry,
Löfstedt Jan Olof Albin,
Löfstedt Tom Johan,
Löfstedt- Söderholm Gunilla Elisabet,
Löfstedt Monica Anita
/ Hyvinkään Tieluiska Oy**

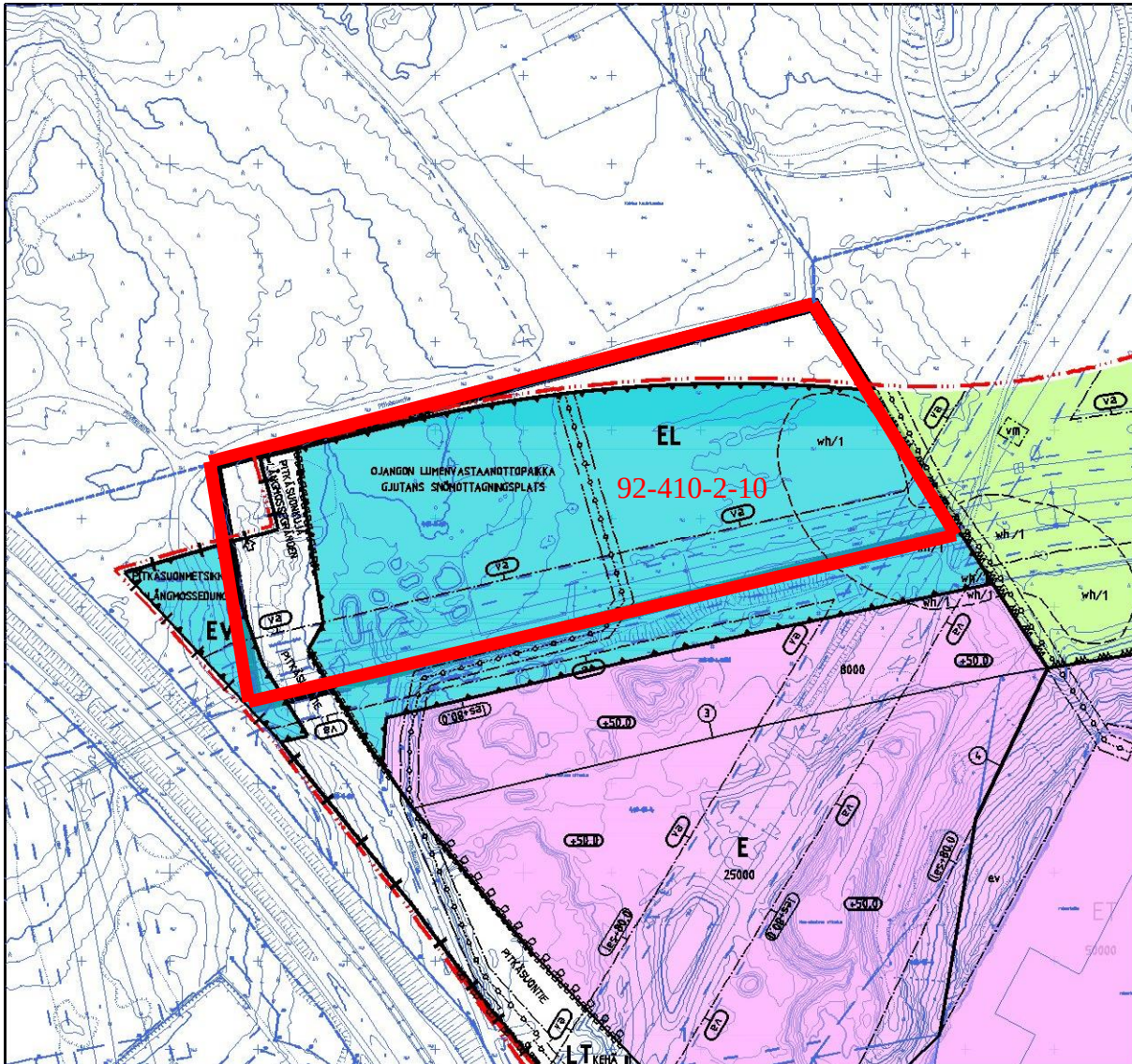
YPA/AVP, SH

Kaupunginosa: OJANKO (92)

Kylä: LÄNSISLMI (410)

Tila: 92-410-2-10

Taustana asemakaavamuutos nro 002175 (KV 18.11.2013)

EL

Erityisalue lumen vastaanottoa varten.

Alueelle on, ennen alueen käyttöönottoa, laadittava ympäristön ja maisemoinnin laatuvaatimukset täyttävä aluesuunnitelma sekä esitettävä hyväksytty maisematyölupa, josta ilmenee muun muassa sulamisvesien käsittely. Lumen sulamisvedet eivät saa päästä vaara-alueelle.

24 § **Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 231300 sekä tonttijaon hyväksymispäätöksestä 7.4.2014 § 11 tehtyyn valitukseen**

KA/3990/10.02.04.01/2012
J-VN/TLA/LVA/LM-H/IV/JB

Vantaan kaupunginvaltuusto on 7.4.2014 § 11 päättänyt hyväksyä 30.9.2013 päivätyn ja 24.2.2014 tarkistetun Kivistön keskusta-asuminen 2 -asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 231300 ja tonttijakoehdotuksen.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on Helsingin hallinto-oikeudelle valittanut Hämeenkyllän Omakotitaloyhdistys ry. Valituksessa vaaditaan päätöksen kumoamista lainvastaisena ja virheellisessä järjestyksessä syntyneenä perusteluina mm. riittämättömät melumittaukset ja selvitykset ympäristövaikutuksista. Valituskirjelmä on liitteenä. Valitus kokonaisuudessaan liitteineen on asiakirjoissa.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valituksen johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon. Lausunto on annettava 7.7.2014 mennessä.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 4 §:n 11 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää selityksen antamisesta kaupunginvaltuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen.

Kaupunginkansliassa on yhteistyössä **ympäristön, rakentamisen ja maankäytön toimialan** yrityspalveluiden ja kaupunkisuunnittelun kanssa valmisteltu hallinto-oikeudelle annettavaksi liitteenä oleva lausunto, jossa valitus esitetään hylättäväksi aiheettomana.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 24

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

- a) antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginvaltuuston päätöksestä 7.4.2014 § 11 tehtyyn valitukseen, ja
- b) oikeuttaa kaupunginkanslia tekemään lausuntoon teknisluonteisia muutoksia.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginlakimies Kai Ketelämäki poistui yhteisöjääviiden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Hämeenkyllän Omakotiyhdistys ry:n valituskirjelmä
- Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaavoituspäällikkö Lea Varpanen, puh. 8392 2247, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lakimies Irene Varila, puh. 8392 1232, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin hallinto-oikeudelle

VALITUS

Asia

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 7.4.2014 § 11
Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan
muutos nro 231 300 sekä tonttijako, Kivistö.

Valittaja

Hämeenkylässen Omakotiyhdistys ry
Saarniharjunkuja 2 A 1
01630 Vantaa

VAATIMUKSET

Hämeenkylässen Omakotiyhdistys ry pyytää, että Helsingin hallinto-oikeus:

- 1) kumoaa valituksenalaisen Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksen 7.4.2014 § 11 (liite 1) lainvastaisena ja virheellisessä järjestyksessä syntyneenä ja
- 2) määrää, että kaavoitustyötä jatketaan vasta sen jälkeen, kun Helsinki-Vantaan lentoasemalla on ympäristönsuojelulain 86/2000 mukainen lainvoimainen ympäristölupa ja
- 3) määrää, että Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä 5.9.2013 Nno 13/0230/1 lupamääräyksessä 30 A, s. 79 määrätty selvitys lentomelun terveyshaitoista suoritetaan, ennen kuin Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 7.4.2014 § 11 saa lainvoiman ja

- 4) kumoaa Vantaan kaupunginhallituksen päätöksen 28.4.2014 § 6 (liite 2), jolla Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 7.4.2014 § 11 on pantu täytäntöön ja kieltää täytäntöönpanon.
- 5) määrää, että kaavan toteutusta voidaan jatkaa vasta sen jälkeen, kun Marja-Vantaan kaupunginosaan liittyvä rikostutkinta ja oikeuskäsittely on lainvoimaisesti ratkaistu (liite 9).

PERUSTELUT

Marja-Vantaan (Kivistön) melutilanne

Koko asemakaava-alueeseen kohdistuu Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteestä johtuvan lentomeluhaitta.
Kaava-alue ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentissa säädettyä vaatimusta edellytysten luomisesta terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle.

Vantaan kaupunki on valittanut Vaasan hallinto-oikeuteen Helsinki-Vantaan ympäristöluvasta Marja-Vantaan suunnittelualueella ja näin ollen myöntänyt suunnitellulle asuinalueelle aiheutuvan meluhaitan (päätös 5.9.2013 Nro 13/0230/1, liite 3).

Vantaan kaupunki on mm. vaatinut, että edellä mainitun päätöksen liitteen 2 mukainen melualue on vuosien 2003-2020 verhokäyrien mukainen (s. 41).

Vantaan kaupunki on todennut, että lentomelun laajeneminen vaikeuttaa Marja-Vantaan suunnittelua.

Edelleen Vantaan kaupunki esittää, että päätöksessä ei ole ympäristönsuojelulain edellyttämällä tavalla otettu huomioon oikeusvaikutteissa voimassa olevissa kaavoissa osoitettua alueen käyttötarkoitusta.

Vaasan hallinto-oikeus on hylännyt Vantaan kaupungin valituksen (s. 81) ja todennut perusteluina mm., että oikeusvaikutteisella maakuntakaavalla tai oikeusvaikutteisilla yleiskaavoilla ei ole sellaisenaan sitovaa vaikutusta ympäristölupaharkinnassa eivätkä kaavojen kaavamerkinnot ja -määräykset sellaisenaan koske kaava-alueen ulkopuolista lentoasemaa (s. 95).

Lentomelu voi siis tulevaisuudessa vapaasti levitä asemakaava-alueelle ja alueesta tulee $L_{den} > 55$ dB alue.

Finavian lehdistötiedotteessa 19.12.2013 klo 16.23 (liite 4) on tuotu julki, että Helsinki-Vantaan vuotuinen matkustajamäärä kipusi 15 miljoonaan. Edelleen todetaan, että pian 2020-luvun alkupuolella määrä on 20 miljoonaa matkustajaa eli kasvua yli 30 %. Yleisen elämäkokemuksen mukaan lentomelu kasvaa myös n. 30 %, jolloin lentomelualue $L_{den} > 55$ dB tulee väistämättä laajentumaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 1 luvun 9 §:n mukaan kaavaa laadittaessa on selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristö vaikutukset. Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön.

Kuten edellä olevasta havaitaan, valituksenalaisen päätöksen kaava-aineistossa ei ole mitään melumittaus tuloksia eikä riittävää selvitystä ympäristövaikutuksista. Esimerkiksi kaupunginvaltuuston päätöksen 7.4.2014 § 11 liiteasiakirjoista puuttuu asemakaava-alueen meluselvitys ja meluselvitystä ei ole esitetty päätöksentekijöille. Jo tältäkin osin päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja esittelijä on johtanut päätöksentekijöitä harhaan.

Vantaan kaupunki on perustanut kaavapäätöksensä Maakuntakaavassa ja Vantaan yleiskaavassa olevaan vanhaan lentomelun verhoikäyrään ja vanhoihin tietoihin.

Vantaan kaavoitusviranomaiset ovat olleet lentomelu ongelmasta tietoisia koko kaavoitusprosessin ajan. Liitteenä kopio Ilmailulaitos/Finavian lausunnosta vuodelta 1996 (Liite 5).

Edelleen Finavia on lausunnossaan vuodelta 2005 todennut, että se ei pysty lentoliikenteen ohjaamisen takia takaamaan Marja-Vantaan alueen meluttomuutta.

Yllättäen Vantaan apulaiskaupunginjohtaja Juha-Veikko Nikulainen ilmoittaa julkisesti, että 'Kivistön kaupunginosa, jossa ei ole lentomelua, on puhtaasti suunnattu asuntorakentamiselle' (liite 8).

Finavia on julkisesti ottanut kantaa Marja-Vantaan (Kivistön) lentomelutilanteeseen. Vaasan Hallinto-oikeudelle osoittamassaan 23.12.2011 päivätyssä vastineessaan (dnro.ESAV/75/04.08/2010 sivut 86-91) Finavia varoittaa Marja-Vantaan suunnittelualuetta seuraavasti:

'Finavian mielestä on vastuutonta kaavoittaa melulle herkkiä toimintoja aivan kiinni Lden 55 db melualueen rajaan jättämättä melualueen ympärille minkäänlaista suoja-aluetta. Tämä on erityisen tärkeää nimenomaan Marja-Vantaalla, jossa jokainen lentoonlähtö on kuultavissa.

Finavia korostaa, että lentokoneiden melu ei ole staattista melua, joka loppuu täsmällisesti kuvitteelliselle tai laskennalliselle melualueen rajalle. Tämän tulisi olla myös lentoaseman toiminta-alueen läheisyyteen kaavoitusta tekevien tiedossa erityisesti ottaen huomioon sen, että Finavia on lausunut niistä kaavoista, joihin lentomelu vaikuttaa tai todennäköisesti tulevaisuudessa vaikuttaa.

Vastoin mitä Vantaan kaupunginhallitus esittää, ei tällaisessa tilanteessa ole mahdollista lähteä rajoittamaan olemassa olevaa valtakunnallisesti tärkeää toimintaa ympäristöluvan lupamääräysten tarkastamisen yhteydessä, vaan ympäristöluvan tulee jatkossa ohjata melualueiden ja niiden lähialueiden kaavoitusta siten, että riittävät suoja-alueet varataan jatkossa melualueiden ja asuinalueiden väliin.

Finavian mukaan maakuntakaavan merkinnät eivät enää nyt uuden tiedon valossa täysin vastaa todellista tilannetta johtuen sekä uusista melun laskentamenetelmistä, että muutoin muuttuneista meluun vaikuttavista seikoista, kuten esimerkiksi konetyypeistä ja liikennemäärien uudelleen arvioimisesta. Tästä seuraa, että kaavoituksessa käytetty melusta ollut arvio ja tiedot eivät enää ole ajan tasalla.'

Finavian selitystä asiassa on yleisen elämäkäsityksen mukaan pidettävä uskottavana. Katsomme, että apulaiskaupunginjohtaja Juha-Veikko Nikulaisen käsitys perustuu puutteelliseen tietoon tai tarkoituksena on ollut vältellä totuutta.

Finavia on edellyttänyt julkisesti, että Marja-Vantaan (Kivistön) tiedotuksessa tuodaan lentomelu esille, jotta yleisö on täysin tietoinen meluhaitasta. Näin Vantaan kaupunki ei ole menetellyt, vaan pyrkinyt piilottamaan Marja-Vantaan (Kivistön) ympäristöhaittaa.

Finavia on uudelleen varoittanut Vantaan kaupunkia kaavoittamasta melualueen rajaan kiinni vastineessaan KHO:lle 21.3.2014 (liite 6) Finavian ympäristölupaa käsiteltäessä.

Sivulla 84 todetaan seuraavasti:

’ Finavia ei hyväksy sitä, että kunnat ja monet viranomaiset vierittävät vastuun laskentamenetelmän uudistumisen aiheuttamasta melualueiden rajojen muutoksista Finavialle ja vaativat teknisesti toisiinsa vertailukelvottomia tuloksia kuitenkin tulkittavan yhteismitallisesti sekä vielä juridisesti velvoittavalla tavalla siten, että Suomea palvelevan lentoliikenteen kehittymisedellytykset vakavasti vaarantuvat. Asia on juuri päinvastoin, eli kunnilla ei ole MRL:sta johtuen mahdollista sivuuttaa uusimpia ja samalla parhaita tietoja lentomelusta kaavoja laatiessaan ja päivittäessään. ’

Yllättäen Vantaan kaupunginhallitus toteaaakin vastaselityksessään 12.5.14 § 12 (liite 7) sivun 2 alaosassa Finavian lupahakemusta käsiteltäessä, että:

’ Hakemuksessakin on siis lähtökohtana se, että lentomelualueet laajenevat. ’

Kaupunginvaltuuston päätösasiakirjoista 7.4.2014 § 11 puuttuu Kivistön (Marja-Vantaan) meluselvitys, joten katsomme, että menettely on MRL:n vastaista ja esittelijä on johtanut päätöksentekijöitä harhaan. Toteamme, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on lainvastainen.

Yöaikainen melu

Asemakaava-alue ei myöskään tule täyttämään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaista yöohjearvoa uusille asuinalueille LAeq22-07 45 dB ulkona.

Yöohjearvo ylittyy lentokoneiden nousu- ja laskulinjausten aiheuttaman melun, kiitotieltä kantautuvan melun, suihkuturbiinien koekäyttömelun, ratamelun ja katumelun vaikutuksista ja näiden yhteisvaikutuksen vuoksi. Katsomme, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Yhteistoimintasopimus

Valituksenalaisessa Kaupunginvaltuuston päätöksessä 7.4.2014 § 11 sivulla 239 kohdassa ’ Yhteistoimintasopimuksesta Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) toteuttamiseksi ’ puuttuvat kaikki liitteet eli liitteet 1 – 9, s. 250 – 251. Katsomme, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, koska päätöksentekijöiltä on salattu oleellista tietoa.

Täytäntöönpanokielto

Vantaan Kaupunginhallituksen päätös 28.4.2014 § 6 tulee kumota ja kieltää täytäntöönpano, koska muutoin valitus valtuuston päätöksestä käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi (kuntalaki 98 §).

Lopuksi

Asemakaava-alue sijaitsee maamme päälentoaseman 3. kiitotien jatkeella ja on edellä kuvatun perusteella erityisen altis lentomelulle.

Katsomme, että asemakaava ja kaavamuutos ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:ssä ja 54 §:ssä määritellyn turvallisen ja terveellisen elinympäristön eikä viihtyisyyden vaatimuksia, joten kyseessä on vakava epäily terveyshaitasta asuinympäristössä.

Edellä esitetyin perustein katsomme, että Vantaan kaupunginvaltuuston 7.4.2014 § 11 asemakaavaa koskeva päätös tulee kumota lainvastaisena ja virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Katsomme myös, että kaavoitustyötä voidaan jatkaa vasta kun Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupa on lainvoimainen ympäristönsuojelulain 86/2000 mukaisesti ja selvitys lentomelun terveyshaitoista on suoritettu.

Samoin katsomme, että kaavan toteutusta voidaan jatkaa vasta sen jälkeen, kun Marja-Vantaan (Kivistö) kaupunginosaan liittyvä rikostutkinta ja oikeuskäsittely on lainvoimaisesti ratkaistu.

Vantaalla, 12. toukokuuta 2014

Hämeenkylässä Omakotiyhdistys ry.

Ville Hurmalainen

Minna Lyyra

Liitteet:

- liite 1. Valtuuston päätös 7.4.2014 § 11
- liite 2. Kaupunginhallituksen päätös 28.4.2014 § 6
- liite 3. Vaasan HHO:n päätös 5.9.2013 Nro 13/0230/1
- liite 4. Finavia lehdistötiedote 19.12.2013
- liite 5. Ilmailulaitos lausunto 11.1.1996
- liite 6. Finavian vastine KHO:lle 21.3.2014
- liite 7. Vantaan kaupunginhallituksen vastaselitys 12.5.2014 § 12
- liite 8. YLE Uutinen 17.3.2014 klo 6:07
- liite 9. Helsingin uutiset 4.10.2012 – 10.07

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

- Viite:** Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 20.5.2014, 02982/14/4103
- Asia:** Lausunto Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksestä 7.4.2014 § 11, Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 sekä tonttijako, tehtyyn valitukseen.

Pyydettyinä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus esittää seuraavaa:

Vantaan kaupunginhallituksen johtosäännön 4 §:n 11. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää selityksen antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Koska kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen, on sen tehtävänä antaa nyt pyydetty lausunto.

Kivistön aluetta koskevista kaavoista aikaisemmin tehdyt valitukset

Kaupunginhallitus haluaa todeta lausuntonsa aluksi, että Kivistön (ent. Marja-Vantaa) alueelle laaditusta osayleiskaavasta sekä kahdesta asumista varten laaditusta asemakaavasta on valitettu samoilla perusteilla kuin nyt puheena olevasta asemakaavasta ja kaikki valitukset on hylätty.

Marja-Vantaan osayleiskaavasta valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen mm. sillä perusteella, että osayleiskaava on lentomelua koskevien meluselvitysten osalta perustunut puutteelliseen selvitykseen. Helsingin hallinto-oikeus päätöksellään 6.7.2007 nro 07/1076/5 hylkäsi Marja-Vantaan osayleiskaavasta tehdyn valituksen. Korkein hallinto-oikeus 25.6.2008 taltionumerolla 1587 antamallaan päätöksellä hylkäsi hallinto-oikeuden päätöksestä tehdyn valituksen. Osayleiskaava, joka on tullut voimaan 9.7.2008, on ohjannut asemakaavoitusta.

Lentomeluvyöhykkeellä 3 sijaitseva Asuntomessualueen asemakaava nro 231000 hyväksyttiin 21.5.2012 ja siitä valitettiin samoilla valitusperusteilla kuin nyt puheena olevasta asemakaavasta; lentomelu ja ympäristölupa. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen (päätös 12/0937/5) ja korkein hallinto-oikeus ei antanut valituslupaa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa vielä, että kaupunginvaltuuston 26.1.2009 hyväksymästä Keimolanmäen asemakaavasta nro 220200 valitettiin hallinto-oikeuteen osittain samoin perustein kuin asuntomessualueen asemakaavasta. Hallinto-oikeus (päätös 10/0177/5) katsoi tehdyt selvitykset riittäviksi ja totesi, että asemakaava on voitu hyväksyä Helsinki-Vantaan lentoasemalle haetusta ympäristöluvasta riippumatta. Korkein hallinto-oikeus ei myöntänyt valittajalle valituslupaa.

Uudenmaan maakuntakaava ja Marja-Vantaan osayleiskaava

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan Hämeenkyllän Omakotiyhdistys ry (jäljempänä valittaja) vaatii mm. että valituksenalainen päätös tulee kumota lainvastaisena ja virheellisessä järjestyksessä syntyneenä. Perusteluina valittaja esittää mm. että kaava-alue ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:n 2 momentissa säädettyä edellytystä, koska koko asemakaava-alueeseen kohdistuu Helsinki-Vantaan lentoaseman liikenteestä johtuva lentomeluhaitta. Lisäksi valittaja katsoo, että riittävää selvitystä kaavan ympäristövaikutuksista ei ole tehty.

Kaupunginhallitus toteaa, että 9.7.2008 voimaan tulleen oikeusvaikutteisen Marja-Vantaan osayleiskaavaan lentomeluvyöhykkeet 1 ja 2 noudattavat Uudenmaan maakuntakaavan lentomelua koskevia rajoitteita: molempiin kaavoihin on merkitty Ilmailulaitoksen vuoden 2002 melunhallintasuunnitelman sisältämät Lden 60 ja 55 dB:n verhoikäyrät ohjaamaan maankäytön suunnittelua ja siten esimerkiksi asumisen sijoittamista. Lisäksi Marja-Vantaan osayleiskaavassa on esitetty lentomeluvyöhyke 3 (Lden 50 dB) verhoikäyrän mukaisesti. Ilmailulaitoksen selvityksiin perustuva melunhallintasuunnitelma verhoikäyrineen on maankäytön suunnittelussa yleisesti hyväksytty ja sitä käytetään myös poikkeamislupaharkinnassa, mistä on myös oikeuskäytäntöä (KHO 15.5.2006, taltionumero 1267).

Marja-Vantaan osayleiskaavassa on määritelty kolme lentomeluvyöhykettä, joista lentomeluvyöhykkeelle 1 ei saa sijoittaa uutta asumista. Vyöhykkeelle 2 (LDEN 55 - 60 dB) ei sallita uutta asutusta eikä melulle herkkiä toimintoja, mutta nykyinen asutuksen säilyttäminen, korjaaminen ja vähäinen täydentäminen on mahdollista. Lentomeluvyöhyke 3 (LDEN 50 - 55 dB) ei aseta asumiselle mitään rajoituksia.

Marja-Vantaan osayleiskaavasta valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen mm. sillä perusteella, että osayleiskaava on lentomelua koskevien meluselvitysten osalta perustunut puutteelliseen selvitykseen. Helsingin hallinto-oikeus päätöksellään 6.7.2007 nro 07/1076/5 hylkäsi Marja-Vantaan osayleiskaavasta tehdyn valituksen. Korkein hallinto-oikeus 25.6.2008 taltionumerolla 1587 antamallaan päätöksellä hylkäsi hallinto-oikeuden päätöksestä tehdyn valituksen. Osayleiskaava, joka on tullut voimaan 9.7.2008, on ohjannut asemakaavoitusta.

Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaavan alue sijoittuu Marja-Vantaan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan tehokkaan asuntorakentamisen alueelle (A1) ja liikennealueelle, LR -alueelle (Kehäradan osalta). Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaava on asumisen osalta laadittu kokonaisuudessaan osayleiskaavan lentomeluvyöhykkeelle 3 ja perustuu MRL:n 54 §:n mukaisesti yleiskaavaan.

Lentomelun huomioiminen Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos nro 230600 ja Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaavaa ja asemakaavan muutos sekä tonttijako nro 231300 (jäljempänä Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaava).

Koko Kivistön (ent. Marja-Vantaan) keskusta-asumisen alueelle laadittiin Marja-Vantaan ydinkeskusta, asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos nro 230 600, johon sisältyi useita selvityksiä, muun muassa lentomeluselvitys, taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointi jne.

Ydinkeskustan aluetta koskevaan asemakaava-aineistoon nro 230 600 sisältyy mm. meluselvitys (Marja-Vantaan keskusta-asumisen alueen meluselvitys 2010, WSP Group Finland Oy, päivitetty 3.3.2011, selostuksen liite), jossa on selvitetty lento- ja maantasaisen liikenteen aiheuttaman melun määrää, vaikutuksia ja arvioitu myös eri liikennemelutyypin yhteisvaikutuksia. Selvityksen mukaan suurin osa keskustan kaava-alueesta täyttää MRL:n mukaisesti terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön vaatimukset suhteessa liikennemelun haittoihin asuinkortteleiden sijoittuessa osayleiskaavan lentomeluvyöhykkeelle 3. Lentomeluvyöhykkeelle 2 on osoitettu muuta toimintaa. Selvityksessä todetaan myös, että eri melutyypin yhteisvaikutus on suuruusluokaltaan n. 2 dB:n eli sillä ei ole merkittäviä vaikutuksia.

Kaupunginhallitus hyväksyi 11.4.2011 asemakaava-aineiston selvityksineen käytettäväksi jatkosuunnittelun pohjana. Keskusta-alueen laajuudesta johtuen on alusta saakka tiedotettu kaikille osallisille, että asemakaavaluonnoksen alue tullaan asemakaavoittamaan pienempinä osa-alueina. Ydinkeskustan kaava-alue sisältää rakennusoikeutta n. 800 000 ka-m², josta valtaosa on osoitettu asumiselle. Tämän rakennusoikeuden toteutuminen Vantaalla kestää nykyisen rakentamistahdin mukaan arviolta n. 20 vuotta.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaava sisältyy asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen nro 230 600 alueeseen. Asemakaavan- ja asemakaavan muutosluonnoksen nro 230 600 selvityksiä on käytetty ja tullaan käyttämään eri osa-alueille laadittavissa asemakaavoissa, kuten Keskusta-asuminen 2 asemakaavassa, mutta niin, että selvitykset kunkin asemakaavan osalta päivitetään.

Keskusta-asuminen 2 asemakaavaa varten on Marja-Vantaan keskusta-asumisen alueen meluselvitystä 2010, WSP Group Finland Oy, päivitetty kahteen otteeseen 28.3.2011 ja 15.2.2013 liittyen raideliikenteen aiheuttaman melun arviointiin: rakentajakumppanien muuttaessa asuinrakennusten ratkaisua, meluselvitys tuli päivittää toiseen kertaan.

Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaavan kaavamääräyksissä on huomioitu ympäristöhäiriöt. Asemakaavamääräyksessä § 5 Ympäristöhäiriöt ja energiahuolto määrätään muun muassa, että asuinhuoneistojen ulkokuoren äänieristävyyden lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja toimistotilojen- ja työtilojen ulkokuoren vähintään 32 dB. Lisäksi edellytettiin raide- ja autoliikenteen aiheuttaman liikennemelun vuoksi korvausilmanottoaukkojen suuntaamista pois Ruusukvartsinkadulta ja Keimolantien (ent. Vanhan Nurmijärventien) puolelta ja parvekkeiden lasittamista edellä mainitun kadun ja tien puolelta. Lähinnä Kehärataa olevien asuinrakennusten rataa vasten olevat parvekkeet ja pihaterassit on lasitettava.

Kaupunginhallitus toteaa, että Marja-Vantaan ydinkeskustan asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen nro 230 600 pohjalta on laadittu myös muun muassa voimassa oleva ja parhaillaan rakenteilla oleva asuntomessualueen asemakaava nro 231000. Asemakaava hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 21.5.2012. Askiston Omakotiyhdistys ry. valitti kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä lähes samoilla perusteilla kuin nyt Hämeenkyllän Omakotitaloyhdistys ry. Valituksessa edellytettiin, että

- kaavoitustyötä voidaan jatkaa vasta, kun Helsinki-Vantaan lentoasemalla on ympäristönsuojelulain 86/2000 mukainen lainvoimainen ympäristölupa ja Marja-Vantaan suunnittelualueen ympäristömeluhaitat on oikeilla ja ajanmukaisilla tiedoilla selvitetty riittävästi
- hyväksymispäätös on lainvastainen

Kaava-aineistoista pyydetään ehdotusvaiheessa Finavian lausunto. Merkittävää on, että Finavia ei antanut lausuntoa (kummastakaan) asemakaavaehdotuksesta. Tämä voitaneen ymmärtää niin, asuntomessualueen asemakaavan osalta Finavia ei näe lentoliikenteen aiheuttaman melun suhteen erityisiä ongelmia. Kaupungin kaavoitusta valvovalla viranomaisella, Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksella (ELY) ei myöskään ole ollut asuntomessualueen asemakaavasta huomautettavaa.

Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen (päätös 12/0937/5) ja Korkein hallinto-oikeus ei antanut asiassa jatkolupaa. Helsingin hallinto-oikeus toteaa asian oikeudellisessa arvioinnissa mm. lentomelun osalta, että lentomeluvyöhyke ei estä osayleiskaavaan perustuvan asemakaavan laatimista, kunhan meluntorjuntatarve otetaan huomioon osayleiskaavan mukaisesti myös asemakaavoituksessa. Hallinto-oikeus katsoo, että asuntomessualueen kaavassa se oli otettu huomioon antamalla julkisivun äänieristysvaatimuksia koskeva kaavamääräys. Näin on tehty myös valituksenalaisessa asemakaavassa, kuten edellä on todettu.

Asuntomessualueen asemakaavaa ennen laaditusta, kaupunginvaltuuston 26.1.2009 hyväksymästä Keimolanmäen asemakaavasta nro 220200 valitettiin myös hallinto-oikeuteen osittain samoin perustein kuin asuntomessualueen asemakaavasta. Hallinto-oikeus katsoi tehdyt selvitykset riittäviksi ja totesi, että asemakaava on voitu hyväksyä Helsinki-Vantaan lentoasemalle haetusta ympäristöluvasta riippumatta. Korkein hallinto-oikeus ei myöntänyt valittajalle valituslupaa.

Asiakirja-aineisto päätöksenteossa

Valittaja väittää valituksessaan, että valituksenalaisen päätöksen kaava-aineistossa ei ole mitään melumittauksen tuloksia eikä riittävää selvitystä ympäristövaikutuksista eikä

Kaupunginhallitus toteaa, että kaikissa kaupungin toimielimien, kaupunkisuunnittelulautakunta, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto, kokouksissa ovat olleet nähtävillä mm. Marja-Vantaan keskusta-asumisen alue (230600) meluselvityksen päivitys 28.3.2011, WSP Finland Oy ja Marja-Vantaan keskusta-asuminen ja asemakaava-alueen 231300 meluselvityksen päivitys, 15.2.2013, WSP Finland Oy sekä esittelylistatekstin liitteenä jokaiselle luottamushenkilölle erikseen jaettuna Yhteistoimintasopimus Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) toteuttamiseksi, 31.3.2014.

Kokouksissa nähtävänä olleet asiakirjat ja erikseen esityslistatekstin liitteenä olleet asiakirjat selviävät kaupunginvaltuuston 7.4.2014 § 11 pöytäkirjaotteesta koskien Kivistön keskusta-asuminen 2 (entinen Marja-Vantaa) asemakaava ja asemakaavan muutos nro 231300 sekä tonttijako, Kivistö. Vantaan kaupungin käytännön

mukaisesti liitteet sekä nähtävillä olleet asiakirjat, vaikka ne ovat olleet samat kaikissa kokouksissa, on vain kerran mainittu pöytäkirjaotteessa.

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristölupahakemus

Kaupunginhallitus toteaa, että Finavia on hakenut ympäristölupaa Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 4.8.2011 antanut päätöksen ympäristöluvasta. Ympäristöluvan käsittely jatkuu Vaasan hallinto-oikeudessa, joten hakemuksessa esitetyt liikennemäärän kasvuarviot, käytetyt lentomenetelmät, kiitoteiden käyttösuhteet ja arvioit lentokonekannan kehityksestä perustuvat hakijan omiin arvioihin.

Vantaan kaupunki on ympäristöluvasta tekemässään valituksessa kiinnittänyt huomiota haitallisten lentomeluvaikutusten aktiivisen torjunnan tarpeeseen. Hakemuksessa ei ollut esitetty mitään uusia toimia lentomelun haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain mukaan otettava huomioon mm. oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset. Tämä merkitsee kaupunginhallituksen käsityksen mukaan sitä, ettei voimassa olevasta maakuntakaavasta ja yleiskaavasta poikkeavaa ympäristölupaa ole mahdollista myöntää.

Ympäristölupaa koskevan lainvoimaisen päätöksen jälkeenkin asemakaavoitusta tulevat ohjaamaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan ensisijaisesti ylempitasoiset kaavat, ei siis ympäristölupa tai sen ehdot.

Marja-Vantaan kaupunginosan rikostutkinta

Kaupunginhallitus katsoo, että valittajan vaatimus kaavan toteuttamisen jatkamisesta vasta sen jälkeen, kun Marja-Vantaan kaupunginosaan liittyvä rikostutkinta ja oikeuskäsittely on lainvoimaisesti ratkaistu, on asiaton ja asiaan kuulumaton eikä katso aiheelliseksi lausua asiasta.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa yhteenvetona, että edellä lausuttu huomioon ottaen voidaan todeta, että Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaavaa varten on tehty riittävä määrä selvityksiä ja kaava täyttää lain 54 §:n 2 momentin mukaiset vaatimukset terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä elinympäristöstä. Asemakaavaa voidaan lisäksi katsoa olevan voimassa olevan yleiskaavan ja maakuntakaavan mukainen. Valituksenalaisen asemakaavan asemakaava-alue sijoittuu yleiskaavan lentomeluvyöhyke 3 (Lden 50 - 55 dB) -alueelle, joka ei aseta mitään rajoituksia asumiselle. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan voidaan katsoa, että melu- ja ympäristöhaitta Kivistön lentomeluvyöhykkeellä 3 on jo kolmesti ratkaistu hallinto-oikeudessa aina korkeinta hallinto-oikeutta myöten.

Kaupunginhallitus katsoo, että Kivistön keskusta-asuminen 2 asemakaava on kaikilta osin valmisteltu ja laadittu maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukaisesti ja täyttää MRL:n edellyttämät vaatimukset, minkä johdosta valitus tulisi aiheettomana hylätä.

Kivistön (ent. Marja-Vantaan) keskusta tulee sijoittumaan n. 12 000 - 14 000 asukasta kestävästä kehitystä tukevan ja ilmastonmuutoksen torjumista edistävän raideliikenteen vaikutuspiiriin. Pääkaupunkiseudunkin näkökulmasta asuntovaranto on merkittävä ja edistää huomattavasti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista tiivistämällä yhdyskuntarakennetta erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien varrella. Kivistön (ent. Marja-Vantaan) yhteiskunnalliset vaikutukset ovat taloudellisesti, sosiaalisesti ja kestävästä kehityksen kannalta huomattavan suuret.

Kehärata aloittaa toimintansa noin vuoden kuluttua, 1.7.2015 ja sen rakentamiseen on sitoutunut huomattavasti Vantaan kaupungin ja myös valtion taloudellisia resursseja. Kansantaloudellisesti on erityisen merkittävää, että Kivistöön (ent. Marja-Vantaalle) saadaan asukkaita ja siten Kehäradalle mahdollisimman paljon käyttäjiä heti raideliikenteen alkaessa.

Valituksenalainen asemakaava on pidettävä asuntorakentamisen kannalta merkittävänä. Asuntotuotannon viivästyminen aiheuttaisi merkittäviä taloudellisia menetyksiä. Kaupunginhallitus pyytää käsittelemään valituksen kiireellisenä, vedoten maankäyttö- ja rakennuslain 188 § 2 momenttiin.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

25 § Sopimuksen hyväksyminen uuden joukkoliikenneinfran kulujen kohdistamisesta

VD/5469/08.00.00.03/2014

J-VN/HW/JB

Tausta ja tavoitteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 15.12.2008 mm. HSL:n perussopimuksen. HSL:n perustamisen yhteydessä infrakorvauksen periaatteita ei määritelty tarkemmin ja kaikki infrakorvausta koskevat määräykset on koottu perussopimuksen 26 §:ään.

HSL:n perussopimuksen 26 §:ssä on todettu muun muassa, että "Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti." Infrakulujen osalta perussopimuksen 26 §:ssä on todettu, että infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille liikennemuodoittain ja nousuittain. Infrakulujen kohdistamisesta ei ole perussopimuksessa tarkkoja määräyksiä, joten infrakulujen kohdistaminen edellyttää erillistä sopimusta.

HSL ja sen nykyiset jäsenkunnat ovat hyväksyneet perussopimusta täydentävän sopimuksen joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta (jäljempänä infrasopimus), jossa on määritelty infrakulujen kohdistaminen jäsenkunnille viimeistään 31.12.2011 käyttöönotetun omaisuuden osalta käyttöön. Vantaan kaupunginhallitus osaltaan hyväksyi infrasopimuksen kokouksessaan 7.3.2011. Saman sisältöiset sopimukset on solmittu HSL:n ja muidenkin alkuperäisten jäsenkuntien välillä syksyllä 2011 sekä Sipoon kunnan kanssa alkuvuodesta 2014.

Infrasopimuksen mukaisesti HSL maksaa jäsenkunnille jäsenkuntien HSL:n käyttöön osoittamasta joukkoliikenneinfraa korvausta. Infrakorvaus on siis luonteeltaan korvaus infran käyttöoikeudesta. Infrasopimuksessa on tarkemmin määritelty infrakorvauksen perusteena oleva joukkoliikenneinfra ja siitä aiheutuvat kustannukset.

Infrakulut lasketaan käypien arvojen perusteella. Kuluihin sisältyvät 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Infran hallinto- ja ylläpitokuluista neuvotellaan kuntayhtymän ja jäsenkuntien kesken vuosittain.

Jäsenkuntien uusien joukkoliikenneinvestointien osalta otetaan huomioon myös rakennusaikaiset korot. Määriteltäessä jäsenkuntien vanhojen joukkoliikenneinvestointien käypää arvoa ei rakennusaikaisia korkoja kuitenkaan jälkikäteen oteta huomioon.

Vantaan kehärata ja muut tulevat kaupunkiratahankkeet sisällytetään infrakustannuksiin, mutta ei vanhojen kaupunkiratojen kustannuksia.

Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu lippulajitutkiin ja matkakorttijärjestelmän keräämiin tietoihin tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin.

Nykyisen infrasopimuksen perusteella Vantaan kaupunki on laskuttanut HSL:ltä infrakuluja n. 1,1 milj. eurolla vuosittain, ennen Kehäradan käyttöönottoa.

Infrakulujen kohdistaminen uuden joukkoliikenneinfran osalta

Infrasopimuksen 8.2 kohdan viimeisen kappaleen mukaan "vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta infrakulujen kohdistamisesta jäsenkunnille sovitaan kokonaisuudessaan erikseen".

Vuoden 2011 jälkeen ei HSL-alueella ole toistaiseksi otettu käyttöön sellaista merkittävää joukkoliikenneinfraa, joka koskisi kuntarajat ylittävää joukkoliikennemuotoa. Tilanne muuttuu olennaisesti, kun ensin Kehärata otetaan käyttöön 1.7.2015 alkaen ja Länsimetro arviolta vuotta myöhemmin vuoden 2016 elokuussa. Jäsenkuntien talouden kannalta on merkittävää, miten Kehäradan ja Länsimetron infrakulut kohdistetaan niille jatkossa.

Kehäradan ja Länsimetron joukkoliikenneinfran kustannusten jaosta HSL ja kuntien kesken on neuvoteltu vuodesta 2011 alkaen. Kustannusten jakoa on pääsääntöisesti tarkasteltu kahden

vaihtoehtoisen jakomallin osalta eli liikennemuodoittain kunnittain nousujen suhteessa ja liikennemuodoittain nousujen suhteessa. Keväällä 2014 käytyjen HSL:n ja Espoon, Helsingin ja Vantaan virkamiesten välisten neuvottelujen lopputuotoksena sopimusten perustaksi valikoitui lopulta HSL:n esittämä malli, jossa kunnan HSL:ltä laskuttamat infrakustannukset jaetaan HSL kuntien kesken liikennemuodoittain kyseisen kunnan alueella tehtyjen kyseisen liikennemuodon nousujen perusteella.

Infrakulut ehdotetaan kohdistettavaksi vuonna 2012 ja sen jälkeen seuraavasti:

- junaliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille junaliikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.
- lauttaliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille lauttaliikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.
- metrolinjojen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille metrolinjojen liikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.
- raitioliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille raitioliikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.
- bussiliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille linjastoittain nousujen suhteessa.
- bussiliikenneterminaalien osalta kulut kohdistetaan ensin linjastoille terminaalista tehtyjen lähtöjen suhteessa. Joukkoliikennekatujen, -tunnelien ja -siltojen osalta kulut kohdistetaan ensin linjastoille kyseisen joukkoliikennekadun, -tunnelin tai -sillan läpi kulkevien vuorojen suhteessa.

Kehäradan arvioidaan kasvattavan kertaseutulipputulot noin viidellä miljoonalla eurolla. Lentokentälle tehdään arviolta noin 38 000 matkaa / arkivuorokausi eli noin 14 miljoonaa matkaa vuodessa. Näistä matkoista taksimatkojen osuus on arviolta noin 30 %. Jos 25 % taksin käyttäjistä siirtyy kehäradan käyttäjiksi, Kehäradan myötä saadaan noin miljoona joukkoliikenteen lisämatkaa. Vuoden 2014 kertaseutulipun hinnalla (5 euroa) laskettuna lipputulot kasvavat noin 5 miljoonaa euroa vuodessa. Jos näin merkittävä kertaseutulipputulot kasvavat jaettaisiin kuntaosuuksiin normaalilla jakoperusteella, se ei olisi Vantaan kohtaan oikeudenmukainen. Nämä lisätulot eivät olisi mahdollisia ilman kehärataa, johon Vantaa on investoinut.

Tämän vuoksi arvioiduista kertaseutulippujen lisätuloista kohdistetaan ensin Vantaalle vuosittain kolme (3) miljoonaa euroa kattamaan Vantaalle kohdistuvia Kehäradan infrakustannuksia, kunnes em. investointi on poistettu.

Edellä mainituilla perusteilla HSL:n ja jäsenkuntien välillä tehdään erillinen samasanainen sopimus uuden joukkoliikenneinfran kustannusten jaosta. Aiemmat infrasopimukset jäävät voimaan sellaisenaan.

HSL:n hallitus päätti kokouksessaan 27.5.2014 § 95 hyväksyä esitetyn sopimuksen joukkoliikenteen infrakulujen kohdistamisesta uuden joukkoliikenneinfran osalta ja lähettää sen jäsenkunnille hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 25

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä sopimus joukkoliikenteen infrakulujen kohdistamisesta uuden joukkoliikenneinfran osalta ehdolla, että muut HSL:n jäsenkunnat tekevät vastaavan sisältöiset päätökset
- b) oikeuttaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala tekemään siihen tarvittaessa merkitykseltään vähäisiä muutoksia.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Markku Weckman poistui yhteisöjäviiden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Sopimusluonnos uuden joukkoliikenneinfran kulujen kohdistamisesta

Täytäntöönpano: Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

SOPIMUS UUDEN JOUKKOLIIKENNEINFRAN KULUJEN KOHDISTAMISESTA

1

Sopijapuolet

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (jäljempänä HSL),
y-tunnus 2274586-3, ja

Vantaan kaupunki (jäljempänä jäsenkaupunki tai Vantaa),
y-tunnus 0124610-9

2

Sopimuksen kohde ja tarkoitus

Osapuolet ovat sopineet jäsenkaupunkien/kuntien HSL:n käyttöön osoittaman joukkoliikenneinfraomaisuuden (jäljempänä "jl-infra") käytöstä maksettavasta käyttöoikeuskorvauksesta.

Tällä sopimuksella sovitaan alkuperäisen sopimuksen 8.2 kappaleen 6-kohdan mukaisesti vuonna 2012 tai sen jälkeen käyttöön otettavien, merkittävien joukkoliikenneinvestointien johdosta jl-infrakulujen kohdistamisesta jäsenkaupungeille/kunnille. Tällaisia uusia, merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja ovat ainakin Länsimetro ja Kehärata. Jl-infrakulujen kohdistamista jäsenkaupungeille/kunnille ei muuteta takautuvasti. Aikaisempi sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta jää sellaisenaan voimaan.

3

Jl-infrakulujen kohdistaminen jäsenkaupungeille/kunnille uuden joukkoliikenneinfran osalta

Junaliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille junaliikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.

Lauttaliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille lauttaliikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.

Metrolilikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille metrolilikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.

Raitioliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille raitioliikenteeseen tehtyjen nousujen suhteessa kunnittain.

Bussiliikenteen infrakulut kohdistetaan jäsenkunnille linjastoittain nousujen suhteessa.

Bussiterminaalien osalta kulut kohdistetaan ensin linjastoille terminaalista tehtyjen lähtöjen suhteessa. Joukkoliikennekatujen, -tunnelien ja –siltojen osalta kulut kohdistetaan ensin linjastoille kyseisen joukkoliikennekadun, -tunnelin tai –sillan läpi kulkevien vuorojen suhteessa.

4

Kehäradan tuomista lisääntyneistä kertaseutulipputuloista kohdistetaan kolme (3) miljoonaa euroa Vantaan kaupungille kattamaan Vantaalle kohdistuvia Kehäradan infrakustannuksia.

5

Sopimuskappaleet

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä x. päivänä kesäkuuta 2014

Helsingin seudun liikenne-
kuntayhtymä

Vantaan kaupunki

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

x.x.

Reijo Mäkinen
osaston johtaja

x.x.

26 § **Asemakaavamuutos 002149 ja maanalainen asemakaava 403000ma sekä tonttijako, 40 Ylästö / Lumijälki**

KA/3883/10.02.04.01/2011
J-VN/TLA/TKA/TKU/ESN/SRU/JB

Tulkintien eteläpuolelle asemakaavoitetaan lumenvastaanottopaikka ja kaksi tonttia toimitilarakennuksia varten. Lumenvastaanottopaikka sijaitsee Tulkintieltä katsottuna toimitilarakennusten takana. Alueelle kuljetaan Tulkintieltä alkavan uuden kadun kautta.

Asemakaavan muutos koskee kortteleita 40504 ja 40505 sekä katu-, virkistys- ja erityisalueet kaupunginosassa 40, Ylästö. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa virkistysaluetta.

Maanalainen asemakaava koskee maanalaista tilaa varikkoa varten.

Tonttijako koskee kortteleita 40504 ja 40505, kaupunginosassa 40, Ylästö.

Alue sijaitsee Tulkintien eteläpuolella Mustikkasuonkalliot-nimisellä alueella.

Kaavan hakija

Vantaan kaupungin yrityspalvelut.

Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa asemakaavan muutosalueen.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet konsultteina Ramboll Oy ja Faunatica Oy konsultteina. Yritykset ovat tehneet Vantaan kuntatekniikan keskuksen tilaamat luontoselvitykset. Ramboll Oy on tehnyt yleissuunnitelman Tulkintien lumenvastaanottopaikkaa varten. Asemakaavatyö on tehty Vantaan kaupungin työnä.

Yleiskaava

Kaavamuutosalue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta TT ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta ET. Kaava-muutos on Vantaan oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

Voimassa oleva asemakaava

Tuupakka 8 (nro 402300). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaavan 21.10.2002. Kaavamuutosalue on yleiskaavaa vanhemmassa asemakaavassa lähivirkistysaluetta, VL.

Miksi asemakaavan muutos laaditaan

Lumen vastaanottopaikalle on Vantaan kaupungin keskiosassa akuutti tarve. Lumenvastaanottopaikkojen asemakaavoittaminen ja rakentaminen on välttämätöntä yhdyskuntarakenteen toimivuuden kannalta. Lumenvastaanottopaikka ei voi taloudellisen ja ekologisen kestävyyskannalta sijaita kaukana sieltä mistä lumet joudutaan poistamaan. Toimitilarakennuksien rakennuspaikoille on Kehä III:n rinnakkaisteiden varsilla ollut paljon kysyntää ja tämän positiivisen kehityksen alueella odotetaan vielä jatkuvan.

Miten tilanne muuttuu

Osa asemakaavan mukaista lähivirkistysaluetta poistuu, muutos perustuu yleiskaavaan ja muutosalue on poikkeuksellisen laajojen virkistysalueiden ympäröimä.

Ympäristölupa

Lumenvastaanottopaikka ei tarvitse ympäristölupaa. Lumenvastaanottopaikkojen sijoittamisesta ja hoidosta on määrätty Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä.

Lumenvastaanottopaikan vaikutukset

Vantaan ympäristökeskus on 10.7.2013 antanut lausunnon lumenvastaanottopaikan luontovaikutuksista (liitteenä).

Vaikutuksia on tarkasteltu laajasti Ramboll Oy:n ja Faunatica Oy:n tekemissä selvityksissä (liitteenä) sekä asema-kaavan muutoksen selostuksessa.

Asemakaavan muutosehdotus

Tulkintieltä on osoitettu uusi katuyhteys lounaaisuuntaan. Kadun nimeksi esitetään Lumijälki – Snöspåret. Tulkintien eteläpuolelle Lumijäljen molemmin puolin on osoitettu kaksi korttelia, 40504 ja 40505. Korttelit ovat merkitty toimitilarakennusten korttelialueiksi, KTY.

Alueelle saadaan rakentaa teollisuus-, varasto-, toimisto- ja liikerakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Tehokkuusluku on $e = 0.5$ ja kerrosluku III.

Korttelin 40504 pinta-alan ollessa noin 2.3 ha muodostuu rakennusoikeudeksi noin 11 700 k-m².

Korttelin 40505 pinta-ala on noin 2.2 ha ja rakennusoikeus 11 000 k-m².

Liiketiloja (kl) saadaan rakentaa 10 % sallitusta rakennusoikeudesta.

Korttelin 40504 lounaispuolelle on merkitty yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, ET. ET-alueella saadaan käyttää kaupungin teknisen huollon materiaaivarastona ja ajoneuvojen säilytyspaikkana. ET-alueen koko on noin 0.4 ha. Rakennusoikeutta on merkitty 500 km². ET-alueen ja KTY-kortteleiden lounaispuolelle on osoitettu erityisalue lumen vastaanottopaikkaa varten, EL. Alueen pinta-ala on noin 3,3 ha.

Pääosa EL-alueesta on lumen läjitysalue, II. Lumen vastaanottopaikan yhteyteen on rakennettava kosteikko (biopidätysallas) tasaamaan lumen sulamisvesien määrää, jota vuoksi EL-alueen kaakkoisosassa on aluevaraus biopidätysallasta varten merkinnällä, wh.

EL-alueen ympärille olemassa olevalle VL-alueelle on merkitty alueenosa, luonnonmukaisena kehitettävä alue, Imk. Alueenosan leveys on noin 20 metriä ja pinta-ala yhteensä noin hehtaarin.

Kaavamuutosalueen eteläreunassa on merkintä vaara-alue, va.

Maanalainen asemakaava

Kaava-alueen länsiosaan on tehty merkintä ma, maanalainen tila. Rajausta on Vantaan yleiskaavasta. Maanalaisen tilan varaus on pääosin VL-alueella asemakaava-alueen ulkopuolella. Alueelle on yleiskaavassa kaavailtu maanalaisista pikaraitiotien varikkoa.

Kaavamuutoksen perustelut

Kaavamuutosalueen maankäyttö on määritelty ja hyväksytty Vantaan yleiskaavassa.

Kaavamuutos edistää yleiskaavan sisältötavoitteiden mukaisesti yhdyskuntarakenteen taloudellista ja tarkoituksenmukaista hyväksikäyttöä.

Asemakaavan muutos perustuu riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitykset on tehty koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Vantaan kaupungin konsulteilla teettämät selvitykset antavat riittävät tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät vaikutukset mm. kasvi- ja elinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin. Kaavamuutosratkaisun valmistelussa on huomioitu luonnonarvot, eikä erityisiä luonnonarvoja kaavamuutoshankkeen johdosta häviä.

Kaavamuutosalue on kuitenkin yleiskaavassa varattu rakentamiskäyttöön, eikä rakentamiseen tarkoitetuilla alueilla ole tavoitteena luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen.

Virkistyskäyttö

Ylästön asuinalue sijaitsee lähimmillään vajaa puolen kilometrin päässä kaavamuutosalueelta.

Keski-Vantaa on kaupungin vihrein osa, eikä näin suuria viheralueita ole minkään muun asuinalueen ympärillä Vantaalla. Pienen virkistysalueen osan muuttaminen yleiskaavan mukaiseen käyttöön ei voi mitenkään huonontaa virkistysmahdollisuuksia Ylästön ympäristössä.

Lumenvastaanottopaikan vaikutukset

Vantaan kaupunki on teettänyt huomattavan määrän erilaisia luonto- ja lumenvastaanottopaikan rakentamista koskevia selvityksiä. Näin mittavia selvityksiä ei ole tehty vielä minkään muun lumenvastaanottopaikan osalta. Lumen-vastaanottopaikka voidaan selvitysten mukaan toteuttaa siten, etteivät lumen sulamisvedet eikä toiminta aiheuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Tonttijako

Asemakaava sisältää tonttijakoehdotuksen, joka tulee hyväksytyksi asemakaavan hyväksymisen yhteydessä. Uudet tontit: Kortteli 40504 tontti numero 1 ja kortteli 40505 tontti numero 1

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 21.9.2011.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 7 kpl. Lisäksi Vantaan kaupungininsinöörille toimitettiin vetoomus, jossa oli 415 nimeä. Vetoomuksessa vastustettiin lumenvastaanottoapaikan sijoittamista yleiskaavan mukaiseen paikkaan virkistysalueen pienenemisen sekä oletettujen lumenvastaanottoapaikan haittavaikutusten johdosta. Vetoomuksen allekirjoittajat ovat pääosin Ylästön asuinalueelta.

Sopimus

Asemakaavaan ei liity toteuttamissopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.1.2014 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 20.1.2014 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002149 ja maanalainen asemakaavaehdotus 403000ma sekä tonttijakoehdotus, 40 Ylästö / Lumijälki,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Jäsen Marja Kyyrö ilmoitti jättävänsä asiaan pöytäkirjalausuman, johon osallistuivat myös Leikkainen, Nieminen, Peltola, Mäkelä.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 26.2. - 27.3.2014. Tänä aikana ei jätetty muistutuksia.

Kaavalausunnot

Lausunto pyydettiin ja saatiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY).

Tehdyt tarkistukset

Kaavakarttaa ja määräyksiä on tarkistettu ELY-keskuksen lausunnon johdosta. Tarkistus ei ole olennainen, joten uusi nähtävilläpano ei ole tarpeen.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012). Kaavatyö kohdistuu Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja kaava tuottaa kaksi uutta työpaikkatonttia.

Seuraavat kaupunkisuunnittelulautakunnan 20.1.2014 pidetyn kokouksen liitteenä olleet asiakirjat ovat nähtävillä kokousasiakirjoissa kaupunkisuunnittelulautakunnan kokouksessa 2.6.2014 ja kaupunginhallituksen kokouksessa 16.6.2014:

- Luontoselvitys, joulukuu 2012 (Ramboll Oy/Faunatica Oy)
- Lumenvastaanottoalue Vantaan Ylästön Tolkinkylässä selostus 16.12.2013 (Ramboll Oy)
- Huomionarvoisten hyönteislajien selvityksiä 2012 (Ramboll Oy/Faunatica Oy)
- Vantaan Krakanojan saukkoselvitys 2012/2013 (Ramboll Oy/Faunatica Oy)
- Vantaan ympäristökeskuksen lausunto 10.7.2013

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.6.2014 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 2.6.2014 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002149 ja maanalainen asemakaavaehdotus 403000ma sekä tonttijakoehdotus, 40 Ylästö / Lumijälki.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukainen vastine lausuntoon ja tehdä esitetyt tarkistukset, ja
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 2.6.2014 päivätty asemakaavanmuutosehdotus 002149 ja maanalainen asemakaavaehdotus 403000ma sekä tonttijakoehdotus, 40 Ylästö / Lumijälki.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- Asemakaavan muutoksen ja maanalaisen asemakaavan selostus 2.6.2014
- Lausunto ja vastine 2.6.2014

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

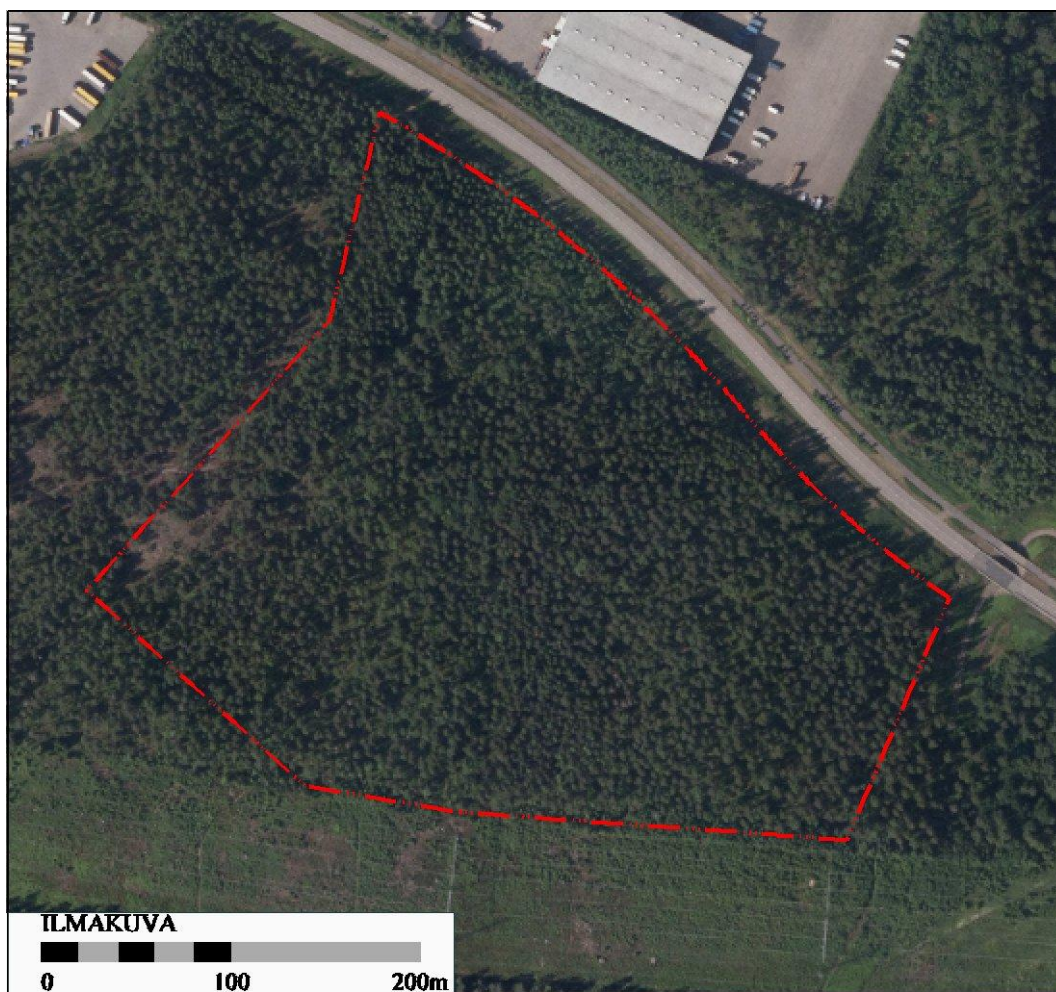
Lisätiedot: aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 8392 2675
asemakaavasuunnittelija Teuvo Kuparinen, puh. 8392 2673
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

**Maankäytön ja ympäristön toimiala
Länsi-Vantaan asemakaavayksikkö**

**Asemakaavan muutos nro 002149 /Lumijälki
Maanalainen asemakaava nro 403000ma, Varikko
kaupunginosa (40) Ylästö**

Asemakaavan muutoksen ja maanalaisen asemakaavan selostus, joka koskee 2.6.2014 päivättyä **asemakaavakarttaa nro 002149 (403000ma)**.

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti, Teuvo Kuparinen, asemakaavasuunnittelija
Kielotie 28, 01300 Vantaa

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu 1.10.2011
Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.1.2014
Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.6.2014

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos

Ylästö (40), korttelit 40504 ja 40505 sekä katu-, virkistys- ja erityisalueet (kumoutuvan asemakaavan virkistysaluetta)

Tonttijako

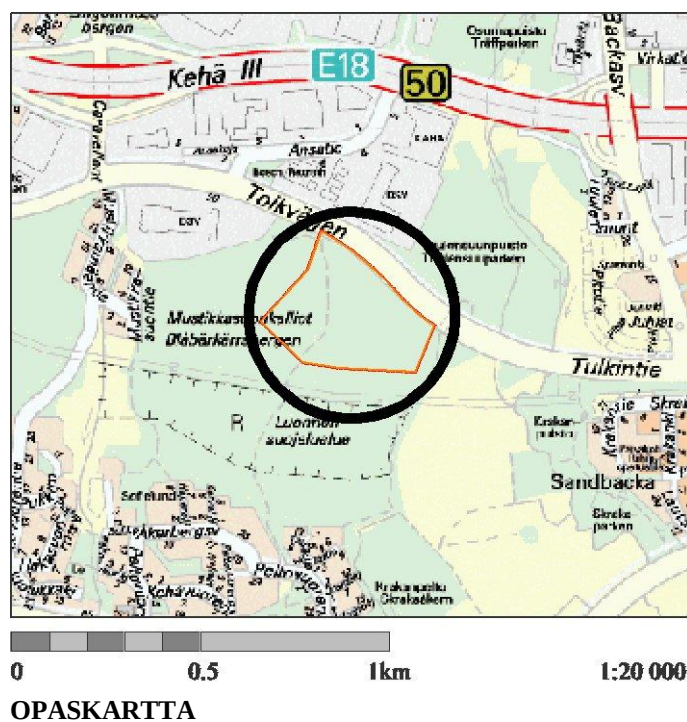
Ylästö (40), korttelit 40504 ja 40505

Maanalainen asemakaava nro 403000ma

Maanalainen tila varikkoa varten

1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Muutosalue sijaitsee Tulkintien eteläpuolella Mustikkasuonkalliot -nimisellä alueella.

1.3 KAAVAN NUMERO

Asemakaavan muutoksen numero on 002149.
Maanalaisen asemakaavan numero on 403000ma.

1.4 SELOSTUKSEN SISÄLLYSLUETTELO

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	SIVU
1.1	TUNNISTETIEDOT	1
1.2	KAAVA-ALUEEN SIJAINTI	1
1.3	KAAVAN NUMERO	1
1.5	LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA	
1.6	LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIA- KIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA	3
2	TIIVISTELMÄ	
2.1	KAAVAPROSESSIN VAIHEET	4
2.2	ASEMAKAAVA JA MUUTOS	5
2.3	ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN	7
3	LÄHTÖKOHDAT	
3.1	SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA	
3.1.1	Alueen yleiskuvaus	7
3.1.2	Luonnonympäristö	8
3.1.3	Rakennettu ympäristö	15
3.1.4	Maanomistus	16
3.2.	SUUNNITTELUTILANNE	
3.2.1	Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	17
4	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	
4.1	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TARVE	21
4.2	SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET	23
4.3	OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ	
4.3.1	Osalliset	23
4.3.2	Vireille tulo	23
4.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	23
4.3.4	Viranomaisyhteistyö ja konsulttityö	24
4.4	ASEMAKAAVAN TAVOITTEET	
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	24
4.5	ASEMAKAAVARATKAISU	
4.5.4	Asemakaavaratkaisun perusteet	25
5	ASEMAKAAVAN KUVAUS	
5.1	KAAVAN RAKENNE	32
5.1.1	Mitoitus	34
5.3	ALUEVARAUKSET	
5.3.1	Korttelialueet	34
5.3.2	Muut alueet	36
5.3.3	Nimet	40

5.4	KAAVAN VAIKUTUKSET	
5.4.1	Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa	41
5.4.2	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	21
5.4.3	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	43

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.2	TOTEUTTAMINEN	48
-----	---------------	----

1.5 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

liitekuvien sivut

50 ja 51	TILASTOLOMAKKEET
52	POSTETTAVAT MERKINNÄT
53	ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
54 - 57	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ
58	VESIHUOLLON YLEISSUUNNITELMA
59	VIISTOILMAKUVA

1.6 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

Asemakaavan muutoksen laadinnan yhteydessä syntyneitä asiakirjoja säilytetään tulevaisuudessa Vantaan kaupungin kaupunkisuunnittelussa.

2

TIIVISTELMÄ

2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

Aloite kaavamuutokselle

Aloitteen kaavatyön laatimiseksi on tehnyt Vantaan kaupungin yrityspalvelut. Kaavoitushakemus on kirjattu 18.8.2011. Hakemuksessa esitetään, että alueelle laaditaan asemakaavan muutos siten, että asemakaava vastaa Vantaan yleiskaavan tavoitteita.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 21.9.2011.
Kaavan ja muutoksen vireille tulosta ilmoitettiin 1.10.2011.
Osallisia kuultiin MRL:n 62 §:n mukaisesti.
Osallisten tuli toimittaa mielipiteensä 1.11.2011 mennessä.
Mielipiteitä saatiin määräpäivään mennessä 7 kpl.

Myöhemmin toimitettiin Vantaan kaupungininsinöörille vetoomus, jossa oli 415 nimeä.

Viranomaisneuvottelu

Varsinaista viranomaisneuvottelua ei ole katsottu tarpeelliseksi pitää, koska kaavamuutoshanke on Vantaan oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen.

Kuukausikokous

Kaavamuutosasia oli esillä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, ympäristöministeriön, Uudenmaan liiton ja Vantaan kaupungin edustajien kuukausikokouksessa 20.3.2013.
Muistio on tämän asemakaavan muutoksen liitteenä.

Vantaan ympäristökeskuksen lausunto

Vantaan ympäristökeskuksen saatiin lausunto Tolkinkylän lumenvastaanottoaikan luontovaikutuksista 10.7.2013.
Lausunto on erillisenä liitteenä ja tämän asemakaavan muutoksen selostuksen kohdassa 5.4.3 (Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.1.2014 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot ja päätti asettaa kaavaehdotuksen virallisesti nähtäville.

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 26.2.-27.3.2014 välisenä aikana. Tänä aikana ei jätetty muistutuksia.

Lausuntoja pyydettiin ja saatiin 1 kpl.

Suunnitelmat ja selvitykset

Vantaan kaupungin (kuntatekniikan keskus) toimeksi annosta on tehty seuraavia suunnitelmia/selvityksiä.

Suunnitelmat/selvitykset ovat laatineet Ramboll Oy ja Faunatica Oy.

1. Lumenvastaanottoalue Vantaan Ylästön Tolkinkylässä, selostus rev_2013_12_16
2. Luontoselvitys Tolkinkylän lumenvastaanottoalue, 17.12.2012
3. Huomionarvoisten hyönteislajien esiselvitys ja selvityksiä Vantaan Ylästön Tolkinkylässä vuonna 2012
4. Vantaan Krakanojan saukkoselvitys 2012/2013

2.2

ASEMAKAAVA JA MUUTOS

Voimassa oleva asemakaava

Tuupakka 8 (nro 402300). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaavan 21.10.2002. Muutosalue on asemakaavassa lähivirkistysaluetta, VL.

YLEISKAAVA

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.12.2007 yleiskaavan.

Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta (TT) ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta ET.

ET - alue on yleiskaavassa varattu lumen vastaanottopaikkaa varten.

Yleiskaavassa esitetyistä perusteluista on enemmän tämän asemakaavan muutoksen selostuksen kohdassa 4.1. (asemakaavan suunnittelun tarve).

Yleiskaavan tarkoitus

Yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan kaupungin yhdyskuntarakenteen kehittämistä.

Yleiskaavoituksella ratkaistaan kaupungin tavoitellun kehityksen periaatteet ja yleiskaava ohjaa asemakaavojen laatimista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on mm. otettava huomioon yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö.

PERUSTELUT KAAVATYÖLLE

Perustelut lumenvastaanottopaikan asemakaavoittamiselle ja rakentamiselle tulevat yleiskaavasta. Lumenvastaanottopaikkojen asemakaavoittaminen ja rakentaminen on välttämätöntä yhdyskuntarakenteen toimivuuden kannalta. Lumenvastaanottopaikka ei voi taloudellisen ja ekologisen kestävyys kannalta sijaita kaukana sieltä mistä lumet joudutaan poistamaan.

Koska yleiskaavaa aiemmin tehdyssä asemakaavassa (Tuupakka 8, nro 402300) alue ei ole osoitettu yleiskaavan mukaiseen käyttöön, on nyt tehtävän kaavatyön tarkoituksena muuttaa voimassa oleva asemakaava vastaamaan Vantaan yleiskaavan tavoitteita.

Lumenvastaanottopaikka sijaitsee erittäin edullisesti Pakkalan ja Ylästön asuntoalueiden, Pakkalan ja Tammiston liikerakennusalueiden sekä Kehä III:n ja sen rinnakkaisteiden varsien teollisuus- ja varastoalueiden läheisyydessä, joilta alueilta kertyy runsaasti poiskuljetettavaa lunta.

Em. kaupunginosissa eikä muuallakaan ole kaupunkirakenteessa varattu tiloja lumen säilyttämistä tai varastointia varten.

Kaavamuuotos tulee mahdollistamaan lumen kuljettamisen yllä mainituilta alueilta sekä myös muualta lumen vastaanottoon erikseen rakennettuun paikkaan.

Teollisuus- ja varastorakennuksien rakennuspaikoille on Kehä III:n rinnakkaisteiden varsilla ollut paljon kysyntää ja tämän positiivisen kehityksen alueella odotetaan vielä jatkuvan.

Asemakaavan muutosehdotus

Tulkintieltä on osoitettu uusi katuyhteys lounaissuuntaan.

Kadun nimeksi esitetään **Lumijälki – Snöspåret**.

Tulkintien eteläpuolelle Lumijäljen molemmiin puolin on osoitettu kaksi korttelia, 40504 ja 40505. Korttelit ovat merkitty **toimitilarakennusten korttelialueiksi, KTY**. Alueelle saadaan rakentaa teollisuus-, varasto-, toimisto- ja liikerakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.

Tehokkuusluku on $e = 0.5$ ja kerrosluku III.

Korttelin 40504 pinta-alan ollessa noin 2.3 ha muodostuu rakennusoikeudeksi noin 11.700 k-m².

Korttelin 40505 pinta-ala on noin 2.2 ha ja rakennusoikeus 11.000 k-m².

Liiketiloja (kl) saadaan rakentaa 10 % sallitusta rakennusoikeudesta.

Tonttijako

Asemakaava sisältää tonttijakoehdotuksen, joka tulee hyväksytyksi asemakaavan hyväksymisen yhteydessä.

Uudet tontit: Kortteli 40504 tontti numero 1 ja kortteli 40505 tontti numero 1

Korttelin 40504 lounaispuolelle on **merkitty yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, ET**.

ET - aluetta saadaan käyttää kaupungin teknisen huollon materiaalivarastona ja ajoneuvojen säilytyspaikkana.

ET – alueen koko on noin 0.4 ha. Rakennusoikeutta on merkitty 500 k-m².

ET – alueen ja KTY – kortteleiden lounaispuolelle on osoitettu **erityisalue lumen vastaanottopaikkaa varten, EL**. Alueen pinta-ala on noin 3,3 ha. Lumenvastaanottopaikan nimeksi päätti kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä 07.11.2011 antaa **Tolkinkylän lumenvastaanottopaikka - Tolkby snömottagningsplats**.

Pääosa EL – alueesta on lumen läjitysaluetta, ll. Lumen vastaanottopaikan yhteyteen on rakennettava kosteikko (biopidätysallas) tasaamaan lumen sulamisvesien määrää, jota vuoksi EL – alueen kaakkoisosassa on aluevaraus biopidätysallasta varten merkinnällä, wh.

EL -alueen ympärille olemassa olevalle VL – alueelle on merkitty alueenosa, **luonnonmukaisena kehitettävä alue, lmk**. Alueenosan leveys on noin 20 metriä ja pinta-ala yhteensä noin hehtaarin.

Kaavamuuotosalueen eteläreunassa on merkintä **vaara-alue, va**.

Maanalainen asemakaava

Kaava-alueen länsiosaan on tehty merkintä **ma, maanalainen tila**. Raja on Vantaan yleiskaavasta. Maanalaisen tilan varaus on pääosin VL – alueella asemakaava-alueen ulkopuolella. Alueelle on yleiskaavassa kaavailtu maanalaista pikaraitiotien varikkoa.

2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN

Toteuttamisaikataulu

KTY – alueilla rakentaminen voi alkaa, kun kaava on saanut lainvoiman ja kun tarvittavat luvat on voitu hankkia. Lumenvastaanottopaikan rakentaminen aloitetaan, mutta rakentaminen tapahtuu vähitellen.

3	LÄHTÖKOHDAT
----------	--------------------

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Alue on tällä hetkellä metsän peittämä osin kallioinen alue. Avokallioita alueella ei kuitenkaan näy.

Muutosalueen eteläpuolella on voimalinjoja.

Tulkintien pohjoispuolella on logistiikkaa ja Tuulensuupuisto -niminen lähivirkistysalue.

Tulkintie on uusi hyväkuntoinen katu. Sen pohjoispuolella on erillinen kevyen liikenteen väylä.

Muutosalueen itäpuolella on varaus kaupunginosia yhdistävälle ulkoilureitille. Ulkoilureitille on tehty Tulkintien rakentamisen yhteydessä kadun alikulku. Muutoin ulkoilureittiä ei ole vielä rakennettu.

Tulevan lumenvastaanottoaikan kohdalla ja sen ympäristössä on polkuja, jotka ovat osin erittäin kuluneet moottoriajoneuvolla (mopot/moottoripyörät) ajelun johdosta.

3.1.2 Luonnonympäristö

Alueella on tiheä monipuolinen puusto, lähinnä mäntyjä, kuusia ja koivuja. Maasto viettää itäsuuntaan.

Alueella ei ole olemassa olevan tiedon mukaan säilyttämisen edellyttäviä luontokohteita.

Moottoriajoneuvojen käyttö metsässä on osin turmellut luonnonympäristöä.

LUONNONYMPÄRISTÖSTÄ, HYÖNTEISLAJEISTA JA SAUKOISTA YM. TARKEMMIN SELVITYKSISSÄ (RAMBOLL FINLAND OY JA FAUNATICA OY).

- Lumenvastaanottoalue Vantaan Ylästön Tolkinkylässä, selostus
rev_2013_12_16

- Luontoselvitys Tolkinkylän lumenvastaanottoalue, 17.12.2012

- Huomionarvoisten hyönteislajien esiselvitys ja selvityksiä Vantaan Ylästön Tolkinkylässä vuonna 2012

- Vantaan Krakanojan saukkoselvitys 2012/2013

LUONTOSELVITYS VANTAAN VEROMIEHENKYLÄSSÄ (nro 2)
Ramboll Oy ja Faunatica Oy.

Alla ote Faunatica Oy:n raportista:

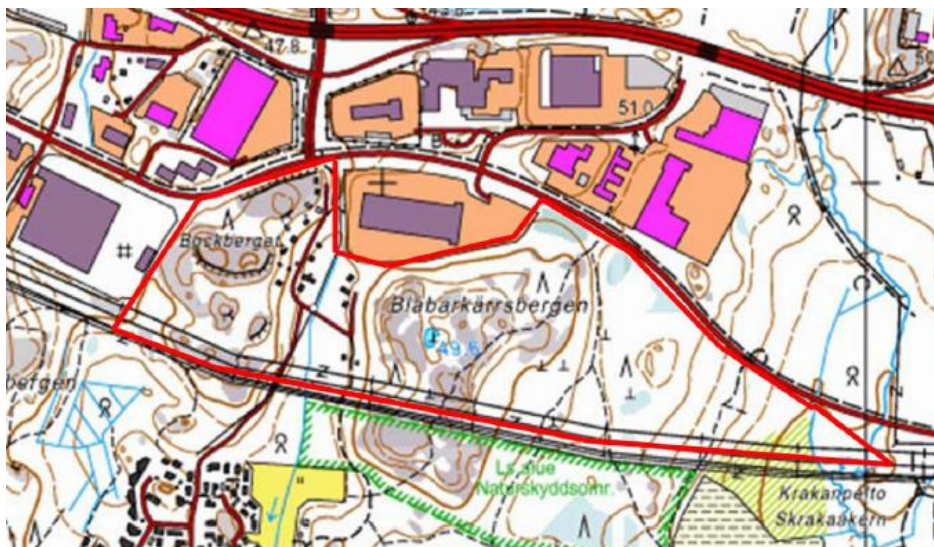
”Selvitettäviltä rakennettavilta alueilta ei löytynyt arvokkaita suojeltavia luontotyyppkejä tai erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Myöskään uhanalaista tai muuten huomionarvoista kasvilajistoa ei löytynyt. Alue on talousmetsää ja suurelta osin Etelä-Suomessa tyypillistä mäntyvaltaista mustikkatyypin tuoretta kangasta. Kallioisemmissa osissa on myös kuivahkoa ja kuivaa kangasta.”

Em. johtopäätösten perusteella kaavahankkeelle ei ole suojeltavien luontotyyppien ja arvokkaiden elinympäristöjen osalta esteitä.

Seuravilla sivuilla on karttoja luontoselvityksestä.

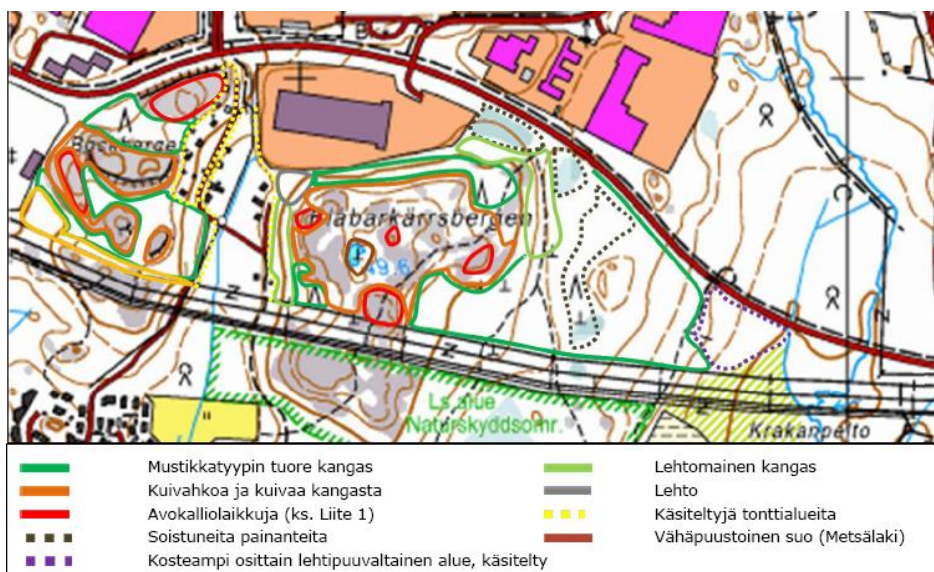
Selvitysalueen raja on esitetty alla olevassa kuvassa punaisella.

KARTTA SELVITYSALUEESTA

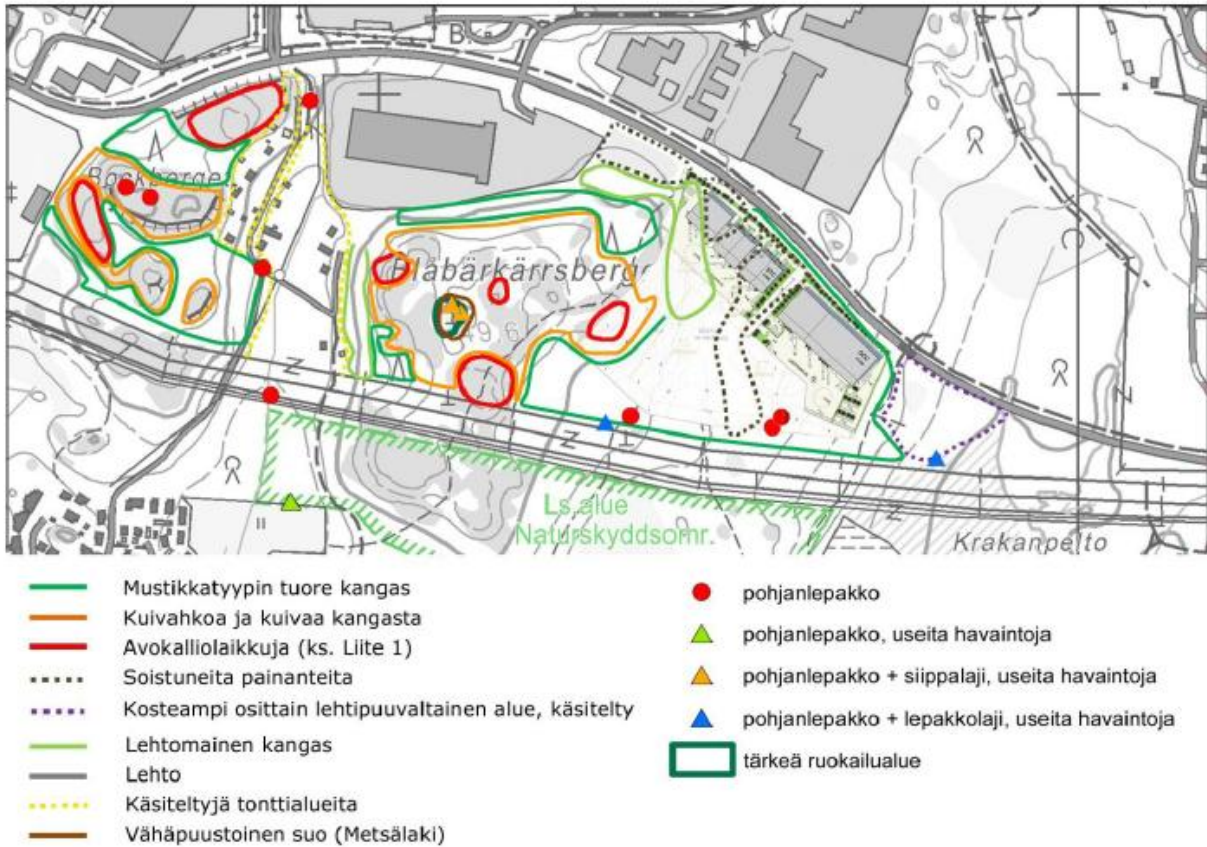
Kartta Ramboll Oy ja Faunatica Oy

KARTTA KASVILLISUUSRAJAUKSET

Kartta Ramboll Oy ja Faunatica Oy

LEPAKKOKARTTA

Kartta Ramboll Oy ja Faunatica Oy

HUOMIONARVOISTEN HYÖNTEISLAJIEN SELVITYKSIÄ (NRO 3) RAMBOLL OY JA FAUNATICA OY

Alla ote Faunatica Oy:n raportista:

”Veromiehenkylän selvitysalueelta ei havaittu huomionarvoisia hyönteislajeja. Alueella on periaatteessa sopivia elinympäristöjä kahdelle huomionarvoiselle perhoslajille, suolaheinäkaitakoille ja kirjoverkkoperhoselle, mutta kumpaakaan ei toukkien eikä aikuisten oikeaan aikaan suoritetuissa etsinnöissä löydetty. Tarkastetut elinympäristölaikut ovat pienialaisia ja laadultaan vain kohtalaisia. Alueen metsäiset osat ovat tavanomaista eteläsuomalaista talousmetsää, jossa ei esiinny merkittäviä määriä huomionarvoisille hyönteislajeille sopivia elinympäristöjä eikä niiden toukkien ravintokasveja. Hyönteislajiston yksityiskohtaisempi selvittämien erityyppisten pyydysten avulla antaisi kattavamman kuvan alueen lajistosta, mutta esiselvityksen perusteella jatkoselvityksiin ei ole tarvetta.”

VANTAAN KRAKANOJAN SAUKKOSELVITYS 2012/2013 (nro 4)
Ramboll Oy ja Faunatica Oy

Alla ote Faunatica Oy:n raportista:

”Krakanoja soveltuu saukon elinpiirin osaksi. Alueella havaittiin kummassakin inventoinnissa saukko. Krakanoja on siis saukon säännöllisesti käyttämää elinpiiriä. Ainakin ensimmäisessä inventoinnissa havaittu saukkoyksilö oli viihtynyt purolla pidempään kuin pelkkä läpikulku olisi vaatinut aikaa. Ilmeisesti purossa siis on ravintoa saukolle, vaikka Krakanojan vedenlaatu on tiettävästi välillä ollut varsin heikko. Lentokentän glykoli- ja/tai mahdolliset muut päästöt eivät ole tuhonneet puroa niin pysyvästi, että eliöstö ei olisi sinne palannut. Virtavesissä vedenlaatu myös tunnetusti paranee varsin nopeasti, jos päästöjä ei enää tule. Tätä tukevat myös havainnot kutevista kaloista Krakanojassa kesällä 2012 (Virtavesien hoitoyhdistys, suullinen tieto). Krakanojan yläjuoksulla on useita saukon levähdyspaikkoja; suojaisia kuusenalusia jokipenkalla ja penkan alustan luolia. Parhaat levähdyspaikat sijaitsevat suojaisilla, runsaasti puuvartista kasvillisuutta sisältävillä jokiosuuksilla, eli Krakanojan keski- ja yläosissa (osuudet II ja III, Ylistöntieltä puron yläjuoksulle päin, eli pohjoisen suuntaan). Ruokailualueeksi koko Krakanoja soveltuu sillä edellytyksellä, että kalat ja sammakkoeläimet säilyvät purossa jatkossakin elossa. Puron yläosa pysyy lähes kauttaaltaan sulana ja on siten hyvää potentiaalista ruokailuympäristöä. Alajuoksun osuuksillakin oli melko kireän pakkasjakson jälkeenkin yhä sulapaikkoja vähän väliä. Ruokailualueeksi saukolle soveltuu siksi koko puro.”

Maaperä

Alueen länsiosassa on kallio, mutta pienempiä kallioita on myös muutosalueen keski- ja itäosassa. Muutoin maaperä on pääasiassa moreenia ja hiekkaa.

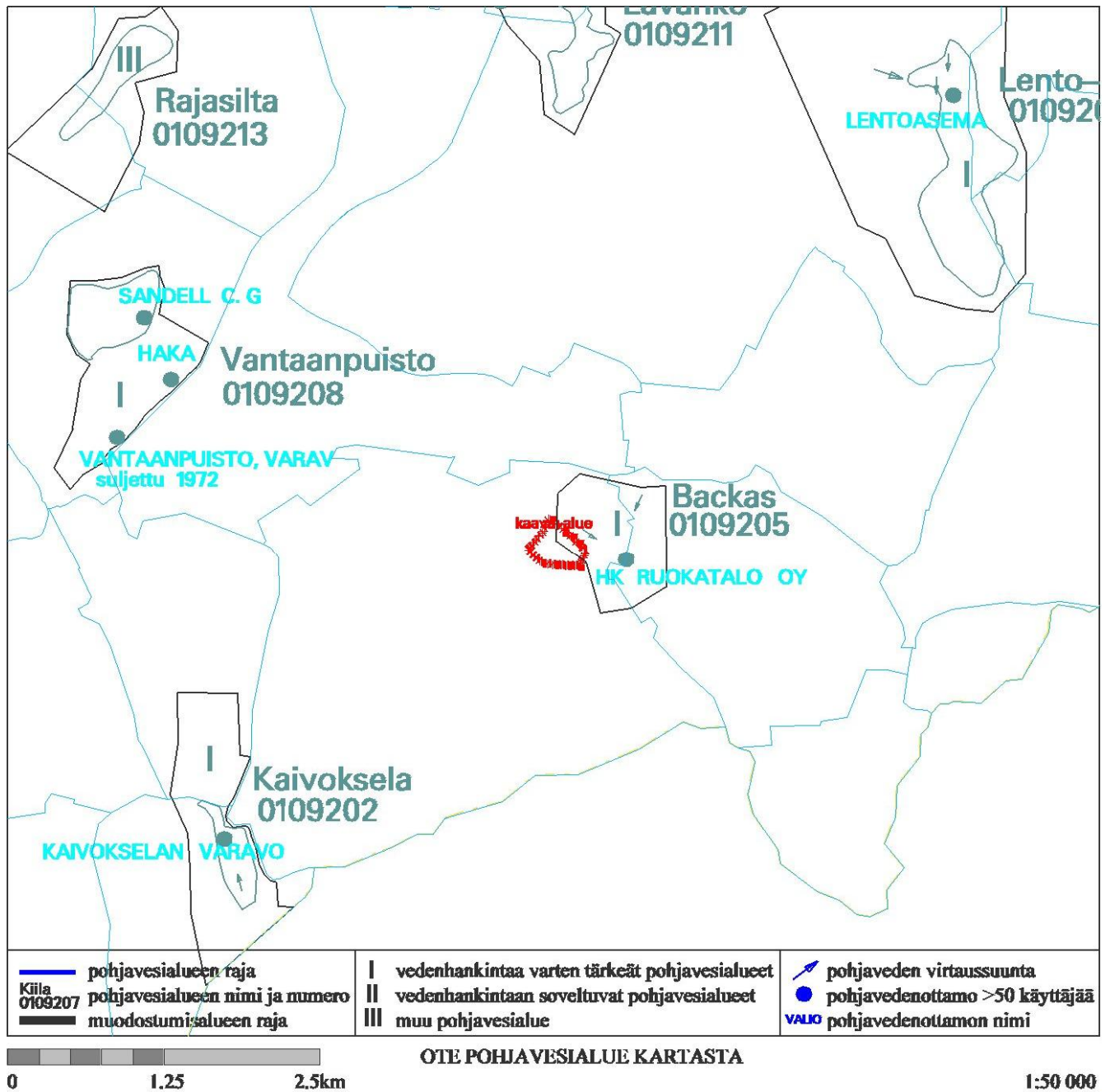
Rakennettavuus maaperän suhteen (toimitilarakennusten alue)

Moreeni- ja kallioalueilla rakennukset perustetaan maanvaraisesti tiiviin moreenin ja/tai kallion varaan. Rakennusten perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja – suunnitelmiin.

Maaperäkartta on seuraavalla sivulla.

Pohjavesi

Yleiskaavan mukainen TT – alue on pohjavesialueella (Backas).

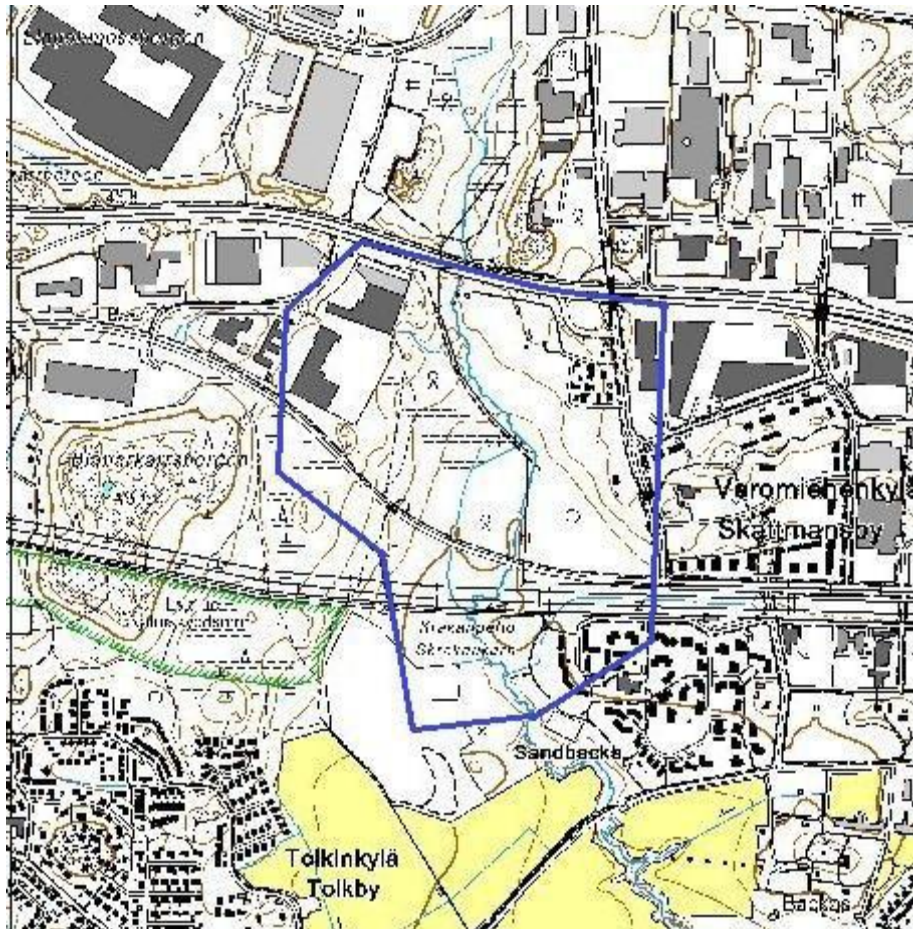

LUMENVASTAANOTTOALUE / RAMBOLL FINLAND OY (1)

Alla on ote Tolkinkylän lumenvastaanottoaikan yleissuunnitelman selostuksesta (Ramboll Finland Oy).

Pohjavedet

Suunnittelualue (lumen vastaanottoaika) ei sijaitse pohjavesialueella. Suunnittelualueen pohjois- ja itäpuolella sijaitsee pinta-alaltaan 0,74 km²:n kokoinen Backaksen I-luokan pohjavesialue (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue). Backaksen pohjavesialueen sijainti on esitetty alla olevassa kuvassa.

Suunnittelualueelle ei ole asennettu pohjavesiputkea eikä suunnittelualueen pohjaveden esiintymistä ja pohjaveden laatua ole näin ollen tutkittu. Suunnittelualueelle on tehty syksyllä 2012 kaksi syvää kallioreikää. Kalliorei'issä ei havaittu kalliopohjavettä.

Krakanojan valuma-alue

Suunnittelualue sijoittuu Krakanojan valuma-alueelle, jonka pinta-ala on 9,5 km².

Krakanoja kuuluu Vantaanjoen vesistöön. Krakanojaan johdetaan laajalta alueelta asuin- ja teollisuusalueiden hulevesiä.

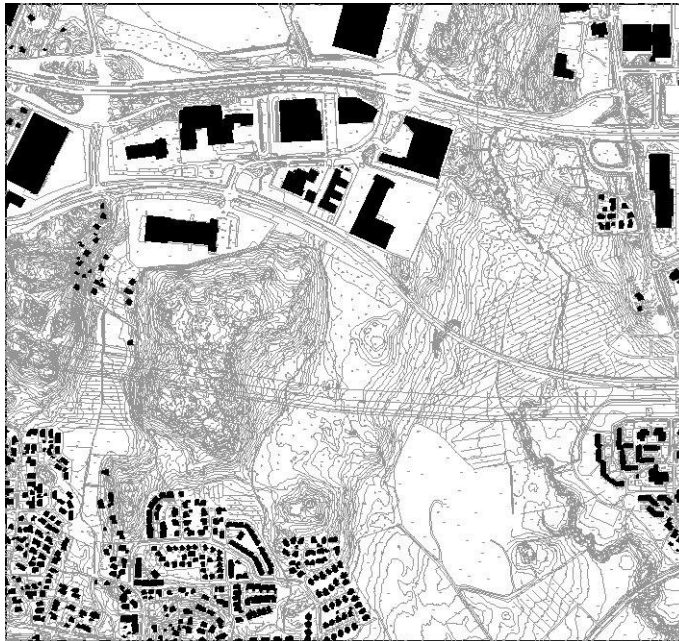
VALUMA-ALUEESTA JA KRAKANOJASTA TARKEMMIN:

Yleissuunnitelman selostus

Lumenvastaanottoalue / Ramboll Finland Oy

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaavamuutosalueella ei ole rakennuksia eikä mitään muuta rakennettua ympäristöä. Tulkintien pohjoispuolella on isoja varastohalleja ja muutosaluetta vastapäisellä olevalla tontilla säilytetään suuri määrä kuorma-autojen trailer:eitä.

KAUPUNKIRAKENNE

Liikenne

Tulkintie on kaupunginosia yhdistävä pääväylä. Katu on vilkkaasti liikennöity. Sen keskiarquivuorokausiliikenne vuonna 2012 oli 3750 ajon/vrk. Sen risteyskohtiin syntyy jonkin verran jonoja ruuhka-aikana. Tulkintielle ei ole liittymiä asemakaavan muutosalueen kohdalla. Tulkintien pohjoispuolisille tonteille kuljetaan Ansatien kautta.

Yhteys Kehä III:lle on Katriinantien tai Kallionsolan eritasoliittymän kautta. Caravellentietä pääsee Tikkutilantielle saakka.

Tulkintien pohjoispuolella oleva kevyen liikenteen väylä on viheralueella erottu ajoradoista.

Joukkoliikenne

Kaava-alueen ohitse Tulkintieltä ei nykyisin kulje yhtään linjaa. Kehä III:n linja-autopysäkit ovat kävelyetäisyydellä kaava-alueelta.

YHDYSKUNTATEKNIikka

Muutosalueella ei ole infrastruktuuria.
Vesihuolto on rakennettava Tulkintien/Ansatieen risteyksestä alkaen.

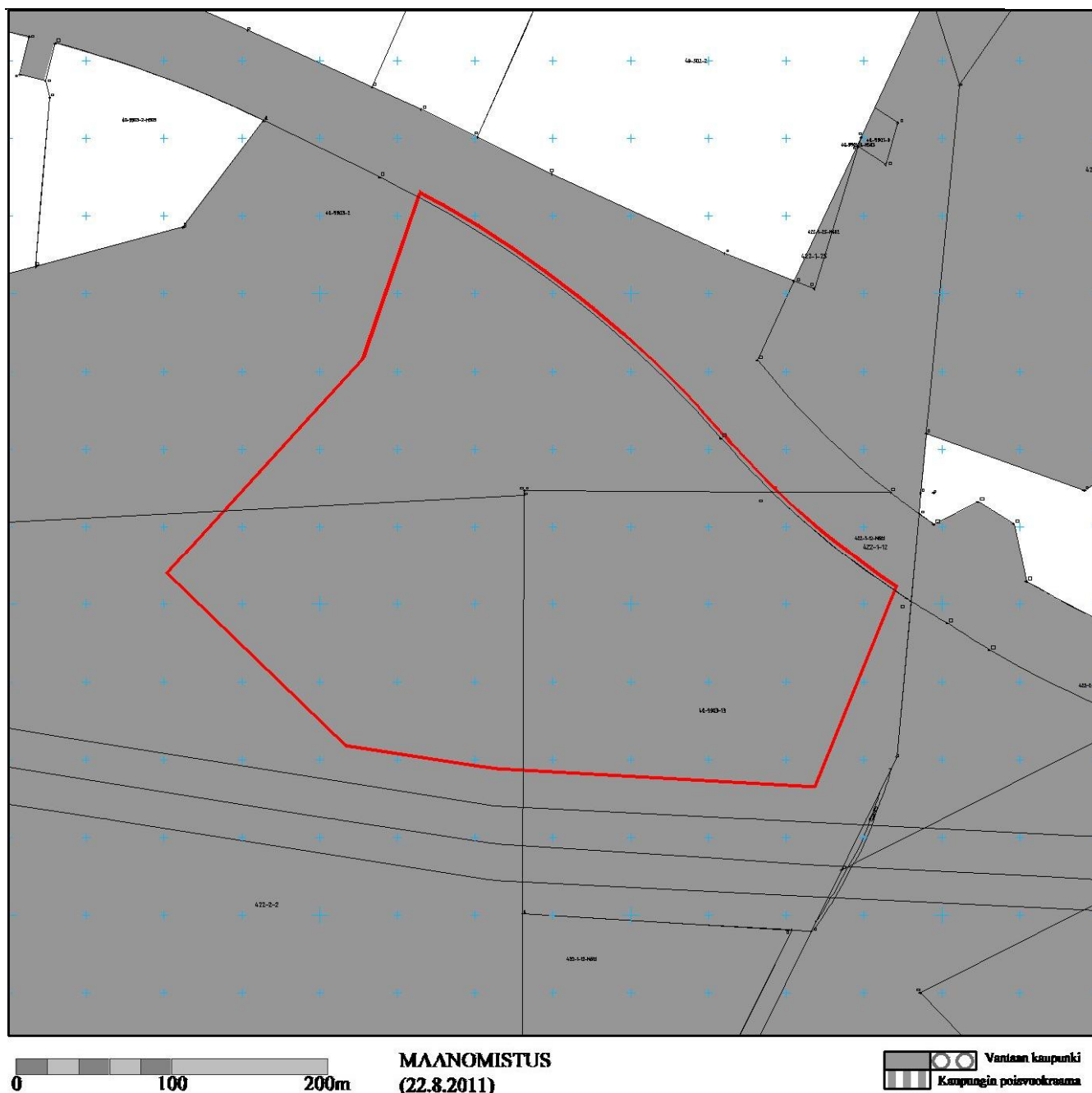
Ympäristön häiriötekijät

Lentomelu on alueen merkittävin häiriötekijä.

3.1.4 Maanomistus

Vantaan kaupunki.

Maanomistuskartta on seuraavalla sivulla.

MAANOMISTUSKARTTA

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Uudenmaan maakuntasuunnitelma 2033

Maakuntavaltuusto hyväksyi joulukuussa 2009 Uudenmaan maakuntasuunnitelman 2033. Suunnitelman yleislinjat ovat kasvuhakuisuus ja ekologinen kestävyys.

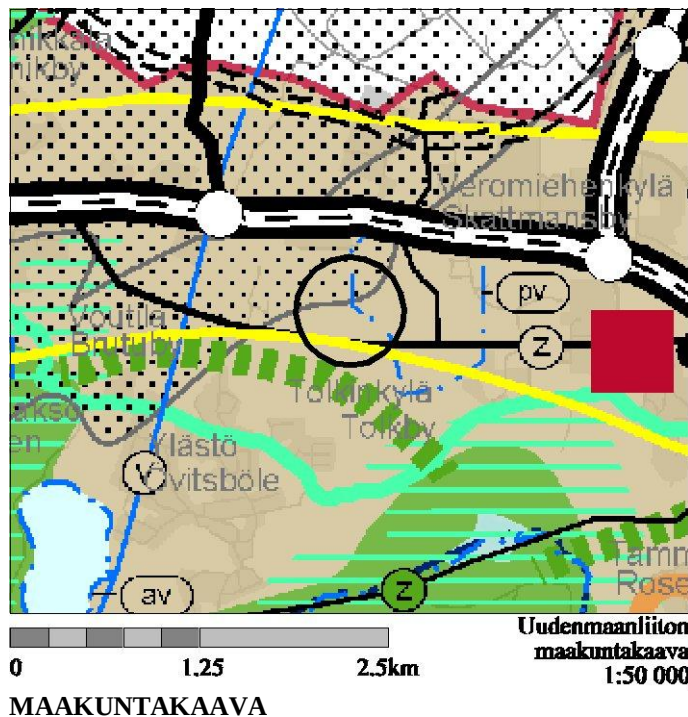
Maakuntasuunnitelma sisältää Uudenmaan tulevaisuuskuvan ja toimintastrategiat. Se on pohja alueen kaikelle suunnittelulle. Suunnitelma tarkistetaan neljän vuoden välein ja sen hyväksymisestä päättää maakuntavaltuusto.

Maakuntasuunnitelma sisältää maakunnan kehittämisen päätavoitteet. Maakuntaohjelmassa sekä sen toteuttamissuunnitelmassa esitetään, miten nämä tavoitteet halutaan toteuttaa. Maakuntasuunnitelmassa määritellään myös käynnissä olevan maakuntakaavan uudistamistyön linjaukset. Maakuntasuunnitelman tavoitteet ohjaavat yleiskaavoitusta välillisesti maakuntakaavan kautta.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma maankäytöstä pitkälle tulevaisuuteen. Maakuntakaava on ohjeena kuntakaavoja laadittaessa. Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta (kartassa ruskea alue), kehäkaupungin kehittämisvyöhykettä ja lentomelualuetta. Ympäristöministeriö 8.11.2006.

Lentomelualue näkyy kartassa pisteinä. Pohjavesialue on sinisellä pistekatkoviivalla (pv).

Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava: Ympäristöministeriö vahvisti kaavan 22.6.2010.

Vertailu maakuntakaavaan

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, joten vertailu maakuntakaavaan ei ole tarpeen (MRA 25 §).

Yleiskaava

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.12.2007 yleiskaavan. Vantaan oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen aluetta TT ja yhdyskuntateknisen huollon aluetta ET.

TT -alue varataan sellaisille tuotanto-, logistiikka-, varasto- ja varikkotoiminnoille, joita ei voida toiminnan aiheuttamien ympäristöhaittojen vuoksi sijoittaa muille työpaikka-alueille. TT -alue on tärkeällä pohjavesialueella.

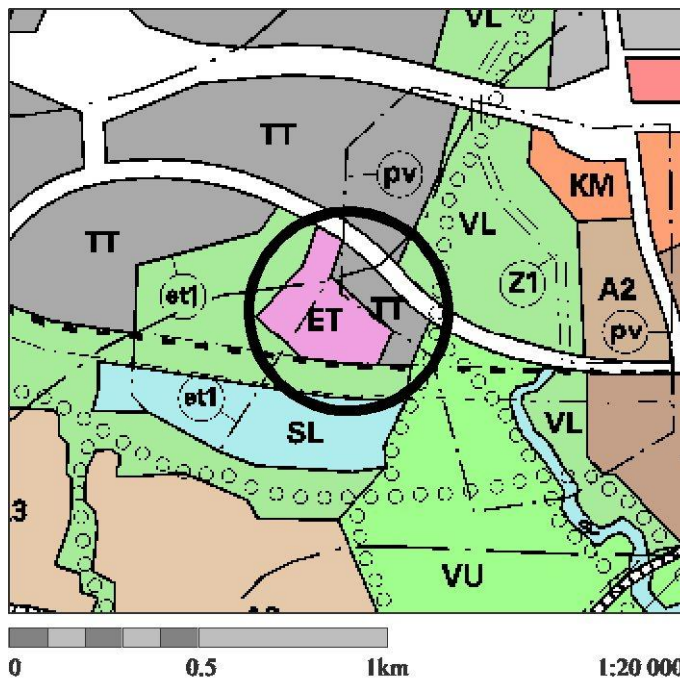
ET -alue varataan yhdyskuntateknisen huollon toimitiloille ja laitteille. Osassa ET -aluetta on yleiskaavassa merkintä et1 (Maanalainen yhdyskuntateknisen huollon alue).

Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeillä m2 ja m3.

(m1)- Lentomeluvyöhyke 1 (L_{DEN} yli 60 dB). (m2)- Lentomeluvyöhyke 2 (L_{DEN} 55-60 dB). (m3)- Lentomeluvyöhyke 3 (L_{DEN} 50-55 dB).

SL Luonnonsuojelualue VU Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.

VL Lähivirkistysalue (Z) Voimansiirtolinja. ○○○○ Ohjeellinen ulkoilureitti

OTE YLEISKAAVASTA

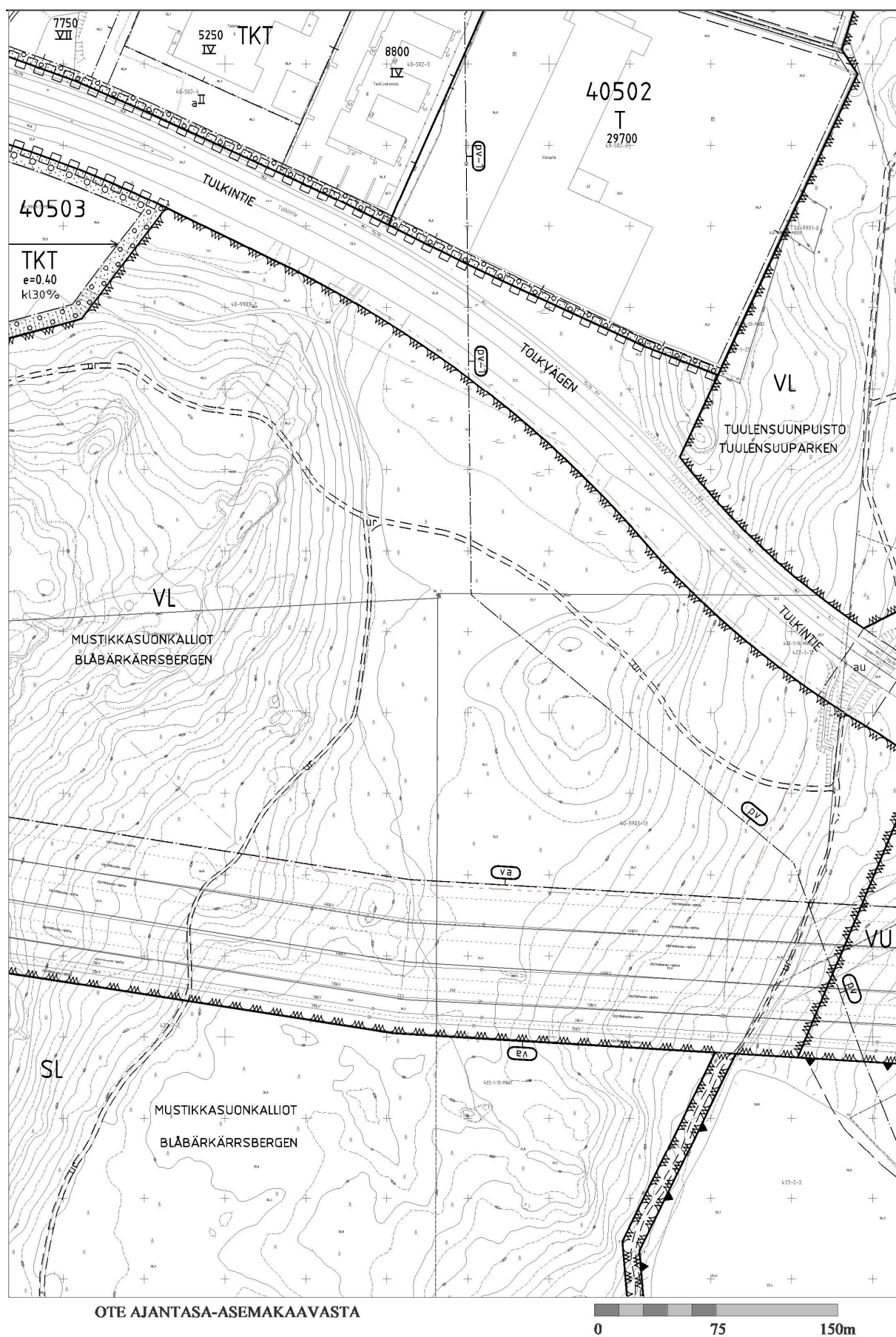
Asemakaava

Tuupakka 8 (nro 402300). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaavan 21.10.2002. Alue on asemakaavassa lähivirkistysaluetta, VL.

Alueella on merkintä tärkeästä pohjavesialueesta, pv.

Asemakaavaan on merkitty ohjeellisia ulkoilureittejä, ur.

Ote asemakaavasta on seuraavalla sivulla.

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010, voimaan 1.1.2011.

Kiinteistörekisteri

Alueen kiinteistöt kuuluvat Vantaan tontti- ja kiinteistörekisteriin.

Rakennuskielto

Ei ole.

Pohjakartta

Alueen pohjakartta täyttää kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista annetun asetuksen 1284 / 1999 asettamat vaatimukset.

Suunnitelmat

Vantaalla on hulevesiohjelma, jonka kuntatekniikan keskus on laatinut.
Kuntek 2/2009 C16:2009

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TARVE

Lumen vastaanottopaikalle on Vantaan kaupungin sekä pääkaupunkiseudun keskiosassa akuutti tarve.

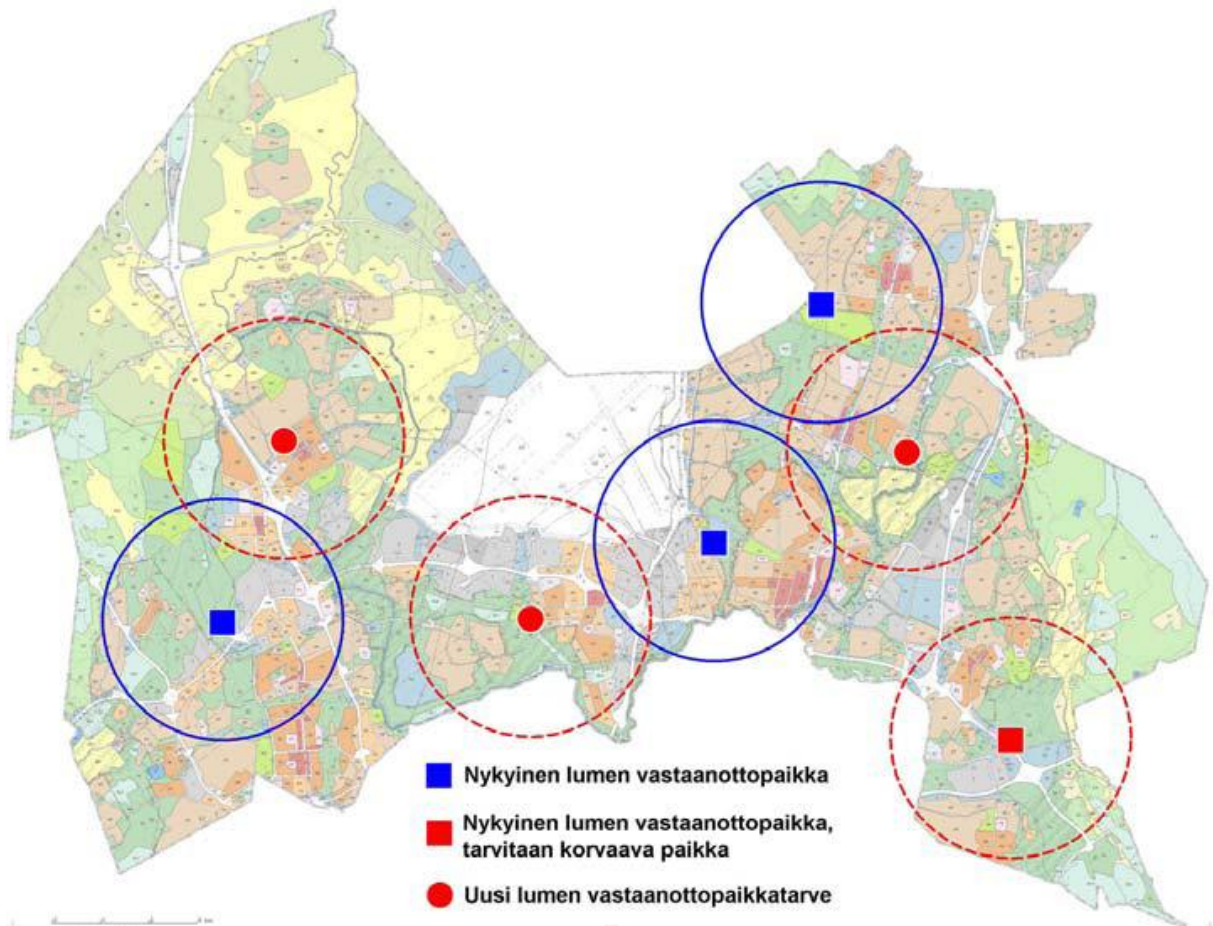
Lumenvastaanottopaikasta tulee yleinen eikä sitä rakenneta vain Vantaan kaupungin tarpeisiin.

ALLA OTTEITA VANTAAN YLEISKAAVAN SELOSTUKSESTA: TEKNISEN HUOLLON ALUEVARAUKSET

Nykyiset lumen vastaanottopaikat

Vantaalla on toiminnassa neljä lumen vastaanottopaikkaa:

- Vehkalanmäki (yleiskaavassa ET -aluetta),*
- Koivuhaka (yleiskaavassa ET-aluetta ja asemakaavassa erityisalue lumen vastaanottopaikka varten (EL), pinta-ala 2,68 ha),*
- Kulomäki (yleiskaavassa ET -aluetta, Kulomäen täyttömäen alueelle on valmistumassa Kulokukkulan asemakaava, jossa on osoitettu erityisalue lumenvastaanottopaikka varten (EL), pinta-ala 0,91 ha) ja*
- Ojanko (yleiskaavassa VL-, EV- ja LM -aluetta).*

Vantaan lumen vastaanottoaikat ja lumenvastaanottoaikkojen tarve. Lisäksi kartalla on esitetty 2,5 km säde kuvaamaan 3 km:n etäisyyttä lumen vastaanottoaikasta tai sen tarpeesta.

Lumen vastaanottoaikkojen sijoittumisen periaatteet ja kehitysnäkymät

Lumen vastaanottoaikkaverkosto ei ole Vantaalla riittävä. Lumen käsittelyssä keskeinen kustannustekijä ovat kuljetuskustannukset. Vantaan kaupungin teknisen toimialan lumimies -työryhmä on esittänyt, että tavoitteena on saada kuljetusmatkat noin kolmen kilometrin pituisiksi. Lunta kerätään poisvietäväksi lähinnä keskusta-alueilta, kauppojen ja virastojen pysäköintialueilta, kapeilta pää- ja asuntokaduilta. Keski-Vantaalla, Koivukylässä ja myöhemmin Marja-Vantaalla on tarvetta uusille lumen vastaanottoaikoille, jotta kuljetusmatkat olisivat lyhyet. Keski-Vantaalla Jumbo ja posti kuljettavat nykyisin lumet Helsingin puolelle. Koivukylästä lumet kuljetetaan nykyisin Kulomäkeen. Lisäksi Myyrmäestä on yli kolme kilometriä Vehkalaan, mutta aluekeskuksen tehokkaan maankäytön takia sieltä ei ole löydettävissä soivaa aluetta lumen vastaanottoaikaksi.

4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Kaupunkisuunnittelussa päätettiin haetun asemakaavan valmistelusta. Kaavamutosta koskevat päätökset on lueteltu tämän asemakaavan muutoksen selostuksen alkuosassa.

4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- alueen sekä viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat, vuokralaiset ja asukkaat (naapurit)
- kaupunginosa tai lähialueen asukkaat, yritykset, työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- kaupungin viranomaiset
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY, Liikennevirasto, Finavia Oyj, Vantaan Energia Oy, Fingrid Oyj, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia.

4.3.2 Vireille tulo

Asemakaavoituksen alkaminen (MRL 62 ja 63 §) ilmoitettiin:
-kuulutus Vantaan kaupungin ilmoitustaululla
-ilmoitus Vantaan Sanomissa 1.10.2011

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavan ja muutoksen suunnitteluvaiheessa on kuultu eri alojen suunnittelijoita sekä tehty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (MRL 63§) 21.9.2011.

Osallisia kuultiin MRL:n 62 §:n mukaisesti.

Maanomistajille sekä naapureille lähetettiin mielipiteiden kuulemista varten viesti, jonka liitteenä oli osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Osallisten tuli toimittaa mielipiteensä 1.11.2011 mennessä.

Mielipiteitä saatiin määräpäivään mennessä 7 kpl.

Myöhemmin Vantaan kaupungininsinöörille toimitettiin vetoamus, jossa oli 415 nimeä. Vetoamuksessa vastustettiin lumenvastaanottoaikan sijoittamista kaava-alueelle.

Ylästön kotiseutuyhdistykseltä saatiin kirje 26.3.2013.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.1.2014 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot ja päätti asettaa kaavaehdotuksen virallisesti nähtäville.

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 26.2.-27.3.2014 välisenä aikana. Tänä aikana ei jätetty muistutuksia.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö ja konsulttityö (MRL 66 §)

Seuraavat Vantaan kaupungin asiantuntijat ovat osallistuneet kaavan valmisteluun:

Hoffren Marko	Asiakirjojen valmistelu, kartan piirtäminen
Kallaluoto Timo	Aluearkkitehti
Salo Pirjo	Liikenne
Virtanen Jaana	"
Vähä-Piikkiö Armi	Maakaupat / Sopimukset
Komulainen Elina	Vesihuolto
Kuparinen Teuvo	Asemakaavoitus

Vantaan ympäristökeskuksen saatiin lausunto Tolkinkylän lumenvastaanottoaikan luontovaikutuksista 10.7.2013.

Kaavamuuotosasia oli esillä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, ympäristöministeriön, Uudenmaan liiton ja Vantaan kaupungin edustajien kuukausikokouksessa 20.3.2013.

Lausuntoja pyydettiin ja saatiin 1 kpl (Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY -keskus).
Kaavaehdotusta tarkistettiin ELY-keskuksen lausunnon perusteella.

4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. Tarkistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. toimiva aluerakenne
2. eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
5. Helsingin seudun erityiskysymykset
6. luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet.

Kaavamuuotos ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Kunnan asettamat tavoitteet

Kaupungin tavoitteena on rakentaa lumen vastaanottoon tarkoitettuja paikkoja, koska tällaisilla alueilla vaikutukset ympäristöön voidaan minimoida.

Toisena kaavamuutoksen tavoitteena on Vantaan työpaikkaomavaraisuuden säilyttäminen. Toimitilatonttien asemakaavoittamisella luodaan edellytykset uusien työpaikkojen syntymiselle.

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

Vantaan arkkitehtuuristrategiassa (Kv 30.1.2006) esitetyt tavoitteet on huomioitu kaavamuutoksen valmistelussa.

4.5 ASEMAKAAVARATKAISU

4.5.4 Asemakaavaratkaisun perusteet

Kaavamuutosalueen maankäyttö on määritelty ja hyväksytty yleiskaavassa. Asemakaavan muutos on oikeusvaikutteisen Vantaan yleiskaavan mukainen. Kaavamuutos edistää yhdyskuntarakenteen taloudellista ja tarkoituksenmukaista hyväksikäyttöä sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Yhdyskunta tarvitsee lumenvastaanottopaikkoja, koska lumet on kuljetettava pois asuin-, liike- ja työpaikka-alueilta sekä kaduilta maanteiltä. Lumia voidaan kasata esim. Pakkalan tai Ylästön asuntoalueelle, koska lumille varattua tilaa ei ole ja koska sulavat lumikaset vähentäisivät viihtyvyyttä kevättalvella asuntoalueilla.

Lumenvastaanottopaikalle varattu alue on keskellä Vantaata, jonka vuoksi se sopii maantieteellisesti ja kaupunkirakenteellisesti hyvin suunniteltuun paikkaan. Paikan etuna on, ettei sen läheisyydessä ole mitään sellaista toimintaa, mitä lumenkuljetukset voisivat häiritä. Lumenvastaanottopaikka sijoittuu metsän keskelle, jossa se on kaupunkikuvasta näkymättömissä.

Lumen sulamisvesien käsittelyyn varataan tarkoituksenmukaiset tilat ja lumen sulamis- ja hulevedet käsitellään asianmukaisella tavalla.

Pintaveden ohjauksessa huomioidaan pohjavesialue ja vesiä ei ohjata suoraan pohjavesialueelle. Hulevesiohjelman periaatteet on otettu huomioon ja biopidätysaltaalle on varattu tila samoin kuin hiekan ja öljynerotuslaitteille. Kaavamääräyksen tarkoituksena on ehkäistä kaavan toteuttamisesta aiheutuva vesien haitallinen kuormitus.

Lähivirkistysalueenosan (VL) muutos yleiskaavassa määriteltyyn käyttöön ja virkistysmahdollisuudet

Tulevan lumenvastaanottopaikan kohdalla on polkuja ja moottoriajoneuvojen luvattomia ajoratoja. Moottoriajoneuvoilla ajelu metsässä on heikentänyt alueen virkistysmahdollisuuksia.

Pienen virkistysalueen osan muuttaminen yleiskaavan mukaiseen käyttöön ei voi mitenkään huonontaa virkistysmahdollisuuksia esim. Ylästön ympäristössä, joka on sijainniltaan lähin asuinalue.

Ylästö on poikkeuksellisen laajojen virkistysalueiden ympäröimä eikä näin suuria viheralueita ole minkään muun asuinalueen ympärillä Vantaalla. Keski-Vantaa on kaupungin vihrein osa.

Ylästö sijaitsee suhteellisen kaukana kaavamuutosalueesta lähimmillään vajaa puolen kilometrin päässä lumenvastaanottopaikalta.

Lumenvastaanottopaikka, EL

Asemakaavan muutosalueen raja on yleiskaavan ET -alueen rajauksesta hieman pienempi, koska kaavamuutosalueen länsipuolella on osa VL -alueesta jätetty maisemallisista syistä (kallioinen alue) nykyisen asemakaavan mukaiseksi VL -alueeksi.

Kallion korkeusasema on kaava-alueen läntisimmässä osassa yli +45 mpy ja kaava-alueen itäosassa noin +31 - +32 mpy. Alue on louhittava ennen kuin se voidaan ottaa käyttöön. Louhinnan seurauksena syntyvä kallioseinä on ideaalinen lumenvastaanottopaikan käytölle, sillä lumet kasataan kallioseinää vasten. Koska lunta voidaan kasata tukea vastaan, tekee se lumenvastaanottopaikasta erittäin tehokkaan. Lisäksi lumikasa louhitussa "altaassa" on melko näkymättömissä.

Suojaviheralue

EL -alueen ympärille on asemakaavassa olemassa olevalle VL - alueella on merkittyluonnonmukaisena kehitettävä alueenosa, (lmk).

Alueelle ei tule näkyvyyden estämiseksi vallejia, koska metsää ei kannata kaataa ja istuttaa alue uudelleen. Vallit olisivat vain muutaman metrin korkeita, eikä niitä vasten voisi kasata lunta. Lisäksi uuden näkyvyyden estävän puuston/pensaiden kasvaminen kestäisi aika kauan.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, ET

Kaupunki tarvitsee alueita, joita voidaan käyttää teknisen huollon materiaalivarastona ja teknisen huollon ajoneuvojen säilyttämiseen.

ET - alue sopii hyvin lumenvastaanottopaikan yhteyteen.

Toimitilarakennusten korttelialueet, KTY

Alue sijaitsee lentokentän lähellä ja hyvien liikenneyhteyksien varrella. Tästä on etua tonteille kaavavillulle toiminnalle. Kehä III:n vaikutuspiirissä oleva alue on kehittynyt viime vuosina voimakkaasti ja tämän positiivisen kehityksen uskotaan vielä jatkuvan.

Tavoitteena on korkeatasoinen työpaikka-alue, jonka suunnittelussa ja rakentamisessa on otettu huomioon alueen ympäristö ja sen erityisvaatimukset.

LUONNOS TOIMITILAKORTTELIT

Ramboll Finland Oy

Kaupunkikuva

Rakennettu ympäristö täydentyy sekä kaupunkikuva paranee, kun myös Tulkintien eteläpuolelle tulee rakennuksia täydentämään Tulkintien katutilaa. Rakentaminen on tehtävä yhtenäistä rakennustapaa noudattaen ja korkeatasoisella rakentamisella saadaan alueelle lisäarvoa. Lumen vastaanottopaikka ei näy Tulkintieltä katsottaessa kaupunkikuvassa, koska se sijaitsee toimitilarakennusten/yhdyskunta teknisen huollon rakennusten takana.

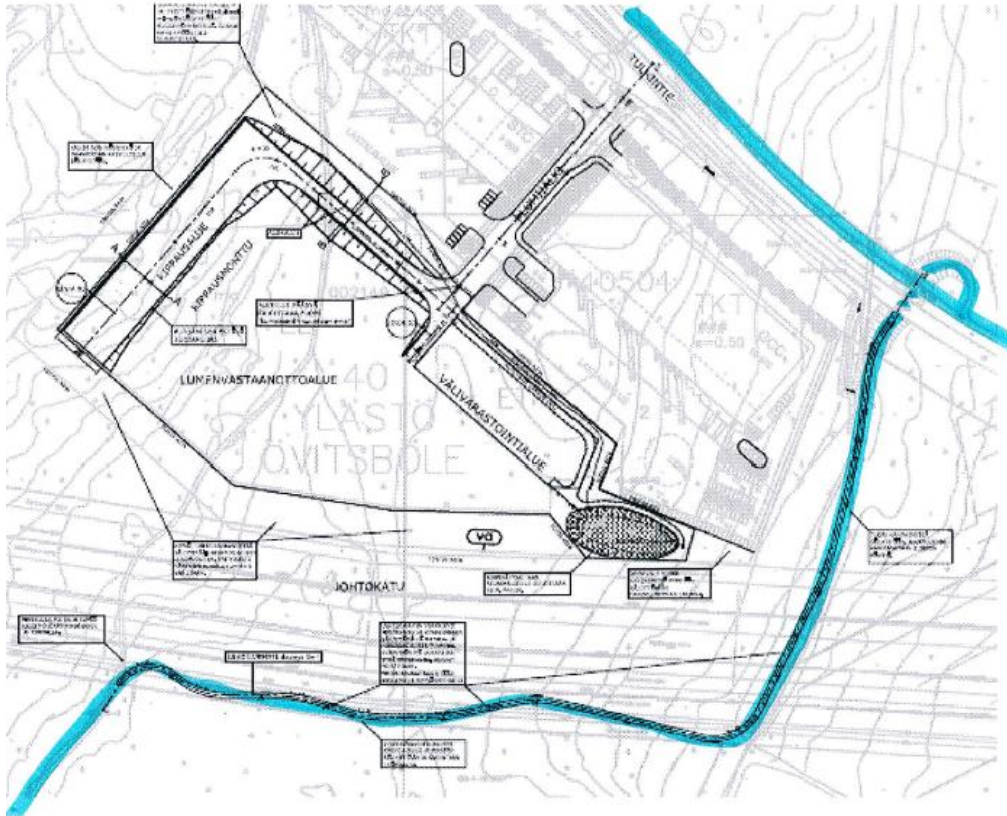
KTY – alueen rakennuksessa lastaus on sijoitettu lumen vastaanottopaikan suuntaan, mikä on kaupunkikuvallisesti hyvä ratkaisu. Kaavamääräysten mukaan lastausalueita ei saa sijoittaa Tulkintien suuntaan.

Ulkoilureitti

Uuden polut korvaavan ulkoilureitin linjaus on suunniteltu tämän kaavamuutoshankkeen yhteydessä.

Raitti on suunniteltu kulkevaksi luonnonsuojelualueen pohjoispuolelta 3 metrin levyisenä kivituhkapintaisena raittina. Se yhdistyy yleiskaavan mukaiseen pohjois-etelä – suuntaiseen suunniteltuun raittilinjaukseen sekä pohjoisosistaan vastikään rakennettuun alikulkuun Tulkintiellä.

Ulkoiluraittiyhteys on linjattu huomioiden viihtyisyys ja johtokatuun liittyvät turvallisuuskohdat. Alikulun jälkeen raitti on linjattu mahdollisimman kaukaa kaavamuutosalueelta, jotta väliin jää nykyistä metsää. Alla olevassa kartassa uusi ulkoilureitti on merkitty **sinisellä**.

LUMEN VASTAANOTTOPAIKAN ASEMAKAAVOITUS

Vesilaki

Uusi vesilaki (587/2011) voimaan 1.1.2012.

Vesilain soveltamisalassa tai perusperiaatteissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Kunnan tehtävät lain toimeenpanossa säilyvät pääosin ennallaan. Vesilailla säännellään edelleen vesialueiden ja vesivarojen käyttöä. Vesilain mukainen lupaviranomainen on aluehallintovirasto (AVI) ja valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristölupa

Lumenvastaanottopaikka ei tarvitse ympäristölupaa.

Lumenvastaanottopaikkojen sijoittamisesta ja hoidosta on määrätty Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä (16 §).

Ympäristöhaitat

Tolkinkylän lumenvastaanottoaikka toteutetaan siten, etteivät lumen sulamisvedet eikä toiminta aiheuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Lumen sulamisvedet lumenvastaanottoaikalta ovat puhtaampia kuin maanteiden ja katujen varsilta esim. Krakanojaan kulkeutuvat vedet. Lumen sulamisvedet käsitellään hiekan- ja öljynerotuksella (muoviset säiliöt). Hiekan- ja öljynerotuksen jälkeen on savella tiivistetty kosteikko, jonka jälkeen vesi voi virrata eteenpäin avo-uomassa, jossa se pääsee myös imeytymään. Maanteiden ja katujen sulamisvesiä ei käsitellä mitenkään.

Lumien sulamisvesien laatu

Helsingin kaupunki on teettänyt VTT:llä (2000) selvityksen kaduille ja kiinteistöihin kertyneen, poiskuljetettavan lumen hävittämisestä Helsingissä.

Alla joitakin johtopäätöksiä selvityksestä:

"Lumensijoituksen vaikutukset näkyvät ojasedimenteissä, joissa raskasmetallipitoisuudet nousevat yli ekologisten vaikutusten perusteella esitettyjen tavoitearvojen. Siksi on suositeltavaa jatkossa selvittää mahdollisuudet kerätä maavastaanottoaikkojen sulamisvedet sadevesiviemäriin tai vaihtoehtoisesti selvittää, löytyykö soveltuvia ja edullisia suodatinmateriaaleja (mm. turve), jotka voidaan asentaa kunnostettuihin keräilyojiin. Uusille maavastaanottoaikoille suositellaan heikosti läpäisevän pohjarakenteen ja vesien keräilyjärjestelmän rakentamista. Lisäksi suositellaan, että lumi- ja sulamisvesinäytteistä analysoidaan nykyisen haitta-aineseurannan lisäksi yhden talven ajan kromin, vanadiinin ja arseenin pitoisuuksia ja tulosten perusteella päätetään, onko jatkoseuranta tarpeen".

."Yhteenvetona voidaan todeta, että lumen hävittämisestä ei aiheudu taustasta erottuvaa hajua ja hajuhaittaa"...

"Roskista ei voida sanoa aiheutuvan terveyshaittoja ihmisille tai ympäristöriskejä eliöstölle, vesien laadulle tms... mutta roskaantumisen aiheuttamaa esteettistä haittaa ei ole syytä kuitenkaan vähätellä"

Ramboll Finland Oy:n yleissuunnitelman selostuksessa on esitetty tutkimuksen näytetuloksia keskimääräisillä pitoisuuksilla sekä aikaisempien tutkimusten tuloksia.

Lisäksi selostuksessa on tutkimustietoja esimerkkinä vedenlaadusta Lielahden lumenvastaanottoalueella.

Hulevedet

Alueella syntyvien virtaamahuippujen tasaamiseksi rakennetaan hulevesien viivytysaltaita, jottei kaava-alueen ympäristössä tulvimisriski ja Krakaojan kuormitus lisäännä.

Puhtaat kattovedet (KTY –alueet) imeytetään suoraan maaperään. Osassa kaavamuutosaluetta on hiekkaa maaperänä, johon vesiä voidaan imeyttää.

HULEVESIEN HALLINTAA JA TOIMENPITEITÄ ON TARKASTELTU KONSULTIN TEKEMÄSSÄ SELVITYKSESSÄ. (LUMENVASTAANOTTOPAIKKA/ RAMBOLL FINLAND OY)

Alla on ote konsultin raportista.

5.4 Hulevesien hallinta

5.4.1 Lähtökohdat

Työssä laaditaan Tolkinkylän lumenvastaanottopaikan alueen yleissuunnitelma hulevesien laadun ja määrän hallitsemiseksi EL/EV-alueella ja esitetään hulevesireitti vastaanottavaan vesistöön (Krakanoja). Tolkinkylän lumenvastaanottopaikalla muodostuu hulevesiä sekä alueelle satavasta vedestä ja lumesta että alueella sulavasta lumivarastosta. Lumien sulamisvedet sisältävät hiekkaa, öljyä, suolaa, kiintoaineita, ravinteita ja muita aineita. Suunniteltujen hulevesirakenteiden tavoitteena on estää sulamisvesien aiheuttama kuormitus alapuolisessa Krakanojassa sekä viivyttää rankkasadetilanteissa syntyviä vesimääriä.

5.4.2 Hulevesien hallintatoimenpiteet

Lumensulamisvedet

Lumensulamisvesien käsittelyksi suositellaan hiekan- ja öljynerotusta sekä biopidätystä. Biopidätysallas rakennetaan VL-alueelle. Lumenvastaanottoalue välivarastointialueineen louhitaan niin, että lumenvastaanottopaikalla syntyvät vedet ohjautuvat painovoimaisesti alueen itäpuolelle, josta vedet ohjautuvat hulevesien käsittelyyn. Rankkasateiden varalta hiekan- ja öljynerotinjärjestelmälle tehdään ohitus suoraan biopidätysaltaaseen. Biopidätysalueella poistetaan vedestä kiintoainetta, ravinteita ja metalleja epäpuhtauksia laskeutuksen, viivyttämisen ja suodattamisen avulla. Biopidätysaltaasta vesi suodattuu kasvillisuuden ja biopidätyskentän rakenteiden läpi salaojiin, joista vedet ohjataan avo-ojien kautta Krakanojaan. Biopidätysaltaan itäpäässä maanpinta muotoillaan niin, että altaasta on ylivuotoreitti loivaluiskaisen painanteen kautta olevaan avo-ojaan. Painannetta ei kuitenkaan sen alkupäässä voida maisemallisista syistä kaivaa niin syväksi, että myös biopidätysaltaasta suodautuvat vedet voitaisiin johtaa suoraan painanteeseen. Oleva avo-ojaa perataan ja syvennetään, jotta avo-ojan kapasiteetti riittää suurtenkin virtaamien eteenpäin johtamiseen myös rankkasadetilanteissa.

6. YMPÄRISTÖN SEURANTA

6.1 Perustilan tutkimussuunnitelma ja toiminnan aikainen seuranta

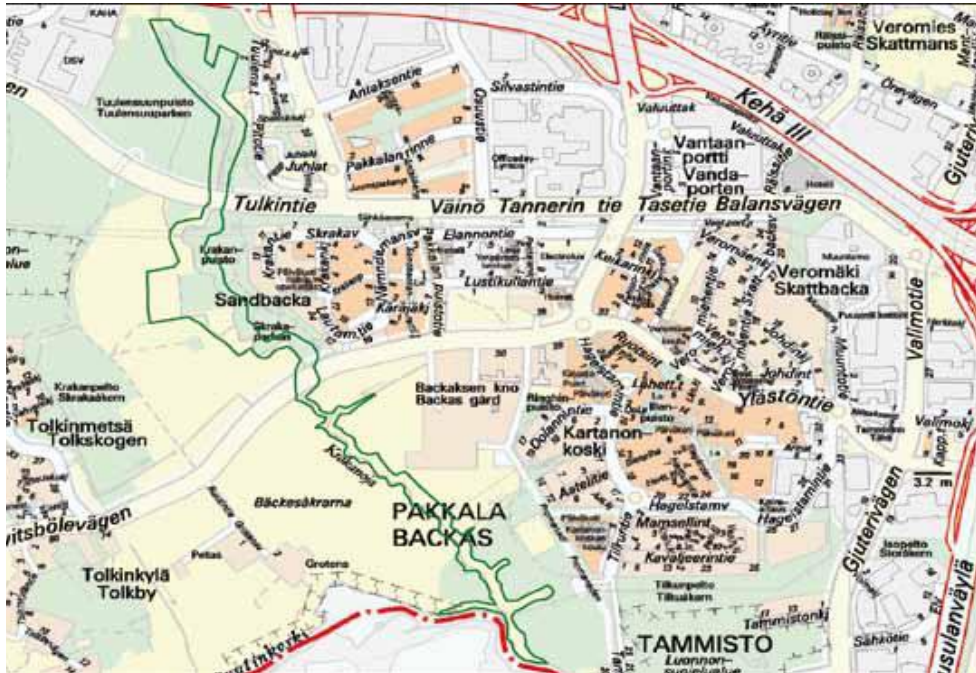
Kohde on pääasiallisesti rakentamatonta metsäaluetta. Kohdealueen itäiset osat sijoittuvat I-luokan pohjavesialueelle (Backas). Lumenvastaanottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

On suositeltavaa tarkkailla kohdealueen ympäristön tilaa sekä ennen suunniteltujen toimintojen aloittamista että sen aikana. Tutkimustiedon mukaan lumen läjitystoiminta lisää ympäristön öljypitoisuutta (maaperässä, ojasedimenteissä ja vesissä). Lumen sulamisvesissä erottuu katusuolauksen vaikutus lisääntyneinä kloridi- ja typpipitoisuuksina. Lisäksi

Vantaanjoen vesistö ja Krakanoja

Krakanoja kuuluu Vantaanjoen vesistöalueeseen. Vantaanjoki on Natura-aluetta.

Vantaan virtavesiselvitys
2010-2011

Luokitus: Maakunnallisesti arvokas
Luontotyyppi: Savimaiden purot

VANTAAN YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNNOSSA (10.7.2013) ON TARKASTELTU TOLKINKYLÄN LUMENVASTAANOTTOPAIKAN VAIKUTUKSISTA VANTAAJOEN VESISTÖÖN/NATURAAN.

Valaistus

KONSULTIN LAATIMASSA SELVITYKSESSÄ (LUMENVASTAANOTTOPAIKKA, YLEISSUUNNITELMAN SELOSTUS) ON SELOSTETTU LUMENVASTAANOTTOPAIKAN VALAISTUSTA.

Alla ote selostuksesta:

Lumenkaato- ja biopidätysalueet valaistaan. Valaiseminen toteutetaan kuudella 15m valonheitinpylväillä. Pylväisiin asennetaan 400W suurpainenatriumheittimet. Heittiminä käytetään epäsymmetrisellä 60 asteen optiikalla varustettuja valonheittimiä, joilla ympäristöön leviävä häiriövalo voidaan minimoida. Heittimiä saa kallistaa korkeintaan 10 astetta. Ratkaisulla saadaan liikennealueille noin 30 lx valaistus. Varsinaisen kentän valaistus jää vähäisemmäksi ja himmenee takareunaa kohden.

Em. perusteella häiritsevää valoa ei kantaudu ympäristöön.
30 lx:in valaistusteho on varsin matala.

Valaistusvoimakkuus (Luxit, lx). 1 lux = 1 lm / m²

Lumenvastaanottopaikka on noin 150 metrin levyinen ja valaisimien kallistuksella jää suora valo 15 metrin korkeista valaisinpylväistä kokonaan lumenvastaanottopaikalle.

Urbaani kaupunki on voimakkaasti valaistu teiden/katujen sekä työpaikka-alueiden pihojen osalta, joten lumenvastaanottopaikan valaistus ei lisää olennaisesti alueen keinotekoista valaistusta.

Liikennemäärät lumenvastaanottopaikalle ja liikennemelu

Lumenvastaanottopaikalle on talviaikaan liikennettä huomattava määrä ja lunta voidaan kuljettaa lähes ympäri vuorokaudta. Alueelle voisi saapua 100 kuorma-autoa päivässä (10 m³/kuorma).

Vantaan kaupungin asiantuntijat ovat arvioineet, ettei lumenvastaanottopaikalle suuntautuvan liikenteen sekä lumenvastaanottopaikan melusta ole tarpeen tehdä erillistä meluselvitystä, koska

- alueella on voimakas lentoliikenteen ja Kehä III:n/Tulkintien aiheuttama taustamelu
- asuinalueet sijaitsevat kaukana lumenvastaanottopaikasta

Vantaan kaupunki teetti meluselvityksen Koisotien lumenvastaanottopaikan asemakaavoittamisen yhteydessä. Meluselvitys osoitti, ettei melu kantaudu kovin laajalle alueelle eikä erityisiin meluntorjuntatoimenpiteisiin ole tarvetta vaikka Koisotiellä asuinalueet sijaitsevat huomattavasti lähempänä lumenvastaanottopaikkaa kuin Tulkintiellä.

Koisotien meluselvitys on liitteenä tämän asemakaavan muutoksen asiapapereissa.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE (liitekuva)

Voimassa olevan asemakaavan rakenne muuttuu, kun osa lähivirkistysalueesta muutetaan yleiskaavassa määritellyyn käyttöön.

Tällä hetkellä kaavamuutosalueen suuntaan ei ole polkuja ja moottoriajoneuvojen luvattomia ajoratoja lukuun ottamatta muita yhteyksiä.

Kaavamuutosalue rakentuu Tulkintieltä alkavan uuden kadun (Lumijälki) varaan. Toimitilarakennukset sijoittuvat kahteen eri kortteliin Lumijäljen molemmin puolin Tulkintien eteläpuolella. Tonteilta ei ole suoria ajoneuvoliittymiä Tulkintielle.

Kortteleissa lastausalueet sijoittuvat rakennusten taakse Tulkintieltä näkymättömissä.

Lumenvastaanottopaikka ja teknisen huollon alue sijoittuvat alueita ympäröivän lähivirkistysalueen ja Tulkintien varren työpaikkatonttien väliin.

Lumijäljen päähän tulee portti/puomi, jossa lumen vastaanottamisesta peritään maksu. Paikalla ei ole maksun perijää/rahastusta, vaan maksaminen suoritetaan laskutuksella.

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

Tulkintieltä on osoitettu uusi katuyhteys lounaissuuntaan. Uuden kadun liittymäpaikka Tulkintielle sijaitsee yleiskaavan mukaisen TT – alueen keskiosassa. Kadun nimeksi esitetään **Lumijälki – Snöspåret**. Ajoyhteys kortteleihin on vain Lumijäljen kautta eikä Tulkintieltä ole suoraa ajoyhteyttä kortteleihin.

Lumijäljen päähän on kaavaan merkitty autojen kääntöpaikka. Varaus on kaavassa, mutta kääntöpaikka rakennetaan vain jos toteuttaminen osoittautuu välttämättömäksi.

Korttelit 40504 ja 40505 ovat osoitettu **toimitilarakennusten korttelialueiksi, KTY**.

Alueelle saadaan rakentaa teollisuus-, varasto-, toimisto- ja liikerakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.

Tehokkuusluku on $e = 0.5$ ja kerrosluku III.

KTY korttelialueille on merkitty **tärkeän pohjavesialueen raja, pv**.

KTY – alueilla muodostuvat hulevedet hallitaan niiden syntypaikalla tontilla Vantaan hulevesiohjeiston mukaisesti. Kiinteistökohtaisen hulevesien hallinnan ja kiinteistön sisäisten tulvareittien suunnittelusta vastaa kiinteistö.

Korttelin 40504 lounaispuolelle on **merkitty yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, ET**.

ET - aluetta saadaan käyttää kaupungin teknisen huollon materiaalivarastona ja ajoneuvojen säilytyspaikkana.

ET – alueen kautta on varaus avo-ojaa ja ajoyhteyttä (ajo) varten.

ET – alueen ja KTY – kortteleiden lounaispuolelle on osoitettu **erityisalue lumen vastaanottopaikkaa varten, EL**. Alueen pinta-ala on noin 3,3 ha.

Lumenvastaanottopaikan toteuttamista varten on laadittava rakentamissuunnitelma.

Pääosa EL – alueesta on lumen läjitysaluetta, II.

EL – alueen pohjois- ja länsiosassa on merkintä ”ajo”, jonka kautta ajetaan Lumijäljeltä lumen kippausalueelle.

Lumenvastaanottopaikan luoteispuolelle louhitaan lunta tuoville autoille kippauspaikka, leveydeltään vajaa 30 metriä. Kippausalue louhitaan tasolle noin +39,0...+41,0 pituuskaltevuuden mukaisesti.

Tämä on liikenteellisesti hyvä ratkaisu, koska ylempänä sijaitsevalle kippaustasanteelle voidaan ajaa yhtä ramppia ylös ja toista ales.

EL – alueelle on merkitty maanpinnan likimääräisiä korkeusasemia (+31,0 ja 32,0).

Lumen vastaanottopaikan yhteyteen on rakennettava kosteikko (biopidätysallas) tasaamaan lumen sulamisvesien määrää, jota vuoksi EL – alueen kaakkoisosassa on aluevaraus biopidätysallasta varten merkinnällä, wh.
Lumen sulamisvedet samoin kuin sade- ja valumavedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotuksella ja kosteikossa (biopidätys) ennen niiden johtamista purkualueelle.

EL -alueen ympärille olemassa olevalle VL – alueelle on merkitty alueenosa, **luonnonmukaisena kehitettävä alue, lmk.**

Alueenosan leveys on noin 20 metriä ja pinta-ala yhteensä noin hehtaarin. ”lmk” merkinnällä varustetulla alueella säilytetään olemassa kasvillisuus (kallioiden männikkö ja maanpinnan kasvillisuus sekä kypsä, tuore kangasmetsä ja soistunut tuore kangasmetsä). Erityisesti mäntyjen elinolosuhteita on vaalittava.

Kaavamuuotosalueen eteläreunassa on merkintä **vaara-alue, va.**

5.1.1 Mitoitus

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 9,5 ha.

Alueet

Toimitilarakennusten korttelialueet, KTY	noin 4.6 ha
Yhdyskuntateknisen huollon alue, ET	noin 0,4
Erityisalue lumen vastaanottopaikkaa varten, EL	noin 3,3
Lähivirkistysalue, VL (lmk)	noin 0,9
Katualue	noin 0,2

Rakennusoikeudet

Toimitilarakennusten korttelialueet, KTY	noin 22.800 k-m ²
Yhdyskuntateknisen huollon alue, ET	500 k-m ²

Rakennusoikeus on yhteensä noin 23.300 k-m².

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

Toimitilarakennusten korttelialue, KTY

Lastaukseen käytettävä tontinosa ei saa sijaita suoraan Tulkintien suuntaan.

Hulevettä on puhdistettava ja sen virtausta tulee hidastaa maanpäällisillä ja/tai maanalaisilla hulevesien tasausaltailla sekä muilla hulevesien viivytyrakenteilla kuten esim. louhostäytöllä, joka voidaan sijoittaa myös pysäköintialueen ja rakennuksen alle.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, maankaivu ja louhinta on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden pinnankorkeuteen.

Lastaus- ja purkualueet sekä kuorma-autojen ajoneuvoliikenteeseen ja pysäköintiin käytettävät alueet on päällystettävä asfaltilla.

Lastaus- ja purkualueiden hulevedet on johdettava osastoidun ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta hulevesien käsittelyalueille, josta ne ja muut hulevedet voidaan johtaa edelleen hulevesiviemäreissä tai avo-ojissa vesistöjen suuntaan. Puhtaat kattovedet tulee imeyttää suoraan hiekkamaaperään tai louhetäyttöön, josta voi tapahtua imeytymistä.

Rakennuslupa on liitettävä Vantaan kaupungin hyväksymä hulevesisuunnitelma.

Korttelialueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida nestemäisiä polttoaineita eikä muita pohjavettä likaavia aineita. Kaikki säiliöt, jotka on tarkoitettu nestemäisille polttoaineille, on sijoitettava katettuun suoja-altaaseen. Altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan nesteen suurin määrä.

Rakennuksien ja niihin liittyvien rakenteiden, katosten ja aitojen tulee olla kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Katujen luiskat saavat ulottua tonteille.

KTY – alueiden tonteille on rakennettava kiinteistökohtainen jätevedenpumppaamo tai jätevedenpumppaamo on toteutettava yhteishankkeena kortteleiden 40505 ja 40504 jätevesille. Mahdollista yhteispumppaamoa varten on korttelista 40505 Lumijälki – nimisen kadun varrelta varattava alueen osa teknistä tilaa varten.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Teollisuus	1ap/100 k-m ²
Varastot	1ap/150
Toimistot	1ap/50
Liiketilat	1ap/35

5.3.2

Muut alueet

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue, ET

Aluetta saadaan käyttää kaupungin teknisen huollon materiaalivarastona. Alueella voidaan säilyttää myös teknisen huollon ajoneuvoja.

Alueella varastoitavat liukkaudentorjunta-aineet tulee sijoittaa tiivispohjaisille alueille.

Autopaikkojen vähimmäismäärä määritellään rakennuslupakäsittelyn yhteydessä.

ET – alueella on osin samoja kaavamääräyksiä kuin KTY sekä EL – alueilla.

Erityisalue lumen vastaanottopaikkaa varten, EL

Lumenvastaanottopaikan kapasiteetiksi on kaavailtu noin 14.000 m3.

Ennen lumenvastaanottopaikan rakentamista on tehtävä perustilaselvitys alueen maaperästä, ojedimenteistä, kaivoista ja ojavesistä.

Lumen vastaanottopaikan yhteyteen on rakennettava kosteikko (biopidätysallas) tasaamaan lumen sulamisvesien määrää. Lumen sulamisvedet samoin kuin sade- ja valumavedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotuksella ja kosteikossa ennen niiden johtamista purkualueelle.

Öljynerotusjärjestelmä tulee mitoittaa voimassa olevien standardin mukaisesti, johon kuuluu hiekan-/lietteenerotin, öljynerotin ja näytteenottokaivo.

Biopidätysalueen on oltava ympäristöään alempana, rakennettu, kasvillisuuden peittämä alue, johon hulevedet voivat lammikoitua ja joista ne voivat maarakenteiden läpi imeytyä maaperään tai kulkeutua salaojiin ja edelleen maastoon.

Kasveihin perustuva käsittelyjärjestelmä on koostuttava matalasta (yleensä alle 1 m) lammikosta tai kanavasta, johon on istutettava vesikasveja. Vesien käsittely perustuu luonnollisiin mikrobiologisiin, biologisiin, fysikaalisiin ja kemiallisiin prosesseihin.

Lumen sulamista on tarkkailtava ja sulamisvesistä on säännöllisesti otettava vesinäytteitä haitallisten aineiden ympäristöön pääsyn estämiseksi. Kohteen lähialueen perustilan selvittämiseksi edellytetään pintavesinäytteiden ottoa kahdelta alueelta siten, että toinen edustaa selkeästi lumenvastaanottoalueen yläjuoksua ja toinen alajuoksua.

Kohteen pinta- ja hulevesiä edellytetään tarkkailtavaksi samoilta tutkimusalueilta kerran kolmessa vuodessa tapahtuvalla näytteenotolla, jolloin näytteistä analysoidaan samat parametrit kuin perustilan selvityksen yhteydessä.

Toiminnasta aiheutuva melu tulee ottaa huomioon, jottei siitä aiheudu kohtuutonta häiriötä ympäristöön yöaikaan klo. 22.00 - 7.00.

Lumen vastaanottopaikkaa on siivottava roskista sekä toiminnan aikana ja lumien sulamisen jälkeen, jotta roskat eivät leviä ympäristöön.

Lumen vastaanottopaikan ympärille on rakennettava vähintään kaksi metriä korkea aita.

Louhinta

Louhintaa tehdään lähes koko suunnittelualueella. Varsinainen lumen varastointialue louhitaan 1,5 % kaltevuuteen, louhintataso vaihtelee noin +29,5...+32,5.

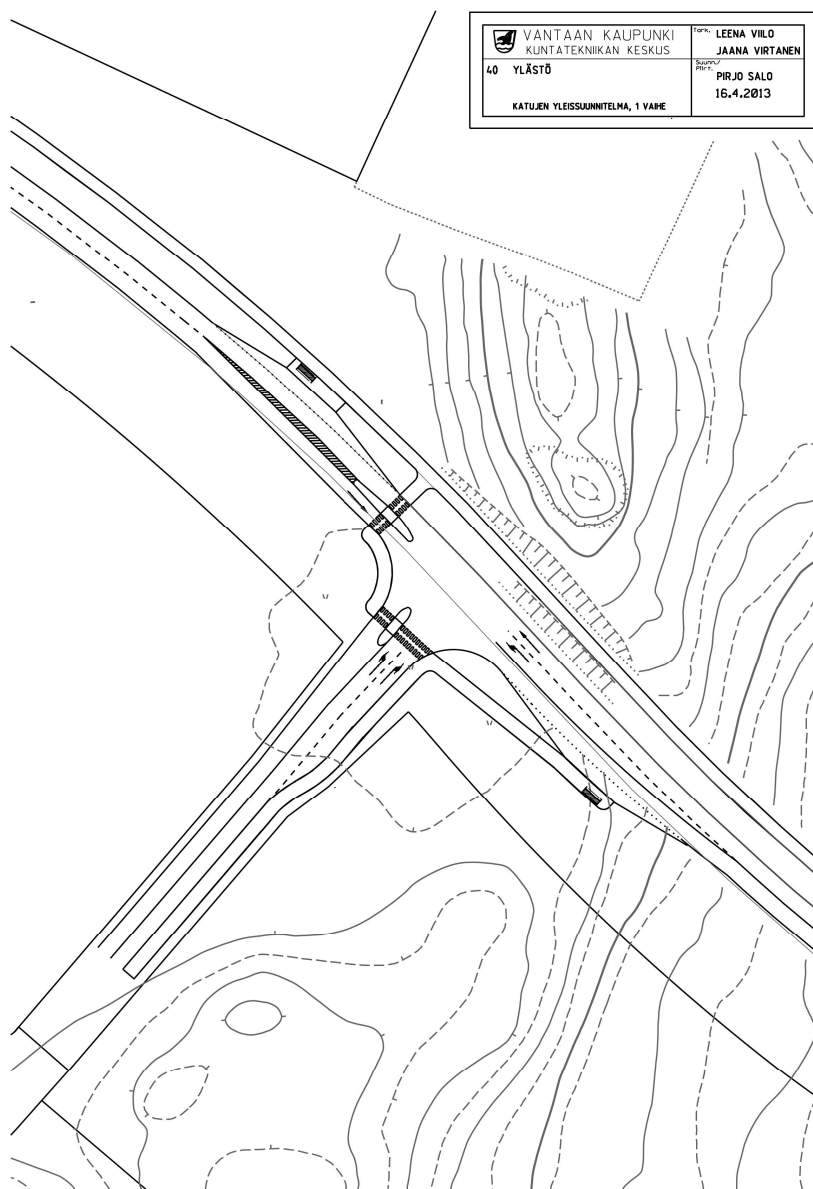
Louhintarintauksen korkeus luonnontilaan jätettävän suojakaistan ja kippausalueen välissä on enimmillään noin 6 m. Lumen varastointialueen ja kippausalueen välisen kallioseinämä on noin 8 m korkeimmillaan. Seinämät louhitaan kaltevuuteen 7:1.

Katualue

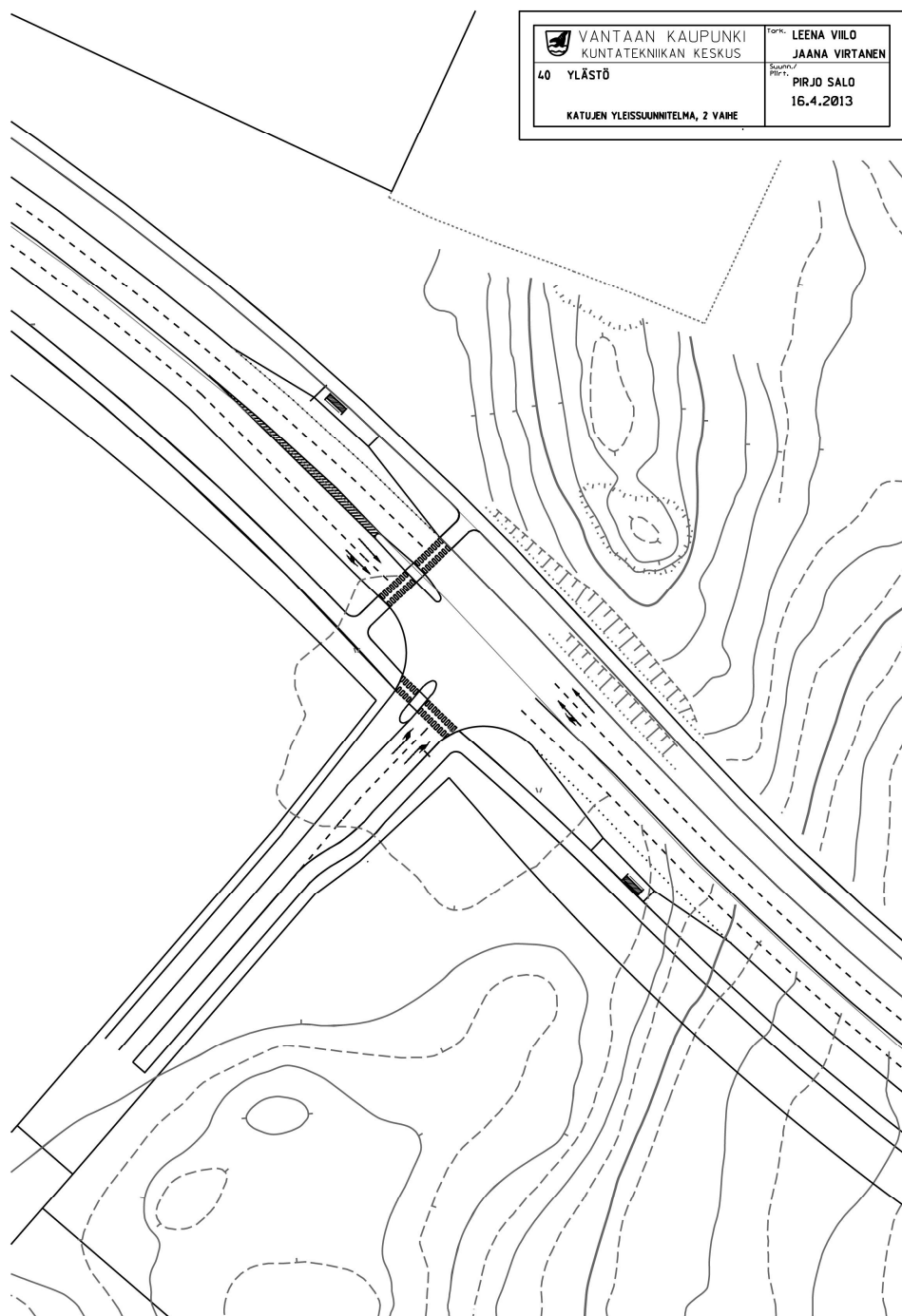
Asemakaavan muutos sisältää katualuevarauksen (Lumijälki). Lumijäljen aluevaraus on 16 metriä. Ajoina on 8 metriä ja kadun toisella puolella on 3,5 metrin levyinen kevyen liikenteen väylä. Lumen auraustilaa on kadun molemmin puolin 2 – 2,5 metriä. Aluevaraus sisältää Tulkintien liittymässä kahden kuorma-auton pituisen kääntymiskaistan.

Tulkintietä idästä tuleville ajoneuvoille rakennetaan vasemmalle kääntymiskaista Lumijäljen liittymän kohdalle.

Kaavassa on varauduttu Tulkintien 2+2-kaistaisuuteen.

TULKINTIE YS VAIHE 1

TULKINTIE YS VAIHE 2

Liikenne ja liikenneturvallisuus

Kaavallisina liikenneturvallisuuden edistämiskeinoina on käytetty liikenneverkon jäsentelyä ja kevyen liikenteen erottelua sekä tilan varaamista suojateiden erityisjärjestelyille.

Kevyt liikenne

Tulkintien pohjoispuolella ja Pyydyskujalla on nykyinen kevyen liikenteen väylä. Lumijäljen itäpuolelle on suunniteltu kevyen liikenteen väylä. Lumijäljelle ja Tulkintien liittymän länsipuolelle on suunniteltu keskisaarekkeelliset suojatiet. Tulkintien eteläpuolelle suunnitellulle linja-autopysäkillä toteutetaan kevyen liikenteen yhteys.

Joukkoliikenne

Tulkintielle Lumijäljen molemmille puolille on suunniteltu linja-autopysäkit.

Pysäköinti

Kaava-alueelle ei ole esitetty yleisiä pysäköintialueita.

Lähivirkistysalue, VL

Kaavamuuotosalueella oleva lähivirkistysalue (VL) on osa ympäröivää lähivirkistysaluetta suojelumerkinnällä.

Vantaan kaupunki on tehnyt metsäsuunnitelman alueen metsille vuosiksi 2008 - 2017. Sen mukaan osalle aluetta tehdään harvennushakkuuta ajanjakson aikana.

Muutosalueen itäpuolella on paikka ulkoilureitille.

5.3.3 Nimet

Kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä käsitteli kaavamuuotosalueen nimiasioita kokouksissaan 7.11.2011 ja hyväksyi alla olevat nimet:

uusi katu:

Lumijälki -Snöspåret

Nimi liittyy alueen metsästysnimistöön. Nimen jälkiosa tarkoittaa kulkureittiä.

Tolkinkylän lumenvastaanottopaikka - Tolkby snömottagningsplats.

EL-alue sijaitsee Tolkinkylässä ja liittyy Tulkintiehen.

Nimi tulevan toiminnan mukaan.

Mustikkasuonkalliot, Blåbärskärrsbergen

VL-alue. Nimi alkaa esiintyä 1750 Blåbergs Kiärr, joka viittaa kallion väriin, ei mustikoihin. Nimimuoto on tarkistettu oikeakieliseksi. (Nr 14.5.2012)

5.4 KAAVAMUUTOKSEN VAIKUTUKSET

5.4.1 Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

Asemakaavan muutos perustuu riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitykset on tehty koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Vantaan kaupungin konsulteilla teettämät selvitykset antavat riittävät tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät vaikutukset mm. kasvi- ja elinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin.

Kaavamuuotosratkaisun valmistelussa on huomioitu luonnonarvot, eikä erityisiä luonnonarvoja kaavamuuotoshankkeen johdosta häviä.

5.4.2 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia ympäristövaikutuksia on tarkasteltu kaavan laadinnan yhteydessä.

Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen ja liikenteeseen

Vaikutuksena yhdyskuntatalouteen on kustannusten syntyminen, kun lumenvastaanottopaikka rakennetaan. Alueen kokonaan puuttuva infrastruktuuri joudutaan rakentamamaan.

Osa kuluista saadaan takaisin lumen vastaanottamisesta perittävillä maksuilla. Lumenvastaanottoalue on osin louhittava melko korkeaan kallioon. Tämä on lisäkustannus, mutta kiviaineksien myynnistä saadaan tuloja. Louhinta-alueella lumen säilyttämiseen tarkoitettu alue on kalliota ja siten kantava rakentamispohja, jota ei tarvitse erikseen vahvistaa kantavilla materiaaleilla. Lumet voidaan läjittää kalliota vastaan, mikä tekee lumenvastaanottopaikasta erittäin kustannustehokkaan.

Vaikutukset energiatalous

Energiantuottajat saavat uusia asiakkaita (KTY –alueet), mutta energiatalouden laajentamisesta aiheutuu aluksi kustannuksia.

Keski-Vantaan yhdyskuntarakenne (Pakkala/Tammisto/Ylästö/Viinikkala) on toteutettu siten, ettei lumia voida kasata kaupunginosiin.

Lumenvastaanottopaikka tarvitaan yhdyskuntarakenteen toimimisen kannalta. Aluerakenne muuttuu, kun nykyistä lähivirkistysaluetta muutetaan työpaikka-alueeksi ja yhdyskuntahuoltoa palvelevan toiminnan käyttöön. Aluerakenteen muutoksella ei ole mitään negatiivisia vaikutuksia aluerakenteen kokonaisuuteen. Vantaan tuleva kaupunkirakenne on ratkaistu yleiskaavan laadinnan yhteydessä.

Rakentamisen seurauksena aluerakenne täydentyy ja eheytyy, mikä on positiivista.

Liikenne

Liikenne Tulkintiellä lisääntyy, mutta alueen läheisyydessä ei ole asukkaita, joita lisääntyvä liikenne voisi häiritä.

Lisääntyvä liikenne kuormittaa alueen risteyskoja, joissa on jo nyt välitysongelmia ruuhka-aikana. Liikennevaloja jouduttaneen rakentamaan joihinkin risteyskoihin esim. Tulkintie ja Caravellentien risteys.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuus ei rakentamistoimenpiteiden johdosta huonone, mutta lisääntyvä liikenne aiheuttaa kuitenkin aina lisää vaaratekijöitä.

Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Maisema ja kaupunkikuva

Tulkintien varrella maisema muuttuu metsämaisemasta osin urbaaniksi ympäristöksi. Tulkintien eteläpuolen toimitilarakennukset jäsensivät uutta kaupunkikuvaa.

Lumenlajituspaikka ei näy kaupunkikuvassa Tulkintien suunnasta katsottuna. Muualta päin maisemassa se on vain osin näkyvissä.

Lumikasat ovat sulamatta pitkälle kesään, jolloin roskat ja liukkaudentorjuntamateriaalit tulevat sulavan lumen seasta esiin. Em. koskee vain tiettyä aikaa vuodesta, sillä lumenkaatoaikana lumikasat maastoutuvat hyvin lumiseen maisemaan.

Rakennettu ympäristö

Tuleva rakennettu ympäristö liittyy Tulkintien pohjoispuolella olevaan rakennettuun ympäristöön.

Kaavamuutoksella ei ole vaikutuksia kulttuuriperintöön.

Ihmissen elinoloihin ja ympäristöön

Ei vaikutuksia, koska aivan muutosalueen läheisyydessä ei ole asukkaita. Ylästön asuinalue sijaitsee lähimmillään vajaa puolen kilometrin päässä kaavamuutosalueelta.

Pienen virkistysalueenosan muuttaminen yleiskaavan mukaiseen käyttöön ei voi mitenkään huonontaa ihmisen elinoloja tai virkistysmahdollisuuksia Ylästön ympäristössä.

Olemassa olevia polkuja poistuu, mutta Vantaan kaupunki rakentaa uuden ulkoiluraitin, joka antaa nykyistä huomattavasti paremmat mahdollisuudet alueella liikkumiselle, joten tilanne ulkoilun suhteen paranee.

Lumenvastaanottopaikasta epäiltyjä haittoja ympäristöön ei tule, kun kaavamääräyksissä esitettyjä varotoimia noudatetaan.

Työllisyys ja talous

Työllisyyteen ja talouteen rakentamisella on aina positiivinen vaikutus. Hankkeesta hyötyvät myös Vantaan yrittäjät.

Sosiaaliset vaikutukset

Negatiivisia sosiaalisia vaikutuksia ei uskota olevan.

Työpaikkoja syntyy lisää ja esim. työpaikan saavalle henkilöllö vaikutukset ovat positiivisia.

0 vaihtoehto (kaavamutosta ei tehdä)

Toimitilarakennukset (KTY) rakennettaneen muualla - mahdollisesti Vantaan ulkopuolelle, josta seuraa mm. verotulojen menetys.

Lunta kuljetetaan väliaikaisille lumenläjitysalueille. Tästä voi olla negatiivisia vaikutuksia ympäristöön, koska väliaikaisia lumenläjitysalueita ei ole rakennettu tarkoitukseen sopivalla tavalla lumenvastaanottotoimintaa varten.

5.4.3 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Vantaan ympäristökeskus on 10.7.2013 antanut lausunnon Tolkinkylän lumenvastaanottopaikan luontovaikutuksista.

Lausunnon laatijat:

Sinikka Rantalainen
ympäristösuunnittelija

Jaakko Vähämäki
johtava ympäristösuunnittelija

Vantaan ympäristökeskuksen lausunto alkaa.

TOLKINKYLÄN LUMENVASTAANOTTOPIIKKA JA VANTAANJOEN NATURA-ALUE

Luonnonsuojelulaki 65§

Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Valtioneuvoston päätös

*Valtioneuvosto on tehnyt 1.3.2012 päätöksen Natura 2000 –verkoston Suomen ehdotuksen täydentämisestä sisällyttämällä Vantaanjoen aluetta verkostoehdotukseen. Keskeisenä valintaperusteena on luontodirektiivin liitteen II laji, vuollejokisimpukka, *Unio crassus*.*

Ensimmäinen päätös Vantaanjoen liittämiseksi Natura-verkostoon tehtiin vuonna 2006. Päätöksestä valitettiin mm. luonnontieteellisen tiedon vähäisyyteen vedoten. Vuonna 2008 valmistuneiden lisätutkimusten, systemaattisten sukellusinventointien, tulosten mukaan Vantaanjoen vuollejokisimpukkapopulaatio käsittää vähintään 2 miljoonaa yksilöä ja on siten Suomen tärkein tunnettu esiintymä.

*Uusi inventointitieto on myös osoittanut, että lajia ei esiinny aiempaan päätökseen sisältyneellä Nurmijärven Nukarinkosken ja Hyvinkään Kaltevan sillan välisellä jokiosuudella. Tämän johdosta uuden päätöksen mukainen alueen raja-
aus käsittäisi nyt aiempaa lyhyemmän, 59 kilometrin pituisen Nukarinkosken alapuolisen jokijakson.*

*Vuollejokisimpukan lisäksi Vantaanjoen Natura-alueella esiintyy säännöllisesti luontodirektiivin liitteen II lajia saukkoa (*Lutra lutra*) mm. Pitkäkoscalla ja Vanhankaupunginkoscalla. Huomionarvoista on, että saukkoa esiintyy myös Vantaanjokeen laskevassa Krakanojassa. Lisäksi Vantaanjoella esiintyy Suomessa harvinainen silmälläpidettävä virtalude (*Aphelocheirus aestivalis*), jota tavataan Ruutinkoscalla ja Königstedtinkoscalla.*

Tolkinkylän lumenvastaanottopaikkaa lähimpänä sijaitseva huomionarvoinen vuollejokisimpukkaesiintymä sijaitsee Haltialassa Tammistontie 28 kohdalla (Vantaanjoen Natura-alueen vuollejokisimpukkainventointi 2004-2007).

Vuollejokisimpukan herkkyys ympäristömuutoksille

*Vuollejokisimpukka elää virtaavissa vesissä sora- ja hiekkapohjilla sekä myös pehmeillä pohjilla, kuten Vantaanjoessa. Erityisen soveliaita elinympäristöjä sille ovat koskien alapuoliset virtajaksot, suvanot ja nivat. Sen elinkierto-
on kuuluu toukkavaihe, joka loisii kalan kiduksissa. Loisvaiheen jälkeen nuoret simpukanalut kaivautuvat joen pohjahiekkaan. Vuollejokisimpukka elää 15-30 vuotiaaksi.*

Vuollejokisimpukan säilymiselle on haitallista kiintoaineksen kerääntyminen ja pohjan liettyminen. Erityisen herkkä tällaiselle ympäristön muutokselle vuollejokisimpukka on nuoruusvaiheessaan. Laji kestää muutoksia kuitenkin paremmin kuin raakku eli jokihelmisimpukka, etenkin mikäli veden pH säilyy lähellä neutraalia.

Arvio Tolkinkylän lumenvastaanottopaikan vaikutuksista Vantaanjoen Natura-arvojen säilymiseen

*Lumen läjityksen ympäristövaikutuksia on tutkittu varsin vähän. Helsingin kaupungin tekemässä tutkimuksessa Lumen läjityksen ympäristövaikutukset Helsingissä, 2003, on suuntaa antavia tuloksia lumen sulamisvesien laadusta ja ympäristövaikutuksista kolmelta lumenvastaanottopaikalta. Tutkimuksen mukaan suurin kuormitus syntyy kloridista, tpeestä ja öljystä. Lumen sisältämä epäpuhdas kiintoainek-
se jää sulamisen myötä kuitenkin suurelta osin*

vastaanottoapaikan maaperään ja purkuojan sedimentteihin ja vain osa kulkeutuu veden mukana kaupunkipuroihin ja ojiin. Kuormitus on suurimmillaan sulamiskauden alussa, maalis-huhtikuussa, jonka jälkeen sulamisvesillä ei Helsingin tutkimuksen mukaan ole enää merkittäviä vaikutuksia vastaanottavaan vesistöön.

Helsingissä eri aikoina tehtyjen mittausten perusteella voidaan päätellä, että myös suoraan liikenneväyliltä tulee hallitsemattomasti kaupunkipuroihin sulamisvesien mukana merkittävää kloridikuormitusta. Lumen sulamisvesien kloridipitoisuuksissa havaitaan kaiken kaikkiaan selvää kasvua viimeisten 20 vuoden kuluessa.

Ilmeisestikään lumenvastaanottoapaikan sulamisvesistä ei aiheudu suuria virtaamahuippuja, jotka aiheuttaisivat voimakasta eroosiota ja kuljettaisivat suuria määriä kiintoainesta puroihin ja ojiin. Kevään voimakkaimman sulamiskauden jälkeen vedet todennäköisesti valuvat kesän kuluessa hitaasti ja tasaisesti purkuojiin voiden jopa tasoittaa kuivan kauden alivirtaamia. Sulamisvesillä voi olla myös viilentävä vaikutus; Vantaan virtavesiselvityksessä on todettu Vehkalanmäen lumenvastaanottoapaikalta sulamisvesiä saavan Tallimäenpuron veden lämpötilaksi kesän 2010 helteillä vain 8 °C.

Tolkinkylän lumenvastaanottoapaikasta, joka korvaa hieman etelämpänä Krakanojan länsipuolella sijaitsevalla täyttömaalla olleen väliaikaisen lumenkaatopaikan, on Krakanojan kautta Vantaanjoen Natura-alueeseen matkaa noin 1800 metriä. Huolellisesti suunnitellut ja toteutetut hulevesien hallintatoimenpiteet hiekan- ja öljynerotusrakenteineen sekä biopidätysaltaineen todennäköisesti estävät kiintoaineksen ja epäpuhtauksien pääsyä laskuojan kautta Krakanojaan ja Vantaanjokeen niin, ettei sulamisvesistä aiheudu vaikutuksia, jotka heikentäisivät Vantaanjoen Natura-arvoja. Lumenvastaanottoapaikan ympäristövaikutuksia tulee luonnollisesti seurata yleissuunnitelmassa esitettyjen suositusten mukaisesti.

TOLKINKYLÄN LUMENVASTAANOTTOPAIKAN VAIKUTUKSISTA LÄHISTÖLLÄ SIJAITSEVIIN LUONNONSUOJELUALUEISIIN

Vaikutukset Krakanojan luontoarvoihin

Krakanoja rantavyöhykkeineen on Tulkintien ja Vantaanjoen väliseltä jaksolta varattu Vantaan yleiskaavassa luonnonsuojelualueeksi. Vantaan ympäristölautakunta on 12.12.2012 §8 kiirehtinyt puron varren luonnonsuojelulain mukaista rauhoittamista.

Krakanojan erityinen arvo on uhanalainen luontotyyppi (savimaan purot) jota kuvastaa hyvin säilynyt morfologia, rantojen kasvillisuus sekä ja huomionarvoinen eläinlajisto, erityisesti saukko ja myös taimen, joka nousee puroon kutemaan. Vantaan virtavesiselvityksessä 2010-2011 Krakanoja arvotettiin maakunnallisesti arvokkaaksi vesiluontokohteeksi.

Saukon esiintymiseen Krakanojalla vaikuttaa enemmän rantojen kasvillisuuden ja muun vesiluonnon hoito ja suojelu, kuin lumenkaatopaikan sulamisvedet. Myös taimenen menestymiseen Krakanojassa vaikuttavat muut puron valuma-alueelta tulevat hulevedet enemmän kuin hyvin toteutettu lumenvastaanottopaikka.

Vaikutukset lumenvastaanottopaikan lähiympäristöön ja Blåbärkärrsbergenin luonnonsuojelualueeseen

Tolkinkylän lumenvastaanottopaikan luontoselvityksen lepakkohavainnot keskittyvät alueella säilyvän lammen ympäristöön. Avoimuuden lisääntyminen lumenkaatopaikan kohdalla, sulamisvedet ja biopuhdistusallas saattavat jopa parantaa lepakoiden saalistusta ja lentoreittejä alueella.

Liito-oravan esiintyminen rajoittuu Vantaanjoen pääuoman länsipuolelle. Lajin levittäytymistä itään rajoittavat tehokkaasti avoimet viljelysmaiset ja liikenteen pääväylät.

Luontoselvityksestä ilmenee, ettei lumenkaatopaikalla ole merkittävää vaikutusta muuhunkaan lajistoon. Rakentamisen seurauksena paikallisesti tuhoutuvat luontotyytit ovat Suomessa yleisiä. Samoja luontotyyppisiä ja lajistoa esiintyy eteläpuolella sijaitsevalla luonnonsuojelulain perusteella rauhoitetulla Blåbärkärrsbergenin suojelualueella.

Vantaan ympäristökeskuksen lausunto päättyy.

Vantaan kaupunkisuunnittelun arvio kaavahankkeen vaikutuksista maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan, ilmastoon, kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin)

Kaavamuuotosalue on yleiskaavassa varattu rakentamiskäyttöön, eikä rakentamiseen tarkoitetuilla alueilla ole tavoitteena luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen.

Kaavamuuotosalueella louhiminen, tasaaminen/maamassojen vaihto muuttavat luonnonympäristön täydellisesti.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan, ilmastoon vastaavat tavanomaisia rakentamisesta aiheutuvia vaikutuksia.

Toimitilarakennusten korttelialueet

Pohjavesitilanne ei rakentamisen seurauksena merkittävästi muutu, koska ainakin kattovedet pyritään imeytetään suoraan maaperään ja hulevesiä viivytään altaissa.

Negatiivia ympäristövaikutuksia ei aiheudu, kun rakennushankkeet toteutetaan kaavamääräyksissä edellytetyllä tavalla (mm. määräyksiä vaarallisen aineiden säilyttämisestä ja pohjaveden suojelemista).

Lumen sulamisen arviointi

HULEVESIEN VAIKUTUKSIA ON TARKASTELTU KONSULTIN TEKEMÄSSÄ
SELVITYKSESSÄ. (Lumenvastaanottoaikka/ Ramboll Finland Oy)

Ramboll Finland Oy

Lumien sulamisvedet

Lumien läjitysalueen pinta-ala on noin 16 700 m². Lisäksi läjitysalueen välivarastointialueelle voidaan varastoida tarvittaessa lunta (alueen pinta-ala 3 700 m²). Lumikinosten keskimääräiseksi korkeudeksi on lumimäärän laskemisessa oletettu 7 metriä. Kirjallisuudessa lumen tiheytenä on käytetty arvoa 500 kg/m³. Tällöin alueelle tuotavan lumen vesiarvoksi saadaan 58 450 - 71 400 m³. Keskimääräiseksi haihdunnaksi arvioidaan noin 10 %. Lumen sulamisesta aiheutuva virtaama riippuu sulamisen kestosta. Jos arvioidaan lumen sulamisen tapahtuvan 100 vuorokauden aikana, saadaan sulamisvesien virtaamaksi noin 12-15 l/s.

Muut hulevedet

Lumien sulamisvesien lisäksi lumenvastaanottoalueelta pintavedeksi muodostuvan vesimäärään vaikuttavat alueelle kohdistuvat sateet. Rankkasateen mitoituksessa käytetään Vantaan hulevesiohjelman (Vantaan kaupunki, 2009) mukaista 2-3 vuoden välein toistuvaa 15 minuutin mittaista rankkasadetta, jonka määrä on 120 l/s/ha. Valumakertoimina on käytetty Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry:n mukaisia valumakertoimia

Alla kahden Vantaan kaupungin asiantuntijan arvio lumen sulamisesta/haihdunnasta.

Erkki Tammisto, Ylituomestari
Vantaan kaupunki, Kuntatekniikan keskus

Normaalisti elo- syyskuun vaihteessa lumet ovat sulaneet. Kovalumisina talvina on ollut ”ylivuotistakin” lunta. Vuonna 2012 käytettiin konetta penkomaan lumia sulamisen jouduttamiseksi. Alueet siivotaan kesäkuussa ja lopullisesti sitten kun lumet sulaneet eli syyskuun aikana. Loppusiivouksen jälkeen aina vuosittain Vantaan ympäristökeskuksen tarkastus.

Johanna Virtanen (ei enää Vantaan kaupungin palveluksessa)
projekti-insinööri

Haihdunnasta tieteellisesti on kirjoitettu julkaisussa Sovellettu Hydrologia, Vesiyhdistys 1982.

Lumikasalla ei ole merkittävää vaikutusta ilmankosteuteen paikallisesti. Etelä-Suomessa haihduntaa tapahtuu merkittävästi toukokuusta syyskuulle ulottuvalla jaksolla, jolloin ilmankosteus on usein matala. Tälle jaksolle myös ajoittuu lumen sulanta lumenvastaanottoalueella. Haihduntaa lumen pinnasta ei

juuri tapahdu vaan jää ja lumi sulavat vedeksi ja valuvat lumenvastaanottoalueen läpi hulevesien käsittelyaltaaseen. Haihduta altaasta kasvaa lämpötilan noustessa ja vesihöyrynpaineen pysyessä mahdollisimman alhaisena. Allas on kuitenkin kauempana ja haihduntaa säätelevä vesihöyrynpaine altaan pinnassa muodostuu nopeasti rajoittavaksi tekijäksi mikäli ei tapahdu voimakasta sekoittumista. Käytännössä tuuli sekoittaa ja kuljettaa kosteutta laajalle alueelle. Ilman sekoittumista haihdunta lakkaa nopeasti. Tuuli taas sekoittaa ilmaa ja estää ilmankosteuden paikallisen kohoamisen. Näin ollen en näkisi olevan riskiä että lumenvastaanottoalue nostaisi paikallisesti merkittävästi ilmankosteutta lumenvastaanottopaikan naapurissa TY korttelissa. Normaali ilman kosteudenvaihtelulla on paljon suurempi merkitys.

Vaikutukset Krakanoja/Natura/Vantaajoki

Krakanojaan johdettu hulevesi on suhteellisen puhdasta, koska vedet kulkevat öljyn- ja hiekanerotuksen sekä biosuotimen kautta. Kloriidi (tiesuola) ei poistu hulevedestä kuin hiilisuotimen avulla, joten sitä on jossakin määrin hulevesissä. Tiesuolaa käytetään kaavamuuotosalueen ympäristössä runsaasti liukkauden torjumiseen varsinkin Kehä III:lla ja katujen varsilla, mutta myös logistiikkarakennusten pihalla.

Hulevedet kulkevat lumenvastaanottopaikalta ensin omassa ojassa noin 0,5 km ennen Krakanojaa ja sen jälkeen Krakanojassa noin 1,5 km Vantaanjokeen. Krakanojan valuma-alueen osavaluma-alue, jolle suunnitteluala sijoittuu, on kooltaan noin 85 ha eli noin 9 % Krakanojan valuma-alueen pinta-alasta. Vantaan kaupunki tekee jatkuvaa seurantaä näytteiden otolla lumenvastaanottoalueilla. Alkutilanteessa seurantaä tehdään kerran kuukaudessa siihen asti kun näytteiden arvot ovat stabilisoituneet. Em. huomioon ottaen lumenvastaanottopaikan hulevesillä ei ole vaikutusta Krakanojan veden laatuun, niin ei sillä ole vaikutusta myöskään Vantaajoen vesistöön.

Vaikutukset SL-alueeseen (SL = luonnonsuojelualue)

Kaavamuuotosalueen eteläpuolella olevaan Vantaan yleiskaavassa esitettyyn luonnonsuojelualueeseen ei lumenvastaanottopaikalla, yhdyskuntateknisen huollon alueella ja toimitilarakennusten alueilla ole mitään vaikutusta, koska lumenvastaanottopaikan ja luonnonsuojelualueen välissä on lähes 100 metriä leveä vihervyöhyke (VL – alue) ja koska hule- ja lumen sulamisvesiä ei johdeta luonnonsuojelualueen suuntaan.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.2 TOTEUTTAMINEN

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesihuolto, nykytila

Kaava-aluetta palvelevilla katuosuuksilla ei ole rakennettua vesihuoltoverkostoa. Kaava-alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Hiekkaharjun ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 6700 m³. Painetasot vaihtelevat välillä +72.00 ... +84.00. Kaava-alue on nykyisellään rakentamatonta. Sadevedet ohjautuvat avo-ojissa alueen itäpuolella virtaavaan Krakanojaan, joka laskee Vantaanjokeen.

Kaavan vaikutukset vesihuoltoon

Vedenjakelu

Kaava-aluetta varten rakennetaan yleinen vesijohto palvelemaan kahta toimitilatonttia ja lumenvastaanottoaikkaa. Rakennettava vesijohto liitetään Ansatieen nykyiseen vesijohtoon.

Viemärointi

Kaava-alueelle rakennetaan yleinen paineviemäri jätevesille. Viettoviemäriä ei voida rakentaa, koska liitospiste Ansatiellä sijaitsee korkeammalla kuin kaava-alue. Toimitilatonttien tulee hankkia kiinteistökohtaiset jätevesipumppaamot, joilla jätevedet pumpataan yleiseen paineputkeen. Lumenvastaanottoaikka liity jätevesijärjestelmään.

Hulevedet

Rakennettavan kadun hulevedet ohjataan hulevesiviemäriin, joka purkaa hulevedet Tulkintien avo-ojiin. Avo-ojat laskevat alueen itäpuolella virtaavaan Krakanojaan.

Kiinteistöjen tulee hallita hulevesiä sekä laadullisesti että määrällisesti tontillaan. Lumenvastaanottoaikan hulevedet käsitellään siitä tehdyn yleissuunnitelman mukaisesti. Hulevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuksen kautta biopidätysalueelle, jossa hulevedet suodatetaan maakerrosten läpi. Suodatinrakenteen pohjalla olevat salaojat keräävät suotautuneet vedet ja johtavat ne läheiseen avo-ojaan, josta vedet päätyvät Krakanojaan. Toimitilatonteille tulee laatia tonttikohtaiset hulevesisuunnitelmat, joiden laatimisessa tulee ottaa huomioon Vantaan kaupungin hulevesiohjelma. Hulevesisuunnitelmat hyväksytetään rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Kustannusarvio

Vesihuollon kustannusarvioksi arvioidaan 257 000 €.

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu
Asemakaavoitus

Vantaalla, 2. päivänä kesäkuuta 2014

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenvedo

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	18.12.2013
Kaavan nimi	002149 Ylästö 40 kaupunginosa ja 403000ma (maanalainen asemakaava)		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm		21.09.2011
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus		092002149
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	9,4795	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	2,2807	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	9,4795

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	9,4795	100,0	22444	0,24	0,0000	22444
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	4,3888	46,3	21944	0,50	4,3888	21944
T yhteensä						
V yhteensä	0,9679	10,2	0		-8,5116	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,2286	2,4	0		0,2286	0
E yhteensä	3,8942	41,1	500	0,01	3,8942	500
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

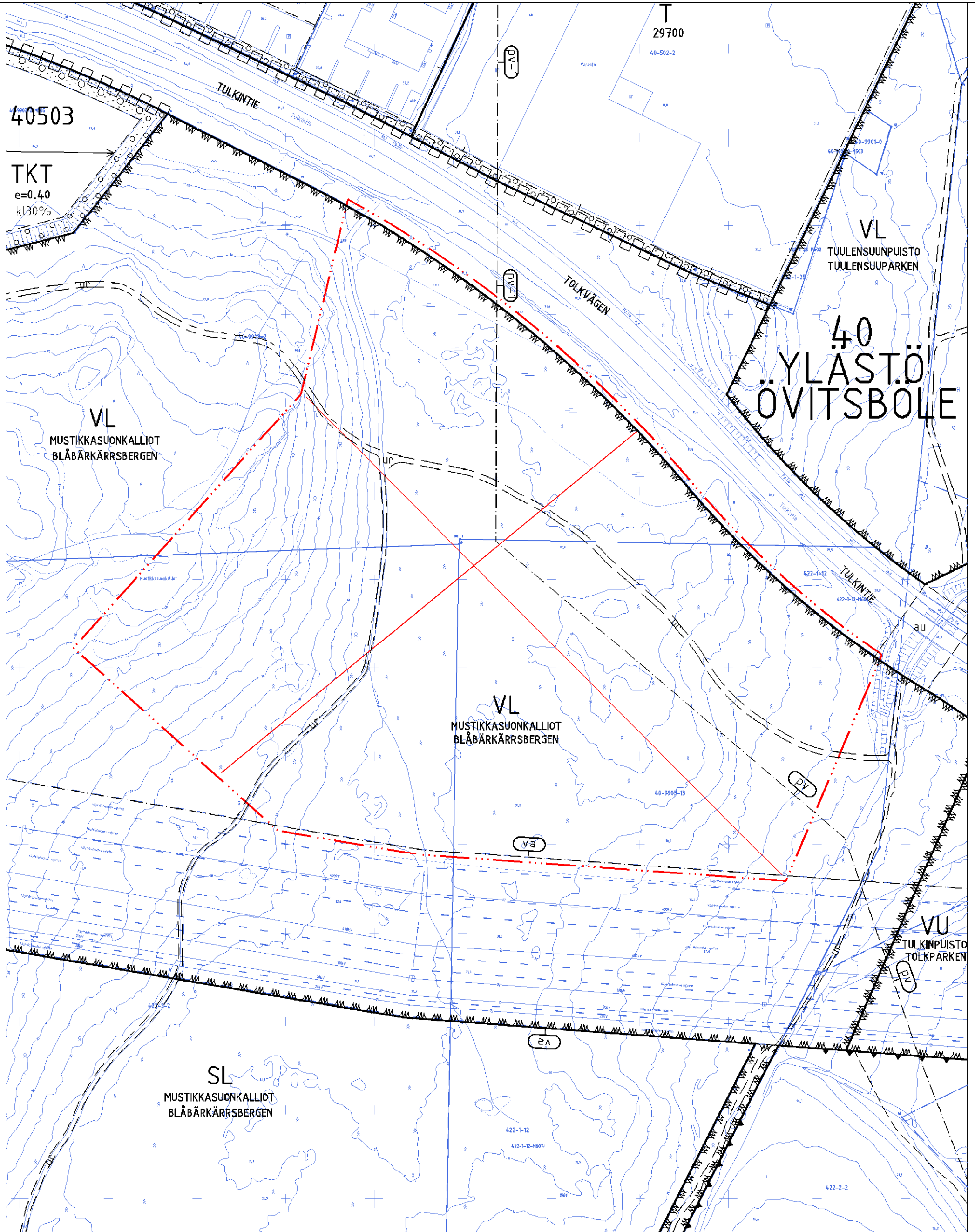
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	2,2807	24,1	0	2,2807	0

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

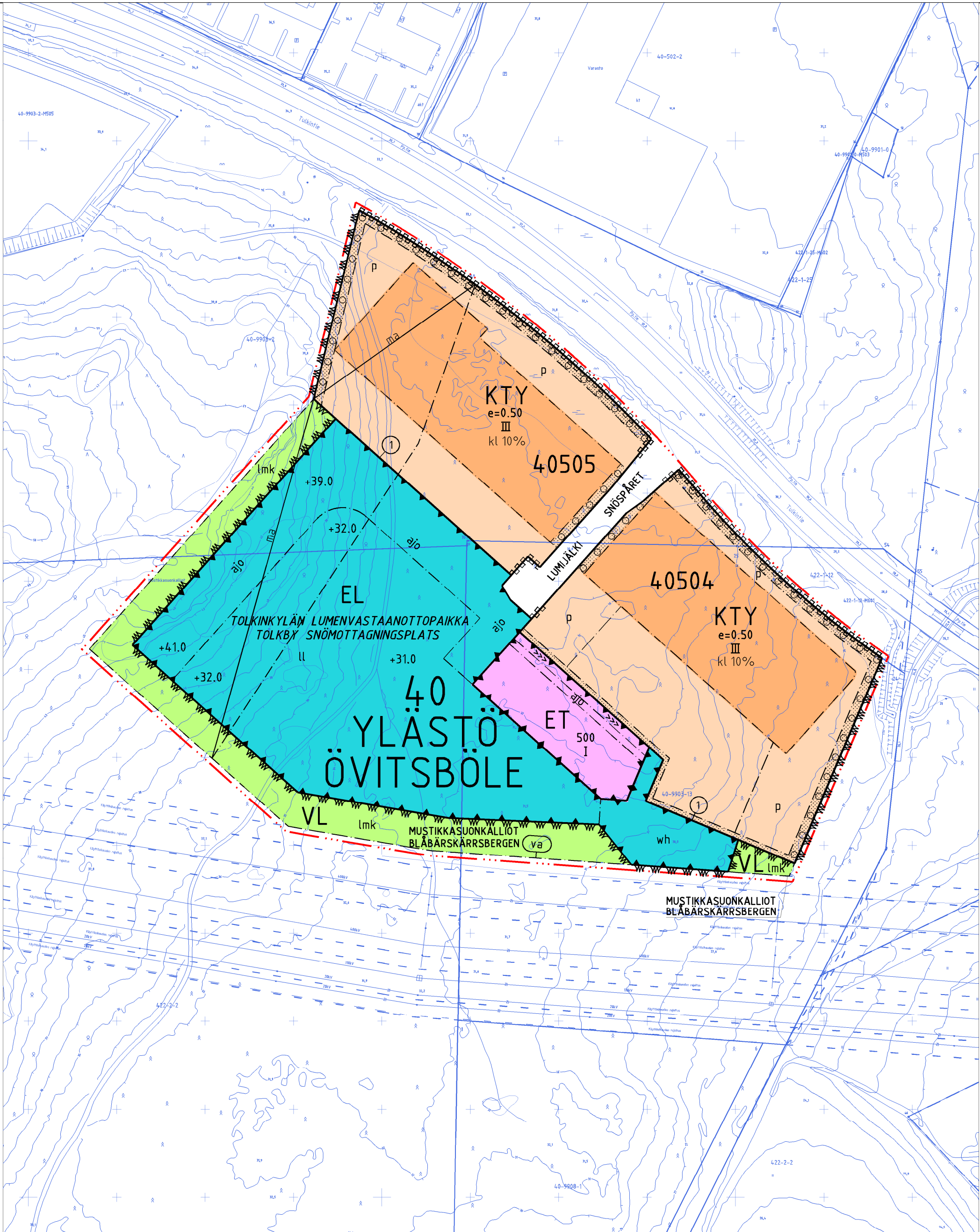
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	9,4795	100,0	22444	0,24	0,0000	22444
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	4,3888	46,3	21944	0,50	4,3888	21944
KTY	4,3888	100,0	21944	0,50	4,3888	21944
T yhteensä						
V yhteensä	0,9679	10,2	0		-8,5116	0
VL	0,9679	100,0	0		-8,5116	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,2286	2,4	0		0,2286	0
Kadut	0,2286	100,0	0		0,2286	0
E yhteensä	3,8942	41,1	500	0,01	3,8942	500
ET	0,4140	10,6	500	0,12	0,4140	500
EL	3,4802	89,4	0		3,4802	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	2,2807	24,1	0	2,2807	0
ma	2,2807	100,0	0	2,2807	0

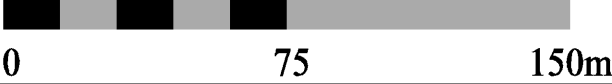

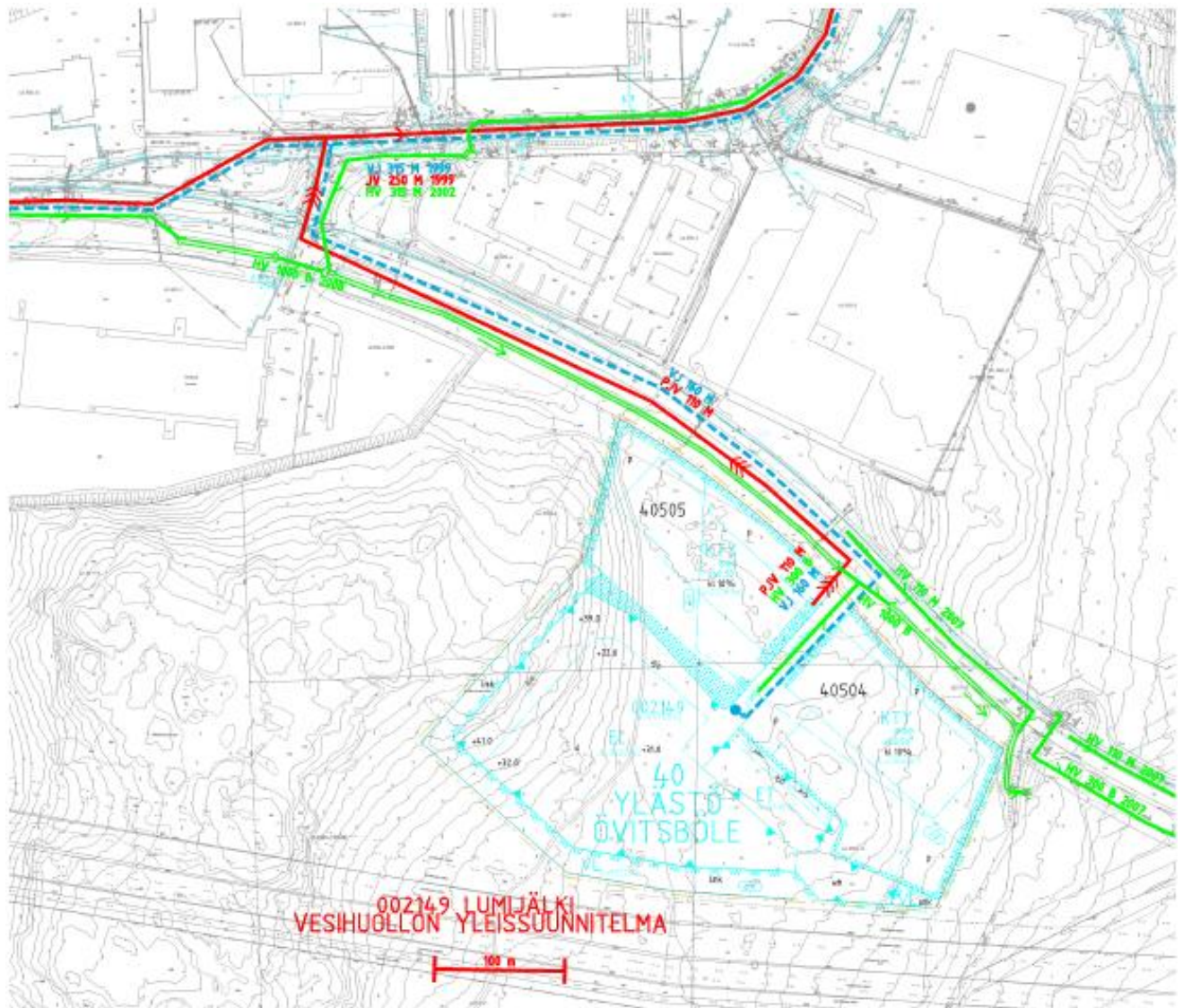
POISTETTAVAT MERKINNÄT

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

VESIHUOLLON YLEISSUUNNITELMA

VIISTOILMAKUVA

Vastineiden antaminen lausuntoon 2.6.2014 / Asemakaavamuutos 002149 ja maanalainen asemakaava 403000ma sekä tonttijako, 40 Ylästö / Lumijälki

VANTAAN KAUPUNKI

**ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO
002149
LUMIJÄLKI
40 YLÄSTÖ
LAUSUNTO JA VASTINE
2.6.2014**

Kaupunkisuunnittelu/TKA, TKU

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.1.2014 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 002149, Lumijälki, Ylästö**. Lausuntoja pyydettiin 1 kpl.

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY)

Lausunto:

"Suunnittelualue sijoittuu vahvistetun maakuntakaavan taajama- toimintojen alueelle ja osin tärkeän pohjavesialueen (pv) rajaukseen. Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on varattu osin ympäristö- vaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alueeksi (TT) ja osin yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Alueen itäosa sisältyy tärkeän pohjavesialueen rajaukseen (pv).

Kaavanmuutoksen tavoitteena on alueen osoittaminen Tolkinkylän lumenvastaanottopaikalle sekä varautuminen mahdollisen pikaraitiotien maanalaiseen varikkoon. Samalla laajennetaan Tolkinkylän työpaikka-aluetta uusilla toimitilarakennusten korttelialueilla (KTY).

Alueen itäosa sisältyy tärkeän pohjavesialueen rajaukseen, jota asemakaavatarkkuudella ei kuitenkaan ole perusteltua osoittaa viiva- rajauksella. ELY-keskus katsoo, että KTY-korttelialueet tulee osoittaa kokonaisuudessaan pohjavesialueen merkinnällä /pv, jota koskevat asemakaavamääräykset pohjavesien suojelusta. Suojelua koskevat määräykset ovat sinänsä asianmukaisia.

Lumen vastaanottopaikan (EL) järjestelyt tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että alueen sulamisvedet eivät vaaranna pohjavesialueen vedenlaatua. Alueen kaavamääräyksiä voisi tältä osin tarkentaa."

Vastine:

KTY-merkinnän alla on kaavamääräyksissä määräyksiä pohjavesien suojelusta. Näiden suojelumääräyksien alkuun lisätään lause: "KTY-alueet ovat pohjavesialueella". Kaavakartasta poistetaan merkintä "pv" tarpeettomana, koska tieto pohjavesialueesta on nyt kaavamääräyksissä.
(pv = tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue tai tärkeä pohjavesialue)

Kaavamääräykseen lisätään lausunnossa esitetyllä tavalla alla oleva lause:

"Lumen vastaanottopaikan (EL) järjestelyt tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että alueen sulamisvedet eivät vaaranna pohjavesialueen vedenlaatua."

Tarkistukset:

Tehdään vastineessa selostetut tarkistukset.

27 § **Asemakaavamuutos 002176, 66 Hakkila / K-rauta 75 ja Konekesko**

KA/2373/10.02.04.01/2012
J-VN/TLA/VKA/ESA/SRU/JB

Korttelin 66204 tontin 7 asemakaavamääräys "liikerakennusten korttelialue" (KL) esitetään muutettavaksi "liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön" (KM) asemakaavamääräykseksi. Kerrosneliömetrimäärä 35 000 säilyy ennallaan.

Asemakaavamuutos koskee korttelin 66204 tonttia 7, kaupunginosassa 660, Hakkila. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelin 66204 tonttia 7.

Alue sijaitsee korttelissa 66204 Koivukylänväylän eteläpuolella Lahdenväylän ja Vanhan Porvoontien välissä.

Kaavan hakija

Aloitteen asemakaavan muuttamiseksi on tehnyt Kesko Oyj 27.6.2012.

Maanomistus

Alue on yksityisessä omistuksessa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaavatyo on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, jolle voidaan sallia paljon tilaa vaativan erikoistavarain kaupan sijoittuminen. Korttelialueen itä- ja etelärajalle on osoitettu 110 kV:n voimajohtoaluevaraus. Koko korttelialue sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle.

Asemakaavan muutos

Asemakaavamääräyksen mukaista alueen maankäyttötarkoitusta on muutettava, koska uudistuneen maankäyttö- ja rakennuslain mukaan paljon tilaa vievän erikoistavarakaupan kaavamääräyksen tulee olla KM-pohjainen (liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön). Kaavan voimassa oleva kaavamääräys KL (liikerakennusten korttelialue) ei enää uudistuksen jälkeen toimi. Kaavamerkintä on korjattava asialle säädetyn ylimenokauden puitteissa.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 26.11.2013.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä jätettiin **kolme**. Mielipiteissä kaavakarttaan merkittäväksi esitetyt muuntamo, vaara-alueet ja maakaapelit on merkitty asemakaavakarttaan tarvittavilta osin.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Asemakaavatyo noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012).

Sopimus

Asemakaavan muutokseen ei liity toteuttamissopimusta.

Muutostkustannukset maksaa hakija Kesko Oyj ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 2 (4 000 €).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 24.2.2014 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002176, 66 Hakkila / K-rauta 75 ja Konekesko,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavan muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 19.03.2014–17.4.2014. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 24.2.2014 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin kolme ja saatiin kaksi.

Tarkistukset

Kaavakarttaa ja kaavamääräyksiä ei ole tarkistettu. Kaavaselistusta on tarkistettu ELY-keskuksen lausunnon johdosta seuraavasti:

Asemakaavaselistuksen kohtaan "5.3.2 Muut alueet, *Liikennealueet*, Liikennejärjestelyt, Ajoneuvoliikenteen verkko". Kohtaan on lisätty teksti:

"Vantaan Akselin kaavarunko 2, liikenneselvitys valmistui 12.12.2012, Ramboll Finland Oy. Työn yhteydessä on muun muassa päivitetty alueen liikenne-ennuste vuodelle 2030 sekä laadittu toimivuustarkasteluja eri verkkovaihtoehtoille. Tulosten perusteella alueen katuverkolle on laadittu suunnitelma, jossa varaudutaan esitettyjen uusien katuyhteyksien ja rakentamisen määrän toteutumiseen. Kaavarunko-tilavarauksissa on huomioitu nämä suunnitelmat.

Tulosten perusteella Valkoisenlähteentiellä varaudutaan kaksikaistaisten kiertoliittymien rakentamiseen Vanhan Porvoontien ja Lahdentien risteyksiin. Vanha Porvoontie varaudutaan toteuttamaan 2+2 kaistaisena Valkoisenlähteen ja Koivukylänväylän välillä.

Vanhalla Porvoontiellä ja Lahdentiellä ei toimivuusongelmia esiintynyt maankäyttöön johtavissa liittymissä. Toimivuusongelmia ei myöskään ilmennyt Valkoisenlähteen ja Santaradantien liittymässä."

Kaupunkisuunnittelulautakunta 2.6.2014 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.2.2014 päivätty, asemakaavaehdotus 002176, Hakkila 66 / K-rauta 75 ja Konekesko.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 27

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdä esitetyt tarkistukset, ja
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 24.2.2014 päivätty asemakaavaehdotus 002176, Hakkila 66 / K-rauta 75 ja Konekesko.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavaselistus 24.2.2014, tarkistettu 2.6.2014
- Lausunnot ja vastineet 2.6.2014

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

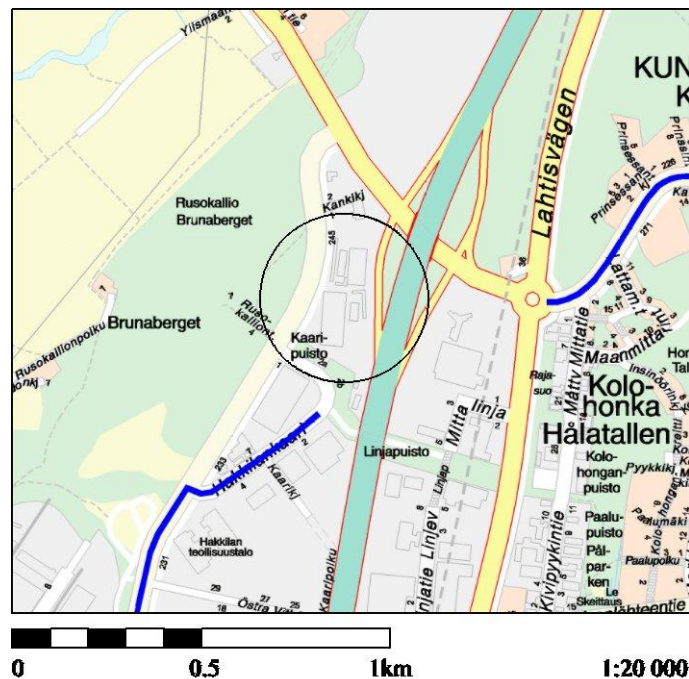

Lisätiedot:

aluearkkitehti Vesa Karisalo, puh. 8392 2684, asemakaavasuunnittelija Eeva Sauramo, puh. 8392 3045, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

K-rauta 75 ja Konekesko

Asemakaavamääräys KL muutetaan KM:ksi.

KUVA 1 Kaava-alueen sijainti

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee
24.2.2014 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002176,
selostusta on tarkistettu 2.6.2014

Laatija: Vantaan kaupunki, Maankäyttö (MATO), Kaupunkisuunnittelu, (KAUPSU) ESA, MHO
Aloite: Kesko Oyj 27.06.2012

1 PERUSTIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaava-alueen määrittely:

Asemakaavamuutos koskee
66. kaupunginosaa, Hakkila, osa korttelia 66004.

Asemakaavamuutoksen laatijan nimi ja yhteystiedot:

Vesa Karisalo, aluearkkitehti
Vantaan kaupunki, Itä-Vantaan asemakaavayksikkö

Eeva Sauramo, asemakaavasunnittelija
Vantaan kaupunki, Itä-Vantaan asemakaavayksikkö

Merja Hokkanen, suunnitteluavustaja
Vantaan kaupunki, Itä-Vantaan asemakaavayksikkö

Asemakaavaselostus sisältää asemakaavatyöryhmän eri henkilöiden kirjoittamia tekstiosuuksia ja laatimia kuvia.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Hakkilan 66. kaupunginosassa, korttelissa 66204 Koivukylänväylän eteläpuolella Lahdenväylän ja Vanhan Porvoontien välissä (KUVA 1).

1.3 Asemakaavamuutoksen tarkoitus

Mitä alueella muutetaan

Korttelin 66204 tontin 7 asemakaavamääräys "liikerakennusten korttelialue" (KL) esitetään muutettavaksi "liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön" (KM) asemakaavamääräykseksi.

Asemakaavamääräyksen mukaista alueen maankäyttötarkoitusta on muutettava, koska uudistuneen maankäyttö- ja rakennuslain mukaan paljon tilaa vievän erikoistavarakaupan kaavamääräyksen tulee olla KM-pohjainen (liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön). Kaavan voimassa oleva kaavamääräys KL (liikerakennusten korttelialue) ei enää uudistuksen jälkeen toimi. Kaavamerkintä on korjattava asialle säädetyn ylimenokauden puitteissa.

1.4 Asemakaavaselostuksen sisällysluettelo

1. Perus- ja tunnistetiedot	sivu 2
1.1 Tunnistetiedot	sivu 2
1.2 Kaava-alueen sijainti	sivu 2
1.3 Asemakaavamuutoksen tarkoitus	sivu 2
1.4 Asemakaavaselostuksen sisällysluettelo	sivu 2
1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista	sivu 4
1.7 Asemakaavan sisältömerkitys ja sen käyttö suunnitteluvälineenä	sivu 4
2. Tiivistelmä	sivu 4

2.1 Kaavaprosessin vaiheet	sivu 4
2.2 Asemakaavamuutos	sivu 5
2.3 Asemakaavamuutoksen toteuttaminen	sivu 5
3. Lähtökohdat	sivu 5
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	sivu 5
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	sivu 5
3.1.2 Luonnonympäristö	sivu 5
3.1.3 Rakennettu ympäristö	sivu 7
3.1.4 Maanomistus	sivu 9
3.2 Suunnittelutilanne	sivu 10
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	sivu 10
4. Asemakaavamuutoksen suunnittelun vaiheet	sivu 15
4.1 Asemakaavamuutoksen suunnittelun tarve	sivu 15
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	sivu 15
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	sivu 15
4.3.1 Osalliset	sivu 15
4.3.2 Aloite	sivu 16
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	sivu 16
4.3.4 Viranomaisyhteistyö	sivu 17
4.4 Asemakaavamuutoksen tavoitteet	sivu 17
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	sivu 17
Kunnan asettamat tavoitteet	
4.4.2 Työn aikana syntyneet tavoitteet	sivu 17
4.5 Asemakaavamuutoksen vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	sivu 18
4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta	sivu 18
4.5.4 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palaute sekä mielipiteet, muistutukset ja lausunnot	sivu 18
5. Asemakaavamuutoksen kuvaus	sivu 19
5.1 Kaavan rakenne	sivu 19
5.1.1 Mitoitus	sivu 19
5.1.2 Palvelut	sivu 19
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	sivu 19
5.2.1 Kunnan tavoitteiden toteutuminen	sivu 19
5.2.2 Osallisten tavoitteiden toteutuminen	sivu 19
5.3 Aluevaraukset	sivu 19
5.3.1 Korttelialueet	sivu 19
5.3.2 Muut alueet	sivu 20
5.4 Asemakaavamuutoksen vaikutukset	sivu 21
5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	sivu 22
5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	sivu 23
5.5 Ympäristön häiriötekijät	sivu 24
5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset	sivu 24
5.7 Nimistö	sivu 24
5.9 Tonttijako	sivu 24
6. Asemakaavamuutoksen toteutus	sivu 24
6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	sivu 24
6.2 Toteuttaminen ja ajoitus	sivu 24
6.3 Toteutuksen seuranta	sivu 25
6.4 Asemakaavoituskustannukset	sivu 25

LIITEKUVAT

Kuva 1	Kaava-alueen sijainti
Kuva 2	Ote maalajikartasta
Kuva 3	Maanomistustilanne
Kuva 4	Ote maakuntakaavasta
Kuva 5	Ote Vantaan yleiskaavasta 2007
Kuva 6	Ote Vantaan Akselin kaavarunko 2:sta, suunnitelmaluonnos 10.6.2013
Kuva 7	Ote ajantasa-asemakaavasta
Kuva 8	Ilmakuva asemakaavan muutosalueesta
Kuva 9	Viistoilmakuva asemakaavan muutosalueesta

Asemakaavan seurantalomakkeet 1 ja 2
Poistettavat merkinnät kuva
Asemakaavan muutosehdotus
Asemakaavamääräykset

1.6 Luettelo muista kaavaa koskevistä asiakirjoista ja taustaselvityksistä

- Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen toteutusohjelma 2017 (MAL 2017) 18.01.2008. {Helsingin seudun yhteistyö perustuu vuonna 2005 tehtyyn 14 kunnan yhteistyösopimukseen.
- Valkealähteen ja Koivukylän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Vantaan kaupunki/ Ympäristökeskus/Julkaisu A 12/2000.
- Pohjavesiolosuhteiden merkitys maankäytön suunnittelussa Valkealähteen-Hakkilan alueella, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry, Anna-Liisa Kivimäki, Raportti 2010, tilaaja Vantaan kaupunki/YKE.
- Vantaan Akselin kaavarunko 2, luonnos 10.6.2013, työ nro 062400, Vantaan kaupunki / Arkkitehdit Anttila&Rusanen Oy.
- Vantaan Akselin kaavarunko 2, hulevesiselvitys 2.2.2012, Vantaan kaupunki / Pöyry Finland Oy.
- Vantaan Akselin kaavarunko 2, liikenneselvitys 12.12.2012, Ramboll Finland Oy.
- Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930-1979, Vantaan kaupunki, Inventointiraportti, Amanda Eskola 2006
- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930-1979, Vantaan kaupunki, Inventointiraportti, Amanda Eskola 2002

1.7 Asemakaavan sisältömerkitys ja sen käyttö suunnitteluvälineenä

Asemakaavamuutoksen laadinta perustuu koko kaupungin maankäyttöä ohjaavaan Vantaan yleiskaavaan. Asemakaavan muutoksessa ratkaistaan muun muassa asuntoalueiden sisäinen katuverkko, kortteleiden tai niiden osien käyttötarkoitus, rakennusoikeudet, kerrosluvut ja rakennusten ulkonäköön liittyviä seikkoja.

Asemakaavamuutos esitetään kartalla 1:2 000 siihen kuuluvine asemakaavamerkinnoin ja -määräyksin. Siihen kuuluu aina myös asemakaavan selostus.

Asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään, miten kohdan 4.3 osalliset voivat osallistua ja vaikuttaa asemakaavan muutoksen laadintaan.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) § 63 mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS -suunnitelma) on valmistunut 26.11.2013 ja toimitettu osallisille.

OAS -suunnitelman täydennysesitysten jättäminen oli joulukuussa 2013, jona aikana ei jätetty täydennysesityksiä.

Kaavatyön vireille tulosta on suomeksi ja ruotsiksi ilmoitettu osallisille. Osallisten kuuleminen maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) § 62 mukaan oli 26.11.2013.—17.12.2013.

Mielipiteitä jätettiin kolme (3 kpl). Mielipiteissä kaavakarttaan merkittäväksi esitetyt muuntamo, vaara-alueet ja maakaapelit on merkitty asemakaavakarttaan tarvittavilta osin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta nro 002176, K-Rauta ja Konekesko, Hakkila. Lausuntoja pyydettiin 3 ja saatiin 2 kpl.

Uudenmaan ELY -keskuksen lausunnon perusteella selostuksen kohtaa: "5.3.2 Muut alueet, Liikennealueet" on täydennetty.

Asemakaavan muutos oli nähtävillä MRA § 27 mukaisesti 19.03.2014 — 17.04.2014. Asemakaavan muutosehdotuksesta ei jätetty muistutuksia.

2.2 Asemakaavamuutos

Asemakaavamuutos käsittää korttelin 66204 tontin 7, jonka maankäyttötarkoitus muuttuu liikerakennusten korttelialueesta (KL) liikerakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM).

Kaavamuutosalueen kokoojakatuna toimii edelleen Vanha Porvoontie, jolta on lyhyt matka Koivukylänväylälle ja Lahdenväylälle.

Alueen kevyen liikenteen yhteys sijaitsee vanhan Porvoontien varrella, jolta on jatkoyhteydet ympäröivään kevyen liikenteen pääverkkoon.

2.3 Asemakaavamuutoksen toteuttaminen

Asemakaavamuutos on tekninen ja perustuu MRL:n muuttuneeseen lakipykälään, joka vaatii alueen nykyiselle toiminnalle vähittäiskaupan suuryksikön asemakaavamääräyksen. Muutoksella ei muuteta alueen nykyisiä toimintoja tai alueen rakennusoikeutta.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alueen lähiympäristö

Aluetta ympäröi kolme isoa liikenneväylää; Lahdenväylä, Koivukylänväylä ja Vanha Porvoontie.

3.1.2 Luonnonympäristö

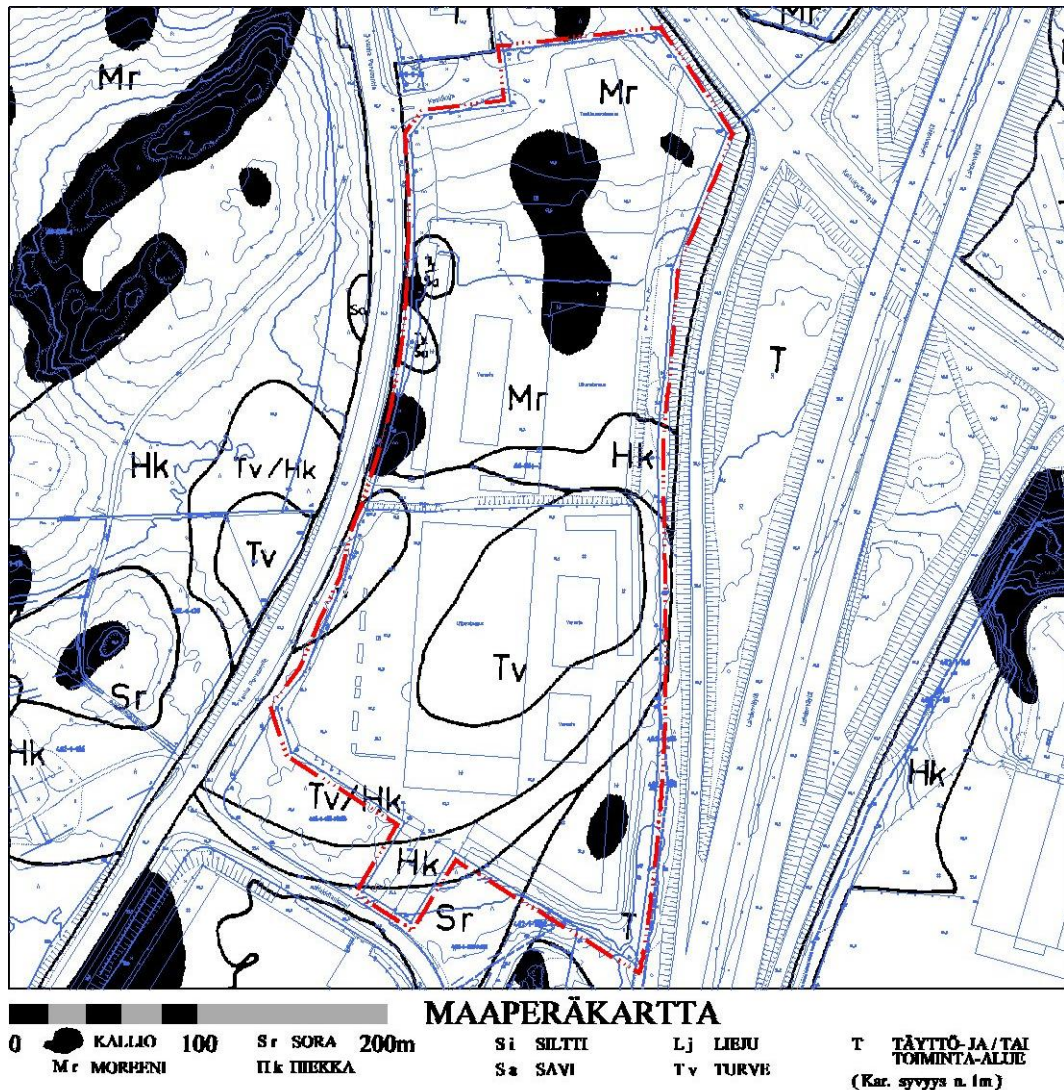
Maiseman yleiskuvaus

Muutosalue ja sen ympäristö on suurten liikenneväylien, työpaikka-alueiden ja toistaiseksi vielä vanhan metsäisen harjumaiseman maisemaa.

Maaperä

Alue sijaitsee vanhan pintamaalajikartan mukaan pääosin kitkamaa-alueella (Mr, Hk, Sr). Alueen pohjoisosan keskivaiheilla on vanhan pintamaalajikartan mukaan avokalliota / kallio 0-1 metrin syvyydellä maanpinnasta (louhittu pihan rakentamisen yhteydessä?). Alueen keskellä on vanhan pintamaalajikartan mukaan turvetta (Tv), joka on mahdollisesti poistettu (ainakin osittain pihan rakentamisen yhteydessä).

Alue on pääosin rakennettua asfalttipintaista pysäköinti-/ piha-aluetta. Alueella on isoja liike-/teollisuusrakennuksia, varastorakennuksia sekä katoksia. Nykyinen maanpinta on alueella noin tasolla +43...+52. Asfaltoidun pintarakenteen alapuolisen täytteen laadusta ei ole tietoa. Maapeitteiden paksuus vaihtelee alueella noin 1-14 metrin välillä.
(Ote maalajikartasta KUVA 2)

KUVA 2 OTE MAALAJIKARTASTA

Kasvillisuus

Muutosalue on käsiteltyä ja muokattua maaperää, jota hallitsevat suuret rakennusmassat, ulkovarastot ja laajat asfalttikentät. Alueen vähä kasvillisuus sijoittuu aivan reuna-alueille.

Tiedossa ei ole uhanalaisia tai rauhoitettuja kasvilajeja.

Eläimistö

Asemakaavamuutosalueella ei ole mitään merkittäviä havaintoja luonnon eläimistön suhteen.

Vesistöt ja vesitalous

Pohjavedet

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Valkealähteen pohjavesialueella, jonka kokonaispinta-ala on 8,14 km². Pohjaveden virtaussuuntaa ei kaava-alueella ole selvitetty. Ympäristössä virtaussuunta on pohjoiseen ja sieltä todennäköisesti edelleen kohti Keravanjokilaaksoa.

Pohjavesialueen antoisuus on erittäin hyvä ja alueella on tärkeä merkitys poikkeusolojen vesihuollossa. Valkealähteen vedenotto toimii nykyisin varavedenottamona.

Pohjavesialueelle on laadittu suojelusuunnitelma, joka on myös julkaistu: "Valkealähteen ja Koivukylän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Vantaan kaupunki/ Ympäristökeskus/Julkaistu A 12/2000" sekä selvitys: "Pohjavesiolosuhteiden merkitys maankäytön suunnittelussa Valkealähteen-Hakkilan alueella, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry, Anna-Liisa Kivimäki, Raportti 2010, tilaaja Vantaan kaupunki/Ympäristökeskus".

Hulevedet

Asemakaavamuutosalueen hulevedet on järjestetty tontikohtaisesti.

Kaava-alueen hulevedet johdetaan Vanhan Porvoontien varressa sijaitsevaan d600 hulevesiviemäriin. Viemäri purkaa vedet Vanhan Porvoontien ja Koivukylänväylän risteykseen, josta vedet kulkeutuvat Koivukylänväylän varrella avo-ojassa länteen. Koivukylänväylän varrelta vedet johtuvat alavien viljelysmaiden halki ja laskevat lopulta Keravanjokeen.

Nykyisellään kaava-alueelta tulevat hulevedet aiheuttavat tulvahaittoja Keravanjoen varren viljelymailla. Alueen hulevesiä tulee pyrkiä imeyttämään/viivyttämään hulevesimäärien hallitsemiseksi ja tulvavahinkojen ehkäisemiseksi.

Luonnonsuojelu

Asemakaavamuutosalue ei sisällä luonnonsuojelukohteita eikä se rajoitu niihin.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestö

Muutosalue ei ole asuinkäytössä.

Yhdyskuntarakenne

Alue on osa Hakkilan vanhaa työpaikka-alueita, jota nykyisin kehitetään 'Vantaan Akselina'.

Kaupunkikuva

Muutosalueelle ja sen ympäristöön on keskittynyt yhteiskunnan ylläpitämiseksi ja tukemiseksi toimivia palveluja ja työpaikkakeskittymiä, jotka kooltaan ja/tai toiminnoiltaan ovat taajamien keskusta-alueille liian suurikokoisia

Kaupunkikuvassa näkyy teollisuus- ja varastorakennuksia sekä jonkin verran toimistorakennuksia.

Palvelut

Asemakaavamuutosalueella palvelevat K-rauta 75 ja Konekesko Oy sekä naapuritontilla jakeluasema.

Työpaikat

Muutosalueen työpaikat sijaitsevat K-rauta 75:n ja Konekesko Oy:n toiminnoissa.

Virkistys, liikunta ja urheilu

Muutosalue ei sisällä virkistys-, liikunta- ja urheilualueita.

Liikenne

Muutosalue rajoittuu Vanhaan Porvoontiehen. Asiakas- ja henkilökuntaliikenne liikennöi Vanhan Porvoontien liittymän (K-rauta 75) ja Kankikujan kautta (Konekesko). Etelästä Hakkilankaaren katualueelta on lisäksi portilla suljettu ajoneuvoliittymä alueelle.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenne liikennöi Vanhalla Porvoontiellä, jonka itäpuolella on kevyen liikenteen raitti. Hakkilankaaren ja Vanhan Porvoontien risteyskohdalla on molemminpuoliset joukkoliikennepysäkit. Pysäkeiltä puuttuu katokset.

Vanhan Porvoontien länsipuolella olevalle bussipysäkillä ei ole minkäänlaista merkittyä kevyen liikenteen katualueen ylittävää ylityskohtaa Vanhan Porvoontien yli saati sitten suojatietä. Kulkuhyteys on hyvin puutteellisesti toteutettu ja jalankulkijoille turvaton. Vantaan yleiskaavassa 2007 tällä kohdalla Vanhan Porvoontien katualueen risteää itä-länsisuuntainen seudullinen ulkoilureitti.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Rakennushistoriallisesti arvokkaat rakennukset

Muutosalueella ei ole rakennushistoriallisesti arvokkaita rakennuksia.

Muinaisjäännöskohteet

Vantaan kiinteiden muinaisjäännösten yleisinventointi on tehty vuonna 2000 ja historiallisen ajan inventointi vuonna 2005. Alueella ei ole inventoituja muinaisjäännöskohteita.

Tekninen huolto

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueelle on rakennettu tarpeellinen vesihuolto. Alueen veden saanti hoidetaan Vanhan Porvoontien d225 jakeluvesijohdolla, johon tonttijohdot liittyvät.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotus-pumppaamon ja Tikurilan painepiiriin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m³, HW = +94,20 ja NW = +88,00. Lisäksi käytössä on aläsäiliö, jonka tilavuus on 2700 m³. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +85 ja ylin on noin +95. Painetasot on ilmoitettu N2000-järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mmp).

Viemäröinti

Alueelle on rakennettu tarvittava jätevesiviemäröinti. Alueen jätevedet johdetaan d250 jätevesiviemärillä Vanhan Porvoontien ja Kankikujan risteyksessä sijaitsevalle jäteveden pumppaamolle.

Pumppaamolta jätevedet johdetaan d160 paineviemäriin etelään Vanhan Porvoontien ja Hakkilankaaren risteykseen, josta eteenpäin jätevedet johdetaan d300 viettoviemäriin Tikurilantien viemäriin. Tikurilantietä jätevedet johtuvat länteen Keravanjoen eteläpuolella sijaitsevalle Suutarilan jätevedenpumppaamolle. Pumppaamolta jätevedet johtuvat Helsingin viemäriverkkoon ja lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Erityistoiminnot

Vaara-alueet

Muutosalueen kaakkoisnurkka rajautuu Honkanummen sähköasema -alueeseen. Sähköasema syöttää lännestä ja pohjoisesta tulevat 110 kV:n ilmajohdot. Johtojen vaara-alueen tilavaraus on 25,0 metriä (vaara-alueen raja on 12,5 metrin etäisyydellä voimajohdon keskiliinjasta). Vaara-alueet sijoittuvat osittain tontin puolelle.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Pilaantuneet maa-alueet

Korttelin 66204 tontilla 7 harjoitetun toiminnan perusteella ei ole syytä epäillä maaperään päässeeseen haitta-aineita.

Vanhan Porvoontien ja Koivukylänväylän risteyksessä sijaitsevan jakeluaseman maaperässä on öljyllä pilaantunutta maata. Pilaantunut alue on eristetty muusta maaperästä ja jakeluaseman pohjaveden laatua tarkkaillaan.

Luonnonsuojelukohteet

Asemakaavamuutosalue ei sisällä luonnonsuojelukohteita eikä se rajoitu niihin.

Liikennemelu

Ympäröivät suuret liikenneväylät ja tontin oma liikenne aiheuttavat melua muutosalueella ja -alueelle.

Lentomelu

Lentomelu ei aseta erityisvaatimuksia suunnittelulle.

Vaarallisten aineiden kuljetukset

Moottoriväylällä kulkevien kuljetusten vaarallisuutta ei ole tarkemmin selvitetty.

Onnettomuus- ja häiriötilanteet

Naapurialueilla ei ole tiedossa onnettomuus- ja häiriötilanteita aiheuttavia toimintoja.

Sosiaalinen ympäristö

Yritykset muutosalueella ylläpitävät yrityksen omien työpaikkojen sekä asiakkaiden palvelemiseen liittyvää sosiaalista kulttuuria ja kanssakäymistä.

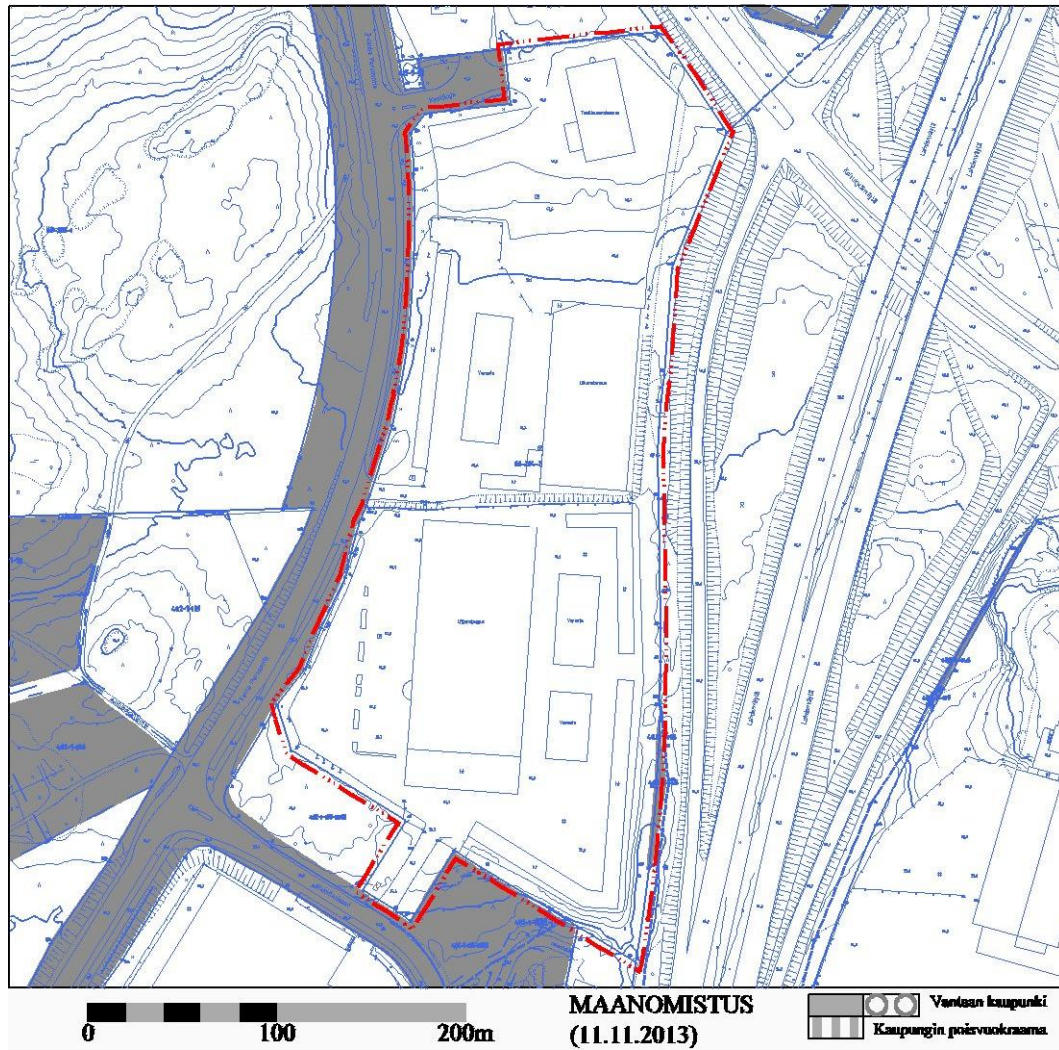
Sosiotoppa

Muutosalue on sosiotoppiltaan jo rakennettua, urbaania kaupunkipalveluympäristöä, jossa autoistuminen on vahvasti läsnä.

Esteettömyys

Asemakaavamuutosalueen nykyistä esteettömyystilannetta ei ole kartoitettu mittaamalla, havainnoimalla tai arvioimalla.

3.1.4 Maanomistus

KUVA 3 MAANOMISTUSTILANNE

Asemakaavan muutosalue on yksityisessä omistuksessa (KUVA 3).

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Asemakaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Valtioneuvosto on 30.11.2001 tehnyt päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Tarkistetut valtakunnalliset alueidentavoitteet tulivat voimaan 01.03.2009.

Alueidenkäyttötavoitteissa kehoitetaan edistämään olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä (mm. koulu-, päiväkot-, neuvola- ja nuorisopalvelut) sekä luomaan edellytykset hyvälle taajamakuvalle sekä yleisesti eheyttämään kaupunkiseutua suunnittelussa. On myös otettava huomioon riittävä viheralueiden muodostama yhtenäinen kokonaisuus.

Uutta rakentamista ei myöskään tule sijoittaa tulvavaara-alueelle.

Helsingin seudulle on annettu seuraavat yleistavoitteet:

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskukseksi luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle.

Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheyttävää yhdyskuntarakennetta. Seudun keskuksia vahvistetaan asunto-, työpaikka- ja palvelukeskuksina.

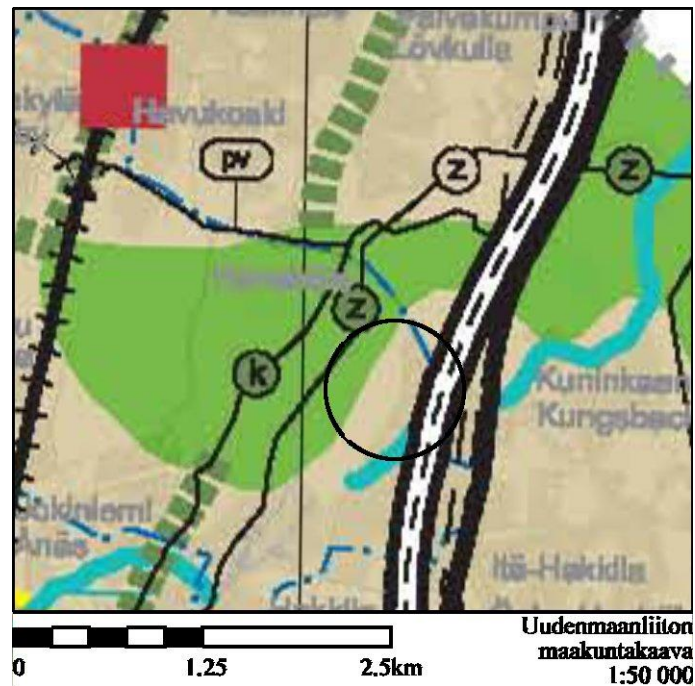
Muilta osin asemakaavan muutosalueella ei ole alueidenkäyttötavoitteita, joilla olisi valtakunnallinen merkitys (MRA § 25).

Maakuntakaava

Ympäristöministeriö vahvisti maakuntakaavan koko Uudenmaan alueelle YM 08.11.2006. Se sisältää kaikkien maankäyttömuotojen osalta alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet pitkälle tulevaisuuteen.

Maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta. Koko alue sijoittuu pohjavesialueelle (KUVA 4).

Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava on tekeillä. Vaihemaakuntakaavaehdotus oli nähtävillä 14.5.2012-15.6.2012.

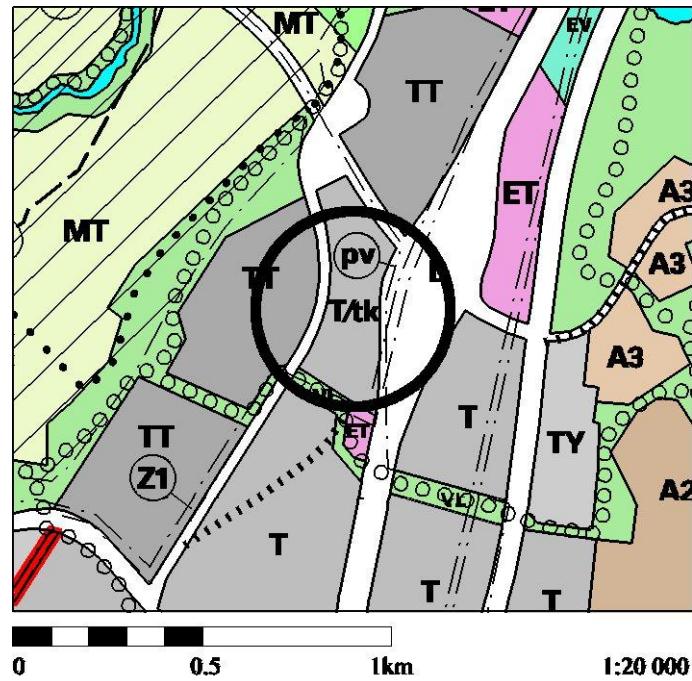

KUVA 4 Ote maakuntakaavasta

Yleiskaava

Vantaan yleiskaava 2007:ssä asemakaavamutosalue on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, jolle voidaan sallia paljon tilaa vaativan erikoistavarain kaupan sijoittuminen.

Korttelialueen itä- ja etelärajalle on osoitettu 110 kV:n voimajohtoaluevara. Koko korttelialue sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle. (KUVA 5).

KUVA 5 Ote Vantaan yleiskaavasta 2007

Vantaan Akselin kaavarunko 2

Muutosalue sisältyy Vantaan Akselin kaavarunko 2 suunnitelmaan. Luonnos on valmistunut 10.6.2013 (KUVA 6).

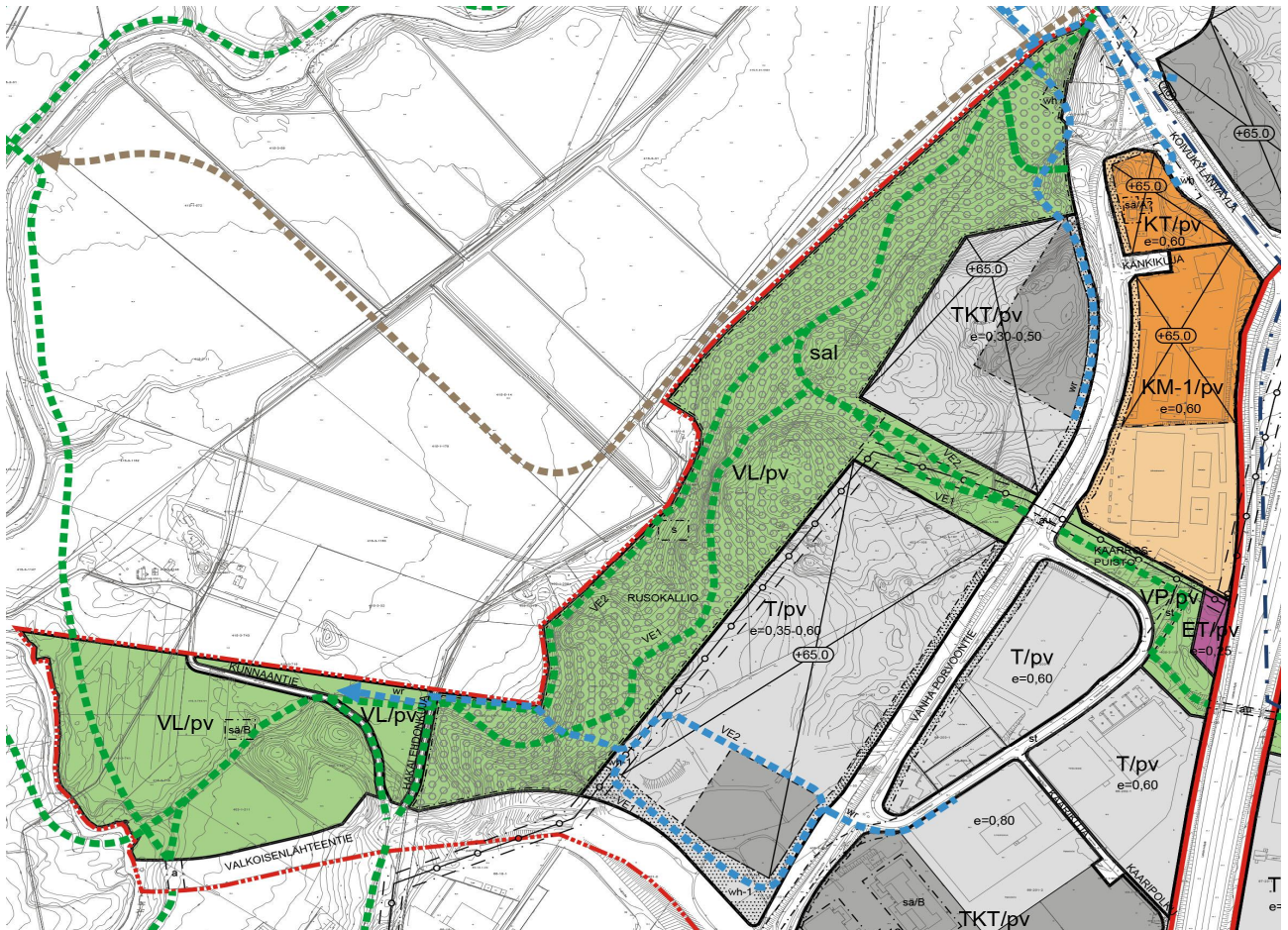
Vantaan Akselin kaavarunko 2 on ollut MRA 30 §:n nojalla asemakaavan valmisteluaineistona nähtävillä 14.8.—12.9.2013. Tänä aikana jätettiin neljä mielipidettä. Jätetyistä mielipiteistä yksi sivuaa myös asemakaavan muutosaluetta.

Mielipiteessä todetaan, että etenkin Rusokallion pohjoispuolen suunnalta tuleva hulevesimäärä aiheuttaa jo nyt tulvimista Keravajoen varren viljelyalueille etenkin rankkasateiden yhteydessä. Ongelma on pahentunut sitä mukaa kun Hakkilan pohjoisosan alueen työpaikka-alueita on otettu käyttöön, puut kaadettu ja tonttialueet pinnoitettu vettä läpäisemättömillä pinnoitteilla.

Akselin kaavarunkoa valmisteleavan työryhmän edustajat ovat perehtyneet ongelmaan sekä käyneet paikan päällä, joten ongelma on tiedossa ja parannus asiaan valmisteilla.

Akselin kaavarunko 2 -suunnitelmaluonnoksessa on tulevaisuuden kaavailluissa kehittää Lahden- ja Koivukylänväylien sekä Vanhan Porvoontien liikenne- ja katualueiden risteyskohtien maisemasta kaupunkikuvallisesti mielenkiintoinen urbaani kaupunkiympäristöön sopiva elämyskohde osoittamalla lähitonteille rakentamismahdollisuus nykyistä ympäristöä korkeammille maamerkkirakennuksille.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 09.12.2013 § 9 hyväksynyt Vantaan Akselin kaavarunko 2:n (työ nro 062400), päivätty 10.6.2013, käytettäväksi asemakaavoituksen lähtökohtana.

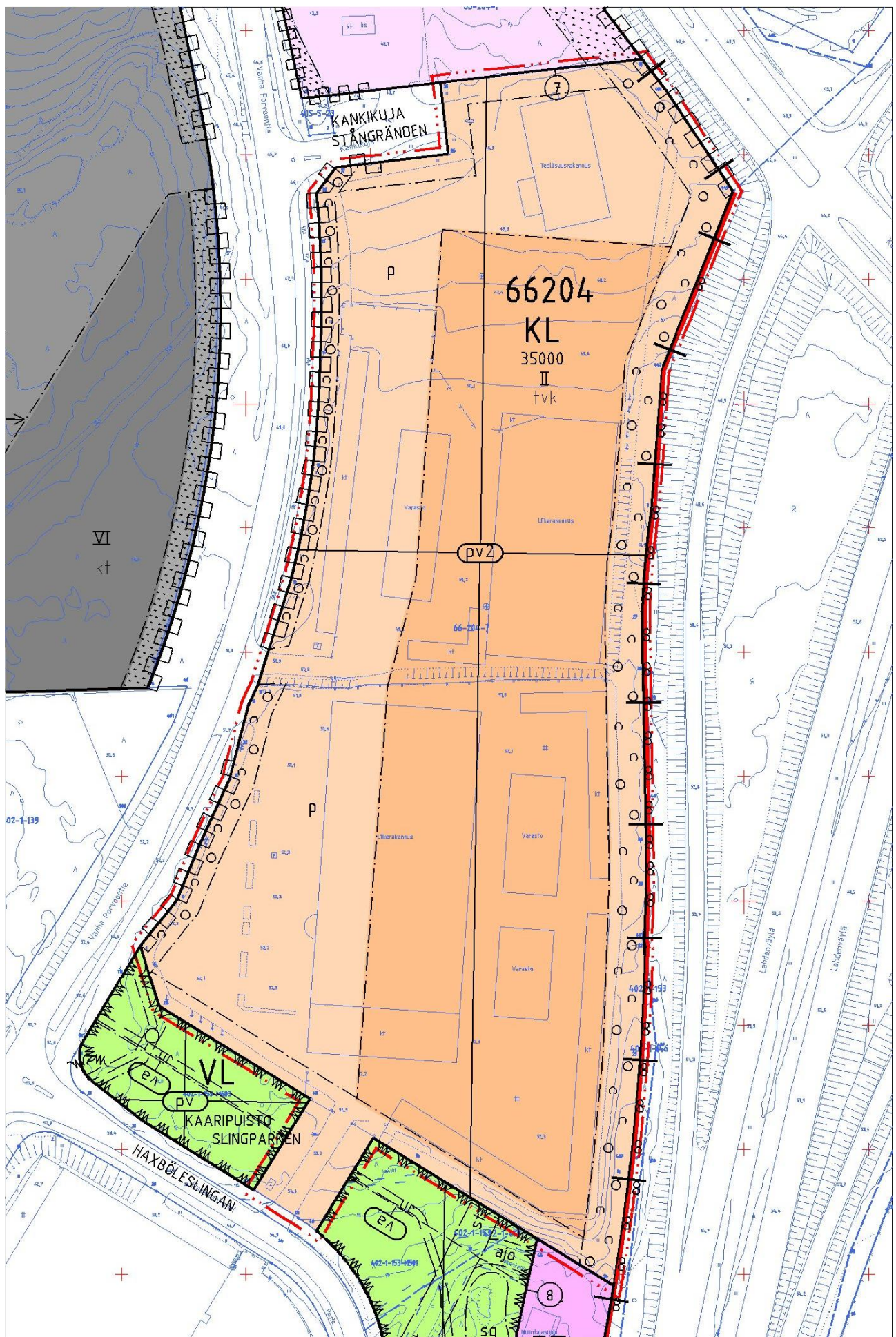
KUVA 6 Ote Vantaan Akselin kaavarunko 2:sta, Rusokallion ja K-raudan ympäristö, luonnos 10.6.2013

Asemakaava

Muutosalueella on voimassa oleva asemakaava. Korttelin 66204 tontti 7 on siinä liikerakennusten korttelialuetta (KL). Rakennusoikeutta on yhteensä 35 000 k-m² ja suurin sallittu kerrosluku II. Tontille saa sijoittaa tilaa vaativan erikoistavarakaupan toimintoja (KUVA 7).

Muutosalueella on voimassa asemakaavan muutoksen nro 001494 mukainen asemakaava, Kv 29.04.2002. Alueen alkuperäinen asemakaava on Hakkila 2 nro 660400, YM 23.03.1984.

KUVA 7 Ote ajantasa-asemakaavasta

OTE AJANTASA-ASEMAKAAVASTA

0 50 100m

Voimassa olevan asemakaavan toteutuminen

Voimassa oleva asemakaava on osittain toteutunut. Rakennusoikeutta on vielä jäljellä noin 17 200 k-m², vajaa puolet kokonaisrakennusoikeudesta.

Rakennusjärjestys

Alueella on voimassa Vantaan kaupungin rakennusjärjestys. Kaupunginvaltuusto hyväksyi rakennusjärjestyksen 17.12.2001 ja se sai lainvoiman 01.01.2002.

Tonttijako ja kiinteistörekisteri

Korttelin 66204 tontti 7 kuuluu Vantaan kaupungin tonttirekisteriin.

Pohjakartta

Pohjakartta tulee täyttämään kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista annetun asetuksen n:o 1 284/1999 vaatimukset.

4 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavamuutoksen suunnittelun tarve

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan paljon tilaa vievän erikoiskaupan tontin tulee olla asemakaavamääräykseltään KM. Voimassa olevaa asemakaavamääräystä KL on muutettava.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kohde 002176 on otettu kaupunkisuunnitteluosaston työohjelmaan vuodelle 2013.

Asemakaavatyö on käynnistetty syksyllä 2013 kunnan aloitteesta laatimalla osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka valmistui 26.11.2013.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

- Asemakaava-alueen maanomistajat , maanvuokraajat ja vuokralaiset.
- Asemakaava-alueen rajanaapurit ja lähipiirin naapurit.
- Asemakaava-alueen lähialueen asukkaat ja toimihenkilöt.
- Vantaan kaupungin asukkaat, luottamuselimet ja viranomaiset.
- Itsensä osallisiksi mieltävät.
- Valtion viranomaiset (ympäristöministeriö ja Uudenmaan ympäristökeskus ym.).
- Muut viranomaiset ja julkisyhteisöt (ELY-keskus ja Vantaan Energia Oy ym.).
- Vantaan alueella toimivat yritykset ja yhteisöt sekä niiden työntekijät.

Asemakaavatyöhön osallistuneet asiantuntijaviranomaiset

Aluearkkitehti Vesa Karisalo
Geotekniikkapäällikkö Heikki Kangas / Maaperä /Janne Karppinen, GEO
Liikenneinsinööri Susanna Koponen
Suunnitteluinsinööri Antti Auvinen / Suunnittelijaharjoittelija Harri Keinänen / Vesihuolto
Ympäristötarkastaja Maarit Rantataro
Asemakaavasuunnittelija Eeva Sauramo
Suunnitteluavustaja Merja Hokkanen
Maanmittausteknikko Jyrki Nieminen

Muut asiantuntijaviranomaiset

Kaavoitusteknikko Raila Lindgren

4.3.2 Aloite

Aloitteen asemakaavan muuttamiseksi on tehnyt Kesko Oyj 27.06.2012.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Asemakaavatyön nro 002176 lähtötilanne ja tavoitteet on esitetty osallistumis- ja arviointi-suunnitelmassa 26.11.2013.

Palautetta voivat antaa kaikki osalliset (osallisten kuuleminen). Palaute annetaan kaupunkisuunnitteluyksikön toimihenkilölle kirjallisesti. Tarvittaessa OAS-suunnitelma tarkistetaan saadun palautteen pohjalta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 64 §:n nojalla osallisilla on ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville mahdollisuus esittää Uudenmaan ympäristökeskukselle neuvottelujen käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä

Osallisten kuuleminen maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaisesti oli joulukuussa 2013.

Mielipiteet kootaan yhteenvedoksi, joka käsitellään kaupunkisuunnittelulautakunnassa kuten myös asemakaavan muutosehdotus. Sen jälkeen asemakaavaehdotus asetetaan nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 27 §:n mukaisesti 30:n vuorokauden ajaksi. Tässä yhteydessä pyydetään myös mahdolliset viranomais- ja yhteisölausunnot. Arvioitu nähtävillä oloaika on keväällä 2014.

Nähtävillä oloaikana asemakaavaehdotuksesta voi jättää kirjallisen muistutuksen. Kaavan nähtävillä olosta kuulutetaan Vantaan Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa, kaupungin ilmoitustaululla sekä muussa kunnassa asuvalle maanomistajalle kirjaamattomalla kirjeellä.

Muistutukset kootaan yhteenvedoksi, joka käsitellään kaupunkisuunnittelulautakunnassa ennen kuin asemakaavaehdotus menee kaupunginhallituksen kautta Vantaan kaupunginvaltuustoon hyväksyttäväksi. Asemakaava muutos tulee voimaan valtuuston hyväksymispäätöksen jälkeen annettavalla kuulutuksella.

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään MRL 67 §:n nojalla tieto niille kunnan jäsenille sekä muistutuksen tekijöille, jotka kaavan nähtävillä ollessa ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa.

Myös kaupunginvaltuuston päätökseen on mahdollista hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Osallisten kuuleminen:

Ennen asemakaavan laatimista kuullaan osallisia. Osallistumis- ja arviointi-suunnitelma (OAS-suunnitelma) lähetetään kohdassa 4.3.1 määritellyille osallisille.

Se on asetettu nähtäville myös määrittämättömiä osallisia varten (esim. kaikki kunnan asukkaat ja itsensä osallisiksi mieltävät) maankäyttötoimen asiakaspalveluun osoitteessa Kielotie 28 sekä Hakunilan yhteispalvelupisteeseen. OAS-suunnitelma on nähtävillä myös internetissä osoitteessa <http://www.vantaa.fi/kaupunkisuunnittelu> tai www.vantaa.fi/maankaytto- ja ympäristö/kaavoitus- ja kaupunkisuunnittelu (kohdassa: "Alueilla tapahtuu").

Palautetta voivat antaa kaikki osalliset (osallisten kuuleminen). Osalliset voivat myös ottaa yhteyttä kaupunkisuunnitteluun suunnittelutyön kaikissa vaiheissa.

Vuorovaikutuksen järjestäminen:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman valmistumisen jälkeen laaditaan lopullinen asemakaavan muutosehdotus. Suunnittelutyön edetessä varsinkin kaavoitustyön luonnosvaiheeseen saattaa sisältyä suunnitelman tarkistuksia ja muutoksia.

Asemakaavatyön alkaminen

Asemakaavatyön alkamisesta tiedotetaan alueen asukkaille, maanomistajille, rajanaapureille, lähipiirin naapureille ja viranomaisille [Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 62 §:n kuuleminen].

Yleisötilaisuudet

Asemakaavaehdotuksesta ei ole suunniteltu pidettäväksi asukastilaisuutta.

Asemakaavan nähtävillä olo ja sen voimaan tulo

Asemakaavan nähtävillä olosta (MRA § 27) ja voimaantulosta kuulutetaan Vantaan Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa, Vantaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla sekä nähtäville olosta ei vantaalaisille maanomistajille kirjeitse.

Asemakaavan muutos hyväksytään Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksellä.

Kaavoitustyön vaiheista ilmoittaminen

Kaavoitustyön vaiheista ilmoitetaan vantaalaisiin talouksiin jaettavassa kaavoituskatsauksessa, joka julkaistaan "Vantaa Suunnittelee ja Rakentaa" -lehdessä.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Kaava-alueesta ei ole käyty MRL:n § 66 viranomaisneuvotteluja.

Virkamiesviranomaisyhteistyö tapahtuu erillisin neuvotteluin ympäristöministeriön, Uudenmaan ympäristökeskuksen, Uudenmaan liiton ja Vantaan kaupungin kesken.

4.4 Asemakaavamuutoksen tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan vision mukaan Vantaa on kansainvälisen metropolin ytimessä vetovoimainen työn ja yritysten kasvupaikka, joka tuottaa turvallista arkea yhteisvastuullisesti, asukkaitaan kuunnellen, monikulttuurisuudestaan ammentaen ja ympäristövastuuta kantaen.

Vantaan tasapainotetun strategian mukaan koko Itä-Vantaa on yksi työpaikkarakentamisen painopistealue.

Aktiivisen elinkeinopolitiikan toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen ja ulkomaisten investointien houkuttelevuus Vantaalle.

Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on liittää suunnittelualue nykyiseen tie- ja katuverkkoon siten, että liikenteellinen toimivuus sekä liikenneturvallisuus nyt ja tulevaisuudessa ovat riittävät.

Muutosalueen hulevesikäsittelyn ratkaisuun muutosalueen osalta, sikäli kun ongelma koskettaa tonttia 7, tulee paneutua Hakkilan pohjoisosassa ilmenneiden tulvimisongelmien vähentämiseksi.

Alue on kytkettävissä kaukolämmön piiriin, mikä tukee valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

4.4.2 Työn aikana syntyneet tavoitteet

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

Suunnitella muutosalue maankäyttö- ja rakennuslain sekä Hakkilan nykyisen urbaanin työympäristön vaatimukset täyttäväksi palvelu- ja työpaikkaympäristöksi.

4.5 Asemakaavamuutoksen vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1 Rakentamisvaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Nykytilanteen lisäksi on laadittu yksi vaihtoehto.

4.5.4 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palaute sekä mielipiteet, muistutukset, lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

OAS

OAS-suunnitelman palaute

Asemakaavamuutosehdotuksen nro 002176, K-rauta 75 ja Konekesko, MRA 63 §:n mukaiseen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 26.11.2013.—17.12.2013 ei jätetty (0) täydennysesityksiä.

§ 62

Mielipiteet 2013

Asemakaavamuutosehdotus nro 002176, K-rauta 75 ja Konekesko; osallisten kuuleminen maankäyttö- ja rakennuslain MRL:n 62 §:n mukaisesti on suoritettu 26.11.2013.—17.12.2013. Mielipiteitä jätettiin yhteensä kolme (3 kpl).

Mielipiteen jättäjä	Mielipide
NRO 1 MUSEOVIRASTO	"Ei huomautettavaa".
NRO 2 VANTAAN ENERGIA SÄHKÖ- VERKOT OY VANTAAN ENERGIA OY	<u>"Sähköverkko</u> Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n Honkanummen sähköasema sekä asemalta lähtevät 110 kV:n ilmajohdot länteen (Honkanummi – Hakkila) ja – pohjoiseen (Honkanummi – Rekola) on esitetty karttaliitteessä 1. Alueella on myös lukuisia keskijännitekaapeleita ja muuntamoita, jotka on esitetty liitteessä 2. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan sähköaseman ja sitä syöttävien 110 kV:n johtojen sijainti ja vaara-alueet sekä muu sähköverkko, mikäli kaava-alueelle tulee lisää rakentamista. Jos muuntamoita ja maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. <u>Kaukolämpöverkko</u> Ei huomaitavaa"
NRO 3 VANTAAN KAUPUNGINMUSEO	"Ei huomautettavaa".

Mielipiteet ovat aiheuttaneet seuraavat muutokset luonnosvaiheeseen

- Mielipiteissä kaavakarttaan merkittäviksi esitetyt muuntamo, vaara-alueet ja maakaapelit on merkitty asemakaavakarttaan tarvittavilta osin.

Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta nro 002176, K-Rauta ja Konekesko, Hakkila. Lausuntoja pyydettiin 3 ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY)	Selostukseen liitettävä selvitys nyt muutettavan asemakaavan liikenteellisistä vaikutuksista ym.	Täydennetään selostuksen kohtaa: "5.3.2 Muut alueet, Liikennealueet"
NRO 2 VANTAAN ENERGIA OY	—	
NRO 3 LIIKENNEVIRASTO	Ei huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.	—

5 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Muutosalueen rakenne pysyy entisenä, mutta alueelle rakennetaan lisää saman toiminnan yksiköjä ja/tai laajennetaan olevaa toimintaa.

5.1.1 Mitoitus

Asemakaavamuutosalue on noin 7,0 hehtaaria.

5.1.2 Palvelut

Kaavamuutos ei aiheuta muutoksia palvelurakentamiseen tai sen mitoitukseen.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

5.2.1 Kunnan tavoitteiden toteutuminen

Kunnan asettamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet on toteutettu.

Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet on toteutettu.

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

Kaavatyölle asetettujen laadullisten tavoitteiden voidaan katsoa tulleen täytetyksi.

5.2.2 Osallisten tavoitteiden toteutuminen

Osalliset eivät ole esittäneet omia tavoitteita.

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM) korttelin 66204 tontilla 7.

Alueelle saa sijoittaa paljon tilaa vaativan erikoiskaupan tiloja.

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan tiloja.

Rakennusten tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoisia ja rakennusten julkisivuissa ja aidoissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja ja yhdistettävä elävästi eri materiaaleja. Sisääntulo-osan tulee erottua selvästi.

Rakennusoikeus 35 000 k-m² ja korkein sallittu kerrosluku II säilyvät ennallaan.

Istutettavat tontinosat

Istutettavien tontinosien ja rakennusalueen rajan osalta ei ole esitetty muutoksia. Istutettavia tontin osia tulee täydentää istutuksin, runsaasti ja kerroksellisesti, neljä vuodenaikaa huomioiden.

Korttelialueelle ja korttelialueen paikoitusalueille istutettavien puiden vaatima kasvualustan tila on vähintään 3,5 metriä leveä, jolloin edellytetään käytettäväksi kantavaa kasvualustaa, jotta puiden juurille voidaan osoittaa niiden vaatima kasvutila.

Esteettömyys

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä hyväksyttävä ympäristön esteettömyystarkastelu. Esteettömyystarkastelussa tulee tarkastella esteettömyyttä näkö-, kuulo-, liikunta-, allergia- ja kognitiiviset ongelmat aistien kannalta.

5.3.2 Muut alueet

Virkistysalueet

Liittyminen viheralueverkostoon

Muutosalueelta pääsee katualueita pitkin lähivirkistysalueille.

Liikennealueet

Liikennejärjestelyt

Ajoneuvoliikenteen verkko

Vantaan Akselin kaavarungot 1 ja 2 liitesselvityksineen on laadittu, jotta kaavarunkoalueiden kokonaisuutta pystytään tarkastelemaan alueilla tehtäviä yksittäisiä kaavoja ja kaavamuutoksia laajempaan kokonaisuutena.

Vantaan Akselin kaavarunko 2, liikenneselvitys valmistui 12.12.2012, Ramboll Finland Oy. Työn yhteydessä on muun muassa päivitetty alueen liikenne-ennuste vuodelle 2030 sekä laadittu toimivuustarkasteluja eri verkkovaihtoehtoille. Tulosten perusteella alueen katuverkolle on laadittu suunnitelma, jossa varaudutaan esitettyjen uusien katuyhteyksien ja rakentamisen määrän toteutumiseen. Kaavarungon tilavaruuksissa on huomioitu nämä suunnitelmat.

Tulosten perusteella Valkoisenlähteentiellä varaudutaan kaksikaistaisen kierto liittymien rakentamiseen Vanhan Porvoontien ja Lahdentien risteyksiin. Vanha Porvoontie varaudutaan toteuttamaan 2+2 kaistaisena Valkoisenlähteentien ja Koivukylänväylän välillä.

Vanhalla Porvoontiellä ja Lahdentiellä ei toimivuusongelmia esiintynyt maankäyttöön johtavissa liittymissä. Toimivuusongelmia ei myöskään ilmennyt Valkoisenlähteentien ja Santaradantien liittymässä.

Kevyen liikenteen verkko

Kevyen liikenteen pääreitit sijoittuvat liikenneväylien ja pääkatujen varsille.

Joukkoliikenne

Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta joukkoliikenteen verkkoon.

Pysäköinti

Pysäköinti järjestetään tontilla.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Tuotantotilat	1 autopaikka 100 / k-m ²
Varastot	1 autopaikka / 150 k-m ²
Toimisto- ja vastaavat tilat	1 autopaikka / 50 k-m ²
Liiketilat	1 autopaikka / 35 k-m ²

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Vähittäiskauppayksikön pääsisääkäynti 25 pp – paikkaa.

Rakennusta ympäröiville pysäköimispaikoille on tasaisesti jaoteltuna istutettava kantavalle kasvualustalle 1 puu 200 neliometriä kohti ja pensaita.

Liikennemelu

Toimistojen ja vastaavien tilojen osalta on säilytetty asemakaavamääräys: "Toimistohuoneiden ja vastaavien tilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB".

Tekninen huolto

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueella nykyiseen vesijohtoverkkoon ei tule muutoksia, vaan se säilyy muuttumattomana (kts. kohta 3.1.3 Rakennettu ympäristö).

Jätevesiviemärointi

Asemakaavan muutosalueella nykyiseen jätevesiviemärointiin ei tule muutoksia, vaan se säilyy muuttumattomana (kts. kohta 3.1.3 Rakennettu ympäristö).

Sadevesiviemärointi

Asemakaavan muutosalueella nykyiseen sadevesiviemärointiin ei tule muutoksia, vaan se säilyy muuttumattomana (kts. kohta 3.1.3 Rakennettu ympäristö).

Energiahuolto

Tontit on liitettävissä energiahuollon piiriin. Alue on kaukolämpöverkon piirissä.

Jätteiden keräys

Jätehuolto

Jätteiden käsittely, lajittelu ja jätetilojen suunnittelu tulee tonteilla järjestää HSY:n jätehuoltonormien mukaisesti.

Vesistöt ja vesitalous

Pohjavedet

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Valkealähteen vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella. Pohjaveden määrää ja laatua ei saa vaarantaa.

Hulevedet

Vantaan hulevesiohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 11.05.2009.

Hulevesiohjelmassa esitettyjä periaatteita tulee noudattaa asemakaavan muutosalueella.

Asemakaavamuutoksen määräyksissä on annettu seuraava määräys hulevesien ohjauksesta: "Hulevesien virtausta tulee hidastaa ja imeyttää kattovedet tontilla. Piha-alueiden hulevedet tulee käsitellä ja mahdollisuuksien mukaan imeyttää tontilla siten, että ne eivät aiheuta haittaa

maaperälle tai pohjavedelle. Pohjavesialueella maahan saa imeyttää vain puhtaita vesiä. Rakennuslupa on liitettävä hulevesien hallintasuunnitelma".

Vaara-alueet

Voimajohtoalueet on asemakaavan muutoksessa merkitty vaara-alueiksi (va).

Voimajohtoalueelle voidaan istuttaa ja/tai siellä saa kasvaa kasvillisuutta, jonka luonnollinen kasvukorkeus ei ylitä 4 metriä.

Muuntamo

Kaavamuutosalueella sijaitsee kaksi muuntamo. Nämä ovat osa alueen keskijännitemaakaapeliverkkoa. Muuntamot on merkitty kaavakarttaan (vm).

5.4 Asemakaavamuutoksen vaikutukset rakennettuun ympäristöön, luontoon ja luonnonympäristöön

Vaihtoehtojen laatiminen

Nollavaihtoehdon (nykytilanne) lisäksi laaditaan luonnosvaiheessa yksi vaihtoehto.

Arvioitavat vaikutukset

Asemakaavan valmistelun osana laaditaan tai käytetään aikaisemmin tehtyjä selvityksiä seuraavien arvioitavien merkittävien välittömien ja välillisten vaikutusten perustaksi

1. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan vaikutukset ihmisen elinoloihin ja ympäristöön, maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon; kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin; alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen, liikenteeseen; kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön sekä rakennettuun ympäristöön.
2. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaan selvitetään tarpeellisessa määrin suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.
3. Arvioidaan, miten rakentaminen vaikuttaa hulevesien käyttäytymiseen alueella.

Arviointimenetelmien määrittely

Asemakaavatyössä käytettävät arviointitavat perustuvat eri henkilöiden kokemukseen, nykytilasta saatuu tietoon, yleisesti hyväksyttyihin arvoihin, laskennallisiin menetelmiin, asiantuntija-arvioihin, osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella tunnistettuihin vaikutuksiin, osallisilta saatuu palautteeseen ja vaikutusten rajaukseen ja arvottamiseen.

Koska useita vaikutuksia on mahdoton mitata yhteismitallisesti, keskeiseksi muodostuu vaihtoehtojen välisen eron löytäminen (tunnistaminen).

Eri arviointitunnusmerkkejä käyttäen arvioidaan ympäristövaikutusten merkittävyys ja muutoksen suuruus sekä odotettavissa oleva vaikutus.

5.4.1 Asemakaavamuutoksen vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Alueelle ei tule sijoittumaan asukkaita.

Yhdyskuntarakenne

Olemassa oleva yhdyskuntarakenne pysyy muuttumattomana.

Kaupunkikuva

Kaupunkikuvassa ei ole odotettavissa muutoksia.

Palvelut

Rakennetun ympäristön palvelurakenteessa ei ole odotettavissa muutoksia.

Työpaikat, elinkeinotoiminta

Asemakaavamuutos tukee Hakkilan kehittämistä työpaikka- ja palvelualueena tarjoamalla palveluja pääkaupunkiseutulaisille.

Liikenne

Liikenteen päästöillä on matala päästökorkeus ja siksi niiden merkityksellä lähiympäristöön on suuri vaikutus. Kaavamuutosalueen lähin asutus on yli puolen kilometrin päässä kaavamuutosalueen ulkopuolella, idässä Kuninkaanmäessä ja pohjoisessa Storpetaksen tilalla. Kaavamuutos ei vaikuta lähiympäristön liikenteen päästömäärään, koska muutosalueen toiminnoissa ei tapahdu muutoksia.

Tekninen huolto

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutuksia rakennettuun vedenjakeluverkostoon.

Jätevesiviemärointi

Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutuksia rakennettuun jätevesiviemäriverkostoon.

Sadevesiviemärointi

Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutuksia rakennettuun sadevesiviemäriverkostoon.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Asemakaavamuutoksella ei ole mainittavimpia vaikutuksia ympäristöön, maa- ja kallioperään eikä ilmaan tai ilmastoon.

Ihmiin kohdistuvien vaikutusten arviointi

(Ihmiseen, yhteisöön tai yhteiskuntaan kohdistuvaa vaikutusta, joka aiheuttaa muutoksia ihmisen hyvinvoinnissa tai hyvinvoinnin jakautumisessa.)

Sosiaalisten vaikutusten arviointi (SVA)

(Hankkeen tai toiminnan aiheuttamien ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten tunnistamista ja arviointia.)

Kaavamuutosalueen toimintojen vaikutukset ihmisten *elinoloihin* eivät muutu.

Suurin osa alueen toiminnoista toimii jo alueella, joten ihmisten vapaa *liikkuminen* alueilla on jo nyt ollut rajoitettua, eikä näin ollen muutu.

Sosiotoppi

(Paikka, johon ihmisen toiminnot ja kokemukset liittyvät)

Sosiootopissa ei ole odotettavissa muutoksia.

Terveysvaikutusten arviointi (TVA)

(Hankkeen tai toiminnan aiheuttamien terveyteen kohdistuvien vaikutusten tunnistamista ja arviointia.)

Muutosalue on sijaintinsa puolesta sopiva alue vähittäiskaupan suuryksikön ja tilaa vaativan erikoiskaupan tilojen toimintapaikaksi, koska alue ei sijaitse lähellä asutusta ja on lähellä kolmea suurta liikenneväylää.

Kaavatyön aikana ei ole ilmennyt mitään, joka viittaisi muutosalueen toimintojen tai hankkeiden vaikuttavan ihmisten terveyteen haitallisesti.

Mitä tulee alueelta kantautuvaan meluun, seikka lienee vähäinen, koska ympäröiviltä väyliltä kantautuvan jatkuvan liikennemelun merkitys häiriölähteenä lienee todennäköisesti suurempi.

Asemakaavamuutosalueella toimivien yritysten toimintaketjut ja päästöt ovat tunnettuja. Siksi päästöt ja niiden koostumukset voidaan kohtuullisella varmuudella ennakoida ja tarvittaessa käyttää päästöjen puhdistamiseen korkeatasoisia puhdistusjärjestelmiä.

Myönnettyissä luvissa edellytetään yleensä, että mikäli yritysten ja laitosten toiminnoissa todetaan esitetystä suojatoimenpiteistä huolimatta aiheutuvan terveydellistä haittaa ympäristöön, voidaan antaa täydentäviä määräyksiä haitan poistamiseksi.

Esteettömyys

Asemakaavamuutoksen alainen tontti on pääosin jo rakennettu. Kaavamuutoksen yhteydessä alueille ei ole esitetty esteettömyysparannuksia. Uusien hankkeiden esteettömyystarkastelu tapahtuu rakennusluvan yhteydessä.

5.4.2 Asemakaavamuutoksen vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Maisemarakenne, maisemakuva

Maisemakuva kaavamuutosalueen ympäristössä tulee lähivuosina perusteellisesti muuttumaan.

Asemakaavamuutosalue taas suurelta osin säilyy maisemakuvassa entisenlaisena.

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuteen ei ole odotettavissa muutoksia.

Luonnonolot

Kasvillisuus

Asemakaavamuutosalueella ei ole havaintoja suojeltavista tai silmälläpidettävistä kasveista.

Eläimistö

Asemakaavamuutosalueella ei ole havaintoja suojeltavista tai silmälläpidettävistä eläimistä. Rakentamisen suurin haitta on nykytietämyksen mukaan linnuille, joiden pesimäympäristöjä saattaa kadota.

Vesistöt ja vesitalous

Hulevedet

Kaava-alue on nykyisellään lähes kokonaan rakennettua aluetta, joten kaavan muutos ei aiheuta hulevesimäärien lisääntymistä. Kaavan toteutuessa pyrkimyksenä on vähentää alueelta muodostuvaa hulevesimäärää.

Pohjavedet

Asemakaavamuutos ei aiheuta haitallisia muutoksia pohjaveden laatuun tai määrään nykytilanteeseen verrattuna. Pohjaveden määrää turvaa kaavamääräys kattovesien ja muiden puhaiden hulevesien imeyttämisestä tontilla.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Tieliikennemelun häiriön vähentämiseksi on annettu asemakaavamääräys: "Toimistohuoneiden ja vastaavien tilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB".

5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavatyössä on käytetty tavanomaisia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä.

5.7 Nimistö

Asemakaavamuutoksessa ei oteta käyttöön uusia nimiä.

5.9 Tonttijako

Korttelin 66204 tontin 7 tonttijako tai tonttinumero ei muutu.

6 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavaselostukseen liitetään ilmakuvia. Niiden tarkoituksena on toimia arviointiperusteena sekä näyttää, miten alue on rakennettu.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Ajoitus

Asemakaavamuutos nro 002176 on liitetty maankäyttötoimen kaupunkisuunnittelun (KAUPSU) suunnitteluohjelmaan vuodelle 2013. Asemakaavamuutosehdotuksen arvioitu ensimmäinen kaupunkisuunnittelulautakuntakäsittely on helmikuussa 2014. Ehdotus asetetaan nähtäville 30:n vuorokauden ajaksi (MRA 27 §).

6.3 Toteutuksen seuranta

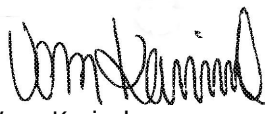
Toteutusta seurataan asukkaiden antaman palautteen pohjalta.

6.4 Asemakaavoituskustannukset

Vantaan kaupunki perii kaavoitustyöstä korvauksen (MRL § 59). Korvaus määräytyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 13.12.2011 § 19 tekemän päätöksen mukaisesti. Perittäviä korvausluokkia on yhteensä viisi ja ne määräytyvät asemakaavan tai asemakaavan muutoksen työn laajuudesta.

Vantaalla 24. päivänä helmikuuta 2014,
tarkistettu 2. päivänä kesäkuuta 2014

VANTAAN KAUPUNKI
Maankäyttö
Kaupunkisuunnittelu

Vesa Karisalo
Aluearkkitehti, Itä-Vantaan asemakaavayksikkö

KUVA 8 Ilmakuva asemakaavamuutosalueesta

KUVA 9 Viistoilmakuva asemakaavamuutosalueesta

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	10.02.2014
Kaavan nimi	002176 Hakkila 66 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	26.11.2013
Hyväksymispöytä		Kunnan kaavatunnus	092002176
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	6,9749	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	6,9749

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

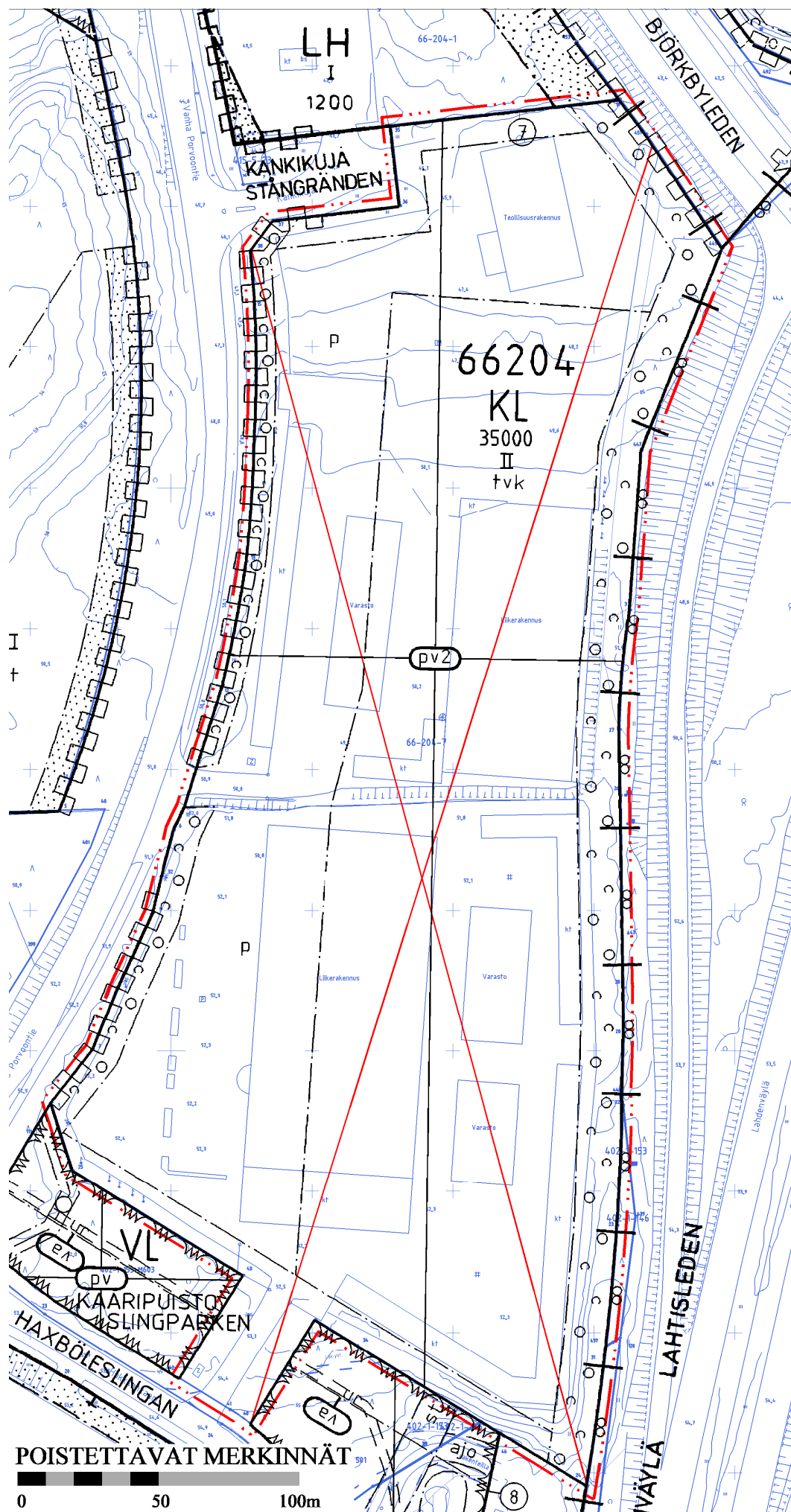
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	6,9749	100,0	35000	0,50	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	6,9749	100,0	35000	0,50	0,0000	0
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

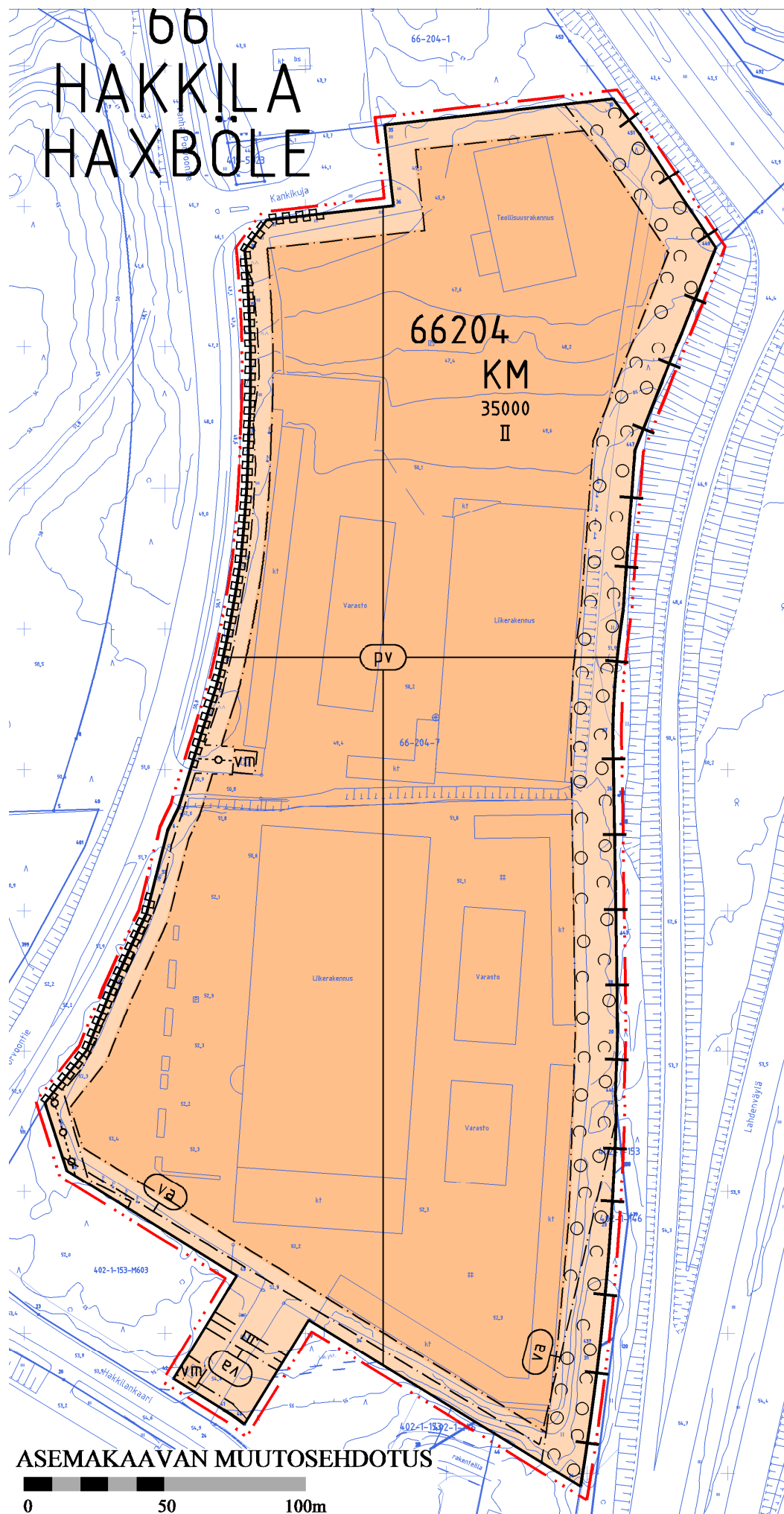
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k- m² +/-]
Yhteensä	6,9749	100,0	35000	0,50	0,0000	0
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	6,9749	100,0	35000	0,50	0,0000	0
KL					-6,9749	-35000
KM	6,9749	100,0	35000	0,50	6,9749	35000
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.2.2014 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 002176, K-Rauta ja Konekesko, Hakkila**. Lausuntoja pyydettiin 3 ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY)	Selostukseen liitettävä selvitys nyt muutettavan asemakaavan liikenteellisistä vaikutuksista ym.	Täydennetään selostuksen kohtaa: "5.3.2 Muut alueet, Liikennealueet"
NRO 2 VANTAAN ENERGIA OY	—	
NRO 3 LIIKENNEVIRASTO	Ei huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.	

NRO 1 UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY)

Lausunto:

"Suunnittelualue sijoittuu vahvistetun maakuntakaavan taajama- toimintojen alueelle ja tärkeän pohjavesialueen rajauksen sisälle. Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on varattu teollisuus- ja varasto- rakennusten korttelialueeksi, jolle voidaan sallia paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan sijoittaminen (T/tk). Lisäksi alue sisältyy tärkeään pohjavesialueeseen (pv). Voimassa olevassa asemakaavassa alue on varattu liikerakennusten korttelialueeksi (KL) ja osoitettu pohjavesi- alueeksi (pv2).

Kaavanmuutoksen tavoitteena on ajanmukaistaa kaavamääräykset kaupan suuryksikön osalta. Kaavan sisältö ei ole muutoin muuttunut. ELY- keskuksella ei ole tältä osin huomautettavaa kaavanmuutoksesta.

Kaavarunkotyössä laadittua "Liikennesuunnitelmaa" perustana käyttäen on asemakaavaselostukseen liitettävä selvitys nyt muutettavan asemakaavan liikenteellisistä vaikutuksista ja sen vaatimista liikenneolosuhteiden parantamistoimenpiteistä ja toteutusedellytyksistä. Menettely on kuvattu Liikenneviraston ohjeissa 3/2012 ja 36/2013. Vaikutusalueita määritettäessä tulee ottaa huomioon muut vaikutusalueen suunnitteilla olevat maankäytön kehittämishankkeet."

Vastine:

Lisätään kaavaselostuksen kohtaan:

"5.3.2 Muut alueet, Liikennealueet, Liikennejärjestelyt, Ajoneuvoliikenteen verkko" teksti_

"Vantaan Akselin kaavarunko 2, liikenneselvitys valmistui 12.12.2012, Ramboll Finland Oy. Työn yhteydessä on muun muassa päivitetty alueen liikenne-ennuste vuodelle 2030 sekä laadittu toimivuustarkasteluja eri verkkovaihtoehdoille. Tulosten perusteella alueen katuverkolle on laadittu suunnitelma, jossa varaudutaan esitettyjen uusien katuyhteyksien ja rakentamisen määrän toteutumiseen. Kaavarungon tilavarauksissa on huomioitu nämä suunnitelmat.

Tulosten perusteella Valkoisenlähteentiellä varaudutaan kaksikaistaisten kiertoliittymien rakentamiseen Vanhan Porvoontien ja Lahdentien risteysiin. Vanha Porvoontie varaudutaan toteuttamaan 2+2 kaistaisena Valkoisenlähteentien ja Koivukylänväylän välillä.

Vanhalla Porvoontiellä ja Lahdentiellä ei toimivuusongelmia esiintynyt maankäyttöön johtavissa liittymissä. Toimivuusongelmia ei myöskään ilmennyt Valkoisenlähteentien ja Santaradantien liittymässä."

Tarkistus ei aiheuta muutoksia kaavakarttaan tai kaavamääräyksiin.*

Tarkistukset:

Lisätään kaavaselostuksen kohtaan:

"5.3.2 Muut alueet, Liikennealueet, Liikennejärjestelyt, Ajoneuvoliikenteen verkko" teksti_

"Vantaan Akselin kaavarunko 2, liikenneselvitys valmistui 12.12.2012, Ramboll Finland Oy. Työn yhteydessä on muun muassa päivitetty alueen liikenne-ennuste vuodelle 2030 sekä laadittu toimivuustarkasteluja eri verkkovaihtoehdoille. Tulosten perusteella alueen katuverkolle on laadittu suunnitelma, jossa varaudutaan esitettyjen uusien katuyhteyksien ja rakentamisen määrän toteutumiseen. Kaavarungon tilavarauksissa on huomioitu nämä suunnitelmat.

Tulosten perusteella Valkoisenlähteentiellä varaudutaan kaksikaistaisten kiertoliittymien rakentamiseen Vanhan Porvoontien ja Lahdentien risteysiin. Vanha Porvoontie varaudutaan toteuttamaan 2+2 kaistaisena Valkoisenlähteentien ja Koivukylänväylän välillä.

Vanhalla Porvoontiellä ja Lahdentiellä ei toimivuusongelmia esiintynyt maankäyttöön johtavissa liittymissä. Toimivuusongelmia ei myöskään ilmennyt Valkoisenlähteentien ja Santaradantien liittymässä.”

*

28 § **Kaupanvahvistajan ilmoitus kiinteistökaupasta: Tammelin Göta / Himmanen Harri**

VD/5548/10.00.01.01.01/2014
J-VN/LM-H/AV-P/JHo/EN/JB

Julkinen kaupanvahvistaja Jorma Niinistö on jättänyt Vantaan kaupungille ilmoituksen seuraavasta 8.5.2014 tehdystä kiinteistökaupasta:

Myyjä	Tammelin Göta
Ostaja	Himmanen Harri
Kohde	Vantaan kaupungin Seutulan kylässä sijaitsevasta Aho-niitty tilasta RN:o 18:2 noin 25 000 m ² suuruinen määräala M601, kiinteistötunnus 92-418-18-2-M601 ja Riipilän kylässä sijaitsevasta Torppa -nimisestä tilasta RN:o 7:9 noin 20 000 m ² suuruinen määräala M601, kiinteistötunnus 92-416-7-9-M601. Kaupan kohteiden kokonaispinta-ala 45 000 m ² , rakennusoikeus 0 k-m ² , e=0.0, osoite Ahoniityntie 34 ja 38, 01760 Vantaa.

Kauppahinta on 43 000 euroa, noin 1 euroa / m².

Kohde on yleiskaavassa merkitty maatalousalueeksi (MT). Määräalan 92-416-7-9-M601 itäosa on jätteenkäsittelyalueen suoja-alueetta. Kohde ei rajoitu kaupungin kiinteistöihin.

Yrityspalvelujohtaja on 12.6.2014 ilmoittanut, että Vantaan kaupungilla on etuosto-oikeus kiinteistökaupassa. Yrityspalvelujohtaja ei ole puoltanut etuosto-oikeuden käyttämistä, koska kaupungilla ei ole tarvetta hankkia ko. määräaloja.

Kauppakirja on kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 28

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla käyttämättä etuostolain mukaista etuosto-oikeutta 8.5.2014 tehdystä kiinteistökaupassa, joka koskee Seutulan kylässä sijaitsevan Aho-niitty -nimisen tilan RN:o 18:2 noin 25 000 m² suuruista määräalaa M601, kiinteistötunnus 92-418-18-2-M601 ja Riipilän kylässä sijaitsevan Torppa -nimisen tilan RN:o 7:9 noin 20 000 m² suuruista määräalaa M601, kiinteistötunnus 92-416-7-9-M601. Kaupan kohteiden kokonaispinta-ala 45 000 m².

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Kartta kaupan kohteesta

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttötekniikko Jorma Hopponen, puh. 09 8392 4040, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTTEEN SIJAINTI

KARTTA ETUOSTOA VARTEN

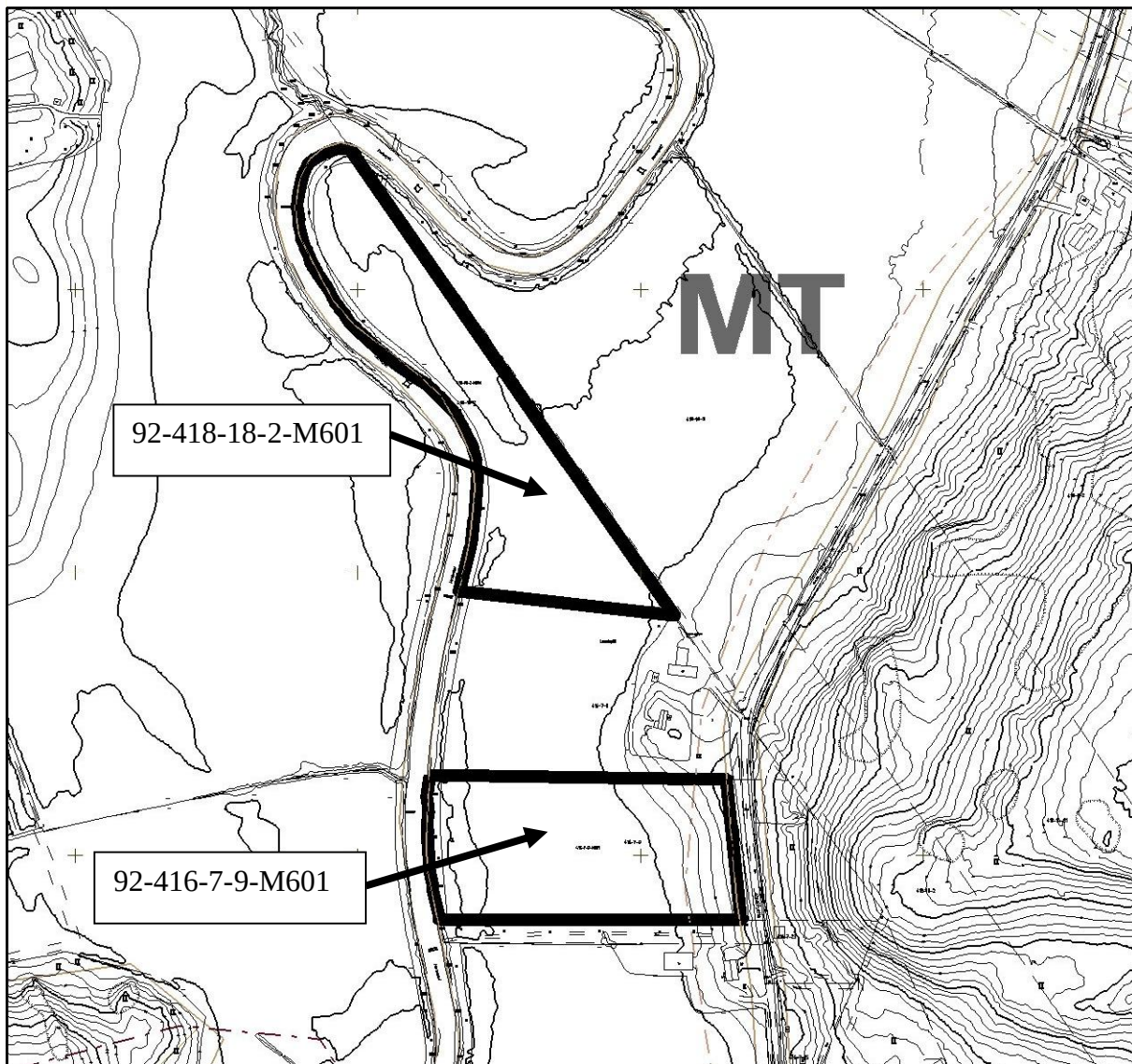
Kaupunginosa: KIILA (34)

Kylät: RIIPILÄ (416)
SEUTULA (418)

Määräalat: 92-416-7-9-M601

Määräalat: 92-418-18-2-M601

0 0.5 1km 1:20 000

0 125 250m

1:5000

29 § **Kaupanvahvistajan ilmoitus kiinteistökaupasta: Ebba Tammelinin ja Jaakko Tammelinin kuolinpesät / Mannerla Markus**

VD/5575/10.00.01.01.01/2014
J-VN/LM-H/AV-P/JHo/EN/JB

Julkinen kaupanvahvistaja Tom Marsti on jättänyt Vantaan kaupungille ilmoituksen seuraavasta 8.5.2014 tehdystä kiinteistökaupasta:

Myyjä Ebba Tammelinin ja Jaakko Tammelinin kuolinpesät

Ostaja Mannerla Markus

Kohde Vantaan kaupungin Seutulan kylässä sijaitsevasta Yvias Eli Knuutila – nimisestä tilasta noin 120 000 m² suuruinen määräala M602, kiinteistötunnus 92-418-4-115-M602. Osoite Riipiläntie 50, 01760 Vantaa.

Kauppahinta on 550 000 euroa, noin 4,60 euroa / m².

Kohde on Marja-Vantaan osayleiskaavassa osoitettu maatalousalueeksi (MT, maisemallisesti arvokas alue) ja pientaloalueeksi (A3, maisemallisesti arvokas alue). Kaupan kohde rajoittuu lännessä kaupungin omistamaan pieneen kiinteistöön. Kaupan kohteella sijaitsee vuonna 1923 valmistunut noin 200 k-m² suuruinen kahden asunnon talo, vuonna 1931 valmistunut noin 336 k-m² suuruinen talousrakennus, vuonna 1925 valmistunut noin 16 k-m² suuruinen saunarakennus ja vuonna 1932 valmistunut noin 35 k-m² suuruinen muu rakennus. Kaupan kohteelle on 24.4.2014 myönnetty suunnittelutarveratkaisu 2-kerroksisen ja 600 k-m² suuruisen talous- / varastorakennuksen rakentamiseen.

Yrityspalvelujohtaja on 13.6.2014 ilmoittanut, että Vantaan kaupungilla on etuosto-oikeus kiinteistökaupassa. Yrityspalvelujohtaja ei ole puoltanut etuosto-oikeuden käyttämistä, koska kaupungilla ei ole tarvetta hankkia ko. rakennettua määräalaa.

Kauppakirja on kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 29

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla käyttämättä etuostolain mukaista etuosto-oikeutta 8.5.2014 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Seutulan kylässä sijaitsevan Yvias Eli Knuutila – nimisen tilan noin 120 000 m² suuruista määräalaa M602, kiinteistötunnus 92-418-4-115-M602.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Kartta kaupan kohteesta

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttötekniikko Jorma Hopponen, puh. 09 8392 4040, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTTEEN SIJAINTI

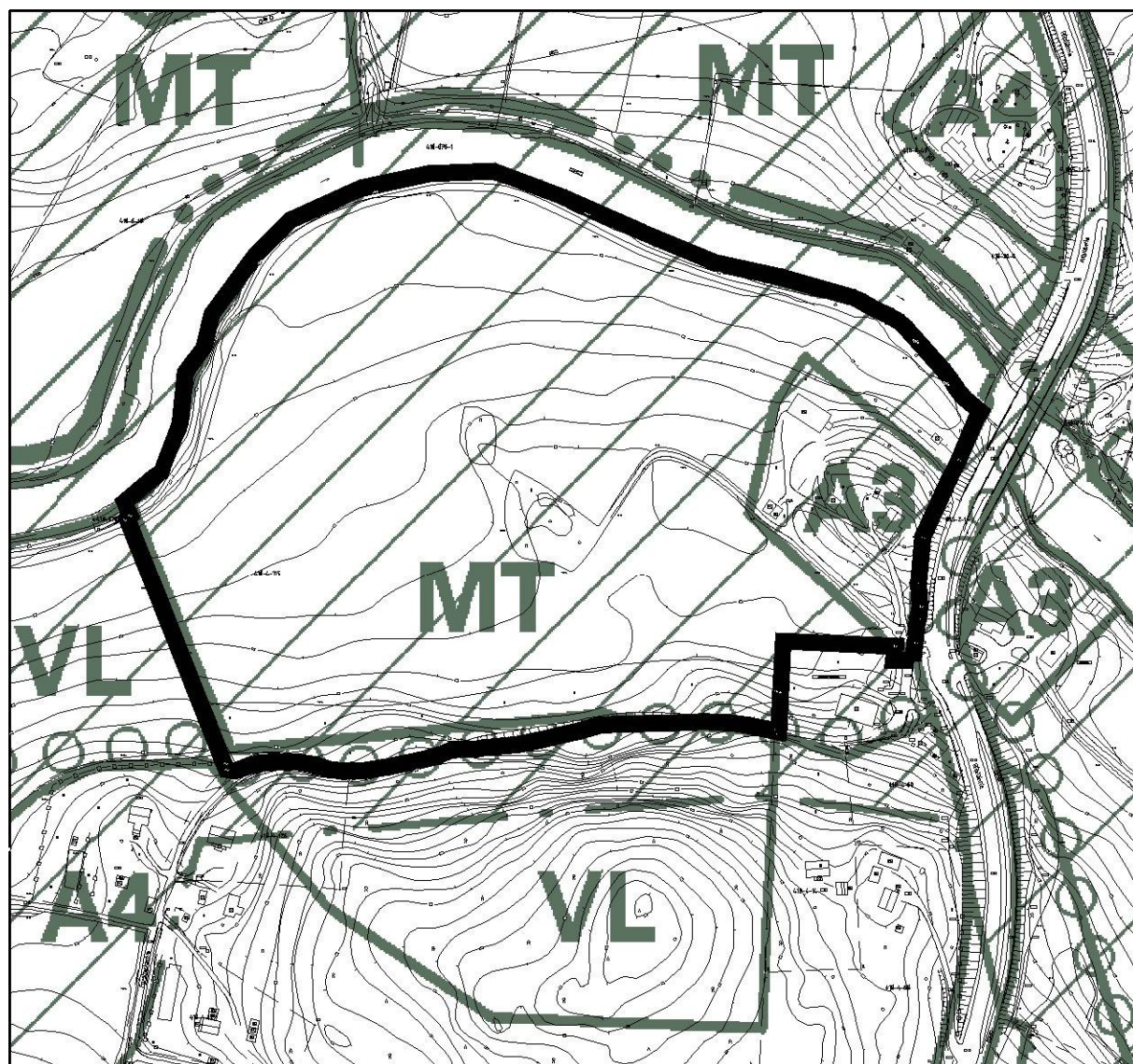

KARTTA ETUOSTOA VARTEN

Kaupunginosa: LAPINKYLÄ (24)

Kylä: SEUTULA (418)

Määräala tilasta: 92-418-4-115

30 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirja**

JTS/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut seuraava pöytäkirja:

- **Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan**
pöytäkirja nro 3/12.6.2014

Kaupunginhallitus 16.6.2014 § 30

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainitussa pöytäkirjassa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: sosiaali- ja terveystoimi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan kaupunginhallitukselle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupunginhallituksen osoite:

Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, alueellinen ympäristökeskus tai muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa, maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia sekä rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen ja asemakaavan muutosta koskevissa asioissa myös asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen**, jolla on päätetty käyttää etuosto-oikeutta, voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä ostaja ja etuostolain 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myyjä.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- ☐ Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- ☐ Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saatitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7.1

Tässä kokouksessa tehdyistä **päätöksistä, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittamalla hakea muutosta. (Etuostolaki 22 § 2 mom.)

7.2

Tässä kokouksessa tehtyyn, **verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta** valittamalla (Verotusmenettelylaki 88 § 6 mom.).

7.3

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankinto-oikaisua koskevaan päätökseen**, ei saa hakea muutosta.

7.4

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.